

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

ZÁKLADNÍ UMĚLECKÉ ŠKOLY „ŽEROTÍN“ OLOMOUC

2017/2018

KVALITA, ZÁZEMÍ, TRADICE

Obsah

1	IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE.....	9
2	CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	10
2.1	Počet oborů, velikost.....	10
2.1.1	Hudební obor.....	10
2.1.2	Taneční obor.....	10
2.1.3	Literárně dramatický obor.....	11
2.2	Historie a současnost.....	11
2.2.1	Historie školy	11
2.2.2	Současnost.....	12
2.3	Charakteristika pedagogického sboru	12
2.4	Dlouhodobé projekty, regionální a mezinárodní spolupráce.....	13
2.5	Vybavení školy a její podmínky	13
3	ZAMĚŘENÍ ŠKOLY A JEJÍ VIZE	14
3.1	Zaměření školy	14
3.2	Vize školy	15
4	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE.....	16
4.1	Výchovně - vzdělávací strategie hudebního oboru	16
4.2	Výchovně - vzdělávací strategie tanečního oboru	17
4.3	Výchovně - vzdělávací strategie literárně dramatického oboru	18
5	VZDĚLÁVACÍ OBSAH UMĚLECKÝCH OBORŮ	19
5.1	HUDEBNÍ OBOR	19
5.1.1	Vzdělávací oblast Hudební interpretace a tvorba	19
5.1.1.1	Studijní zaměření Hrajeme si s hudbou.....	20
5.1.1.1.1	Učební plán.....	20
5.1.1.1.2	Učební osnovy vyučovaných předmětů, název předmětů, charakteristika	20
5.1.1.1.3	Vzdělávací obsah předmětu Hrajeme si s hudbou	21
5.1.1.2	Studijní zaměření Hra na klavír.....	22
5.1.1.2.1	Učební plán.....	22
5.1.1.2.2	Učební osnovy vyučovaných předmětů, název předmětů, charakteristika	24
5.1.1.2.3	Vzdělávací obsah předmětu Hra na klavír	24
5.1.1.2.4	Vzdělávací obsah předmětu Komorní, Souborová nebo Orchestrální hra.....	29
5.1.1.2.5	Vzdělávací obsah předmětu Klavírní seminář	30

5.1.1.3	Studijní zaměření Hra na cembalo	31
5.1.1.3.1	Učební plán.....	31
5.1.1.3.2	Učební osnovy vyučovaných předmětů, název předmětů, charakteristika	32
5.1.1.3.3	Vzdělávací obsah předmětu Hra na cembalo.....	34
5.1.1.3.4	Vzdělávací obsah předmětu Komorní, Souborová nebo Orchestrální hra... Chyba! Záložka není definována.	
5.1.1.3.5	Vzdělávací obsah předmětu Klavírní seminář	39
5.1.1.4	Studijní zaměření Hra na varhany	40
5.1.1.4.1	Učební plán.....	40
5.1.1.4.2	Učební osnovy vyučovaných předmětů, název předmětů, charakteristika	41
5.1.1.4.3	Vzdělávací obsah předmětu Hra na varhany.....	42
5.1.1.4.4	Vzdělávací obsah předmětu Komorní hra	44
5.1.1.4.5	Vzdělávací obsah předmětu Varhanní improvizace	45
5.1.1.4.6	Vzdělávací obsah předmětu Nauka o varhanách	45
5.1.1.5	Studijní zaměření Hra na elektronické klávesové nástroje	47
5.1.1.5.1	Učební plán.....	47
5.1.1.5.2	Učební osnovy vyučovaných předmětů, název předmětů, charakteristika	48
5.1.1.5.3	Vzdělávací obsah předmětu Hra na elektronické klávesové nástroje.....	49
5.1.1.5.4	Vzdělávací obsah předmětu Komorní hra	52
5.1.1.6	Studijní zaměření Hra na housle.....	54
5.1.1.6.1	Učební plán.....	54
5.1.1.6.2	Učební osnovy vyučovaných předmětů, název předmětů, charakteristika	55
5.1.1.6.3	Vzdělávací obsah předmětu Hra na housle	56
5.1.1.6.4	Vzdělávací obsah předmětu Komorní hra	59
5.1.1.6.5	Vzdělávací obsah předmětu Souborová nebo Orchestrální hra.....	60
5.1.1.7	Studijní zaměření Hra na violu	61
5.1.1.7.1	Učební plán.....	61
5.1.1.7.2	Učební osnovy vyučovaných předmětů, název předmětů, charakteristika	62
5.1.1.7.3	Vzdělávací obsah předmětu Hra na violu.....	63
5.1.1.7.4	Vzdělávací obsah předmětu Komorní hra	66
5.1.1.7.5	Vzdělávací obsah předmětu Souborová nebo Orchestrální hra	66
5.1.1.8	Studijní zaměření Hra na violoncello.....	68
5.1.1.8.1	Učební plán.....	68
5.1.1.8.2	Učební osnovy vyučovaných předmětů, název předmětů, charakteristika	69

5.1.1.8.3	Vzdělávací obsah předmětu Hra na violoncello	70
5.1.1.8.4	Vzdělávací obsah předmětu Komorní hra	73
5.1.1.8.5	Vzdělávací obsah předmětu Souborová nebo Orchestrální hra	74
5.1.1.9	Studijní zaměření Hra na kontrabas	75
5.1.1.9.1	Učební plán.....	75
5.1.1.9.2	Učební osnovy vyučovaných předmětů, název předmětů, charakteristika	76
5.1.1.9.3	Vzdělávací obsah předmětu Hra na kontrabas	77
5.1.1.9.4	Vzdělávací obsah předmětu Komorní hra	79
5.1.1.9.5	Vzdělávací obsah předmětu Souborová nebo Orchestrální hra	80
5.1.1.10	Studijní zaměření Hra na zobcovou flétnu	81
5.1.1.10.1	Učební plán.....	81
5.1.1.10.2	Učební osnovy vyučovaných předmětů, název předmětů, charakteristika	82
5.1.1.10.3	Vzdělávací obsah předmětu Hra na zobcovou flétnu	83
5.1.1.10.4	Vzdělávací obsah předmětu Komorní hra	87
5.1.1.10.5	Vzdělávací obsah předmětu Souborová nebo Orchestrální hra	88
5.1.1.11	Studijní zaměření Hra na příčnou flétnu	89
5.1.1.11.1	Učební plán.....	89
5.1.1.11.2	Učební osnovy vyučovaných předmětů, název předmětů, charakteristika	90
5.1.1.11.3	Vzdělávací obsah předmětu Hra na příčnou flétnu.....	91
5.1.1.11.4	Vzdělávací obsah předmětu Komorní hra	94
5.1.1.11.5	Vzdělávací obsah předmětu Souborová nebo Orchestrální hra	95
5.1.1.12	Studijní zaměření Hra na hoboj.....	96
5.1.1.12.1	Učební plán.....	96
5.1.1.12.2	Učební osnovy vyučovaných předmětů, název předmětů, charakteristika	97
5.1.1.12.3	Vzdělávací obsah učebního předmětu Hra na hoboj	98
5.1.1.12.4	Vzdělávací obsah předmětu Komorní hra	100
5.1.1.12.5	Vzdělávací obsah předmětu Souborová nebo Orchestrální hra	101
5.1.1.13	Studijní zaměření Hra na klarinet	103
5.1.1.13.1	Učební plán.....	103
5.1.1.13.2	Učební osnovy vyučovaných předmětů, název předmětů, charakteristika	104
5.1.1.13.3	Vzdělávací obsah předmětu Hra na klarinet	105
5.1.1.13.4	Vzdělávací obsah předmětu Komorní hra	107
5.1.1.13.5	Vzdělávací obsah předmětu Souborová nebo Orchestrální hra	108
5.1.1.14	Studijní zaměření Hra na saxofon.....	110

5.1.1.14.1	Učební plán.....	110
5.1.1.14.2	Učební osnovy vyučovaných předmětů, název předmětů, charakteristika	111
5.1.1.14.3	Vzdělávací obsah předmětu Hra na saxofon.....	112
5.1.1.14.4	Vzdělávací obsah předmětu Komorní hra	114
5.1.1.14.5	Vzdělávací obsah předmětu Souborová nebo Orchestrální hra	115
5.1.1.15	Studijní zaměření Hra na fagot.....	117
5.1.1.15.1	Učební plán.....	117
5.1.1.15.2	Učební osnovy vyučovaných předmětů, název předmětů, charakteristika	118
5.1.1.15.3	Vzdělávací obsah učebního předmětu Hra na fagot	119
5.1.1.15.4	Vzdělávací obsah předmětu Komorní hra	122
5.1.1.15.5	Vzdělávací obsah předmětu Souborová nebo Orchestrální hra	123
5.1.1.16	Studijní zaměření Hra na trubku.....	124
5.1.1.16.1	Učební plán.....	124
5.1.1.16.2	Učební osnovy vyučovaných předmětů, název předmětů, charakteristika	125
5.1.1.16.3	Vzdělávací obsah učebního předmětu Hra na trubku.....	126
5.1.1.16.4	Vzdělávací obsah předmětu Komorní hra	128
5.1.1.16.5	Vzdělávací obsah předmětu Souborová nebo Orchestrální hra	129
5.1.1.17	Studijní zaměření Hra na lesní roh	131
5.1.1.17.1	Učební plán.....	131
5.1.1.17.2	Učební osnovy vyučovaných předmětů, název předmětů, charakteristika	132
5.1.1.17.3	Vzdělávací obsah učebního předmětu Hra na lesní roh.....	133
5.1.1.17.4	Vzdělávací obsah předmětu Komorní hra	135
5.1.1.17.5	Vzdělávací obsah předmětu Souborová nebo Orchestrální hra	136
5.1.1.18	Studijní zaměření Hra na tenor	138
5.1.1.18.1	Učební plán.....	138
5.1.1.18.2	Učební osnovy vyučovaných předmětů, název předmětů, charakteristika	139
5.1.1.18.3	Vzdělávací obsah učebního předmětu Hra na tenor.....	140
5.1.1.18.4	Vzdělávací obsah předmětu Komorní hra	142
5.1.1.18.5	Vzdělávací obsah předmětu Souborová nebo Orchestrální hra	143
5.1.1.19	Studijní zaměření Hra na baryton.....	145
5.1.1.19.1	Učební plán.....	145
5.1.1.19.2	Učební osnovy vyučovaných předmětů, název předmětů, charakteristika	146
5.1.1.19.3	Vzdělávací obsah předmětu Hra na baryton.....	147
5.1.1.19.4	Vzdělávací obsah předmětu Komorní hra	149

5.1.1.19.5	Vzdělávací obsah předmětu Souborová nebo Orchestrální hra	150
5.1.1.20	Studijní zaměření Hra na pozoun	152
5.1.1.20.1	Učební plán.....	152
5.1.1.20.2	Učební osnovy vyučovaných předmětů, název předmětů, charakteristika	153
5.1.1.20.3	Vzdělávací obsah učebního předmětu Hra na pozoun.....	154
5.1.1.20.4	Vzdělávací obsah předmětu Komorní hra	156
5.1.1.20.5	Vzdělávací obsah předmětu Souborová nebo Orchestrální hra	157
5.1.1.21	Studijní zaměření Hra na tubu.....	159
5.1.1.21.1	Učební plán.....	159
5.1.1.21.2	Učební osnovy vyučovaných předmětů, název předmětů, charakteristika	160
5.1.1.21.3	Vzdělávací obsah učebního předmětu Hra na tubu	161
5.1.1.21.4	Vzdělávací obsah předmětu Komorní hra	163
5.1.1.21.5	Vzdělávací obsah předmětu Souborová nebo Orchestrální hra	164
5.1.1.22	Studijní zaměření Hra na klasickou kytaru	166
5.1.1.22.1	Učební plán.....	166
5.1.1.22.2	Učební osnovy vyučovaných předmětů, název předmětů, charakteristika	167
5.1.1.22.3	Vzdělávací obsah předmětu Hra na klasickou kytaru	168
5.1.1.22.4	Vzdělávací obsah předmětu Komorní, Souborová nebo Orchestrální hra.....	171
5.1.1.23	Studijní zaměření Hra na elektrickou kytaru	173
5.1.1.23.1	Učební plán.....	173
5.1.1.23.2	Učební osnovy vyučovaných předmětů, název předmětů, charakteristika	174
5.1.1.23.3	Vzdělávací obsah předmětu Hra na elektrickou kytaru	175
5.1.1.23.4	Vzdělávací obsah předmětu Komorní, Souborová nebo Orchestrální hra.....	178
5.1.1.24	Studijní zaměření Hra na basketbal	179
5.1.1.24.1	Učební plán.....	179
5.1.1.24.2	Učební osnovy vyučovaných předmětů, název předmětů, charakteristika	180
5.1.1.24.3	Vzdělávací obsah předmětu Hra na basketbal.....	180
5.1.1.24.4	Vzdělávací obsah předmětu Komorní, Souborová nebo Orchestrální hra.....	183
5.1.1.25	Studijní zaměření Hra na háčkovou harfu	184
5.1.1.25.1	Učební plán.....	184
5.1.1.25.2	Učební osnovy vyučovaných předmětů, název předmětů, charakteristika	185
5.1.1.25.3	Vzdělávací obsah předmětu Hra na háčkovou harfu	186
5.1.1.25.4	Vzdělávací obsah předmětu Komorní, Souborová nebo Orchestrální hra.....	189
5.1.1.26	Studijní zaměření Hra na mandolínu	190

5.1.1.26.1	Učební plán.....	190
5.1.1.26.2	Učební osnovy vyučovaných předmětů, název předmětů, charakteristika	191
5.1.1.26.3	Vzdělávací obsah předmětu Hra na mandolínu	191
5.1.1.26.4	Vzdělávací obsah předmětu Komorní hra	194
5.1.1.27	Studijní zaměření Hra na bicí nástroje.....	195
5.1.1.27.1	Učební plán.....	195
5.1.1.27.2	Učební osnovy vyučovaných předmětů, název předmětů, charakteristika	196
5.1.1.27.3	Vzdělávací obsah předmětu Hra na bicí nástroje.....	197
5.1.1.27.4	Vzdělávací obsah předmětu Komorní, Souborová nebo Orchestrální hra.....	199
5.1.1.28	Studijní zaměření Sólový zpěv	201
5.1.1.28.1	Učební plán.....	201
5.1.1.28.2	Učební osnovy vyučovaných předmětů, název předmětů, charakteristika	202
5.1.1.28.3	Vzdělávací obsah předmětu Sólový zpěv	203
5.1.1.28.4	Vzdělávací obsah předmětu Komorní zpěv	206
5.1.1.28.5	Vzdělávací obsah předmětu Korepetice.....	207
5.1.1.28.6	Vzdělávací obsah předmětu Hudební praktikum	207
5.1.1.29	Studijní zaměření Elektronické zpracování hudby a zvuková tvorba.....	209
5.1.1.29.1	Učební plán.....	209
5.1.1.29.2	Učební osnovy vyučovaných předmětů, název předmětů, charakteristika	210
5.1.1.30	Studijní zaměření Hra na akordeon	217
5.1.1.30.1	Učební plán.....	217
5.1.1.30.2	Učební osnovy vyučovaných předmětů, název předmětů, charakteristika	218
5.1.1.30.3	Vzdělávací obsah předmětu Hra na akordeon	219
5.1.1.30.4	Vzdělávací obsah předmětu Komorní hra	222
5.1.1.31	Studijní zaměření Hra na cimbál.....	223
5.1.1.31.1	Učební plán.....	223
5.1.1.31.2	Učební osnovy vyučovaných předmětů, název předmětů, charakteristika	224
5.1.1.31.3	Vzdělávací obsah předmětu Hra na cimbál.....	224
5.1.1.31.4	Vzdělávací obsah předmětu Komorní hra	227
5.1.1.32	Studijní zaměření Zpěv	229
5.1.1.32.1	Učební plán.....	229
5.1.1.32.2	Učební osnovy vyučovaných předmětů, název předmětů, charakteristika	230
5.1.1.32.3	Vzdělávací obsah předmětu Zpěv	230
5.1.1.32.4	Vzdělávací obsah předmětu Pěvecký seminář	234

5.1.2	Vzdělávací oblast Recepce a reflexe hudby.....	235
5.1.2.1	Vzdělávací obsah předmětu Přípravná hudební výchova	235
5.1.2.2	Vzdělávací obsah učebního předmětu Hudební nauka	236
5.2	TANEČNÍ OBOR.....	239
5.2.1	Vzdělávací oblast tvorba a interpretace.....	239
5.2.1.1	Studijní zaměření: Taneční tvorba.....	239
5.2.1.1.1	Učební plán.....	239
5.2.1.2	Učební osnovy vyučovaných předmětů, název předmětů, charakteristika	240
5.2.1.3	Vzdělávací obsah předmětu Taneční tvorba	241
5.3	LITERÁRNĚ-DRAMATICKÝ OBOR.....	247
5.3.1	Studijní zaměření: Dramatická tvorba.....	247
5.3.1.1	Učební plán.....	247
5.3.1.2	Učební osnovy vyučovaných předmětů, název předmětů, charakteristika	248
5.3.1.3	Vzdělávací obsah předmětu Dramatická tvorba	249
5.	Zabezpečení vzdělávání žáku se speciálními vzdělávacími potřebami.....	255
6.	Vzdělávání žáků mimořádně nadaných.....	255
7.	Hodnocení žáků a vlastní hodnocení školy.....	256
5.4	Zásady a způsob hodnocení žáků	256
5.4.1	Školní kritéria.....	256
5.4.2	Způsob	257
5.4.3	Klasifikace	257
5.5	Oblasti vlastního hodnocení školy.....	258

1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

- **Název ŠVP:** Školní vzdělávací program Základní umělecké školy „Žerotín“ Olomouc, Kavaleristů 6
- **Motivační název:** „Kvalita, zázemí, tradice“
- **Předkladatel:**
- **Název školy:** Základní umělecká škola „Žerotín“ Olomouc, Kavaleristů 6
  - Adresa školy: Kavaleristů 6, 772 00, Olomouc
  - IČO: 00096725
  - Jméno a příjmení ředitele: Mgr. Tomáš Klásek
  - Kontakty:
    - Tel: 585 224 404
    - Fax.: 585 224 210
    - E-mail: zus-zerotin@zus-zerotin.cz
    - Web: <http://zus-zerotin.cz>
- **Zřizovatel:**
  - Název: Olomoucký kraj
  - Adresa: Jeremenkova 40a, 779 11 Olomouc
  - Kontakty:
    - Tel.: 585 508 111
    - E-mail: posta@kr-olomoucky.cz
    - Web: <http://www.kr-olomoucky.cz>
- **Platnost dokumentu od:** 1. 9. 2017
- **Účinnost dokumentu od:** 1. 9. 2017

- **Podpis ředitele**

- **Razítko školy**

2 CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1 Počet oborů, velikost

- Škola je zaměřena na základy vzdělávání žáků v uměleckých oborech (hudební, taneční a literárně dramatický)
- Škola poskytuje pestrou nabídku studijních zaměření na kmenové škole v Olomouci a na sedmi místech poskytovaného vzdělávání (pobočkách): Dolany, Hlubočky, Štěpánov, Tršice, Velká Bystřice, Velký Týnec, Velký Újezd
- Bližší podmínky studia a jednotlivých studijních zaměření jsou uvedeny v učebních plánech
- Povolená – cílová kapacita školy je 1416 žáků

2.1.1 Hudební obor

- Přípravné studium je určeno pro žáky 5 – 6leté
- I. stupeň studia se organizuje pro žáky od 7 let věku a starší, trvá 7 let, ke studiu na I. stupni mohou být přijati žáci i bez přípravného studia
- II. stupeň se organizuje pro žáky minimálně od 14 let věku a starší, trvá 4 roky
- Studium pro dospělé se organizuje minimálně od 18 let věku a trvá 4 roky
- Škola nabízí výuku hry na tradiční i méně obvyklé hudební nástroje a zpěvu (viz jednotlivá studijní zaměření)
- Škola nabízí v rámci výuky hry na jednotlivé hudební nástroje hru v orchestrech a komorních souborech nejrůznějších žánrů
- Škola nabízí výuku v oblasti elektronického zpracování hudby a zvukové tvorby
- Výuka je organizována individuálně, nebo ve skupině (nejčastěji po dvou)

2.1.2 Taneční obor

- Vyučuje se na kmenové škole v Olomouci
- Přípravné studium je určeno pro žáky 5 – 6leté
- I. stupeň studia se organizuje pro žáky od 7 let věku a starší, trvá 7 let, ke studiu na I. stupni mohou být přijati žáci i bez přípravného studia
- Dle schopností lze talentované žáky zařadit do kolektivu pokročilejších
- Po absolvování I. stupně lze pokračovat ve studiu na II. stupni, které je čtyřleté
- Do studia II. stupně lze přijmout i žáky bez absolutoria I. stupně, pokud prokážou dostatečnou míru dovedností po předchozí taneční přípravě
- Žáci se učí taneční přípravě, klasické taneční technice, současnému tanci a nácvičku tanečních choreografií
- Výuka je organizována kolektivně

2.1.3 Literárně dramatický obor

- Přípravné studium je určeno pro žáky 5 – 6 leté
- I. stupeň studia se organizuje pro žáky od 7 let věku a starší, trvá 7 let, ke studiu na I. stupni mohou být přijati žáci i bez přípravného studia
- II. stupeň se organizuje pro žáky minimálně od 14 let věku a starší, trvá 4 roky
- Studium pro dospělé se organizuje minimálně od 18 let věku a trvá 4 roky
- Vyučuje se pouze na kmenové škole v Olomouci
- Žáci se učí základům dramatické tvorby a práci s textem a přednesu
- Výuka je organizována kolektivně a v předmětu práce s textem a přednes individuálně (od 7. ročníku I. stupně)

2.2 Historie a současnost

2.2.1 Historie školy

- Úctyhodná historie ZUŠ „Žerotín“ se začala psát v roce 1880 založením českého *pěvecko-hudebního spolku Žerotín*. První česká hudební škola byla zřízena v roce 1888 jako jeho součást (pro výuku sborových zpěváků i instrumentalistů) a sídlila v budově Matice školské v Sokolské ulici. V roce 1909 vznikl v rámci výuky *orchestr Žerotína*, který od roku 1925 nesl jméno *Filharmonie Žerotína*
- Po roce 1918 se škola přestěhovala do budovy zrušeného kláštera bernardinů ve Slovenské ulici. Ve třicátých letech byla zřízena první pobočka ve Starých Hodolanech a ve Šternberku. V roce 1921 byl jmenován ředitelem Gustav Pivoňka, který úspěšně vedl školu řadu let a stál například při zrodu pěveckého sboru *Šestnáctka*, z něhož později vznikl známý sbor *Nešvera*
- Přes veškeré těžkosti spojené s válečným obdobím (1938-1945), včetně obtíží se získáváním vhodných prostor k výuce, si škola udržela prestiž a vysoký počet žáků (více jak 500). V roce 1945 se hudební škola oddělila od spolku Žerotín a od září již nesla nový název *Městská hudební škola v Olomouci*, jejímž ředitelem se stal Cyril Černý, významná osobnost hudebního života na Moravě. Po roce 1948 bylo založeno Sdružení rodičů a přátel školy
- Začátkem 50. let škola získala budovu bývalého kláštera dominikánského řádu ve Slovenské ulici. Školu tehdy navštěvovalo přes 1100 žáků a učitelský sbor tvořilo asi 50 pedagogů, vznikly pobočky v Dolanech a Křelově
- Od šedesátých let byl po vzniku *lidových škol umění* zachován systém dvou vyučovacích cyklů, nově se vyčlenily obory hudební, výtvarný, dramatický a pohybový, vznikly další pobočky ve Velké Bystřici, Hlubočkách, Bystrovanech, Štěpánově, Velkém Újezdě, Lutíně a Tršicích. V roce 1967 se počet žáků rozrostl o posluchače kurzu pro pracující, tzv. *Lidové konzervatoře*. V témže roce byla jmenována do funkce ředitele Dagmar Kučerová, která školu vedla téměř 20 let a která byla v roce 1977 jako první pedagog LŠU oceněna titulem Zasloužilý učitel. V polovině šedesátých let významně posílilo literárně dramatické oddělení. Jeho dlouholeté pedagožky Milada Mašatová a Věra Pánková byly v roce 2000 vyznamenány in memoriam Cenou města Olomouce za celoživotní přínos v oblasti uměleckého školství. Škola se úspěšně zapojovala do celostátních soutěží, talentovaní žáci byli přijímáni na konzervatoře a vysoké školy. Školu reprezentovalo i smyčcové *Kvarteto Žerotín*, založené ve školním roce 1969/70

- Při příležitosti 80. výročí svého založení byla škola přejmenována na *Lidovou školu umění Žerotín*. V 70. a 80. letech procházela budova školy postupnou rekonstrukcí, včetně nádvoří, kde vznikl po stránce estetické i akustické velmi příhodný „rajský dvůr“. V roce 1976 se stalo významnou událostí otevření vlastní varhanní síně. V letech 1986 – 1991 vedla školu jako ředitelka Kateřina Viktorová, výborná klavírní pedagožka, potomek ze čtvrté generace rodu Černých
- Od června roku 1989 nese škola název *Základní umělecká škola „Žerotín“*. Sedm let poté, v roce 1996, se škola stěhuje do zrekonstruovaných prostor bývalých kasáren 9. května na ulici Kavaleristů, protože budova ve Slovenské ulici byla vrácena dominikánskému řádu. 1. března 1999 byl do funkce ředitele školy jmenován Jan Štědroň, který vedl školu do 31.6. 2016. Od školního roku 2016/2017 vede školu Mgr. Tomáš Klásek
- Mezi úspěšné absolventy školy, kteří se uplatnili jako uznávané umělecké osobnosti současnosti, patří např. varhaník prof. Antonín Schindler, jazzový klavírista Emil Viklický, houslista a člen Wihanova kvarteta Jan Schulmeister, fagotista Jaroslav Kubita, herec a ředitel Českého rozhlasu Olomouc Pavel Hekela, ředitel Švandova divadla v Praze a pedagog DAMU Daniel Hrbek a mnoho dalších

2.2.2 Současnost

- Kmenová škola se nachází v klidném prostředí na soutoku řek Moravy a Bystřičky v objektu bývalých kasáren, který prošel koncem 90. let 20. století rozsáhlou rekonstrukcí. Objekt má vlastní parkoviště a výborné dopravní spojení, v blízkosti se nacházejí zastávky MHD a hlavní nádraží
- Škola nabízí velmi dobré zázemí pro výuku žáků, má dostatek kvalitních učeben k individuální i kolektivní výuce (speciální učebny pro výuku hudební nauky, literárně dramatického oboru, tanečního oboru, orchestrální zkušebny), Koncertní a Komorní sál pro pořádání interních i veřejných akcí a vlastní nahrávací studio
- K veřejným vystoupením žáků si škola zapůjčuje i další reprezentativní prostory v Olomouci, např. Redutu, Moravské divadlo, Vlastivědné muzeum, Jezuitský konvikt, Divadlo hudby, sál Konzervatoře EA, sál Anag na Kollárově náměstí, Klášterní Hradisko apod.
- Škola disponuje vlastním hudebním archivem (notový materiál, audiovizuální nosiče, hudební nástroje)
- Výuku zajišťují zkušení a kvalifikovaní pedagogové - výrazné osobnosti, podílející se na kulturním životě města

2.3 Charakteristika pedagogického sboru

Na ZUŠ „Žerotín“ vyučují aprobovaní pedagogové, absolventi vysokých škol uměleckého, nebo pedagogického zaměření a absolventi konzervatoře.

Mezi pedagogy jsou i výkonní umělci, kteří současně působí v Moravské filharmonii Olomouc, Moravském divadle, nebo vystupují sólově.

Někteří pedagogové jsou činní i v jiných orchestrech, souborech a kapelách různých žánrových zaměření.

2.4 Dlouhodobé projekty, regionální a mezinárodní spolupráce

- ZUŠ „Žerotín“ každoročně organizuje několik festivalů, soutěží a koncertů. Mezi festivaly patří podzimní Festival české a evropské hudby, Jaření, které mají v kalendáři ZUŠ již letitou tradici.
- Od roku 2004 vyhlašuje a organizuje ZUŠ „Žerotín“ Pěveckou soutěž Olomouc, která se věnuje klasickému zpěvu a je navštěvována zpěváky z celé republiky i zahraničí.
- Další přehlídka, kterou ZUŠ „Žerotín“ vyhlašuje a organizuje je klavírní setkání Mozart opět v Olomouci, která se koná od roku 2006, vždy jednou za tři roky.
- Od roku 2015 rozvíjí spolupráci se ZUŠ Miloša Ruppeldta v Bratislavě

2.5 Vybavení školy a její podmínky

Kmenová škola na ulici Kavaleristů č. 6 v Olomouci je vybavena učebnami pro výuku všech oborů. Kromě toho škola disponuje zkušebnami pro orchestry a soubory školy, komorním a koncertním sálem, nahrávacím studiem, speciálními třídami pro kolektivní výuku HN a PHV.

Škola disponuje skladem hudebních nástrojů a většinu z nich žákům zapůjčuje.

ZUŠ „Žerotín“ má sedm poboček. Samostatnou budovu k výuce hudebního oboru využívají pobočky v Dolanech a Štěpánově. Na ostatních pobočkách se vyučuje v prostorách místní základní školy. Nástrojové a technické vybavení na všech pobočkách je vyhovující. Pro prezentaci žáků využíváme městských, či obecních prostor určených ke koncertnímu využití.

3 ZAMĚŘENÍ ŠKOLY A JEJÍ VIZE

3.1 Zaměření školy

1. ZUŠ „Žerotín“ je školou umění a estetická:

- žáci se vzdělávají v jednotlivých uměleckých oborech:
  - hudebním oboru,
  - tanečním oboru,
  - literárně - dramatickém oboru
- žákům je otevírána možnost chápat souvislosti mezi různými druhy umění a je formován jejich celkový estetický postoj

2. ZUŠ „Žerotín“ je školou tvořivosti:

- rozvíjí tvořivost a talent dětí a mládeže
- buduje jejich zdravé sebevědomí
- učí je prezentovat se na veřejnosti po celé ČR i v zahraničí

3. ZUŠ „Žerotín“ je školou sociálních dovedností žáků a studentů:

- rozvíjí schopnost komunikace a spolupráce – naslouchání, empatie, respektování

4. ZUŠ „Žerotín“ je „stánkem kultury“:

- vytváří vlastní kulturní programy, výrazně se podílí na kulturním životě města
- v dlouhodobých projektech se zaměřuje na organizaci soutěží MŠMT i vlastních, pořádá vlastní festivaly, semináře, školení
- spolupracuje s předními uměleckými a pedagogickými osobnostmi, s Moravskou filharmonií Olomouc; Konzervatoří evangelické akademie; Moravským divadlem, Univerzitou Palackého, Českým rozhlasem, Spolkem pro komorní hudbu i s různými nadacemi

5. ZUŠ „Žerotín“ je jednou z největších ZUŠ v České republice:

- nabízí velké množství studijních zaměření, orchestrů a souborů různých typů a žánrů
- výuku realizuje zkušený a kvalifikovaný pedagogický sbor, tvořený výraznými osobnostmi
- spolupracuje se Sdružením rodičů ZUŠ „Žerotín“ Olomouc

6. ZUŠ „Žerotín“ je školou tradiční i moderní:

- navazuje na kvalitu vytvořenou předcházejícími generacemi pedagogů a využívá moderních i tradičních pedagogických metod a způsobů výuky

3.2 Vize školy

Chceme vychovávat co nejvíce múzických lidí, lidí tvořivých, chápavých, tolerantních a komunikativních, lidí schopných vnímat a provozovat umění, kteří si vážící kulturních hodnot a chtějí je předávat dalším generacím.

Chceme rozvíjet naši školu jako tvořivou dílnu a kulturní instituci, která nejen učí děti a mladé lidi základem umělecké tvorby, ale která také působí jako centrum prevence sociálně-patologických jevů.

K tomu chceme využívat moderní i osvědčené tradiční vyučovací metody, chceme „jít s dobou“, tedy budovat školu jako multikulturní a multimediální centrum.

Chceme být školou, kterou budou rádi navštěvovat nejen stávající žáci, ale do které se budou rádi vracet i ti, kteří již naše třídy opustili.

Chceme, aby si naše škola udržela své dobré jméno v rámci našeho regionu i celé republiky, aby si rozšířila také své zahraniční kontakty

4 VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

4.1 Výchovné a vzdělávací strategie hudebního oboru

Kompetence k umělecké komunikaci

- Učitel sestaví žákovi studijní plán dle jeho schopností a předpokládaného možného vývoje
- Učitel vlastní interpretací nebo pomocí didaktické techniky utváří žákův názor na studovanou látku
- Výběrem vhodných skladeb a použitím vlastní metodiky učitel pomáhá žákovi propojit teoretické poznatky s praxí, seznamuje ho se stylovými obdobími
- Učitel při rozbořech vlastní práce žáka i zvolených uměleckých děl prostřednictvím porovnávání a příkladů vede žáka k rozpoznání kvality
- Učitel se dále ve svém oboru vzdělává, sleduje nové trendy a tyto žákům zprostředkovává

Kompetence osobnostně sociální

- Učitel vysvětluje princip a nezbytnost žákovy systematické domácí přípravy a nabízí možná řešení její realizace, kvalitu přípravy ovlivňuje ve spolupráci s rodiči
- Dovednosti nabyté v individuální výuce umožňuje učitel žákovi uplatňovat v rámci kolektivní výuky, mezioborové spolupráce (projekty, komponované pořady, představení...)
- V kolektivní výuce učitel nastoluje pravidla, která vedou k uvědomění si zodpovědnosti za společný výkon, podřízení se zájmu celku, a dohlíží na jejich dodržování

Kompetence kulturní

- Učitel svými aktivitami, osobním příkladem a postojem vede žáka k vědomí důležitosti kulturní tvorby pro obohacení lidského života a uvědomění si, že společná tvorba v ZUŠ se stává součástí kulturního života jeho města
- Výběrem vhodného didaktického a notového materiálu (říkadla, lidové písně, koledy apod.) vede učitel žáka k poznávání kulturního bohatství národa a jeho tradic
- Učitel vytváří žákovi pravidelné příležitosti k seberealizaci (přehrávky, třídní vystoupení, žákovské koncerty apod.), které mu umožňují konfrontaci s výkony ostatních a učí ho objektivní kritice i sebekritice
- Učitel informuje žáka i jeho rodiče o aktuální nabídce kulturních akcí i multimediálních pořadů, pořádání dílen, seminářů apod. a doporučuje jejich návštěvu/sledování
- V případě mimořádného talentu učitel doporučuje žákovi další odborné studium, nebo účinkování v hudebních a pěveckých tělesech

4.2 Výchovné a vzdělávací strategie tanečního oboru

Kompetence k umělecké komunikaci

- Učitel sestaví skupině studijní plán dle schopností žáků a jejich předpokládaného vývoje
- Učitel seznamuje žáka během studia s rozmanitými žánry a styly tance a napomáhá mu se v nich správně orientovat
- Výběrem vhodných tanečních skladeb a použitím vlastní metodiky učitel pomáhá žákovi propojit teoretické poznatky s praxí
- Učitel při rozбореch vlastní práce žáka i zvolených uměleckých děl prostřednictvím porovnávání a příkladů vede žáka k rozpoznání kvality

Kompetence osobnostně sociální

- Učitel ve výuce důsledně dodržuje systematickosti, přiměřenosti a zpětnou vazbu učiva tak, aby žák chápal význam a způsob prováděné práce
- Svým osobním příkladem a odpovědným přístupem k daným úkolům učitel žáka motivuje ke správnému vnímání hodnotové orientace, dbá na příkladnou vzájemnou komunikaci
- V kolektivní výuce učitel nastoluje pravidla, která vedou k uvědomění si odpovědnosti za společný výkon, podřízení se zájmu celku, a dohlíží na jejich dodržování
- Učitel podpoří žáka ve zdravém sebevědomí tak, aby nabyté dovednosti přirozeně a s nadšením prezentoval na školních i veřejných kulturních akcích

Kompetence kulturní

- Učitel svými aktivitami, osobním příkladem a postojem vede žáka k uvědomění si důležitosti kulturní tvorby pro obohacení lidského života, k uvědomění si, že společná tvorba v ZUŠ se stává součástí kulturního života jeho města
- Učitel spoluvytváří osobnost žáka tak, aby získaná hodnotová orientace a dovednosti jej dále provázely životem
- Učitel vytváří žákovi pravidelné příležitosti k seberealizaci (veřejná vystoupení, přehlídky, soutěže apod.), které mu umožňují konfrontaci s výkony ostatních a učí ho objektivní kritice i sebekritice
- Učitel informuje žáka i jeho rodiče o aktuální nabídce kulturních akcí, pořádání dílen, seminářů apod. a doporučuje jejich návštěvu/sledování

4.3 Výchovné a vzdělávací strategie literárně dramatického oboru

Kompetence k umělecké komunikaci

- Učitel sestaví skupině studijní plán dle schopností žáků a jejich předpokládaného vývoje
- Studijní plány v jednotlivých ročnících učitel nastaví tak, aby se žáci seznámili s různými typy divadelní tvorby, divadelními styly a literárními žánry
- Výběrem vhodných hereckých, mluvních, pohybových, hlasových a výtvarných cvičení učitel vybavuje žáka dovednostmi potřebnými pro divadelní a přednesovou tvorbu
- Učitel při rozbořech vlastní práce žáků i zvolených uměleckých děl prostřednictvím porovnávání a příkladů vede žáky k rozpoznání kvality

Kompetence osobnostně sociální

- Učitel jde žákům příkladem svým vlastním zájmem o obor
- Učitel nastoluje a objasňuje pravidla respektujícího a čestného chování, principy spolupráce a solidarity, principy zdravého environmentálního přístupu
- Učitel pravidelně zařazuje cvičení, ve kterých žák výše uvedená pravidla trénuje

Kompetence kulturní

- Učitel vede žáka k uvědomění si důležitosti kulturní tvorby pro obohacení lidského života, k uvědomění si, že společná tvorba v LDO ZUŠ se stává součástí kulturního života jeho města
- Učitel předkládá žákům kvalitní literaturu, navštěvuje s žáky vybraná inspirativní představení, podněcuje je k samostatnému zájmu o divadlo a současně s nimi rozebírá témata a poselství jednotlivých děl. Učí žáka chápat umění jako odraz života, přinášející zobecňující poznatky a zkušenosti i katarzní zážitky

5 VZDĚLÁVACÍ OBSAH UMĚLECKÝCH OBORŮ

5.1 HUDEBNÍ OBOR

Hudební obor je největším oborem naší školy. Výuka v něm se organizuje tímto způsobem.

- Přípravné studium je určeno pro žáky 5 – 6leté
- I. stupeň studia se organizuje pro žáky od 7 let věku a starší a trvá 7 let, ke studiu na I. stupni mohou být přijati žáci i bez přípravného studia
- II. stupeň se organizuje pro žáky minimálně od 14 let věku a starší, trvá 4 roky
- Studium pro dospělé se organizuje minimálně od 18 let věku, trvá 4 roky
- Škola nabízí výuku hry na tradiční i méně obvyklé hudební nástroje a zpěvu (viz jednotlivá studijní zaměření)
- Škola nabízí v rámci výuky hry na jednotlivé hudební nástroje hru v orchestrech a komorních souborech nejrůznějších žánrů
- Škola nabízí výuku v oblasti elektronického zpracování hudby a zvukové tvorby
- Výuka je organizována individuálně, nebo ve skupině, nejčastěji po dvou
- Na konci školního roku žák vykoná postupovou, nebo závěrečnou zkoušku, na které prokáže získané dovednosti

5.1.1 Vzdělávací oblast Hudební interpretace a tvorba

Tato vzdělávací oblast žákovi umožňuje získávat a postupně rozvíjet techniku hry na hudební nástroj, zdravý a správný způsob zpěvu, případně je žák pedagogem podporován a veden při cestě k tvorbě samotné – tedy k hudební kompozici. Během studia žák získává základní hudební návyky, které následně využívá při interpretaci hudby, tedy jejím zprostředkováním od autora k případnému posluchači, nejen jako sólista, ale i jako spoluhráč v komorní hře či zpěvu. Získané znalosti a dovednosti v dané oblasti může nadále uplatňovat při hudební improvizaci nebo například při využívání moderních technologií v hudbě atd.

Hudební interpretace a tvorba je na naší škole realizována v podobě individuální výuky (např. sólová hra na nástroj, sólový zpěv, zpěv - populární) a podobě výuky kolektivní (komorní hra, souborová hra, orchestrální hra, hudební praktikum a komorní zpěv).

5.1.1.1 Studijní zaměření Hrajeme si s hudbou

Hrajeme si s hudbou je studijní zaměření pro děti ve věku 5 –6 let, které se rozhodly pro studium hudebního oboru, ale které dosud nemají vybráno studijní zaměření, tj. hru na nástroj nebo sólový zpěv. Cílem předmětu je podchycení a rozvoj elementárních hudebních dovedností dítěte a zjištění předpokladů pro budoucí studium hry na vybraný hudební nástroj či sólového zpěvu. Výuka má převážně činnostní charakter, vyžadující pěveckou, rytmicko-pohybovou, slovní i výtvarnou aktivitu dítěte. Studium trvá 1 - 2 roky a probíhá formou kolektivní výuky 2 hodiny týdně. Studium končí zařazením žáka do vybraného studijního zaměření (nástroj, sólový zpěv) spolu s nástupem žáka do 1. ročníku hudební nauky (pro žáky od 7 let věku).

5.1.1.1.1 Učební plán

Učební plán: 1

	1. ročník	2. ročník
Hrajeme si s hudbou	2	2
Celkem hodin týdně	2	2

Poznámky k UP:

- probíhá formou kolektivní výuky 2 hodiny týdně

5.1.1.1.2 Učební osnovy vyučovaných předmětů, název předmětů, charakteristika

Předmět Hrajeme si s hudbou:

Hrajeme si s hudbou je studijní zaměření pro děti ve věku 5 – 6 let, které se rozhodly pro studium hudebního oboru, ale které dosud nemají vybráno studijní zaměření, tj. hru na nástroj nebo sólový zpěv. Cílem předmětu je podchycení a rozvoj elementárních hudebních dovedností dítěte a zjištění předpokladů pro budoucí studium hry na vybraný hudební nástroj či sólového zpěvu. Výuka má převážně činnostní charakter, vyžadující pěveckou, rytmicko-pohybovou, slovní i výtvarnou aktivitu dítěte. Studium trvá 1- 2 roky a probíhá formou kolektivní výuky 2 hodiny týdně. Studium končí zařazením žáka (na základě talentové zkoušky) do vybraného studijního zaměření (nástroj, sólový zpěv) spolu s nástupem žáka do 1. ročníku Hudební nauky (pro žáky od 7 let věku).

Recepce a reflexe probíhá v rámci vyučovacího předmětu Hrajeme si s hudbou, prolíná celým studiem, není samostatně hodnocena.

5.1.1.1.3 Vzdělávací obsah předmětu Hrajeme si s hudbou

1. ROČNÍK

ŽÁK

- předvede spolupráci s učitelem i spolužáky při jednoduchých hrách a cvičeních - soustředí se, naslouchá, reaguje na podněty
- zazpívá jednoduchou lidovou píseň
- vytleská elementární rytmická cvičení
- pojmenuje základní rytmické nástroje orffova instrumentáře, předvede jejich rozezvučení a využije je k vytvoření elementárního rytmického doprovodu k lidové písni
- vytvoří jednoduchý pohybový doprovod k lidové písni
- pohybem, kresbou či slovem zareaguje na postup melodie – stoupající, klesající, na tóny vysoké a hluboké, na tóny dlouhé a krátké, na tempo pomalé a rychlé, na rytmus

2. ROČNÍK

ŽÁK

- předvede a využije elementární pěvecké, rytmické, pohybové i sociální dovednosti a návyky
- vytleská jednoduchá rytmická cvičení, zrytmizuje, případně zmelodizuje říkadla – využije pohybu a hry na tělo
- zapojí do hry rytmické nástroje orffova instrumentáře, předvede rozezvučení melodického nástroje (metalofonu), vytvoří a reprodukuje krátký hudební motiv
- zorientuje se v hudebních pojmech a vlastními slovy je vysvětlí: notová osnova, houslový klíč, nota (osminová, čtvrtová, půlová, celá), noty c1 – c2, takt (2/4,3/4), zvuk, tón (dlouhý, krátký, vysoký, hluboký), pomlka (osminová, čtvrtová, půlová, celá), piano, forte, zesílovat, zeslabovat, repetice
- pozná náladu skladeb (smutně – vesele, polka - valčík) a zareaguje na ni pohybem (jednoduchým tanečkem)
- zachytí kontrasty poslouchané skladby (např. staccato – legato, akordické skoky atd.) a zareaguje na ně (pantomimou, hrou na tělo, kresbou, pohybem, slovem)
- rozezná nejnámější hudební nástroje podle vzhledu (klavír, kytara, flétna, housle, buben aj.)

5.1.1.2 Studijní zaměření Hra na klavír

Výuka hry na klavír představuje v dnešní době stále velmi žádanou oblast hudebního vzdělávání. Studium klavírní hry má svá specifika vycházející z charakteru tohoto nástroje. Instrumentální dovednost se nabývá komplexním způsobem, jednotlivé dílčí aspekty klavírní hry jsou postupně propojovány v jeden syntetický celek. Získat potřebný souhrn dovedností a schopností vyžaduje čas, úsilí a individuální přístup.

Během studia se žák seznámí se skladbami různých stylových období, hraje sólově i čtyřručně, má možnost doprovázet jiné nástroje a prezentovat své pokroky na veřejných koncertech. Studium I. i II. stupně je zakončeno absolventským vystoupením.

V celém vyučovacím procesu je respektována žákova vrozená hudební a dovednostní dispozice. Pedagogické působení zahrnuje i aspekt formování a kultivování osobnosti žáka.

Hudba i samotná hra na klavír představuje pro žáka jedinečný zdroj zážitků, díky nimž může vstoupit do světa umění a obohatit tak svůj život.

5.1.1.2.1 Učební plán

Učební plán: 2

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM I. STUPNĚ

	1. ročník	2. ročník
Hra na klavír	1	1
Přípravná hudební výchova	1	1
Celkem hodin týdně	2	2

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	Celkem hodin
Hra na klavír		1	1	1	1	1	1	1	7
Volitelný předmět	Komorní hra; Souborová hra; Orchestrální hra				1	1	1	1	4
	Klavírní seminář				1	1	1	1	4
Hudební nauka		1	1	1	1	1			5
Celkem hodin týdně		2	2	2	3	3	2	2	16

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM II. STUPNĚ

		1. ročník
Hra na klavír		1
Volitelný předmět	Komorní hra; Souborová hra; Orchestrální hra	1
	Klavírní seminář	1
	Hudební nauka	1
Celkem hodin týdně		2

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	Celkem hodin
Hra na klavír		1	1	1	1	4
Volitelný předmět	Komorní hra; Souborová hra; Orchestrální hra	1	1	1	1	4
	Klavírní seminář	1	1	1	1	4
Celkem hodin týdně		2	2	2	2	8

STUDIUM PRO DOSPĚLÉ

Hodinová dotace a skladba vyučovaných předmětů se řídí učebním plánem základního studia II. stupně.

Poznámky k UP:

- přípravné studium je vyučováno individuálně nebo ve skupince dvou žáků,
- žák může být na základě individuálních dispozic a rozhodnutí učitele zařazen do volitelných předmětů dříve, než je uvedeno v učebním plánu,

5.1.1.2.2 Učební osnovy vyučovaných předmětů, název předmětů, charakteristika

Předmět Hra na klavír:

Klavír patří k nejrozšířenějším hudebním nástrojům, jeho využití je velmi široké, od hry sólové přes hru čtyřruční, komorní (v nejrůznějších obsazení), klavírní doprovod, souborovou, orchestrální hru, improvizaci apod. Hlavním cílem výuky je rozvoj osobnosti a dovedností žáka tak, aby dokázal využít všech svých schopností a profiloval se podle svého vkusu a zájmů.

Předmět: Komorní hra, Souborová hra a Orchestrální hra:

Skupinová interpretace a tvorba je realizována v povinně volitelných předmětech, jejíž součástí může být čtyřruční hra i klavírní doprovod.

Předmět Klavírní seminář:

Skupinová interpretace a tvorba je taktéž realizována v povinně volitelném předmětu klavírní seminář, jehož náplní je skupinová interpretace, poslech, rozbor a diskuse nad předváděnými skladbami sólovými, čtyřručními i komorními. Dále je zde prostor pro projektovou činnost, tvorbu tematických programů, prezentaci netradičních žánrů a samostatnou profilaci žáků. Slouží k rozvoji sociálních i uměleckých vazeb, třibení vkusu a názorů.

Předmět Hudební nauka:

Předmět Hudební nauka (charakteristika, učební osnovy a vzdělávací obsah) viz [Vzdělávací oblast Recepce a reflexe hudby](#).

5.1.1.2.3 Vzdělávací obsah předmětu Hra na klavír

Hra na klavír, přípravné studium I. stupně:

ŽÁK

- prokáže základní pianistické návyky - správné sezení u klavíru, držení těla, rukou i postavení prstů, uvolnění hracího aparátu, koordinace rukou (pohybová i pocitová cvičení)
- prokáže orientaci na celé klaviatuře
- prokáže čtení notového zápisu v 10-ti linkové osnově (+ délky not, rytmus, takt)
- prokáže schopnost použít úhozové varianty (portamento, staccato, legato, odtah) a odstínění síly úhozu (rozlišení piano x forte, crescendo, decrescendo)
- prokáže schopnost vnímat kvalitu klavírního tónu, vyjadřuje charakter a náladu skladby

Hra na klavír, základní studium I. stupně:

1. ROČNÍK

ŽÁK

- prokáže základní pianistické návyky - správné sezení u klavíru, držení těla, rukou i postavení prstů, uvolnění hracího aparátu, koordinace rukou (pohybová i pocitová cvičení)
- prokáže orientaci na celé klaviatuře
- prokáže čtení notového zápisu v 10-ti linkové osnově (+ délky not, rytmus, takt)
- prokáže schopnost použít úhozové varianty (portamento, staccato, legato, odtah) a odstínění síly úhozu (rozlišení piano x forte, crescendo, decrescendo)
- prokáže schopnost vnímat kvalitu klavírního tónu, vyjadřuje charakter a náladu skladby

2. ROČNÍK

ŽÁK

- prokáže orientaci v jednoduchém notovém zápisu
- prokáže uvolnění hracího aparátu a zpevnění špiček prstů, obohatí drobnou prstovou techniku, propojí pohotovost a dynamickou vyrovnanost prstových běhů
- prokáže své technické dovednosti, výrazové schopnosti, hudební představivost i metroritmické cítění
- prokáže schopnost pedalizovat podle návodu pedagoga
- zahraje durové stupnice a akordy s obraty dohromady protipohybem v různých rytmických a úhozových variantách
- doprovodí známé písně podle sluchu pomocí základních harmonických funkcí a transponuje
- prokáže schopnost použít sluchovou kontrolu při hře sólové i čtyřruční
- prokáže schopnost využít při hře dynamické i agogické prvky

3. ROČNÍK

ŽÁK

- prokáže své pianistické návyky a dovednosti interpretací skladeb všech stylových období
- interpretuje z paměti skladbu odpovídající jeho výrazovým a technickým dovednostem
- prokáže schopnost použít jednoduchý pedál (synkopický i současný) podle pokynů učitele nebo grafického záznamu se sluchovou kontrolou
- prokáže schopnost odlišit zvukově melodii a doprovod při interpretaci
- zahraje vybrané durové i mollové stupnice rovným pohybem dohromady v různých rytmických i úhozových variantách
- zahraje tónický kvintakord s obraty k dané stupnici dohromady
- prokáže schopnost vědomě tvořit tón na základě hudební představy
- aktivně se zapojí do domácí přípravy (návrh prstokladu, dynamiky, mimohudební obsah skladby – výtvarná stránka)
- zrealizuje sluchovou představu získanou poslechem
- zorientuje se v notovém zápise a zahraje z listu skladbu v pětiprstové poloze zvlášť
- doprovodí lidové písně základními harmonickými funkcemi a je schopen jejich transpozice
- prokáže porozumění a pochopení obsahu hraných skladeb a používá přiměřené technické i výrazové prostředky při jejich interpretaci
- prokáže schopnost vázání dvojhmatů a akordů (i s opakovaným tónem)

4. ROČNÍK

ŽÁK

- zahraje etudy i přednesové skladby s odpovídajícím výrazem
- prokáže schopnost použít pedalizaci (synkopickou i současnou) podle pokynů učitele nebo grafického záznamu se sluchovou kontrolou
- rozliší charakteristické rysy jednotlivých stylových období
- dynamicky a úhozově odliší jednotlivé hlasy v polyfonní hře a také ve dvojhmatech a akordech (i při vázané hře)
- prokáže schopnost vnímat ostrost a měkkost klavírního tónu a jeho barev, vědomě rozvine kultivovanost své hry a úhozu
- dokáže jednoduše zhodnotit svůj výkon
- prokáže schopnost rozvinout získané dovednosti o další technické prvky, výrazové schopnosti, svůj cit pro souhru a přirozenou muzikálnost
- zahraje durové i mollové stupnice a akordy rovným pohybem dohromady v různých rytmických i úhozových variantách
- stylizovaně doprovodí melodii podle sluchu s použitím harmonických funkcí a transponuje
- zahraje z listu skladbu v pětiprstové poloze dohromady

5. ROČNÍK

ŽÁK

- prokáže vyrovnanost pasážové techniky v rychlejších tempech
- interpretuje náladu a charakter skladby
- při reprodukci skladeb dodržuje zásady správné interpretace na základě daných schopností a získaných dovedností
- zahraje z listu skladbu se změnou polohy rukou a prokáže technickou pohotovost (např. ve čtyřruční a komorní hře)
- zrealizuje svůj cit pro souhru a schopnost podřídit se kolektivnímu výsledku
- předvede syntézu pedalizace a sluchové kontroly
- zahraje stupnice dur i moll v rovném pohybu přes 4 oktávy v rychlejším tempu pomocí rytmických a úhozových variací
- zahraje velký rozklad kvintakordu dohromady (bez podkladu palce)
- prokáže schopnost kultivované hry, citění hudební fráze a vedení hlasů
- uvědoměle dynamicky i úhozově rozliší jednotlivé hlasy ve dvojhmatech, akordech i polyfonní hře
- rozliší základní zákonitosti stylové interpretace skladeb všech období a žánrů
- vyjádří hodnocení výkonu svého i ostatních
- stylizovaně doprovodí melodii podle sluchu s pomocí harmonických funkcí

6. ROČNÍK

ŽÁK

- prokáže získané technické i výrazové dovednosti při studiu vybraných skladeb
- prokáže svoji technickou a hudební vyspělost pro spontánní hru přiměřených skladeb
- zahraje durové stupnice kombinovaným způsobem
- zahraje mollové stupnice rovným pohybem v rychlejším pulsu
- zahraje velký rozklad kvintakordu s podkladem palce 4oktávy rovným pohybem dohromady
- zahraje písně s doprovodem podle sluchu i akordových značek
- zhodnotí výkon svůj i druhých
- zrealizuje práci s dynamikou skladby, vyjádří její obsah, charakter a náladu
- použije samostatnou pedalizaci skladby podle harmonických změn pomocí sluchové kontroly
- prokáže svůj hudební vkus a cit pro kultivovanost hry
- prokáže své metroritmické cítění
- ztvární zásady stylové interpretace skladeb různých žánrů a stylů
- zahraje skladbu z listu se změnou polohy rukou a sazby
- samostatně určí tempo skladby na základě dosažených zkušeností, vypracuje oblouk fráze, určí dynamický vrcholu skladby, přiměřenou agogiky, vyhledá zajímavé harmonické postupy apod.
- prokáže schopnost využít znalosti z hudební teorie (intervalů, obraty akordů, akordických značek apod.) zejména při aktivní improvizaci
- dle velikosti ruky předvede oktávovou techniku
- zrealizuje technickou pohotovosti a lehkost hry pomocí různých úhozových a rytmických variací, zařadí pasážovou hru ve větších celcích, využije pulsační hry a vnímání skupin not jako celku

7. ROČNÍK

ŽÁK

- prokáže orientaci v základní klavírní literatuře
- respektuje a uplatní charakteristické rysy jednotlivých slohových období
- zahraje stupnice dur i moll a akordy (velký rozklad s podkladem palce) kombinovaným pohybem
- zrealizuje samostudium snazších skladeb – aktivně uplatní hru z listu
- předvede dosavadní získané dovednosti hry na nástroj při interpretaci vybraných skladeb
- zrealizuje vlastní hudební představy
- zkoriguje svůj smysl pro rytmus a určení tempa podle charakteru skladby
- prakticky uplatní získané dovednosti při hře z listu, doprovodu, komorní hře i improvizaci (doprovodu písní dle akordových značek, transpozici, kadenci apod.)
- prokáže schopnost rozvinout přirozenou hudební představivost při zapojení sluchové sebekontroly
- interpretuje přiměřeně náročné skladby po stránce výrazové, stylové i technické
- prokáže schopnost sebehodnocení na podkladě získaných znalostí a dovedností

Hra na klavír, přípravné studium II. stupně:

Vzdělávací obsah přípravného studia II. stupně vychází z vzdělávacího obsahu pro základní studium I. stupně. Školní výstupy v jednotlivých vzdělávacích oblastech stanovuje třídní učitel na základě individuálních dispozic žáka. Vzdělávacím cílem tohoto studia je připravit žáka ke vzdělávání v základním studiu II. stupně.

Hra na klavír, základní studium II. stupně:

I. ROČNÍK

ŽÁK

- prokáže získané pianistické dovednosti včetně úhozové kultury a využije je při studiu skladeb všech stylových období
- prokáže schopnost orientace ve všech durových a mollových stupnicích (hra kombinovaně v rychlejších tempech s využitím různých rytmických modelů), zahraje velký rozklad s obraty
- prokáže znalost kulturního dění
- zkombinuje zručnost a technickou spolehlivost hry
- zahraje z listu skladbu s odlišením melodie a doprovodu v pomalém tempu

II. ROČNÍK

ŽÁK

- prokáže schopnost samostatné práce se skladbou po stránce technické i výrazové
- prokáže schopnost orientace ve všech durových a mollových stupnicích (hra kombinovaně v rychlejších tempech s využitím různých rytmických modelů), zahraje velký rozklad s obraty
- prokáže schopnost vytvořit si vlastní úsudek a kritický postoj ke skladbě
- prokáže znalost klavírní literatury dle své pianistické úrovně, profiluje se podle svých schopností a preferencí
- veřejně provede nastudovaný repertoár z paměti na určité umělecké úrovni
- zahraje z listu skladbu s odlišením melodie a doprovodu ve středním tempu

III. ROČNÍK

ŽÁK

- prokáže schopnost využít své znalosti a dovednosti k vyjádření hudebních představ ve skladbách všech stylových období i žánrů podle své profílce
- při hře z paměti využije znalosti o výrazu, harmonii, formě a obsahu hrané skladby
- prokáže schopnost orientace ve všech durových a mollových stupnicích (hra kombinovaně v rychlejších tempech s využitím různých rytmických modelů), zahraje velký rozklad s obraty
- zahraje z listu skladbu s odlišením melodie a doprovodu v rychlejším tempu

IV. ROČNÍK

ŽÁK

- zformuluje a vyjádří názor na interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů
- prokáže schopnost orientace ve všech durových a mollových stupnicích (hra kombinovaně v rychlejších tempech s využitím různých rytmických modelů), zahraje velký rozklad s obraty
- prokáže orientaci v klavírní literatuře
- zrealizuje samostatné studium nových skladeb a jejich vyhledávání podle vlastního vkusu a preferencí
- veřejně provede nastudovaný repertoár z paměti na určité umělecké úrovni

5.1.1.2.4 **Vzdělávací obsah předmětu Komorní, Souborová nebo Orchestrální hra**

Komorní, Souborová nebo Orchestrální hra, základní studium I. stupně:

5. ROČNÍK

ŽÁK

- použije své poznatky a dovednosti z individuální výuky
- prokáže schopnost přizpůsobit se celku, respektuje svého spoluhráče
- prokáže schopnost v celkovém kontextu skladby vnímat důležitost svého hlasu

7. ROČNÍK

ŽÁK

- prokáže schopnost orientace v partituře
- zahraje skladby různých stylů a žánrů přiměřené jeho věku a schopnostem
- prokáže porozumění rytmické a výrazové

Komorní, Souborová nebo Orchestrální hra, základní studium II. stupně:

II. ROČNÍK

ŽÁK

- prokáže schopnost vnímat celkový obraz skladby a zároveň svůj part
- doprovodí melodii podle akordických značek
- prokáže schopnost samostatné práce se skladbou na základě získaných znalostí a dovedností
- v případě orchestrální hry prokáže schopnost reagovat na dirigenta

IV. ROČNÍK

ŽÁK

- doprovodí melodii podle akordických značek
- prokáže schopnost spoluvytvořit celek svou kvalitní přípravou
- zkoriguje svůj výkon se spoluhráči, přizpůsobí se při práci s technickými i výrazovými prvky pro větší účinek celku
- prokáže schopnost pohotové hry z listu
- v případě orchestrální hry prokáže schopnost pohotově reagovat na dirigenta

5.1.1.2.5   **Vzdělávací obsah předmětu Klavírní seminář**

Klavírní seminář, základní studium I. stupně:

5. ROČNÍK

ŽÁK

- zahraje připravené skladby
- prokáže schopnost pozorně naslouchat, aktivně se zapojit, vyjádřit své postřehy a názory
- zanalyzuje skladby různých stylů a žánrů sólových, čtyřručních i komorních

7. ROČNÍK

ŽÁK

- prokáže schopnost rozboru skladby za pomoci učitele (forma, styl, výraz)
- individuálně i společně zhodnotí danou oblast interpretace
- využije vědomosti o skladbě, skladateli i druhu skladby
- interpretuje skladby v projektové činnosti, spoluvytvoří tematické programy

Klavírní seminář, základní studium II. stupně:

II. ROČNÍK

ŽÁK

- interpretuje ve společné práci skladby sólové, čtyřruční, komorní i souborové
- zrealizuje projektovou činnost, ztvární tematické programy (mezioborová spolupráce)
- samostatně navrhne notový materiál ke studiu (aktivní příprava – např. internet)
- doprovodí ve společné práci lidovou i populární píseň podle sluchu i akordových značek

IV. ROČNÍK

ŽÁK

- interpretuje ve společné práci skladby sólové, čtyřruční, komorní i souborové
- zrealizuje společné tematické projekty s dalšími obory
- prokáže schopnost vyjádřit své postřehy a názory ke společné tvorbě
- doprovodí ve společné práci lidové i populární písně a transponuje j

Studijní zaměření Hra na cembalo

Výuka hry na cembalo prezentuje velmi zajímavou obohacující zkušenost pro žáky současně hrající na klavír, ale i pro úplné začátečníky. Hra na cembalo má svá výrazová specifika, charakteristický zvuk, nabízí možnost hlubšího pochopení interpretace hudby 17. a 18. století, rozšiřuje žákům vnímání hudby snahou o stylové uchopení hudební literatury. Navíc představuje zajímavou složku v ansámblové hře. Jistým lákavým prvkem může být i skutečnost, že škola nabízí výuku hry na cembalo na reprezentativním a kvalitním nástroji, který představuje kopie frankovlámského typu cembala.

Žáci, kteří již hrají na klavír, se při hře na cembalo seznamují s rozdílnými úhozovými technikami, tvorbou tónů, způsoby hry trilků, arpeggií, i se specifiky vytváření dynamiky. Totéž se učí i začínající adepti hry na klávesový nástroj, ale určitá předchozí zkušenost s klávesovým nástrojem je výhodou.

Cílem výuky hry na cembalo je provozování sólové a ansámblové (i orchestrální) hry hudby 17. – 18. století, přiblížení se k stylové interpretaci, tříbení vkusu a utváření názoru na rozdílné prvky hudebních období.

5.1.1.2.6 Učební plán

Učební plán: 3

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	Celkem hodin
Hra na cembalo		1	1	1	1	1	1	1	7
Volitelný předmět	Komorní hra; Souborová hra; Orchestrální hra				1	1	1	1	4
	Klavírní seminář				1	1	1	1	4
Hudební nauka		1	1	1	1	1			5
Celkem hodin týdně		2	2	2	3	3	2	2	16

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM II. STUPNĚ

		1. ročník
Hra na cembalo		1
Volitelný předmět	Komorní hra; Souborová hra; Orchestrální hra	1
	Klavírní seminář	1
	Hudební nauka	1
Celkem hodin týdně		2

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	Celkem hodin
Hra na cembalo		1	1	1	1	4
Volitelný předmět	Komorní hra; Souborová hra; Orchestrální hra	1	1	1	1	4
	Klavírní seminář	1	1	1	1	4
Celkem hodin týdně		2	2	2	2	8

STUDIUM PRO DOSPĚLÉ

Hodinová dotace a skladba vyučovaných předmětů se řídí učebním plánem základního studia II. stupně.

Poznámky k UP:

- žák může být na základě individuálních dispozic a rozhodnutí učitele zařazen do povinně volitelných předmětů dříve, než je uvedeno v učebním plánu

5.1.1.2.7 Učební osnovy vyučovaných předmětů, název předmětů, charakteristika

Předmět Hra na cembalo:

Cembalo je historický klávesový nástroj, který je považován za předchůdce klavíru. Rovněž jej lze zařadit mezi strunné nástroje, protože po stisknutí klávesy vzniká zvuk tónu trsnutím brku o strunu. Hlasitosti a odlišné barvy lze na cembale dosáhnout změnou rejstříků (loutnový rejstřík, silnější a slabší zvuk, zdvojení), nebo střídáním dvou manuálů, pokud je cembalo má. Dnešní podoba historických replik cembal se věrohodně přibližuje nejen původním nástrojům samotným, ale i jejich zvukovým barvám. Hrou na cembalo lze docílit přiblížení se autentické interpretaci barokní hudby. Cembalo lze využít nejen jako sólového nástroje, ale i jako nástroje doprovodného v nejrůznějších ansámblových seskupeních.

Předmět: Komorní hra, Souborová hra a Orchesterální hra:

Skupinová interpretace a tvorba je realizována v povinně volitelných předmětech, jejíž součástí může být čtyřruční hra i klavírní doprovod.

Předmět Klavírní seminář:

Skupinová interpretace a tvorba je realizována v povinně volitelném předmětu klavírní seminář, jehož náplní je skupinová interpretace, poslech, rozbor a diskuse nad předváděnými skladbami sólovými, čtyřručními i komorními. Dále je zde prostor pro projektovou činnost, tvorbu tematických programů, prezentaci netradičních žánrů a samostatnou profilaci žáků. Slouží k rozvoji sociálních i uměleckých vazeb, třibení vkusu a názorů.

Předmět Hudební nauka:

Předmět Hudební nauka (charakteristika, učební osnovy a vzdělávací obsah) viz [Vzdělávací oblast Recepce a reflexe hudby](#).

5.1.1.2.7.1 Vzdělávací obsah předmětu Hra na cembalo

Hra na cembalo, základní studium I. stupně:

1. ROČNÍK

ŽÁK

- dodržuje základní pianistické návyky - správné sezení u cembala, držení těla, rukou i postavení prstů, uvolnění hracího aparátu, koordinace rukou (pohybová i pocitová cvičení)
- prokáže schopnost hry na celé klaviatuře (menší rozsah, jiná menzura kláves, odlišná barva a materiál kláves)
- zvládne čtení notového zápisu v 10 - ti linkové osnově (+ délky not, rytmus, takt)
- použije úhozové varianty (portamento, staccato, legato, odtah)
- prokáže znalost kvality cembalového tónu, vyjadřuje charakter a náladu skladby
- realizuje sluchovou kontrolu a smysl pro přesnou reprodukci skladby (rytmus, dynamika, prstoklad, frázování, artikulace)
- transponuje jednoduchá cvičení a písně
- disponuje základní dovedností ve hře stupnic, užije hladký podklad palce a překlad 2., 3., a 4. prstu
- zahraje hru dvojhmatů a akordů
- prokáže správné dýchání, uplatní volnost, jistotu a odvahu při hře

2. ROČNÍK

ŽÁK

- interpretuje v jednodušším notovém zápisu
- dodržuje uvolnění hracího aparátu, zpevní špičky prstů, obohatí drobnou prstovou techniku, propojí pohotovost a vyrovnanost prstových běhů
- využije své technické dovednosti, výrazové schopnosti, hudební představivost i metroritmické citění
- zrealizuje stupnice a akordy dohromady v protipohybu v různých rytmických a úhozových variantách
- doprovází známé písně podle sluchu pomocí základních harmonických funkcí a transponuje je
- využije při hře artikulační a agogické prvky

3. ROČNÍK

ŽÁK

- prokáže znalost svých cembalistických návyků a dovednosti interpretací skladeb všech stylových období se zvláštním důrazem na interpretaci barokní a klasicistní hudby
- interpretuje z paměti skladbu odpovídající jeho výrazovým a technickým dovednostem
- odliší výrazovými prostředky melodii a doprovod při interpretaci
- zahraje vybrané durové i mollové stupnice rovným pohybem dohromady v různých rytmických i úhozových variantách
- zrealizuje tónický kvintakord s obraty k dané stupnici dohromady
- využije sluchovou představu získanou poslechem
- prokáže znalost notového zápisu a zahraje přiměřeně obtížné skladby z listu

- doprovodí lidové písně základními harmonickými funkcemi a je schopen jejich transpozice
- prokáže znalost obsahu hraných skladeb a použije přiměřené technické i výrazové prostředky při jejich interpretaci
- zvládne vázání dvojhmatů a akordů i s opakovaným tónem

4. ROČNÍK

ŽÁK

- zahraje etudy (jiná technická cvičení vhodná pro hru na cembalo)i přednesové skladby s odpovídajícím výrazem
- rozliší charakteristické rysy jednotlivých stylových období se zvláštním důrazem na interpretaci barokní a klasicistní hudby
- vědomě rozvine kultivovanost své hry a úhozu
- zvládne jednoduché hodnocení svého výkonu
- zapojí se do kolektivní výuky – volí podle možností školy i svých individuálních schopností buď komorní hru nebo klavírní seminář
- rozvine získané dovednosti o další technické prvky, modifikuje své výrazové schopnosti,
- zdokonalí svůj cit pro souhru a přirozenou muzikálnost
- zahraje durové i mollové stupnice a akordy rovným pohybem dohromady
- doprovodí melodii podle sluchu s použitím harmonických funkcí a transponuje
- zahraje z listu na úrovni skladeb 1. ročníku

5. ROČNÍK

ŽÁK

- prokáže vyrovnanost pasážové techniky v rychlejších tempech
- vystihne náladu a charakter interpretované skladby
- při reprodukci skladeb dodržuje zásady správné interpretace na základě daných schopností a získaných dovedností
- předvede hru z listu a technickou pohotovost (např. v komorní hře)
- zrealizuje svůj cit pro souhru a schopnost podřídit se kolektivnímu výsledku
- zahraje stupnice v rovném pohybu v rychlejším tempu
- využije svou kultivovanost hry, cítění hudební fráze a vedení hlasů
- rozlišuje základní zákonitosti stylové interpretace skladeb všech období a žánrů se zvláštním důrazem na interpretaci barokní a klasicistní hudby
- vyjádří hodnocení výkonu svého i ostatních
- zapojí se do kolektivní výuky – volí buď komorní hru nebo klavírní seminář

6. ROČNÍK

ŽÁK

- využije získané technické i výrazové dovednosti při studiu vybraných skladeb
- rozvine svoji technickou a hudební vyspělost pro spontánní hru přiměřených skladeb
- zahraje durové i mollové stupnice
- zahraje písně s doprovodem podle sluchu i akordových značek
- zhodnotí výkon svůj i druhých
- zrealizuje práci na skladbě, vyjádří její obsah, charakter a náladu
- využije svůj hudební vkus a cit pro kultivovanost hry

- zdokonalí své metroritmické cítění
- ztvární zásady stylové interpretace skladeb různých žánrů a stylů se zvláštním důrazem na interpretaci barokní a klasicistní hudby
- samostatně určí tempo skladby na základě dosažených zkušeností, vypracuje oblouk fráze, vnímání skupin not jako celku, určí vrchol skladby, přiměřenou agogikou, vyhledá zajímavé harmonické postupy apod.
- využije znalostí z hudební teorie (interval, obraty akordů, akordických značek apod.) zejména při aktivní improvizaci a také pohotové hře z listu

7. ROČNÍK

ŽÁK

- prokáže znalost základní klavírní a cembalové literatury
- respektuje a uplatní charakteristické rysy jednotlivých slohových období se zvláštním důrazem na interpretaci barokní a klasicistní hudby a při hře využije znalosti vyjadřovacích charakteristik daných pro dané stylové školy (např. Francie, Itálie, Anglie...)
- prokáže schopnost rozlišit základní barokní styly, školy a repertoár (německá škola, italský styl, francouzští clavecinisté – styl non mesure, inégalité)
- zahraje stupnice a akordy v možnostech daných rozsahu klaviatury cembala
- zrealizuje samostudium snažších skladeb – aktivně uplatní hru z listu
- předvede dosavadní získané dovednosti hry na nástroj při interpretaci vybraných skladeb
- použije svůj smysl pro rytmus a určení tempa podle charakteru skladby
- prakticky uplatní získané dovednosti při hře z listu, doprovodu, komorní hře a improvizaci (doprovodu písní dle akordových značek, tj. základy generálbasu, transpozici, kadenci apod.)
- interpretuje přirozenou hudební představivost při zapojení sluchové sebekontroly podle stupně své vyspělosti
- rozvine práci se zvukem cembala, tj. tvorbu tónu, hru arpeggia
- seznámí se s principem barokního zdobení, osvojí si značení a správný způsob hry barokních ozdob
- pozná mechaniku nástroje, způsob rejstříkování (principy 8 a 4 rejstříků, loutnový rejstřík, popř. seznámení s doumanuálovým cembalem)
- zvládne interpretaci přiměřeně náročných skladeb po stránce výrazové, stylové i technické. Využívá dynamiku - rejstříkování (registrace cembala), tempové rozlišení, vhodnou artikulaci, frázování, agogiku)
- využívá sebehodnocení na podkladě získaných znalostí a dovedností

Hra na cembalo, přípravné studium II. stupně:

Vzdělávací obsah přípravného studia II. stupně vychází z vzdělávacího obsahu pro základní studium I. stupně. Školní výstupy v jednotlivých vzdělávacích oblastech stanovuje třídní učitel na základě individuálních dispozic žáka. Vzdělávacím cílem tohoto studia je připravit žáka ke vzdělávání v základním studiu II. stupně.

Hra na cembalo, základní studium II. stupně:

I.ROČNÍK

ŽÁK

- použije získané cembalistické dovednosti a využívá je při studiu skladeb všech stylových období se zvláštním důrazem na interpretaci barokní a klasicistní hudby

- využije všechny cembalistické návyky včetně úhozové a artikulační kultury, uplatní základy barokní artikulace a frázování
- zahraje všechny durové a mollové stupnice
- zkombinuje zběhlost a technickou spolehlivost hry

II. ROČNÍK

ŽÁK

- ovládne samostatnou práci se skladbou po stránce technické i výrazové
- využije kultivovanost a tvorbu cembalového tónu
- použije a rozvíjí sluchovou kontrolu při osvojování si správné artikulace a frázování
- využije a pozná principy starých prstokladů
- prokáže polyfonní myšlení
- vytvoří si vlastní úsudek a kritický postoj ke skladbě
- uplatní cembalo jako doprovodný nástroj, seznámí se s principy tzv. generálbasové hry
- zohlední doprovodnou funkci a vedení především basové melodie v levé ruce a správné harmonicko-melodické myšlení a vedení hlasů v pravé ruce
- prokáže znalost klavírní a cembalové literatury, profiluje se podle svých schopností a preferencí
- veřejně zahraje nastudovaný repertoár z paměti na určité umělecké úrovni

III. ROČNÍK

ŽÁK

- použije všechny doposud získané znalosti a dovednosti k vyjádření svých hudebních představ ve skladbách všech stylových období i žánrů se zvláštním důrazem na interpretaci barokní a klasicistní hudby
- aktivně uplatní všechny své cembalistické dovednosti (včetně hry z listu) dle individuálních schopností a možností školy ve hře komorní, souborové či cembalovém doprovodu
- prokáže znalost klavírní a cembalové literatury

IV. ROČNÍK

ŽÁK

- prokáže schopnost rozlišit základní barokní styly, školy a repertoár (německá škola, italský styl, francouzští clavecinisté – styl non mesure, inegalité)
- prokáže schopnost práce se zvukem cembala, tj. tvorbu tónu, hru arpeggia
- zrealizuje barokní zdobení, osvojuje si značení a správný způsob hry barokních ozdob
- pozná mechaniku nástroje, způsob rejstříkování (principy 8 a 4 rejstříků, loutnový rejstřík, popř. seznámení s doumanuálovým cembalem)
- uplatní cembalo jako doprovodný nástroj, seznámí se s principy tzv. generálbasové hry
- zrealizuje využití artikulace, správného úhozu a tvorbu cembalového tónu, tvorbu dynamiky způsobem hry a rejstříkováním, principy frázování
- v sólové hře rozliší způsob hry barokního francouzského přednesu, italského stylu a německých barokních polyfoniků, prezentuje tvorbu raně barokních autorů (tzv. ornamentalistů) a tvorbu rokokových a klasicistních autorů, popř. repertoár autorů 20. století

5.1.1.2.8 Vzdělávací obsah předmětu Komorní, Souborová nebo Orchesterální hra

Komorní, Souborová nebo Orchesterální hra, základní studium I. stupně:

5. ROČNÍK

ŽÁK

- použije své poznatky a dovednosti z individuální výuky
- prokáže schopnost přizpůsobit se celku, respektuje svého spoluhráče
- prokáže schopnost v celkovém kontextu skladby vnímat důležitost svého hlasu

7. ROČNÍK

ŽÁK

- prokáže schopnost orientace v partituře
- zahraje skladby různých stylů a žánrů přiměřené jeho věku a schopnostem
- prokáže porozumění rytmické a výrazové

Komorní, Souborová nebo Orchesterální hra základní studium II. stupně:

II. ROČNÍK

ŽÁK

- prokáže schopnost vnímat celkový obraz skladby a zároveň svůj part
- doprovodí melodii podle akordických značek
- prokáže schopnost samostatné práce se skladbou na základě získaných znalostí a dovedností

IV. ROČNÍK

ŽÁK

- doprovodí melodii podle akordických značek
- prokáže schopnost spoluvytvořit celek svou kvalitní přípravou
- zkoriguje svůj výkon se spoluhráči, přizpůsobí se při práci s technickými i výrazovými prvky pro větší účinek celku
- prokáže schopnost pohotové hry z listu

5.1.1.2.9   **Vzdělávací obsah předmětu Klavírní seminář**

Klavírní seminář, základní studium I. stupně:

5. ROČNÍK

ŽÁK

- zahraje připravené skladby
- prokáže schopnost pozorně naslouchat, aktivně se zapojit, vyjádřit své postřehy a názory
- zanalyzuje skladby různých stylů a žánrů sólových, čtyřručních i komorních

7. ROČNÍK

ŽÁK

- prokáže schopnost rozboru skladby za pomoci učitele (forma, styl, výraz)
- individuálně i společně zhodnotí danou oblast interpretace
- využije vědomosti o skladbě, skladateli i druhu skladby
- interpretuje skladby v projektové činnosti, spoluvytvoří tematické programy
-

Klavírní seminář, základní studium II. stupně:

II. ROČNÍK

ŽÁK

- interpretuje ve společné práci skladby sólové, čtyřruční, komorní i souborové
- zrealizuje projektovou činnost, ztvární tematické programy (mezioborová spolupráce)
- samostatně navrhne notový materiál ke studiu (aktivní příprava – např. internet)
- doprovodí ve společné práci lidovou i populární píseň podle sluchu i akordových značek

IV. ROČNÍK

ŽÁK

- interpretuje ve společné práci skladby sólové, čtyřruční, komorní i souborové
- zrealizuje společné tematické projekty s dalšími obory
- prokáže schopnost vyjádřit své postřehy a názory ke společné tvorbě
- doprovodí ve společné práci lidové i populární písně a transponuje je

5.1.1.3 Studijní zaměření Hra na varhany

Výuka hry na varhany patří v oblasti základního hudebního vzdělávání spíše ke speciální nabídce hudebního oboru. Základním předpokladem výuky je totiž adekvátní nástroj, který je zřídka k dispozici na základních uměleckých školách k dispozici.

Samotné studium hry na varhany má svá specifika vycházející z charakteru tohoto nástroje. Předpokládá vyspělou klavírní techniku, aby následné začleňování pedálové techniky mohlo být plynule rozvíjeno, nikoliv brzděno. Studium klade také jisté nároky na fyzickou zdatnost hráčů.

Výuka zahrnuje postupné osvojení si manuálové i pedálové techniky, zvládnutí úhozových a artikulačních nuancí, praktické využívání pravidel frázování a zákonitostí stylové ornamentiky a v neposlední řadě znalost základních principů používání varhanních rejstříků.

Varhany jako polyfonní nástroj s bohatou zvukovou dispozicí nabízí stylovou interpretaci skladeb všech hudebních stylů a forem. Proto je žák během studia seznamován s varhanní literaturou, prakticky studuje skladby velkých mistrů, objevuje zákonitosti hudebních forem, harmonických souvislostí, proniká do specifických zvukových dispozic varhan jednotlivých hudebních epoch a geografických lokalit.

Během studia má žák možnost prezentovat své pokroky v sólové i komorní hře na veřejných koncertech. Studium obou stupňů je zakončeno absolventským koncertem.

Vyučování probíhá formou individuálních hodin, ve vyšších ročnících je rozšířeno o komorní hru. Hra na varhany představuje pro žáka jedinečný zdroj zážitků, rozvoj jeho osobnosti. Ukazuje na nové hodnoty, zkvalitňuje prožívání života a pomáhá utvářet kulturního jedince.

5.1.1.3.1 Učební plán

Učební plán: 4

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	Celkem hodin
Hra na varhany	1	1	1	1	1	1	1	7
Komorní hra				1	1	1	1	4
Hudební nauka	1	1	1	1	1			5
Celkem hodin týdně	2	2	2	3	3	2	2	16

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM II. STUPNĚ

		1. ročník
Hra na varhany		1
Volitelný předmět	Varhanní improvizace	1
	Nauka o varhanách	1
	Hudební nauka	1
Celkem hodin týdně		2

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	Celkem hodin
Hra na varhany		1	1	1	1	4
Volitelný předmět	Nauka o varhanách nebo Varhanní improvizace	1	1	1	1	4
	Komorní hra	1	1	1	1	4
Celkem hodin týdně		2	2	2	2	8

STUDIUM PRO DOSPĚLÉ

Hodinová dotace a skladba vyučovaných předmětů se řídí učebním plánem základního studia II. stupně.

Poznámky k UP:

- žák může být na základě individuálních dispozic a rozhodnutí učitele zařazen do povinně volitelných předmětů, než je uvedeno v učebním plánu,

5.1.1.3.2 Učební osnovy vyučovaných předmětů, název předmětů, charakteristika

Předmět Hra na varhany:

Varhany jsou největším hudebním nástrojem. Ne náhodou jsou nazývány královským nástrojem. Jejich vznik sahá až do antiky. Studijním předpokladem je dobré zvládnutí pianistické techniky. Žáci pravidelně vystupují na třídních besídkách, na klavírních večerech a školních koncertech. Při případném pokračování ve studiu na školách vyššího typu, jako jsou konzervatoře a akademie, se varhaníkům nabízejí mimořádné možnosti koncertního uplatnění.

Předmět Varhanní improvizace:

Cílem je rozvinout hudební invenci žáka. V tomto předmětu se žák seznámí se základy klasické harmonie, podle jejichž pravidel se naučí spojování akordů v jednoduchých kadencích ve všech tóninách. Vyzkouší si harmonizování jednoduché melodie. Získané vědomosti využije při harmonizování např. lidových písní, případně pro liturgické potřeby.

Předmět Nauka o varhanách:

V tomto předmětu bude žák obeznámen s vývojem varhan od středověku až po současnost a s dispozičními odlišnostmi v různých zemích, s konstrukcí píšťal jednotlivých rejstříků, s pomocnými zařízeními a uspořádáním hracího stolu. Dále se žák seznámí se zvukem jednotlivých rejstříků, dispozičními principy varhan a s principy rejstříkování. Tento předmět zprostředkuje žákovi bližší kontakt s nástrojem a přispěje k hlubšímu uměleckému projevu.

Předmět Hudební nauka:

Předmět Hudební nauka (charakteristika, učební osnovy a vzdělávací obsah) viz [Vzdělávací oblast Recepce a reflexe hudby](#).

5.1.1.3.3   **Vzdělávací obsah předmětu Hra na varhany**

Hra na varhany, základní studium I. stupně:

1. ROČNÍK

ŽÁK

- prokáže znalost čtení not ve dvou osnovách, v houslovém a basovém klíči
- rozliší hodnoty not a předvede rytmickou hru v základních taktech (4/4, 3/4, 2/4, 3/8)
- prokáže schopnost správného sezení a uvolněnost rukou
- prokáže znalost orientace na celé klaviatuře
- zahraje durové stupnice do 4 křížků a do 4 b každou rukou zvlášť, prezentuje dovednost hladkého podložení palce a překládání 3. a 4. Prstu

2. ROČNÍK

ŽÁK

- zahraje jednoduchou polyfonní skladbu (dvouhlas)
- zahraje durové stupnice v protipohybu do 4 křížků a do 4 b (ostatní durové zvlášť)
- ve skladbách využije hru legato, portamento a staccato
- prokáže schopnost přesné rytmické hry
- prokáže schopnost hry s použitím agogiky (na konci skladby, případně na konci fráze zpomalí) a předvede ji při hře

3. ROČNÍK

ŽÁK

- prokáže znalost orientace na pedálnici (pedálové klaviatuře)
- pokud to dovolí fyzické předpoklady, použije žák pedál ke hře prodlev
- zahraje skladbu s použitím dvou manuálů (melodie – doprovod)
- zvládne všechny durové stupnice v protipohybu a mollové stupnice do 4 křížků a do 4 b zvlášť
- prokáže schopnost hry vázaných dvojhmatů s opakovaným tónem

4. ROČNÍK

ŽÁK

- zahraje jednoduchá pedálová cvičení
- prokáže znalost čtení not ve třech osnovách
- zahraje jednodušší skladby s použitím hybně notovaného pedálu
- zahraje durové a mollové stupnice do 4 křížků a do 4 b rovným pohybem
- zahraje skladbu s vedením melodie v pedálu

5. ROČNÍK

ŽÁK

- použije žaluzie ke ztvárnění jednoduché dynamiky
- zahraje skladbu, v níž prokáže zvládnutí základů rytmické flexibility v barokní hudbě
- zahraje pomalou kontrapunktickou tří až čtyřhlasou skladbu
- zahraje mollové stupnice do 4 křížků a do 4 b rovným pohybem
- zahraje skladbu, v níž střídá manuály (echo)

6. ROČNÍK

ŽÁK

- uplatní více druhů staccata a portamenta nutné k interpretaci barokní hudby
- zahraje snadnou fugu i s pedálem
- zahraje skladbu s rozsáhlejším pedálovým sólem
- zahraje snazší triovou větu
- zahraje chorálovou předeheru s c. f. v sopránů a chorálovou předeheru s c. f. v pedálu

7. ROČNÍK

ŽÁK

- zahraje všechny stupnice dur a moll rovným pohybem i protipohybem
- artikuluje při hře barokních skladeb a kde je třeba, uplatní rytmickou flexibilitu v míře odpovídající intelektuálnímu rozvoji dítěte tohoto věku
- zvládne snazší preludium a fugu (barokní)
- zahraje snazší romantickou skladbu stylově a použije tiché výměny prstů
- samostatně narejstříkuje na menším nástroji hranou skladbu

Hra na varhany, přípravné studium II. stupně:

Vzdělávací obsah přípravného studia II. stupně vychází z vzdělávacího obsahu pro základní studium I. stupně. Školní výstupy v jednotlivých vzdělávacích oblastech stanovuje třídní učitel na základě individuálních dispozic žáka. Vzdělávacím cílem tohoto studia je připravit žáka ke vzdělávání v základním studiu II. stupně.

Hra na varhany, základní studium II. stupně:

I. ROČNÍK

ŽÁK

- prokáže dovednost hry nejen špicemi, ale i patami
- při hře barokních skladeb artikuluje
- zvládne tiché výměny prstů při hře romantických skladeb
- zvládne střídání manuálů u skladeb v pomalejších tempech
- při hře používá žaluzie

II. ROČNÍK

ŽÁK

- zvládne správné provádění ozdob v barokní hudbě
- zvládne použití crescendového válce
- popíše zvuk základních rejstříků a skladbu si sám narejstříkuje
- zahraje skladbu „manualiter“ českého, nebo jihoněmeckého barokního autora
- zahraje skladbu francouzského autora

III. ROČNÍK

ŽÁK

- prokáže schopnost vytvořit si správný prstoklad k zadané skladbě
- zahraje skladbu severoněmeckého barokního autora
- při hře pomalých barokních vět prokáže, že chápe, co je to rytmická flexibilita
- zvládne střídání manuálů u skladeb v rychlejších tempech

IV. ROČNÍK

ŽÁK

- prokáže dovednost v pedálové technice
- zahraje s využitím znalostí o autentické interpretaci
- při hře respektuje specifika stylových epoch
- při interpretaci a rejstříkování prokáže znalost zákonitostí rejstříkových dispozic
- prokáže schopnost samostatně nastudovat jednu skladbu včetně vytvoření prstokladu a narejstříkování

5.1.1.3.4 Vzdělávací obsah předmětu Komorní hra

Komorní hra, základní studium I. stupně:

5. ROČNÍK

ŽÁK

- použije své poznatky a dovednosti z individuální výuky
- prokáže schopnost přizpůsobit se celku, respektuje svého spoluhráče
- prokáže schopnost v celkovém kontextu skladby vnímat důležitost svého hlasu

7. ROČNÍK

ŽÁK

- prokáže schopnost orientace v partituře
- zahraje skladby různých stylů a žánrů přiměřené jeho věku a schopnostem
- prokáže porozumění rytmické a výrazové

5.1.1.3.5   **Vzdělávací obsah předmětu Varhanní improvizace**

Varhanní improvizace, základní studium II. stupně:

1. ROČNÍK

ŽÁK

- zahraje spoje I – IV – I v úzké harmonii ve všech dur a moll tóninách
- zahraje kadenci I – IV – V – I v úzké harmonii ve všech durových a mollových tóninách
- zahraje kadenci I – IV – V – I s výměnami poloh na každém akordu

2. ROČNÍK

ŽÁK

- zahraje kadenci I – IV – V – I vyzdobenou střídavými tóny v jednom hlase
- zahraje kadenci I – IV – V – I vyzdobenou střídavými tóny ve dvou hlasech
- zahraje kadenci I – IV – V – I a vyzdobí průtahy
- pomocí základních harmonických funkcí doprovodí jednoduchou melodii

3. ROČNÍK

ŽÁK

- zahraje kadenci I – IV – V – VI - IV - V – I ve všech dur a moll tóninách se střídavými tóny
- zahraje sekvenci s použitím vedlejších kvintakordů
- zharmonizuje melodii s použitím hlavních a vedlejších kvintakordů
- zahraje jednoduchý příklad číslovaného basu

4. ROČNÍK

ŽÁK

- zahraje kadenci s použitím sextakordu prvního stupně
- zahraje kadenci s použitím alespoň dvou sextakordů
- zahraje kadenci s použitím mimotonální dominanty
- zaimprovizuje malou fantazii s použitím všech získaných znalostí

5.1.1.3.6   **Vzdělávací obsah předmětu Nauka o varhanách**

Nauka o varhanách, základní studium II. stupně:

I. ROČNÍK

ŽÁK

- popíše vlastnosti zvuku a tónu
- popíše princip vzniku tónu v retné a v jazýčkové píšťale
- popíše základní tvary retných píšťal
- vysvětlí stopové označení rejstříku ve vztahu k výšce tónu
- popíše, jak se píšťala ladí a intonuje

II. ROČNÍK

ŽÁK

- popíše funkci a činnost měchu a elektrického čerpadla vzduchu u varhan
- popíše vliv tlaku vzduchu na kvalitu tónu
- vysvětlí činnost mechanické zásuvkové vzdušnice
- vyjmenuje všechny druhy hracích a rejstříkových traktur
- popíše vliv hrací traktury na hru

III. ROČNÍK

ŽÁK

- popíše a vysvětlí funkci všech pomocných zařízení na hracím stole
- vyjmenuje úsporná zařízení varhan
- dokáže popsat všechny části varhan (traktura, vzdušnice, píšťaly)
- popíše píšťalu z hlediska menzuratione
- vysvětlí menzurační principy v baroku a v romantismu

IV. ROČNÍK

ŽÁK

- popíše zvuk základních rejstříků a vysvětlí vztah menzur k charakteru tónu
- popíše zvuk alikvotních rejstříků, mixtur a jazykových rejstříků
- vysvětlí základní dispoziční zásady varhan v baroku, v romantismu a dnes
- vysvětlí základní registrační principy barokní a romantické hudby
- předvede, jak by rejstříkoval předloženou skladbu

5.1.1.4 Studijní zaměření Hra na elektronické klávesové nástroje

Elektronické klávesové nástroje (dále EKN) jsou v dnešní době nedílnou součástí globálního hudebního vývoje. EKN se uplatňují především v hudbě nonartificiální (populární). Svým charakterem, a v podstatě i původem, ovšem přesahují také do sféry artificiální (vážné). Hráči na EKN se objevují v produkci nejrůznějších ansámbků všech subsfér populární hudby. Zvukové možnosti EKN též umožňují stylovou interpretaci hudby vážné. Tyto nástroje se staly běžnou součástí nahrávacích studií i tvůrčích dílen řady významných soudobých skladatelů a interpretů. EKN ve spojení s počítačem potom nabízí nepřehledné množství možností kreativního hudebního vyjádření.

Tato fakta byla přirozeným impulzem pro implementaci EKN do výukových programů základních uměleckých škol (dále ZUŠ). Výuka EKN na ZUŠ zahrnuje nejen základy klavírní, varhanní či obecně klávesové hry, ale i reflexi a následné praktické využití dynamického vývoje hudební elektroniky.

5.1.1.4.1 Učební plán

Učební plán: 5

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM I. STUPNĚ

	1. ročník	2. ročník
Hra na el. klávesové nástroje	1	1
Přípravná hudební výchova	1	1
Celkem hodin týdně	2	2

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	Celkem hodin
Hra na el. klávesové nástroje	1	1	1	1	1	1	1	7
Komorní hra				1	1	1	1	4
Hudební nauka	1	1	1	1	1			5
Celkem hodin týdně	2	2	2	3	3	2	2	16

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM II. STUPNĚ

		1. ročník
Hra na el. klávesové nástroje		1
Volitelný předmět	Komorní hra	1
	Hudební nauka	1
Celkem hodin týdně		2

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	Celkem hodin
Hra na el. klávesové nástroje	1	1	1	1	4
Komorní hra	1	1	1	1	4
Celkem hodin týdně	2	2	2	2	8

STUDIUM PRO DOSPĚLÉ

Hodinová dotace a skladba vyučovaných předmětů se řídí učebním plánem základního studia II. stupně.

Poznámky k UP:

- přípravné studium je vyučováno individuálně nebo ve skupince dvou žáků,
- žák může být na základě individuálních dispozic a rozhodnutí učitele zařazen do předmětu Komorní hra dříve, než je uvedeno v učebním plánu,

5.1.1.4.2 Učební osnovy vyučovaných předmětů, název předmětů, charakteristika

Předmět Hra na elektronické klávesové nástroje:

Keyboard je relativně nový, neustále se vyvíjející a zdokonalující se nástroj. Patří do skupiny elektronických klávesových nástrojů a zařadil se rovnocenně mezi klasické hudební nástroje. Pro své multifunkční využití obohacuje hru o prvky, které jsou vlastní pouze tomuto nástroji. Keyboard se uplatňuje jako sólový nebo doprovodný nástroj i jako součást různých hudebních souborů. Plně se využívá a uplatňuje v populární i vážné hudbě.

Předmět Komorní hra:

Komorní hra je důležitou součástí výuky hry na elektronické klávesové nástroje. Začleněním žáka do kolektivní hry pomáhá upevňovat rytmické cítění a chápání široké škály dynamiky, umožňuje seznámení se se skladbami různého charakteru a pěstování hudebního citu a vkusu. Společná hra také rozvíjí odpovědnost vůči kolektivu, kázeň a odpovědnost za společný výkon.

Předmět Hudební nauka:

Předmět Hudební nauka (charakteristika, učební osnovy a vzdělávací obsah) viz [Vzdělávací oblast Recepce a reflexe hudby](#).

5.1.1.4.3 Vzdělávací obsah předmětu Hra na elektronické klávesové nástroje

Hra na elektronické klávesové nástroje, přípravné studium I. stupně:

ŽÁK

- ukáže a pojmenuje hlavní části nástroje
- prokáže správné nástrojové návyky: sezení, postavení rukou a jejich uvolňování
- prokáže schopnost orientace na celé klaviatuře
- přenáší ruce do různých poloh
- zahraje non legato, legato
- rozliší základní dynamickou škálu (piano-forte, crescendo a decrescendo)
- rytmitizuje a interpretuje jednoduchá říkadla

Hra na elektronické klávesové nástroje, základní studium I. stupně:

1. ROČNÍK

ŽÁK

- ovládá základní obsluhu nástroje (start, stop, volba zvuku, doprovodu a tempa)
- ukáže správné nástrojové návyky: sezení, postavení rukou a jejich uvolňování
- přečte notový zápis v desetilinkové osnově (délky not, rytmus, takt)
- použije hru piano, mezzoforte a forte
- prokáže základní dovednosti ve hře stupnic (podklad palce a překlad třetího prstu)
- zahraje v souhře obou rukou klavírním způsobem i s automatickým doprovodem
- zahraje podle not i podle sluchu jednoduché lidové a umělé písně

2. ROČNÍK

ŽÁK

- prokáže své technické dovednosti, výrazové schopnosti a rytmické citění
- použije prstovou dynamiku ve hře
- prokáže souhru rukou klavírním způsobem i s automatickým doprovodem
- zahraje vybrané stupnice a akordy dohromady (přes jednu oktávu)
- využije funkce Intro, Fill-In, Ending při hře s automatickým doprovodem
- vybere a nastaví zvukový rejstřík a doprovodný styl
- zahraje podle akordových značek vybrané durové i mollové akordy a jejich obraty

3. ROČNÍK

ŽÁK

- přečte a zahraje podle notového zápisu vybrané skladby
- zahraje oběma rukama dohromady
- pojmenuje a využije základní ovládací prvky nástroje
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby z různých stylových období
- využije při hře správné návyky a dovednosti (správné sezení, postavení rukou a jejich uvolňování) a uplatní hru s prstovou dynamikou
- zahraje vybrané durové a mollové stupnice dohromady a T5 s obraty zvlášť
- doprovodí jednoduché písně základními harmonickými funkcemi (T, S, D)
- zahraje z listu učivo na úrovni 1. ročníku

4. ROČNÍK

ŽÁK

- využije při hře získané znalosti a dovednosti
- propojí ve hře technickou i výrazovou stránku
- zahraje vybrané durové a mollové stupnice přes dvě oktávy dohromady a T5 s obraty dohromady
- použije frázování a stylistiky hry
- využije technické možnosti nástroje a ovládá jeho funkce
- je schopný rozeznat charakteristické rysy skladeb jednotlivých stylových období a interpretovat je

5. ROČNÍK

ŽÁK

- prokáže technickou a výrazovou dovednost
- zahraje s prstovou dynamikou a dbá na větší citlivost při úhazu
- zahraje vybrané durové a mollové stupnice přes dvě oktávy dohromady a T5 s obraty dohromady v rychlejším tempu
- doprovodí melodii podle sluchu základními harmonickými funkcemi (T, D, S)
- zahraje z listu na úrovni 2. ročníku
- interpretuje skladby různého charakteru s použitím složitějších akordů v automatickém doprovodu

6. ROČNÍK

ŽÁK

- využije plně hry s prstovou dynamikou
- prokáže své znalosti akordických značek a jejich využití při hře
- zahraje kadence k probíraným stupnicím a využije je při tvorbě doprovodu písní a při jednoduchých improvizacích
- využije technické možnosti a výbavu nástroje
- zahraje s pedálem
- prokáže schopnost vlastní instrumentace skladeb
- zahraje z listu učivo na úrovni 3. ročníku

7. ROČNÍK

ŽÁK

- použije při interpretaci skladeb získané technické a výrazové znalosti a dovednosti
- využije plně technických a zvukových možností nástroje
- interpretuje skladby různých hudebních stylů a žánrů
- zahraje z listu učivo na úrovni 4. ročníku
- zapojuje se do komorní nebo souborové hry
- zahraje přednesovou skladbu v rámci absolventského výkonu
- zrealizuje samostatné nastudování skladby přiměřené náročnosti

Hra na elektronické klávesové nástroje, přípravné studium II. stupně:

Vzdělávací obsah přípravného studia II. stupně vychází z vzdělávacího obsahu pro základní studium I. stupně. Školní výstupy v jednotlivých vzdělávacích oblastech stanovuje třídní učitel na základě individuálních dispozic žáka. Vzdělávacím cílem tohoto studia je připravit žáka ke vzdělávání v základním studiu II. stupně.

Hra na elektronické klávesové nástroje, základní studium II. stupně:

I. ROČNÍK

ŽÁK

- využije všechny doposud získané znalosti a dovednosti ve skladbách všech stylových období a žánrů, podle své profilace
- prokáže znalost akordových značek při hře s automatickým doprovodem
- projeví vlastní názor na zadanou skladbu, zejména na způsob jejího provedení
- prokáže znalost stupnic a akordů a způsob jejich nácvičku

II. ROČNÍK

ŽÁK

- profiluje se podle svého zájmu a preferencí
- prokáže schopnost nastudovat skladbu po technické i výrazové stránce
- objektivně hodnotí svůj výkon i výkon ostatních
- využije všechny akordové značky
- interpretuje náročnější skladby různých stylů a žánrů

III. ROČNÍK

ŽÁK

- zformuluje a vyjádří názor na interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů
- zrealizuje samostatné studium nových skladeb a jejich vyhledávání podle vlastního vkusu a preferencí
- zahraje čtyřhlasý kvintakord s jeho obraty zvlášť
- zahraje z listu na úrovni 7. ročníku

IV. ROČNÍK

ŽÁK

- využije plně akordových značek
- zahraje všechny durové a mollové stupnice dohromady přes dvě oktávy v rovném pohybu a protipohybu
- zahraje čtyřhlasý kvintakord s jeho obraty dohromady
- interpretuje skladby náročné po stránce technické, výrazové, stylové
- prezentuje samostatně aranžmá skladeb
- zahraje z listu na úrovni I. ročníku

5.1.1.4.4   **Vzdělávací obsah předmětu Komorní hra**

Komorní hra, základní studium I. stupně:

5. ROČNÍK

ŽÁK

- zahraje společně s jedním nebo více nástroji
- reaguje na společné nástupy, tempové a dynamické změny
- prokáže schopnost rozlišit vedení jednotlivých hlasů
- udrží společné tempo a rytmus

7. ROČNÍK

ŽÁK

- zahraje náročnější skladby s detailnějším vypracováním rytmu
- interpretuje skladby se správným frázováním a dynamikou

Komorní hra, základní studium II. stupně:

II. ROČNÍK

ŽÁK

- využije svých interpretačních znalostí a dovedností, získaných v individuálním studiu i v I. stupni KH
- zahraje náročnější skladby – po stránce technické, výrazové i stylové

IV. ROČNÍK

ŽÁK

- prokáže své interpretační schopnosti a dovednosti získané v průběhu studia
- interpretuje náročnější skladby různých stylů a žánrů
- prokáže schopnost přijmout zodpovědnost za společný výkon, celkový přednes a dojem

5.1.1.5 Studijní zaměření Hra na housle

Housle patří k nástrojům, které mají nejširší možnosti využití. Mají za sebou dlouhý historický vývoj, který se definitivně dovršil v 17. století. Z této doby jsou zachované nástroje nejvýznamnějších houslařů, v jejichž tvorbě dosáhla konstrukce a kvalita nástrojů svého vrcholu a dokonalosti. Ve stejné době docházelo k osamostatnění instrumentální hudby (v dřívějších dobách nástroje většinou podporovaly a zdvojovaly pěvecké hlasy) a housle získaly i charakter sólového nástroje. Tento proces probíhal v souvislosti se stylovou proměnou na přelomu 16. a 17. století a docházelo při něm k oboustrannému ovlivňování. Jednak skladby barokních skladatelů přinášely vyšší nároky na techniku houslové hry, a tím vedly ke zvýšení její úrovně, a na druhé straně existence dokonalých a vývojově stabilizovaných nástrojů podněcovala vznik nových skladeb a instrumentálních forem, v nichž housle (a další smyčcové nástroje) měly prvořadou úlohu.

Do předmětu výuky by mělo být zahrnuto celé toto období, tj. od 17. století do současnosti, kdy lze mluvit o houslové hře a houslové technice ve vlastním slova smyslu. Během studia by se měl žák seznámit (alespoň ve zkratce) s vývojem houslové hry a hudebních slohů.

5.1.1.5.1 Učební plán

Učební plán: 6

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM I. STUPNĚ

	1. ročník	2. ročník
Hra na housle	1	1
Přípravná hudební výchova	1	1
Celkem hodin týdně	2	2

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	Celkem hodin
Hra na housle		1	1	1	1	1	1	1	7
Volitelný předmět	Komorní hra				1	1	1	1	4
	Soubořová nebo Orchestrální hra				1	1	1	1	4
Hudební nauka		1	1	1	1	1			5
Celkem hodin týdně		2	2	2	3	3	2	2	16

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM II. STUPNĚ

		1. ročník
Hra na housle		1
Volitelný předmět	Komorní hra	1
	Soubořová nebo Orchestrální hra	1
	Hudební nauka	1
Celkem hodin týdně		2

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	Celkem hodin
Hra na housle		1	1	1	1	4
Volitelný předmět	Komorní hra	1	1	1	1	4
	Soubořová nebo Orchestrální hra	1	1	1	1	4
Celkem hodin týdně		2	2	2	2	8

STUDIUM PRO DOSPĚLÉ

Hodinová dotace a skladba vyučovaných předmětů se řídí učebním plánem základního studia II. stupně.

Poznámky k UP:

- přípravné studium je vyučováno individuálně nebo ve skupince dvou žáků,
- žák může být na základě individuálních dispozic a rozhodnutí učitele zařazen do povinně volitelných předmětů dříve, než je uvedeno v učebním plánu

5.1.1.5.2 Učební osnovy vyučovaných předmětů, název předmětů, charakteristika

Předmět Hra na housle:

„Zvuk houslí je zdrojem absolutního hudebního krásna a lidský hlas ve své mnohotvárnosti je mu vzorem“ (V. Nopp). Housle mají bohaté možnosti uplatnění v sólové i komorní hře, symfonických a divadelních orchestrech, ve folklórních souborech i odvětvích populární hudby, jazzu atd.

Předmět Komorní hra, Souborová hra nebo Orchestrální hra:

V těchto kolektivech (od 4. ročníku 1. stupně studia) se žáci učí nabyté znalosti uplatnit v souhře. Zodpovědně se podílí na společném díle a ctí dohodnutá pravidla společné interpretace. Úspěch je zde podmíněn soustředěností, kázní a disciplínou (domácí příprava). Komorní hrou se rozumí menší seskupení hráčů (duo, trio atd.) Nad deset hráčů mají soubory. Pro smyčcové nástroje, které samy nemají harmonický podklad, je hra v těchto hudebních seskupeních výbornou zkušeností. Návyky zde získané jsou nezbytné pro práci ve větších tělesech.

Předmět Hudební nauka:

Předmět Hudební nauka (charakteristika, učební osnovy a vzdělávací obsah) viz [Vzdělávací oblast Recepce a reflexe hudby](#).

5.1.1.5.3 Vzdělávací obsah předmětu Hra na housle

Hra na housle, přípravné studium I. stupně

ŽÁK

- pojmenuje části houslí a smyčce
- předvede uvolněné držení houslí a smyčce a správný postoj při hře
- zahraje různými částmi smyčce na prázdných strunách
- postaví správně prsty levé ruky v prstokladu durovém nebo mollovém
- zahraje lidovou píseň nebo jednoduché cvičení na jedné struně z paměti (pizzicato nebo arco)

Hra na housle, základní studium I. stupně:

1. ROČNÍK

ŽÁK

- předvede uvolněné držení těla i nástroje při správném postoji
- zkoordinuje pohyb pravé a levé ruky
- drží lehce a přirozeně smyčec a kontroluje jeho rovné vedení
- zahraje detaché dolní i horní polovinou smyčce a celým smyčcem
- použije prstoklad dur a moll
- zahraje jednoduchou píseň nebo skladbičku z paměti
- rozumí souvislosti noty a prstu na struně

2. ROČNÍK

ŽÁK

- stojí uvolněně při držení nástroje
- použije základní druhy smyků
- zkombinuje prstoklad dur a moll na jednoduchých melodiích a písních
- využije pohyblivost prstů levé ruky
- s pomocí učitele si zkontroluje správnou intonaci (pomocí klavíru)
- rozliší základní rytmické hodnoty (nota celá, půlová, čtvrtová)
- prokáže schopnost souhry s dalším nástrojem (souhra s učitelem)

3. ROČNÍK

ŽÁK

- realizuje základní návyky a dovednosti (správné držení těla, držení nástroje, koordinace práce pravé a levé ruky)
- hraje celým smyčcem a jeho částmi
- zkombinuje smyky detaché, legato, staccato
- použije dosud probrané a nově poznané prstoklady
- rozliší základní dynamické pojmy (f, p)
- předvede souhru s jiným nástrojem (klavír)

4. ROČNÍK

ŽÁK

- použije zběhlost prstů vzhledem ke svým schopnostem
- prokáže základy hry ve třetí poloze
- zahraje stupnice dur a moll a rozložený kvintakord v různých smykových obměnách
- použije vzájemné kombinace smyků (detaché, legato, staccato, apod.)
- prokáže schopnost dynamického odstínění hry
- zahraje vibrato na delších hodnotách, dle individuálních schopností
- dodržuje rytmus a použije smysl pro intonační představivost

5. ROČNÍK

ŽÁK

- předvede hru v probraných polohách i jejich výměny
- zahraje stupnice dur, moll přes dvě oktávy s výměnou do III. polohy
- zkombinuje smyky v různých rytmických obměnách
- využije dle svých schopností výrazové složky hry
- zahraje z listu notový zápis na úrovni 2. ročníku

6. ROČNÍK

ŽÁK

- zahraje ve vyšších polohách
- zahraje stupnice na jedné struně s výměnou do III. a V. polohy a získané dovednosti aplikuje na hru stupnic přes tři oktávy
- prokáže schopnost intonační a hmatové orientace při hře v polohách
- použije vibrato ve spojení s kvalitou tónu a přednesu, dle individuálních schopností
- zahraje v rychlejších tempech, náročnějších rytmech a smykových kombinacích
- zahraje z listu na úrovni 3. ročníku

7. ROČNÍK

ŽÁK

- využije technickou zručnost a tónovou kulturu
- použije obtížnější smyky (spiccato, řadové staccato)
- prokáže schopnost tónové, intonační i rytmické kontroly
- využije získané znalosti k řešení prstokladů a smykových variant při nácviu skladby
- interpretuje skladbu s širším využitím výrazových prvků
- zahraje přiměřeně obtížné skladby z listu na úrovni 4. ročníku

Hra na housle, základní studium II. stupně:

I. ROČNÍK

ŽÁK

- použije různé způsoby a kombinace smyků, plynulé výměny poloh, zručnost prstů levé ruky
- projeví vlastní názor na interpretaci studované skladby
- zahraje z listu na úrovni 5. ročníku

II. ROČNÍK

ŽÁK

- využije v plné šíři získané dovednosti technické i výrazové
- vysvětlí svoji představu a použití různých technických a výrazových prostředků
- využije získané dovednosti k nastudování skladby přiměřené obtížnosti dle vlastního výběru

III. ROČNÍK

ŽÁK

- zrealizuje využití výrazových složek hry
- prokáže technickou úroveň (pohyb levé ruky po hmatníku, různé druhy smyků), dle individuálních možností

IV. ROČNÍK

ŽÁK

- využije cvičební způsoby a správné zásady při domácím studiu, což formuje jeho osobnost, smysl pro zodpovědnost, povinnost a pečlivost
- prokáže schopnost hry z listu (na úrovni skladeb I. stupně), což umožní snadnější zapojení se do amatérských komorních souborů a orchestrů
- poslechem hudby a návštěvou koncertů rozšíří svůj hudební rozhled, samostatně vyhledá skladby podle vlastních zájmů
- vyjádří se ke svému výkonu i k výkonu ostatních
- ovládá péči o nástroj (údržba, ladění)

5.1.1.5.4   **Vzdělávací obsah předmětu Komorní hra**

Komorní hra, základní studium I. stupně:

5. ROČNÍK

ŽÁK

- využívá svých dovedností a znalostí z individuální výuky
- dbá na pečlivou intonaci v rámci celku
- rozvine schopnost rychle reagovat a přizpůsobit se rytmicky a dynamicky spoluhráčům

7. ROČNÍK

ŽÁK

- udrží pozornost při spoluutváření zvuku a celkového výrazu
- naplňuje smysl pro zodpovědnost při vytváření společné interpretace

Komorní hra, základní studium II. stupně:

II. ROČNÍK

ŽÁK

- podílí se na interpretaci skladeb vícevětého typu
- plně využije dovednosti získané v individuální výuce k společné interpretaci

IV. ROČNÍK

ŽÁK

- konfrontuje vlastní názor na studium skladby s ostatními
- dbá na dodržení dohodnutého frázování při samostudiu i souhře
- uvědomuje si spoluodpovědnost za studované dílo

5.1.1.5.5   **Vzdělávací obsah předmětu Souborová nebo Orchesterální hra**

Souborová nebo Orchesterální hra základní studium I. stupně:

5. ROČNÍK

ŽÁK

- využívá svých dovedností a znalostí z individuální výuky
- zahraje svůj part tak, aby se přizpůsobil ostatním v rytmu a dynamice
- reaguje na taktovací gesto

7. ROČNÍK

ŽÁK

- respektuje ostatní spoluhráče a spoluvytváří zvuk a celkový výraz
- spolupracuje s ostatními a naplňuje smysl pro zodpovědnost při vyváření společné interpretace

Souborová nebo Orchesterální hra, základní studium II. stupně:

II. ROČNÍK

ŽÁK

- pečlivě přizpůsobí celku intonaci, rytmus, dynamiku a agogiku
- respektuje těleso a spoluvytváří zvuk a celkový výraz
- prokáže znalost partu a dbá na interpretační požadavky ve vztahu k celku

IV. ROČNÍK

ŽÁK

- reaguje na složitější dirigentskou techniku
- dbá kolektivní zodpovědnosti a podřízení se celku a přispěje k společnému úsilí podat co nejlepší výkon

5.1.1.6 Studijní zaměření Hra na violu

Viola náleží do skupiny strunných smyčcových nástrojů. Stavbou nástroje se velmi podobá houslím. Je notována ve violovém klíči. Zvuk tohoto nástroje je plný, temný až melancholický. Ve smyčcových souborech a v orchestru, jehož je viola nedílnou součástí, slouží jako střední altový hlas, přičemž vyšší hlasy hrají housle, nižší violoncella a kontrabasy. Studijní program je sestaven tak, aby vybavil každého žáka technickými, výrazovými a teoretickými prostředky, aby se mohl podle svého zájmu a schopností zapojit do uměleckého života. Během studia by se měl žák seznámit (alespoň ve zkratce) s vývojem violové hry a hudebních slohů.

5.1.1.6.1 Učební plán

Učební plán: 7

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	Celkem hodin
Hra na violu		1	1	1	1	1	1	1	7
Volitelný předmět	Komorní hra				1	1	1	1	4
	Souborová nebo Orchestrální hra				1	1	1	1	4
Hudební nauka		1	1	1	1	1			5
Celkem hodin týdně		2	2	2	3	3	2	2	16

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM II. STUPNĚ

		1. ročník
Hra na violu		1
Volitelný předmět	Komorní hra	1
	Souborová nebo Orchestrální hra	1
	Hudební nauka	1
Celkem hodin týdně		2

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	Celkem hodin
Hra na violu		1	1	1	1	4
Volitelný předmět	Komorní hra	1	1	1	1	4
	Souborová nebo Orchesterální hra	1	1	1	1	4
Celkem hodin týdně		2	2	2	2	8

STUDIUM PRO DOSPĚLÉ

Hodinová dotace a skladba vyučovaných předmětů se řídí učebním plánem základního studia II. stupně.

Poznámky k UP:

- přípravné studium je vyučováno individuálně nebo ve skupince dvou žáků,
- žák může být na základě individuálních dispozic a rozhodnutí učitele zařazen do povinně volitelných předmětů dříve, než je uvedeno v učebním plánu

5.1.1.6.2 Učební osnovy vyučovaných předmětů, název předmětů, charakteristika

Předmět Hra na violu:

Viola je altovým členem smyčcových nástrojů a plní funkci spojujícího zvukového článku mezi vrchními a spodními hlasy. Má nezastupitelné místo v komorním nebo souborovém obsazení. Zvláštností violy je krásný, měkký a sametový zvuk.

Předmět Komorní hra, Souborová nebo Orchesterální hra:

V těchto předmětech (od 4. ročníku 1. stupně studia) se žáci učí nabyté znalosti uplatnit v souhře. Zodpovědně se podílí na společném díle a ctí dohodnutá pravidla společné interpretace. Úspěch je zde podmíněn soustředěností, kázní a disciplínou (domácí příprava). Komorní hrou se rozumí menší seskupení hráčů (duo, trio atd.) Nad deset hráčů mají soubory. Pro smyčcové nástroje, které samy nemají harmonický podklad, je hra v těchto hudebních seskupeních výbornou zkušeností. Návyky zde získané jsou nezbytné pro práci ve větších tělesech.

Předmět Hudební nauka:

Předmět Hudební nauka (charakteristika, učební osnovy a vzdělávací obsah) viz [Vzdělávací oblast Receptce a reflexe hudby](#).

5.1.1.6.3 Vzdělávací obsah předmětu Hra na violu

Hra na violu, základní studium I. stupně:

1. ROČNÍK

Žák

- pojmenuje části violy a smyčce
- předvede uvolněné držení violy a smyčce a správný postoj při hře
- zvládne hru různými částmi smyčce na prázdných strunách
- předvede postavení prstů levé ruky v durovém, mollovém nebo jiném prstokladu
- zahraje z paměti lidovou píseň na jedné struně (pizzicato nebo arco)

2. ROČNÍK

Žák

- přečte jednoduchý zápis v altovém klíči
- prokáže schopnost zaujmout správný postoj a uvolněné držení těla i nástroje
- drží lehce a přirozeně smyčec, usiluje o jeho rovné vedení
- dodržuje základní rozlišení rytmických hodnot (nota celá, půlová, čtvrtěová)
- zahraje detaché dolní i horní polovinou smyčce a celým smyčcem
- rozliší prstoklad dur a moll
- kontroluje správnou intonaci s pomocí učitele (klavír)
- zahraje jednoduchou píseň nebo skladbičku z paměti

3. ROČNÍK

ŽÁK

- stojí uvolněně a dbá na správné držení těla
- kombinuje prstoklad dur a moll na jednoduchých písních a melodiích
- zvládne další prstoklady (snížený první prst, zvýšený třetí prst)
- zkombinuje smyky detaché, legato, staccato
- kontroluje správnou intonaci
- je schopen při hře rozlišit základní dynamické pojmy (f, p)
- zahraje z paměti jednoduchou skladbu nebo píseň

4. ROČNÍK

ŽÁK

- zrealizuje základní návyky a dovednosti (správné držení těla, držení nástroje, koordinace práce pravé a levé ruky)
- použije dosud probrané a nově poznané prstoklady
- zkombinuje probrané prstoklady ve skladbách
- rozliší dynamické pojmy (pp, p, mf, f, ff)
- předvede souhru s jiným nástrojem (klavír, housle)

5. ROČNÍK

ŽÁK

- použije zběhlost prstů vzhledem ke svým schopnostem
- zahraje ve třetí poloze
- zahraje stupnice dur a moll a rozložený kvintakord v různých smykových obměnách
- využije vzájemné kombinace smyků (detaché, legato, staccato, apod.)
- prokáže schopnost dynamicky odstíněné hry
- použije dle svých schopností hry vibrato na delších notových hodnotách
- dbá na dodržování přesného rytmu a rozvine smysl pro intonační představivost

6. ROČNÍK

ŽÁK

- předvede hru v probraných polohách i jejich výměny
- zahraje stupnice dur, moll přes dvě oktávy s výměnou do III. polohy
- kombinuje smyky v různých rytmických obměnách
- využije dle svých schopností výrazových prostředků hry
- zahraje z listu notový zápis na úrovni 2. ročníku

7. ROČNÍK

ŽÁK

- zahraje stupnice dur a moll s výměnou do III. polohy a příslušnými akordy
- prokáže intonační a hmatovou jistotu v I. a III. poloze při důsledné sluchové sebekontrolě
- použije vibrato ve spojení s kvalitou tónu a přednesu
- využije hru v rychlých tempech, náročnějších rytmech a smykových kombinacích
- prokáže schopnost hry z listu (na úrovni skladeb 5. ročníku), což umožní snadnější zapojení se do amatérských komorních souborů a orchestrů
- poslechem hudby a návštěvou koncertů rozšíří svůj hudební rozhled, samostatně vyhledá skladby podle vlastních zájmů
- vyjádří se ke svému výkonu i k výkonu ostatních
- poradí si se základní péčí o nástroj (údržba, ladění)

Hra na violu, přípravné studium II. stupně:

Vzdělávací obsah přípravného studia II. stupně vychází z vzdělávacího obsahu pro základní studium I. stupně. Školní výstupy v jednotlivých vzdělávacích oblastech stanovuje třídní učitel na základě individuálních dispozic žáka. Vzdělávacím cílem tohoto studia je připravit žáka ke vzdělávání v základním studiu II. stupně.

Hra na violu, základní studium II. stupně:

I. ROČNÍK

ŽÁK

- využije technickou zručnost a tónovou kulturu
- použije obtížnější smyky a jejich kombinace
- prokáže schopnost hmatové jistoty ve hře v polohách
- prokáže schopnost samostudia a hry z listu na úrovni 5.ročníku
- prokáže schopnost použít základní výrazové složky hudby (dynamika, agogika, změny tempa)

II. ROČNÍK

ŽÁK

- kombinuje hru smyčcem v různých tempech, náročnějších rytmech a smykových variacích
- využije hru v polohách (II, III. poloha)
- prokáže schopnost vytvořit si vlastní názor na interpretaci studovaných skladeb
- zvládne hru z listu na úrovni 6.ročníku
- použije výrazové složky hry (dynamika, agogika, změny tempa apod.)
- využívá cvičební způsoby a dbá na správné zásady při domácím samostudiu

III. ROČNÍK

ŽÁK

- použije plynulé výměny poloh, důsledně kontroluje intonaci
- při domácím studiu využije různých cvičebních způsobů, aplikuje je na těžká místa
- prokáže schopnost vytvořit si vlastní názor na interpretaci studovaných skladeb
- prokáže schopnost hry z listu a souhry s jinými nástroji, což uplatňuje v komorní nebo souborové hře

IV. ROČNÍK

ŽÁK

- použije výrazové složky hry (barvu a kvalitu tónu), muzikálnost a osobitý projev
- využije všech svých dosažených dovedností k interpretaci skladeb různých stylových období a odlišných hudebních forem
- zvládne hru z listu na úrovni I. stupně
- rozebere a vyřeší s učitelem technický problém v etudě či přednesu
- využije svých zkušeností k samostatnému výběru skladby a jejímu nastudování

5.1.1.6.4   **Vzdělávací obsah předmětu Komorní hra**

Komorní hra, základní studium I. stupně:

5. ROČNÍK

ŽÁK

- využívá svých dovedností a znalostí z individuální výuky
- dbá na pečlivou intonaci v rámci celku
- rozvine schopnost rychle reagovat a přizpůsobit se rytmicky a dynamicky spoluhráčům

7. ROČNÍK

ŽÁK

- udrží pozornost při spoluutváření zvuku a celkového výrazu
- naplňuje smysl pro zodpovědnost při vytváření společné interpretace

Komorní hra, základní studium II. stupně:

II. ROČNÍK

ŽÁK

- se podílí na interpretaci skladeb vícevětého typu
- plně využije dovednosti získané v individuální výuce k společné interpretaci

IV.. ROČNÍK

ŽÁK

- konfrontuje vlastní názor na studium skladby s ostatními
- dbá na dodržení dohodnutého frázování při samostudiu i souhře
- uvědomuje si spoluodpovědnost za studované dílo

5.1.1.6.5   **Vzdělávací obsah předmětu Souborová nebo Orchesterální hra**

Souborová nebo Orchesterální hra, základní studium I. stupně:

5. ROČNÍK

ŽÁK

- využívá svých dovedností a znalostí z individuální výuky
- zahraje svůj part tak, aby se přizpůsobil ostatním v rytmu a dynamice
- reaguje na taktovací gesta

7. ROČNÍK

ŽÁK

- respektuje ostatní spoluhráče a spoluvytváří zvuk a celkový výraz
- spolupracuje s ostatními a naplňuje smysl pro zodpovědnost při vyváření společné interpretace

Souborová nebo orchestrální hra, základní studium II. stupně:

II. ROČNÍK

ŽÁK

- pečlivě přizpůsobí celku intonaci, rytmus, dynamiku a agogiku
- respektuje těleso a spoluvytváří zvuk a celkový výraz
- prokáže znalost partu a dbá na interpretační požadavky ve vztahu k celku

IV. ROČNÍK

ŽÁK

- reaguje na složitější dirigentskou techniku
- dbá kolektivní zodpovědnosti a podřízení se celku a přispěje k společnému úsilí podat co nejlepší výkon

Studijní zaměření Hra na violoncello

Violoncello patří do rodiny smyčcových nástrojů houslového typu. První violoncella se objevují v 16. století. Původně violoncello sloužilo k doprovodným účelům, ale postupem času spolu se zvyšující se technickou úrovní hráčů se prosadilo i jako sólový nástroj. Dnes se zařadilo mezi několik nejpoužívanějších a violoncellová literatura bohatě zahrnuje všechna stylová období barokem počínaje a moderní hudbou (a to i nonartificiální) konče.

Zvuk i rozsah violoncella je velmi podobný lidskému hlasu. Jeho bohaté zvukové a výrazové možnosti ho předurčují k širokému využití jednak sólově, ale i jako součást komorních uskupení, smyčcových souborů a orchestru.

Na hráče jsou kladeny vysoké hudební, fyziologické a intelektuální požadavky, ale zároveň se při hře bohatě rozvíjejí všechny hudební schopnosti: smysl pro intonaci, rytmus, přirozené frázování a kvalitu tónu.

Studijní program je sestaven tak, aby vybavil každého žáka technickými, výrazovými a teoretickými prostředky, aby se mohl podle svého zájmu a schopností zapojit do uměleckého života.

5.1.1.6.6 Učební plán

Učební plán: 8

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM I. STUPNĚ

	1. ročník	2. ročník
Hra na violoncello	1	1
Přípravná hudební výchova	1	1
Celkem hodin týdně	2	2

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	Celkem hodin
Hra na violoncello		1	1	1	1	1	1	1	7
Volitelný předmět	Komorní hra				1	1	1	1	4
	Souborová nebo Orchestrální hra				1	1	1	1	4
Hudební nauka		1	1	1	1	1			5
Celkem hodin týdně		2	2	2	3	3	2	2	16

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM II. STUPNĚ

		1. ročník
Hra na violoncello		1
Volitelný předmět	Komorní hra	1
	Soubořová nebo Orchesterální hra	1
	Hudební nauka	1
Celkem hodin týdně		2

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	Celkem hodin
Hra na violoncello		1	1	1	1	4
Volitelný předmět	Komorní hra	1	1	1	1	4
	Soubořová nebo Orchesterální hra	1	1	1	1	4
Celkem hodin týdně		2	2	2	2	8

STUDIUM PRO DOSPĚLÉ

Hodinová dotace a skladba vyučovaných předmětů se řídí učebním plánem základního studia II. stupně.

Poznámky k UP:

- přípravné studium je vyučováno individuálně nebo ve skupince dvou žáků
- žák může být na základě individuálních dispozic a rozhodnutí učitele zařazen do povinně volitelných předmětů dříve, než je uvedeno v učebním plánu

5.1.1.6.7 Učební osnovy vyučovaných předmětů, název předmětů, charakteristika

Předmět Hra na violoncello:

Stejně jako u jiných hudebních nástrojů se při výuce na nástroje smyčcové učí děti správnému a uvolněnému držení těla a nástroje, postavení rukou, koordinaci pohybů obou rukou, spojení čtení notového zápisu s orientací na hmatníku. Je rozvíjeno přirozené hudební cítění, smysl pro rytmus, intonaci, hudební výraz, projev. Je rozvíjena jemná motorika, rychlost myšlení a nejen hudební paměť. Od prvních hudebních krůčků se děti učí systematické přípravě, samostatnosti při cvičení, zodpovědnosti za

přípravu skladeb a jejich prezentace v hodině či na veřejnosti. Učí se souhře v souborech a orchestrech, čímž se podporuje smysl pro spolupráci s ostatními spoluhráči. Celkově si děti pěstují smysl pro kultivovaný projev a estetiku.

Předmět Komorní hra, Souborová nebo Orchesterální hra:

V těchto předmětech (od 4. ročníku 1. stupně studia) se žáci učí nabyté znalosti uplatnit v souhře. Zodpovědně se podílí na společném díle a ctí dohodnutá pravidla společné interpretace. Úspěch je zde podmíněn soustředěností, kázní a disciplínou (domácí příprava). Komorní hrou se rozumí menší seskupení hráčů (duo, trio atd.) Nad deset hráčů mají soubory. Pro smyčcové nástroje, které samy nemají harmonický podklad, je hra v těchto hudebních seskupeních výbornou zkušeností. Návyky zde získané jsou nezbytné pro práci ve větších tělesech.

Předmět Hudební nauka:

Předmět Hudební nauka (charakteristika, učební osnovy a vzdělávací obsah) viz [Vzdělávací oblast Recepte a reflexe hudby](#).

5.1.1.6.8 Vzdělávací obsah předmětu Hra na violoncello

Hra na violoncello, přípravné studium I. stupně:

ŽÁK

- pojmenuje části nástroje
- kontroluje správné držení nástroje a posléze smyčce
- hraje pizzicato jednoduché písně nebo cvičení
- aplikuje první hudební pojmy – výška, délka, síla, barva tónu, první noty v basovém klíči v první poloze a jejich spojení s prsty
- reaguje na intonační odlišnosti

Hra na violoncello, základní studium I. stupně:

1. ROČNÍK

ŽÁK

- správně a přirozeně drží nástroj, má správně postavenou levou ruku v základní poloze a správně drží smyčec
- použije základní smyky – détaché, legato
- prokáže znalost v jednoduchého notového zápisu v basovém klíči od velkého C po d' (zápis-hmat)
- odliší základní hodnoty not
- porozumí náladě skladbičky

2. ROČNÍK

ŽÁK

- hraje celým smyčcem détaché a staccato částí smyčce
- hraje prstoklady v základní a lubové poloze a upevňuje postavení prstů v základní poloze i odklon do polohy široké a výměnu do polohy lubové
- prokáže znalost probraného notového zápisu v rozsahu od velkého C po g´
- popíše a užije probraný elementární rytmus a tečku u noty
- plynule předvede skladbičku v rámci dosažených dovedností včetně souhry s učitelem

3. ROČNÍK

ŽÁK

- předvede plynulé přechody přes struny détaché a legato
- plynule vyměňuje polohy I., IV. a III. v pomalém tempu
- popíše a uplatní nové rytmy – synkopu, triolu a osminové takty
- využívá výrazové prostředky – dynamiku a zpomalení v závěru hrané skladby
- zapojuje do hry vibráto dle manuálních schopností na dlouhých notách
- respektuje doprovodný nástroj při souhře – dynamika, agogika

4. ROČNÍK

ŽÁK

- kontroluje dle svých manuálních schopností plynulé výměny smyčce a nastavení smyku
- orientuje se ve třetí a druhé poloze a dovede je spojit s probranými polohami
- hraje palcovou polohu ve stupnici C-dur na tónech a´ h´ c´´ a vhodně zvolené literatuře dle svých možností
- zahrraje vybrané tóny v tenorovém klíči na strunách d, a
- prokáže znalost probraných rytmů a jejich kombinací

5. ROČNÍK

ŽÁK

- samostatně nastuduje přiměřeně obtížné skladby a party do souborové hry
- posoudí kvalitu tónu a výraz a zhodnotí svůj výkon
- použije výměny mezi polohami I. - IV. včetně přirozených flažoletů na strunách a, d
- užívá další smyky – martelé, staccato, spiccato
- orientuje se v tenorovém klíči a jeho propojení s klíčem f
- postupně hraje jednodušší melodické ozdoby – trylek, nátryl, mordent, obal
- hraje z listu na úrovni látky 2., 3. ročníku
- jednoduše popíše historii a vývoj nástroje

6. ROČNÍK

ŽÁK

- tvoří kvalitní tón v rámci dosažených dovedností dle své osobní manuální zručnosti užívá různé odstíny vibráta již na kratších hodnotách
- zvládne dle svých schopností plynulé výměny mezi první až sedmou polohou
- sluchově kontroluje intonaci dle prázdných strun a soustředěním na kontext melodie
- zvládne základní dvojhmaty a hraje stupnice v sextách případně terciích přes jednu oktávu
- popíše nedostatky a samostatně přispívá k jejich odstranění

7. ROČNÍK

ŽÁK

- využívá při hře možnosti barevného a dynamického odstínění tónu a kombinuje smyky
- využije plynulé výměny do vyšších a nižších poloh
- prokáže znalost zápisu, popíše stavbu melodie a rozbor uplatní při interpretaci
- odlišuje základní výrazové prostředky v hudbě různých stylových období
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu
- zahraje přiměřeně obtížnou skladbu z listu

Hra na violoncello, přípravné studium II. stupně:

Vzdělávací obsah přípravného studia II. stupně vychází z vzdělávacího obsahu pro základní studium I. stupně. Školní výstupy v jednotlivých vzdělávacích oblastech stanovuje třídní učitel na základě individuálních dispozic žáka. Vzdělávacím cílem tohoto studia je připravit žáka ke vzdělávání v základním studiu II. stupně.

Hra na violoncello, základní studium II. stupně:

I. ROČNÍK

ŽÁK

- interpretuje skladby různých slohových období
- využije varianty prstokladů, smyků a výrazu a přispívá k jejich tvorbě v dané skladbě

II. ROČNÍK

ŽÁK

- využije nabyté cvičební způsoby a správné zásady při domácím samostudiu
- zvolí vhodné polohy při studiu dané skladby
- využije znalosti péče o nástroj (údržba, ladění)

III. ROČNÍK

ŽÁK

- popíše a užije priority nezbytné při nácviu studované skladby
- využije výměny méně používaných poloh a mezipoloh
- je schopen zahrát přiměřeně obtížnou skladbu bez přípravy

IV. ROČNÍK

ŽÁK

- prokáže všestrannou technickou úroveň v rámci svého osobního maxima
- uplatňuje výrazové složky hry (muzikálnost a osobitý projev)
- je schopen výběru skladby vhodné k samostatnému nastudování

5.1.1.6.9   **Vzdělávací obsah předmětu Komorní hra**

Komorní hra, základní studium I. stupně:

5. ROČNÍK

ŽÁK

- využívá svých dovedností a znalostí z individuální výuky
- dbá na pečlivou intonaci v rámci celku
- rozvine schopnost rychle reagovat a přizpůsobit se rytmicky a dynamicky spoluhráčům

7. ROČNÍK

ŽÁK

- udrží pozornost při spoluutváření zvuku a celkového výrazu
- naplňuje smysl pro zodpovědnost při vytváření společné interpretace

Komorní hra, základní studium II. stupně:

II. ROČNÍK

ŽÁK

- se podílí na interpretaci skladeb vícevětého typu
- plně využije dovednosti získané v individuální výuce k společné interpretaci

IV. ROČNÍK

ŽÁK

- konfrontuje vlastní názor na studium skladby s ostatními
- dbá na dodržení dohodnutého frázování při samostudiu i souhře
- uvědomuje si spoluodpovědnost za studované dílo

5.1.1.6.10 Vzdělávací obsah předmětu Souborová nebo Orchesterální hra

Souborová hra, základní studium I. stupně:

5. ROČNÍK

ŽÁK

- využívá svých dovedností a znalostí z individuální výuky
- zahraje svůj part tak, aby se přizpůsobil ostatním v rytmu a dynamice
- reaguje na taktovací gesto

7. ROČNÍK

ŽÁK

- respektuje ostatní spoluhráče a spoluvytváří zvuk a celkový výraz
- spolupracuje s ostatními a naplňuje smysl pro zodpovědnost při vyváření společné interpretace

Souborová nebo Orchesterální hra, základní studium II. stupně:

II. ROČNÍK

ŽÁK

- pečlivě přizpůsobí celku intonaci, rytmus, dynamiku a agogiku
- respektuje těleso a spoluvytváří zvuk a celkový výraz
- prokáže znalost partu a dbá na interpretační požadavky ve vztahu k celku

IV. ROČNÍK

ŽÁK

- reaguje na složitější dirigentskou techniku
- dbá kolektivní zodpovědnosti a podřízení se celku a přispěje k společnému úsilí podat co nejlepší výkon

5.1.1.7 Studijní zaměření Hra na kontrabas

Kontrabas se stejně jako housle, viola i violoncello řadí do skupiny strunných smyčcových nástrojů. Má široké využití v klasické hudbě – je nedílnou součástí symfonických i komorních orchestrů a mnoha smyčcových komorních souborů. Velice důležitou roli hraje i v dalších hudebních stylech: jazz, blues, folk nebo rock and roll. V barokní hudbě měly kontrabasy a violoncella důležitou funkci vedení basového hlasu, tzv. basso continuo. Na hráče jsou kladeny hudební, fyziologické a intelektuální požadavky, ale zároveň se při hře bohatě rozvíjejí všechny hudební schopnosti: smysl pro intonaci, rytmus, přirozené frázování a kvalitu tónu.

5.1.1.7.1 Učební plán

Učební plán: 9

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	Celkem hodin
Hra na kontrabas		1	1	1	1	1	1	1	7
Volitelný předmět	Komorní hra				1	1	1	1	4
	Souborová nebo Orchestrální hra				1	1	1	1	4
Hudební nauka		1	1	1	1	1			5
Celkem hodin týdně		2	2	2	3	3	2	2	16

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM II. STUPNĚ

		1. ročník
Hra na kontrabas		1
Volitelný předmět	Komorní hra	1
	Souborová nebo Orchestrální hra	1
	Hudební nauka	1
Celkem hodin týdně		2

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	Celkem hodin
Hra na kontrabas		1	1	1	1	4
Volitelný předmět	Komorní hra	1	1	1	1	4
	Soubořová nebo Orchesterální hra	1	1	1	1	4
Celkem hodin týdně		2	2	2	2	8

STUDIUM PRO DOSPĚLÉ

Hodinová dotace a skladba vyučovaných předmětů se řídí učebním plánem základního studia II. stupně.

Poznámky k UP:

- žák může být na základě individuálních dispozic a rozhodnutí učitele zařazen do povinně volitelných předmětů dříve, než je uvedeno v učebním plánu

5.1.1.7.2 Učební osnovy vyučovaných předmětů, název předmětů, charakteristika

Předmět Hra na kontrabas:

Kontrabas je strunný smyčcový nástroj. Má široké využití v klasické hudbě a v sólové hře, je nedílnou součástí symfonických i komorních orchestrů. Důležitou roli hraje i v dalších hudebních stylech – jazz, blues, folk, folklór. V některých stylech bývá zvuk kontrabasu snímán mikrofonem nebo snímačem a zesilován. Oblíbený je kontrabas elektrický.

Kontrabasy se vyrábějí v pěti velikostech / osminový, čtvrtový, půlový, tříčtvrteční, čtyřčtvrteční /. S výukou hry na kontrabas se začíná podle fyzických dispozic žáka na základě doporučené vyučujícího pedagoga.

Předmět Komorní, Soubořová nebo Orchesterální hra:

V těchto předmětech (od 4. ročníku 1. stupně studia) se žáci učí nabyté znalosti uplatnit v souhře. Zodpovědně se podílí na společném díle a ctí dohodnutá pravidla společné interpretace. Úspěch je zde podmíněn soustředěností, kázní a disciplínou (domácí příprava). Komorní hrou se rozumí menší seskupení hráčů (duo, trio atd.) Nad deset hráčů jsou žáci zařazováni do souborů nebo orchestrů. Pro smyčcové nástroje, které samy nemají harmonický podklad, je hra v těchto hudebních seskupeních výbornou zkušeností. Návyky zde získané jsou nezbytné pro práci ve větších tělesech.

Předmět Hudební nauka:

Předmět Hudební nauka (charakteristika, učební osnovy a vzdělávací obsah) viz [Vzdělávací oblast Receptce a reflexe hudby](#).

5.1.1.7.3   **Vzdělávací obsah předmětu Hra na kontrabas**

Hra na kontrabas, základní studium I. stupně:

1. ROČNÍK

ŽÁK

- pojmenuje části nástroje
- při hře zaujme správný postoj
- hraje na prázdných strunách pizzicato i smyčcem
- správně drží smyčec
- dbá na správné postavení levé ruky v půlové / základní / poloze
- přečte noty v basovém klíči
- předvede smyk detaché a hru legato na jedné struně
- zahraje podle not v půlové poloze intonačně čistě jednoduché lidové písně

2. ROČNÍK

ŽÁK

- hraje celým smyčcem v základní a I. poloze
- čistě intonuje a tvoří kvalitní tón
- rozlišuje dynamiku p – f
- uplatní správné držení nástroje, správné postavení levé ruky a držení smyčce v přednesových skladbičkách v probraných polohách

3. ROČNÍK

ŽÁK

- hraje intonačně čistě v základní a I. poloze včetně jejich výměn
- předvede hru středem smyčce, dolní a horní polovinou, celým smyčcem
- využije koordinaci pravé a levé ruky při přechodech přes strunu
- interpretuje složitější rytmické útvary s použitím tečky u noty, synkopy a trioly

4. ROČNÍK

ŽÁK

- čistě intonuje ve II. poloze
- realizuje plynulou výměnu základní, první a druhé polohy
- předvede hru staccato, tenuto, legato přes struny
- hraje složitější rytmické útvary / kombinace probraných rytů / a přesně dodržuje tempo
- při hře použije vibrato

5. ROČNÍK

ŽÁK

- hraje v I. mezipoloze a III. poloze
- realizuje plynulou výměnu mezi základní a III. polohou
- tvoří zvukový tón s vibratem a kvalitním pizzicatem
- zná přirozené flažolety ve III. poloze
- uplatní znalost flažoletů při ladění nástroje
- použije základní harmonické funkce TSD při improvizaci jednoduchých doprovodů

6. ROČNÍK

ŽÁK

- hraje v II. mezipoloze a IV. poloze
- realizuje plynulou výměnu mezi základní a IV. polohou
- prokáže znalost techniky smyků staccato, portamento
- použije v improvizovaném doprovodu i vedlejší harmonické funkce

7. ROČNÍK

ŽÁK

- hraje v V. poloze
- realizuje plynulou výměnu mezi základní a V. polohou
- při interpretaci skladeb hraje kultivovaným tónem s dynamikou a s výrazem
- samostatně naladí svůj nástroj
- rozezná různé styly a žánry
- doprovodí skladby podle notace i akordických značek a vytvoří vlastní doprovod

Hra na kontrabas, základní studium II. stupně:

I. ROČNÍK

ŽÁK

- hraje ve III. mezipoloze a VI. poloze
- realizuje plynulou výměnu mezi základní a VI. polohou
- upevní prstoklad s použitím třetího prstu

II. ROČNÍK

ŽÁK

- hraje ve IV. mezipoloze a VII. poloze
- realizuje plynulou výměnu mezi základní a VII. polohou
- použije ve hře řadové staccato, spiccato

III. ROČNÍK

ŽÁK

- hraje v palcové poloze
- realizuje plynulou výměnu mezi základní a palcovými polohami
- přečte noty v tenorovém a houslovém klíči

IV. ROČNÍK

ŽÁK

- projeví samostatný názor na provedení dané skladby
- posoudí svůj výkon i výkony ostatních
- umí si poradit s různými technickými prvky hry na nástroj v různých stylech a žánrech / blues, jazz, folk, folklór /

5.1.1.7.4   **Vzdělávací obsah předmětu Komorní hra**

Komorní hra, základní studium I. stupně:

5. ROČNÍK

ŽÁK

- využívá svých dovedností a znalostí z individuální výuky
- dbá na pečlivou intonaci v rámci celku
- rozvine schopnost rychle reagovat a přizpůsobit se rytmicky a dynamicky spoluhráčům

7. ROČNÍK

ŽÁK

- udrží pozornost při spoluutváření zvuku a celkového výrazu
- naplňuje smysl pro zodpovědnost při vytváření společné interpretace

Komorní hra, základní studium II. stupně:

II. ROČNÍK

ŽÁK

- se podílí na interpretaci skladeb vícevětého typu
- plně využije dovednosti získané v individuální výuce k společné interpretaci

IV. ROČNÍK

ŽÁK

- konfrontuje vlastní názor na studium skladby s ostatními
- dbá na dodržení dohodnutého frázování při samostudiu i souhře
- uvědomuje si spoluodpovědnost za studované dílo

5.1.1.7.5   **Vzdělávací obsah předmětu Souborová nebo Orchesterální hra**

Souborová nebo Orchesterální hra, základní studium I. stupně:

5. ROČNÍK

ŽÁK

- využívá svých dovedností a znalostí z individuální výuky
- zahraje svůj part tak, aby se přizpůsobil ostatním v rytmu a dynamice
- reaguje na taktovací gesto

7. ROČNÍK

ŽÁK

- respektuje ostatní spoluhráče a spoluvytváří zvuk a celkový výraz
- spolupracuje s ostatními a naplňuje smysl pro zodpovědnost při vyváření společné interpretace

Souborová nebo Orchesterální hra, základní studium II. stupně:

II. ROČNÍK

ŽÁK

- pečlivě přizpůsobí celku intonaci, rytmus, dynamiku a agogiku
- respektuje těleso a spoluvytváří zvuk a celkový výraz
- prokáže znalost partu a dbá na interpretační požadavky ve vztahu k celku

IV. ROČNÍK

ŽÁK

- reaguje na složitější dirigentskou techniku
- dbá kolektivní zodpovědnosti a podřízení se celku a přispěje k společnému úsilí podat co nejlepší výkon

5.1.1.8 Studijní zaměření Hra na zobcovou flétnu

Zobcová flétna se spolu s ostatními flétnami řadí historicky mezi nejstarší hudební nástroje. První zmínky nacházíme již na jeskynních malbách. Největší obliby dosáhla v 16. století, později byla nahrazována flétnou příčnou a znovu objevena až na počátku 20. století. Řadí se mezi dřevěné dechové nástroje a zahrnuje celou rodinu od flétny sopraninové až po basovou, zpravidla v laděních C a F. Zobcová flétna se těší značné oblibě. K zájmu přispívá její široké uplatnění v komorních souborech zabývajících se interpretační barokní a renesanční hudby, ale lze ji použít také v jazzové a populární hudbě.

5.1.1.8.1 Učební plán

Učební plán: 10

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM I. STUPNĚ

	1. ročník	2. ročník
Hra na zobcovou flétnu	1	1
Přípravná hudební výchova	1	1
Celkem hodin týdně	2	2

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	Celkem hodin
Hra na zobcovou flétnu		1	1	1	1	1	1	1	7
Volitelný předmět	Komorní hra				1	1	1	1	4
	Souborová nebo Orchestrální hra				1	1	1	1	4
Hudební nauka		1	1	1	1	1			5
Celkem hodin týdně		2	2	2	3	3	2	2	16

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM II. STUPNĚ

		1. ročník
Hra na zobcovou flétnu		1
Volitelný předmět	Komorní hra	1
	Soubořová nebo Orchesterální hra	1
	Hudební nauka	1
Celkem hodin týdně		2

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

		I. ročník	II. ročník	III. ročník	IV. ročník	Celkem hodin
Hra na zobcovou flétnu		1	1	1	1	4
Volitelný předmět	Komorní hra	1	1	1	1	4
	Soubořová nebo Orchesterální hra	1	1	1	1	4
Celkem hodin týdně		2	2	2	2	8

STUDIUM PRO DOSPĚLÉ

Hodinová dotace a skladba vyučovaných předmětů se řídí učebním plánem základního studia II. stupně.

Poznámky k UP:

- přípravné studium je vyučováno individuálně nebo ve skupince dvou žáků,
- žák může být na základě individuálních dispozic a rozhodnutí učitele zařazen do povinně volitelných předmětů, než je uvedeno v učebním plánu

5.1.1.8.2 Učební osnovy vyučovaných předmětů, název předmětů, charakteristika

Předmět Hra na zobcovou flétnu:

Žák si postupně během studia osvojí základy hry na zobcovou flétnu (soprán, alt, tenor, bas), které rozvine dle svých individuálních schopností. Na základě nejnovějších metodických poznatků se v rámci celého studia žák postupně seznámí s jednotlivými hudebními slohy, které jsou pro obor zobcová flétna charakteristické. Získané znalosti a dovednosti také uplatňuje ve skupinové (komorní, soubořové a orchesterální hře). V rámci I. a II. stupně se předpokládá vždy nejméně jedno veřejné vystoupení ročně, včetně postupových zkoušek na konci každého ročníku. Výjimku tvoří závěrečné ročníky, kdy žák formou absolventského vystoupení vykonává závěrečnou zkoušku.

Předmět Komorní hra:

Zúročení znalostí nabytých v individuální výuce vrcholí ve společných hudebních aktivitách, kde se učí žáci svůj výkon podřídit zájmu celku (kázeň, disciplína, priority a řád). Zejména v průběhu druhého stupně

studia studenti obvykle těžiště tvorby logicky přesouvají do kolektivních aktivit, ve kterých často spatřují hlavní význam jejich hudební činnosti, při zachování neustálého směřování ke klíčovým kompetencím v sólovém projevu. Základem úspěchu je ochota ke kompromisům, soustředěnost, docházka do výuky a její včasnost. Tímto jsou studenti vedeni k důležitému aspektu kooperace, kterou s úspěchem využijí i v běžném občansko-pracovním životě.

Předmět Souborová nebo Orchesterální hra:

Hra v souboru nebo orchestru zapojuje žáky do kolektivní práce, učí se uplatňovat a využívat v praxi své znalosti a dovednosti získané v individuální výuce. Mezi studenty dochází k důležitému sociálnímu propojení, nezbytné pro další hudební i mimohudební vývoj jedince. Vzájemnou interakcí prohlubují své zkušenosti s praxí v tělese. *Mladá krev* je soubor, kde žáci získávají tyto zkušenosti na elementární úrovni. Po získání základních znalostí a dovedností může student dále pokračovat v orchestru *Big band Žerotín*.

Předmět Hudební nauka:

Předmět Hudební nauka (charakteristika, učební osnovy a vzdělávací obsah) viz [Vzdělávací oblast Receptce a reflexe hudby](#).

5.1.1.8.3 Vzdělávací obsah předmětu Hra na zobcovou flétnu

Hra na zobcovou flétnu, přípravné studium I. stupně:

ŽÁK

- prokáže vyvážené držení nástroje (rozložení váhy nástroje)
- předvede správné umístění flétny v ústech (držení flétny rty – natvarování rtů)
- zahraje z not i podle sluchu v rozsahu 5 tónů

Hra na zobcovou flétnu, základní studium I. stupně:

1. ROČNÍK

ŽÁK

- prokáže správnou výslovnost a ukončení tónů
- použije základní výslovnost (artikulaci) v sudých a lichých taktech
- předvede přirozený postoj a držení sopránové flétny (využije tři opěrné body)
- použije k rozvíjení jemné motoriky prstová cvičení
- zahraje se správně umístěným palcem levé ruky na tónovém otvoru
- využije tónový rozsah c' - d'' (chromatické tóny: fis')

2. ROČNÍK

ŽÁK

- použije na jednoduchých rytmických strukturách vhodnou artikulaci
- prokáže při hře správně umístěné palce (absence tenze)

- zahraje jednoduché renesanční, nebo barokní tance (dovednost flétnové řeči - zkracování tónů)
- prokáže na elementárním hudebním útvaru použití základů bráničního dýchání
- použije jednoduché moderní techniky (zvukové příběhy, imitace, vícezvuky, volná hra prstů...)
- využije tónový rozsah c' - f'' (chromatické tóny: fis', **cis''**, **b**)

3. ROČNÍK

ŽÁK

- aplikuje získané dovednosti v oblasti rytmu a tempa v souhře s doprovodným nástrojem
- zahraje elementární hudební útvar bez použití notového zápisu
- předvede správnou techniku levého palce (odkrývání „půldírky“)
- rozliší a zahraje tenuto, legato, staccato
- zahraje zdravým stabilním, rovným tónem
- využije tónový rozsah c' - a'' (chromatické tóny: fis', cis'', b', **fis''**)

4. ROČNÍK

ŽÁK

- předvede použití pokročilejšího bráničního dýchání (delší fráze)
- prokáže dovednost samostatnějšího čtení notového zápisu na jednoduché hudební myšlence (hra z listu)
- s jistotou ovládá pódiové vystupování (vhodné oblečení, pozitivní přístup, klanění, manipulace s notovým materiálem, přirozenost...)
- hraje intonační cvičení s učitelem (prima, oktáva)
- provede jednoduché melodické ozdoby (příraz, opora, nátryl, trylek)
- prokáže na učební látce pečlivost výměn hmatů, zejména na stupnicích
- využije tónový rozsah c' - h'' (chromatické tóny: fis', cis'', b', fis'', **es''**, **b''**, **gis'**, **as''**)

5. ROČNÍK

ŽÁK

- navrhne vhodné umístění nádechu na základě samostatné orientace v hudební frázi
- hraje středověké skladby, zejména estampidy a trotta
- s dopomocí učitele použije v renesančním repertoáru jednodušší zdobení, tzv. kadence a diminuce
- hraje intonační cvičení s učitelem (prima, oktáva, **kvinta**, **malá tercie**)
- zahraje na sopránovou flétnu v rychlejším tempu stupnice a příslušné akordy + jejich obraty
- zahraje na altovou flétnu v znějícím rozsahu f-c'' (chromatické tóny: fis')
- uvolněně a správně vytáčí pravé zápěstí za účelem odkrývání půldírky (dis') na sopr. flétnu
- na sopránovou flétnu využije tónový rozsah c' - d''' (chromatické tóny: fis', cis'', b', fis'', es'', h'', b'', **gis'**, **dis'**)

6. ROČNÍK

ŽÁK

- hraje na altovou flétnu a používá ho jako základní nástroj
- mimo altovou flétnu hraje stále na sopránovou flétnu v celém chromatickém rozsahu nástroje a využívá ji mimo jiné k rozvíjení prstové techniky
- využije durové, mollové stupnice a příslušné akordy ke kreativnímu cvičení
- předvede na delší frázi, že uvědoměle pracuje s dechovou oporou
- v barokním repertoáru užije základní přístupy zdobení – zejména trylky
- uvolněně a správně vytáčí pravé zápěstí za účelem odkrývání půldírky (cis´) na alt. flétnu
- na altové flétně využije znějící tónový rozsah f- d´´ (chromatické tóny: fis´, **b**, **b´**, **es´**, **cis´**, **cis´´**)

7. ROČNÍK

ŽÁK

- zahraje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů pro zobc. flétnu charakteristické
- vystihne výrazovými prostředky interpretační styl, náladu a charakter skladby
- využije kvintovou transpozici
- hraje na vybraných spojích prstové glissando
- provede veřejně takovou skladbu, na které se projeví dovednosti v oblasti frázování, agogiky, artikulace, prstové, jazykové a dechové techniky
- hraje dechová cvičení na hlavici flétny (rozvoj tónové kultury)
- popíše proces domácí přípravy
- na altové flétně využije znějící tónový rozsah f- e´´ (chromatické tóny: fis´, b, b´, es´, cis´, cis´´, **gis**, **es´´**)

Hra na zobcovou flétnu, přípravné studium II. stupně:

Vzdělávací obsah přípravného studia II. stupně vychází z vzdělávacího obsahu pro základní studium I. stupně. Školní výstupy v jednotlivých vzdělávacích oblastech stanovuje třídní učitel na základě individuálních dispozic žáka. Vzdělávacím cílem tohoto studia je připravit žáka ke vzdělávání v základním studiu II. stupně.

Hra na zobcovou flétnu, základní studium II. stupně:

I. ROČNÍK

ŽÁK

- rozpozná a popíše základní charakteristické znaky různých stylových období a žánrů charakteristických pro zobcovou flétnu (středověk, renesance, baroko, 20. stol., soudobá hudba)
- zahraje s rytmickou a tempovou jistotou pomocí přednatočeného doprovodu (tzv. Play along)
- hraje dechová cvičení a procvičuje základy vibrata
- hraje elementární cvičení na procvičení dvojitého jazyka

- využije na kratších úryvcích styl hry „inégal“
- prokáže dovednost samostatnějšího čtení notového zápisu – látka I. stupně (hra z listu)
- na altové flétně využije znějící tónový rozsah f- g'' (chromatické tóny: fis', b, b', es', cis', cis'', gis, es')

II. ROČNÍK

ŽÁK

- zahraje renesanční, nebo barokní skladbu, kde realizuje pokročilejší přístupy zdobení a práci s tónem
- orientuje se ve čtení basového klíče a zahraje na basovou flétnu v rozsahu jedné a půl oktávy
- zahraje jazzovou skladbu - dobře frázuje
- využije oktávovou transpozici
- na altové flétně využije znějící tónový rozsah f- a'' (chromatické tóny: fis', b, b', es', cis', cis'', gis, es', fis'', gis'')

III. ROČNÍK

ŽÁK

- přesvědčivě zahraje některou z durových, nebo mollových stupnic, jejich akordy, případně stupnici chromatickou, či celotónovou
- v soudobých skladbách použije některé z technik: frulato, sputato, glissando, labiální vibrato, vícezvuky, „šustivý tón“, prstové vibrato, tremolo, flažolet, mručení do flétny, foukání do tónových otvorů ...
- předvede skladbu, na které projeví dovednosti v oblasti frázování, artikulace, dýchání a užitých výrazových prostředků a vlastní přístup zformuluje a obhájí
- užije vyspělou artikulaci a dokáže zahrát na všechny základní typy zobcových fléten
- předvede hru vibrato a užívá ji především jako výrazového prostředku
- na altové flétně využije znějící tónový rozsah f- c''' (chromatické tóny: fis', b, b', es', cis', cis'', gis, es', fis'', gis'', b'', fis)

IV. ROČNÍK

ŽÁK

- v renesančním a barokním repertoáru realizuje vyspělé přístupy zdobení
- užije alternativní hmaty v soudobých skladbách k dosažení dynamických odstínů
- zahraje v celém rozsahu nástroje
- interpretuje skladby různých stylů a žánrů
- svou interpretací přesvědčí, že vnímá vertikální i horizontální obsah díla
- vystoupí na absolventském koncertě

5.1.1.8.4   Vzdělávací obsah předmětu Komorní hra

Komorní hra, základní studium I. stupně:

5. ROČNÍK

ŽÁK

- udrží v souhře společné tempo a reprodukuje notový zápis přinejmenším v rámci homofonie
- rozliší a pojmenuje svou roli v souhře (vůdčí, doprovodnou, vnitřní hlas, kontrapunkt aj.)
- hraje a orientuje se v notovém zápise, případně v partituře a realizuje pokyny k interpretaci (D.Capo, D. Segno, Coda, Fine, Repetice, dynamická znaménka aj.)

7. ROČNÍK

ŽÁK

- realizuje společně domluvené poznámky v partu (ukončování not, dynamika, artikulace, nádechy aj.),
- dodrží společné začátky a konce frází
- zareaguje na případné tempové změny a spolehlivě reprodukuje zápis v jednodušší polyfonní sazbě

Komorní hra, základní studium II. stupně:

II. ROČNÍK

ŽÁK

- zahraje s ohledem na společný zvuk, intonaci, souhru a celkový přednes
- zrealizuje hudební pokyny vyplývající z notového materiálu a dokáže si účelně zanášet poznámky do vlastního partu
- provede veškeré tempové, dynamické a agogické změny a udrží svůj hlas i v rámci složitějších polyfonních sazeb

IV. ROČNÍK

ŽÁK

- nastuduje samostatně svůj part a při provedení uplatní veškeré pokyny vedoucího souboru
- zareaguje na tempové, dynamické a agogické změny v rámci společného přednesu
- udrží tempo a rytmus i v komplikovanějších polyrytmických strukturách
- naladí nástroj a eliminuje problematické souzvuky (barva tónu, práce s dechem, alternativní hmat, vibrato aj.)

5.1.1.8.5 Souborová nebo Orchesterální hra pro dechové nástroje

Souborová nebo Orchesterální hra, základní studium II. stupně:

5. ROČNÍK

ŽÁK

- uplatní správné dodržování notových délek a udrží společné tempo na základě taktovacích pokynů
- zvládá orientaci v notovém zápise, případně v partituře a realizuje pokyny k interpretaci (D. Capo, D. Segno, Coda, Fine, Repetice, dynamická znaménka aj.)

7. ROČNÍK

ŽÁK

- pohotově čte v partech
- realizuje svůj hlas a reaguje na základní taktovací schémata dirigenta
- přizpůsobí tempo, artikulaci a dynamiku a realizuje pokyny vedoucího souboru

Souborová nebo Orchesterální hra, základní studium II. stupně:

II. ROČNÍK

ŽÁK

- aktivně se podílí na společném díle, přijímá zodpovědnost za celkové vyznění (intonace, zvuk, souhra)
- je schopný ladění a pohotově koriguje případné odchylky tzv. „doladění“

IV. ROČNÍK

ŽÁK

- nastuduje samostatně svůj part
- pohotově reaguje na pokročilejší dirigentská gesta (taktovací schéma, začátek, závěr, dynamika, označení tempa, koruna, agogika)
- interpretuje party náročnějších skladeb v duchu jejich stylu a žánru

5.1.1.9 Studijní zaměření Hra na příčnou flétnu

Příčná flétna se historicky řadí mezi nejstarší hudební nástroje. V 16. století nahradila do té doby velmi oblíbené flétny zobcové. V této době byly příčné flétny vyráběny ze dřeva, proto zařazení do dřevěných dechových nástrojů.

Příčná flétna má široké uplatnění nejen v sólové, ale i v komorní a orchestrální hudbě (symfonické či dechové). Díky novým zvukovým možnostem a technikám hry se stále více uplatňuje i v jazzové a populární hudbě.

5.1.1.9.1 Učební plán

Učební plán: 11

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	Celkem hodin
Hra na příčnou flétnu		1	1	1	1	1	1	1	7
Volitelný předmět	Komorní hra				1	1	1	1	4
	Soubořová nebo Orchestrální hra				1	1	1	1	4
Hudební nauka		1	1	1	1	1			5
Celkem hodin týdně		2	2	2	3	3	2	2	16

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM II. STUPNĚ

		1. ročník
Hra na příčnou flétnu		1
Volitelný předmět	Komorní hra	1
	Soubořová nebo Orchestrální hra	1
	Hudební nauka	1
Celkem hodin týdně		2

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	Celkem hodin
Hra na příčnou flétnu		1	1	1	1	4
Volitelný předmět	Komorní hra	1	1	1	1	4
	Souborová nebo Orchesterální hra	1	1	1	1	4
Celkem hodin týdně		2	2	2	2	8

STUDIUM PRO DOSPĚLÉ

Hodinová dotace a skladba vyučovaných předmětů se řídí učebním plánem základního studia II. stupně.

Poznámky k UP:

- žák může být na základě individuálních dispozic a rozhodnutí učitele zařazen do povinně volitelných předmětů dříve, než je uvedeno v učebním plánu

5.1.1.9.2 Učební osnovy vyučovaných předmětů, název předmětů, charakteristika

Předmět Hra na příčnou flétnu:

Hlavním cílem studia je rozvoj osobnosti žáka a získání odborného vzdělání v takovém rozsahu, aby byl schopen uplatnit se jako dobrý všestranný a spolehlivý muzikant v amatérské kapele všech žánrů. Ke studiu jsou přijímáni žáci podle svých fyzických dispozic (na doporučení třídního učitele). Pro děti fyzicky méně vyspělé používáme v začátcích výuky malou plastovou příčnou flétnu nebo na flétnu se zahnutou hlavicí.

Předmět Komorní hra:

Zúročení znalostí nabytých v individuální výuce vrcholí ve společných hudebních aktivitách, kde se učí žáci svůj výkon podřídit zájmu celku (kázeň, disciplína, priority a řád). Zejména v průběhu druhého stupně studia studenti obvykle těžiště tvorby logicky přesouvají do souborových aktivit, ve kterých často spatřují hlavní význam jejich hudební činnosti, při zachování neustálého směřování ke klíčovým kompetencím v sólovém projevu. Základem úspěchu je ochota ke kompromisům, soustředěnost, docházka do výuky a její včasnost. Tímto jsou studenti vedeni k důležitému aspektu kooperace, kterou s úspěchem využijí i v běžném občansko-pracovním životě.

Předmět Souborová nebo Orchesterální hra:

Hra v souboru nebo orchestru zapojuje žáky do kolektivní práce, učí se uplatňovat a využívat v praxi své znalosti a dovednosti získané v individuální výuce. Mezi studenty dochází k důležitému sociálnímu propojení, nezbytné pro další hudební i mimohudební vývoj jedince. Vzájemnou interakcí prohlubují své zkušenosti s praxí v tělese. *Mladá krev* je soubor, kde žáci získávají tyto zkušenosti na elementární úrovni. Po získání základních znalostí a dovedností může student dále pokračovat v orchestru *Big band Žerotín*.

Předmět Hudební nauka:

Předmět Hudební nauka (charakteristika, učební osnovy a vzdělávací obsah) viz [Vzdělávací oblast Recepte a reflexe hudby](#).

5.1.1.9.3   **Vzdělávací obsah předmětu Hra na příčnou flétnu**

Hra na příčnou flétnu, základní studium I. stupně:

1. ROČNÍK

ŽÁK

- prezentuje základní péči o nástroj, pojmenuje jednotlivé části nástroje
- prokáže správné návyky – držení nástroje, uvolněný postoj při hraní, způsob nácvičku (pravidelná domácí příprava)
- předvede základy dechové techniky – postupný nácviček rychlosti a intenzity nádechu, plynulosti a délky výdechu
- prokáže správnou tvorbu tónu - správné umístění flétny na rtech, způsob postavení rtů, zvukovou představu získává pomocí předehrávání kvalitního tónu učitelem, pohlídá si správné nasazení tónu
- zahraje portamento, legato
- dodržuje základní délky not
- zahraje tóny v rozsahu d1 – d2

2. ROČNÍK

ŽÁK

- prokáže schopnost sebekontroly při postoji a držení nástroje
- předvede správné tvoření tónu a jeho zřetelné ukončení
- prodlouží délku výdechu pomocí dechových cvičení
- zahraje za doprovodu jiného nástroje
- uplatní cit pro hudební frázi, jednoduchou artikulaci
- zahraje tóny v rozsahu d1 – g2
- předvede hru v tóninách do 1 křížku a bé

3. ROČNÍK

ŽÁK

- předvede správné návyky – držení nástroje, postoj, způsob nácvičku, správné tvoření tónu
- předvede dechová cvičení – dbá plynulosti výdechu, prodlužuje jeho délku
- zahraje tónová cvičení – sleduje kvalitu tónu, dlouhé tóny v půltónových postupech ve zvládnutém rozsahu
- předvede správné frázování, provádí nádechy, legata
- zahraje jednoduché skladby s doprovodným nástrojem, využije hry v duu, triu
- zahraje jednoduché melodie z paměti
- vyhodnotí jednoduchý notový zápis
- zahraje tóny v rozsahu c1 – d3

4. ROČNÍK

ŽÁK

- zohlední ve hře získané dovednosti, správné návyky držení nástroje, postoj, nasazení
- rozezná běžná výrazová a agogická označení
- předvede prstovou techniku na rytmických cvičeních
- vysvětlí a užije melodické ozdoby
- zahraje vybrané přednesové skladby různých žánrů přiměřené obtížnosti podle svých individuálních schopností
- zahraje tóny v rozsahu c1 – e3

5. ROČNÍK

ŽÁK

- předvede správnou intonaci svého nástroje v celém tónovém rozsahu užívaném dle individuálních schopností
- zdokonalí kvalitu tónu, provádí dechová cvičení, rozehraje se na chromatice svého rozsahu
- prokáže spoje legata, dbá na správné frázování, nádechy, dynamiku, zvyšuje technickou zručnost, dbá na udržení tempa – použije metronomu
- nastuduje skladbu vybranou přiměřenou jeho individuálním schopnostem (pozná začátek a konec hudební fráze)
- zahraje tóny v rozsahu c1 – g3

6. ROČNÍK

ŽÁK

- uplatní ve hře získané dovednosti, zlepšuje kvalitu tónu, zvyšuje pohotovost prstů v pasážové technice, dbá na správné frázování, nádechy, dynamiku
- předvede schopnost správného rytmického dělení i složitějších rytmů
- zahraje běžně lehké melodické ozdoby a umí si poradit s technicky obtížnějšími ozdobami
- zahraje tóny v rozsahu c1 – a3

7. ROČNÍK

ŽÁK

- využije při hře všechny získané dovednosti
- předvede schopnost udržet hrát part o oktávu výše – níže
- předvede kvalitu tónu, prohlubuje dýchání
- předvede netradičními způsoby hry na flétnu (fruláto, zpěv při hře, alikvóty...)
- interpretuje nejrůznější přednesové skladby přiměřené stupně obtížnosti dle svých individuálních schopností, uplatní se v souhře těchto skladeb za doprovodu jiných nástrojů
- zahraje tóny v rozsahu c1 – h3
- vyjádří náladu a charakter skladeb adekvátními výrazovými prostředky

Hra na příčnou flétnu, přípravné studium II. stupně:

Vzdělávací obsah přípravného studia II. stupně vychází z vzdělávacího obsahu pro základní studium I. stupně. Školní výstupy v jednotlivých vzdělávacích oblastech stanovuje třídní učitel na základě individuálních dispozic žáka. Vzdělávacím cílem tohoto studia je připravit žáka ke vzdělávání v základním studiu II. stupně.

Hra na příčnou flétnu, základní studium II. stupně:

I. ROČNÍK

ŽÁK

- předvede všechny své dovednosti v celém rozsahu nástroje
- orientuje se v různých slohových obdobích, v různých současných stylech
- zvládne pokročilejší péči o nástroj
- udrží v souhře s jiným nástrojem dohodnutou agogiku

II. ROČNÍK

ŽÁK

- vyřeší transpozici na altovou příčnou flétnu a basovou příčnou flétnu
- přinese vlastní samostatné pojetí frázování
- dokáže sám použít různé melodické ozdoby

III. ROČNÍK

ŽÁK

- nastuduje samostatně komorní a orchestrální party
- objektivně zhodnotí svůj vlastní i cizí výkon
- předvede pohotovost při hře z listu jak v sólovém, tak i v komorním partu

IV. ROČNÍK

ŽÁK

- vytvoří si názor na interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů a tento svůj názor zformuluje
- samostatně nastuduje skladbu přiměřené obtížnosti
- přizpůsobí domácí přípravu k zdárnému absolventskému vystoupení

5.1.1.9.4   **Vzdělávací obsah předmětu Komorní hra**

Komorní hra, základní studium I. stupně:

5. ROČNÍK

ŽÁK

- udrží v souhře společné tempo a reprodukuje notový zápis přinejmenším v rámci homofonie
- rozliší a pojmenuje svou roli v souhře (vůdčí, doprovodnou, vnitřní hlas, kontrapunkt aj.)
- hraje a orientuje se v notovém zápise, případně v partituře a realizuje pokyny k interpretaci (D.Capo, D. Segno, Coda, Fine, Repetice, dynamická znaménka aj.)

7. ROČNÍK

ŽÁK

- realizuje společně domluvené poznámky v partu (ukončování not, dynamika, artikulace, nádechy aj.),
- dodrží společné začátky a konce frází
- zareaguje na případné tempové změny a spolehlivě reprodukuje zápis v jednodušší polyfonní sazbě

Komorní hra, základní studium II. stupně:

II. ROČNÍK

ŽÁK

- zahraje s ohledem na společný zvuk, intonaci, souhru a celkový přednes
- zrealizuje hudební pokyny vyplývající z notového materiálu a dokáže si účelně zanášet poznámky do vlastního partu
- provede veškeré tempové, dynamické a agogické změny a udrží svůj hlas i v rámci složitějších polyfonních sazeb

IV. ROČNÍK

ŽÁK

- nastuduje samostatně svůj part a při provedení uplatní veškeré pokyny vedoucího souboru
- zareaguje na tempové, dynamické a agogické změny v rámci společného přednesu
- udrží tempo a rytmus i v komplikovanějších polyrytmických strukturách
- naladí nástroj a eliminuje problematické souzvuky (barva tónu, práce s dechem, alternativní hmat, vibrato aj.)

5.1.1.9.5   **Vzdělávací obsah předmětu Souborová nebo Orchesterální hra**

Souborová nebo Orchesterální hra, základní studium II. stupně:

5. ROČNÍK

ŽÁK

- uplatní správné dodržování notových délek a udrží společné tempo na základě taktovacích pokynů
- zvládá orientaci v notovém zápise, případně v partituře a realizuje pokyny k interpretaci (D. Capo, D. Segno, Coda, Fine, Repetice, dynamická znaménka aj.)

7. ROČNÍK

ŽÁK

- pohotově čte v partech
- realizuje svůj hlas a reaguje na základní taktovací schémata dirigenta
- přizpůsobí tempo, artikulaci a dynamiku a realizuje pokyny vedoucího souboru

Souborová nebo Orchesterální hra, základní studium II. stupně:

II. ROČNÍK

ŽÁK

- aktivně se podílí na společném díle, přijímá zodpovědnost za celkové vyznění (intonace, zvuk, souhra)
- je schopný ladění a pohotově koriguje případné odchylky tzv. „doladění“

IV. ROČNÍK

ŽÁK

- nastuduje samostatně svůj part
- pohotově reaguje na pokročilejší dirigentská gesta (taktovací schéma, začátek, závěr, dynamika, označení tempa, koruna, agogika)
- interpretuje party náročnějších skladeb v duchu jejich stylu a žánru

5.1.1.10 Studijní zaměření Hra na hoboj

Hoboj patří mezi dvouplátkové dřevěné dechové nástroje, které jsou vedle flétny jedněmi z nejstarších na světě. Nástroje příbuzné dnešnímu hoboji se používaly již ve starém Egyptě. Přímým předchůdcem hoboje v Evropě je středověká šalmaj. První nástroj, který je možno označit za hoboj, byl vyroben ve Francii v první polovině 17. století. Postupným historickým vývojem a řadou technických zlepšení se dostal do dnešní moderní podoby.

Hoboj má široké uplatnění zejména v klasické hudbě. Je jedním z hlavních nástrojů symfonického orchestru a také mnoha komorních souborů. Často hoboj slyšíme v hudbě populární a filmové. Za hoboj mluví jeho tón – naprosto nezastupitelný a nezaměnitelný. Ke studiu hry na hoboj jsou přijímáni žáci, kteří disponují všeobecně hudebními a fyzickými předpoklady. Nezanedbatelné jsou rovněž povahové rysy žáka, píle a vytrvalost.

5.1.1.10.1 Učební plán

Učební plán: 12

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	Celkem hodin
Hra na hoboj		1	1	1	1	1	1	1	7
Volitelný předmět	Komorní hra				1	1	1	1	4
	Souborová nebo Orchestrální hra				1	1	1	1	4
Hudební nauka		1	1	1	1	1			5
Celkem hodin týdně		2	2	2	3	3	2	2	16

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM II. STUPNĚ

		1. ročník
Hra na hoboj		1
Volitelný předmět	Komorní hra	1
	Souborová nebo Orchestrální hra	1
	Hudební nauka	1
Celkem hodin týdně		2

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	Celkem hodin
Hra na hoboj		1	1	1	1	4
Volitelný předmět	Komorní hra	1	1	1	1	4
	Souborová nebo Orchesterální hra	1	1	1	1	4
Celkem hodin týdně		2	2	2	2	8

STUDIUM PRO DOSPĚLÉ

Hodinová dotace a skladba vyučovaných předmětů se řídí učebním plánem základního studia II. stupně.

Poznámky k UP:

- žák může být na základě individuálních dispozic a rozhodnutí učitele zařazen do předmětu povinně volitelných předmětů dříve, než je uvedeno v učebním plánu,

5.1.1.10.2 Učební osnovy vyučovaných předmětů, název předmětů, charakteristika

Předmět Hra na hoboj:

Hoboj je klasický hudební nástroj s nezaměnitelným výrazným tónem. Hraje se na něj pomocí dvouplátkového strojku. Patří k důležitým nástrojům v orchestrální hře, podle hoboje ladí celý orchestr. Má široké uplatnění zejména v klasické hudbě, ale využívá se i v hudbě moderní a pro svůj tón je oblíben i mezi skladateli a interprety hudby populární. Je součástí symfonických a komorních orchestrů, uplatní se také v souborech dechových a samozřejmě je i nástrojem sólovým. Výuka na hoboj v ZUŠ dává pevné základy pro studium na konzervatoři, ale i žáci ZUŠ, kteří se nechtějí věnovat nástroji profesionálně, se uplatní v rámci školních orchestrů a komorních souborů.

Předmět Komorní hra:

Zúročení znalostí nabytých v individuální výuce vrcholí ve společných hudebních aktivitách, kde se učí žáci svůj výkon podřídit zájmu celku (kázeň, disciplína, priority a řád). Zejména v průběhu druhého stupně studia studenti obvykle těžiště tvorby logicky přesouvají do souborových aktivit, ve kterých často spatřují hlavní význam jejich hudební činnosti, při zachování neustálého směřování ke klíčovým kompetencím v sólovém projevu. Základem úspěchu je ochota ke kompromisům, soustředěnost, docházka do výuky a její včasnost. Tímto jsou studenti vedeni k důležitému aspektu kooperace, kterou s úspěchem využijí i v běžném životě.

Předmět Souborová nebo Orchesterální hra:

Hra v souboru nebo orchestru zapojuje žáky do kolektivní práce, učí se uplatňovat a využívat v praxi své znalosti a dovednosti získané v individuální výuce. Mezi studenty dochází k důležitému sociálnímu propojení, nezbytné pro další hudební i mimohudební vývoj jedince. Vzájemnou interakcí prohlubují své zkušenosti s praxí v tělese. *Mladá krev* je soubor, kde žáci získávají tyto zkušenosti na elementární úrovni. Po získání základních znalostí a dovedností může student dále pokračovat v orchestru *Big band Žerotín*.

Předmět Hudební nauka:

Předmět Hudební nauka (charakteristika, učební osnovy a vzdělávací obsah) viz [Vzdělávací oblast Recepce a reflexe hudby](#).

5.1.1.10.3 Vzdělávací obsah učebního předmětu Hra na hoboj

Hra na hoboj, základní studium I. stupně:

1. ROČNÍK

ŽÁK

- předvede přirozený postoj při držení nástroje a základní manipulaci s nástrojem (skládání a rozkládání)
- dbá na správné posazení strojku v ústech - tvoření nátisku
- fixuje správné nasazení a ukončení tónu
- použije plynulé výdechy během hry za účelem stabilního tónu

2. ROČNÍK

ŽÁK

- uplatní základy žeberně bráničního dýchání ve prospěch kvality tónu
- zahraje tóny v rozsahu nejméně jedné oktávy
- předvede udržení kvalitního a intonačně správného tónu na jednoduché skladbě
- orientuje se v jednoduchém notovém zápisu, využije dovednost hry z listu (1.roč)

3. ROČNÍK

ŽÁK

- prokáže na elementární úrovni práci s dechem (nádech-výdech)
- předvede získané dovednosti v oblasti rytmu a tempa
- udrží intonaci a kvalitní tón v lehčím hudebním útvaru, nejlépe v rozsahu dvou oktáv
- zareaguje intonačně na technické nedostatky svého nástroje v rámci svých schopností
- použije tenuto a legato ve hře

4. ROČNÍK

ŽÁK

- zahraje kvalitním tónem v celém rozsahu nástroje
- prokáže pečlivost výměn hmatů, zejména v legátu, na stupnicích a akordech (2. a 3. hmaty)
- využije znalost stupnic a akordů k dalšímu rozvíjení prstové techniky
- využije a obohatí své technické dovednosti o melodické ozdoby (trylek, obal apod.)
- uplatní získané dovednosti v oblasti rytmu, tempa a intonace při souhře s doprovodným nástrojem

5. ROČNÍK

ŽÁK

- uplatní své dosavadní zkušenosti při rozboru charakteru skladby
- prokáže plynulost výměn druhých a třetích hmatů v legátu a prokáže jejich použití zejména v technických pasážích, etudách a stupnicích
- zahraje hudební útvar bez použití notového zápisu

6. ROČNÍK

ŽÁK

- upevní dovednosti v oblasti koordinace nasazení a prstové techniky, zejména pak rychlé a plynulé výdechy během hry
- zahraje v plynulém legátu
- předvede při hře přirozené vibrato, rozvine svoje dovednosti při používání trylkových hmatů v melodických ozdobách

7. ROČNÍK

ŽÁK

- naplánuje a přizpůsobí domácí přípravu ke zdárnému absolventskému výkonu
- podílí se na výběru skladeb
- projeví svůj samostatný názor na danou skladbu, zejména na způsob jejího provedení
- využije širšího dynamického rozpětí, tempových rozlišení a frázování v celém rozsahu nástroje
- je schopen interpretace skladeb různých stylů a žánrů dle svých schopností
- umí si poradit s oktavovou transpozicí

Hra na hoboj, přípravné studium II. stupně:

Vzdělávací obsah přípravného studia II. stupně vychází z vzdělávacího obsahu pro základní studium I. stupně. Školní výstupy v jednotlivých vzdělávacích oblastech stanovuje třídní učitel na základě individuálních dispozic žáka. Vzdělávacím cílem tohoto studia je připravit žáka ke vzdělávání v základním studiu II. stupně.

Hra na hoboj, základní studium II. stupně:

I. ROČNÍK

ŽÁK

- předvede všechny své dovednosti v celém rozsahu nástroje
- zareaguje na možné technické nedostatky svého nástroje
- využije znalost problematiky stupnic a akordů, ve způsobu nácviu stupnic, ve tvoření akordů od různých tonů ve stupnici

II. ROČNÍK

ŽÁK

- projeví samostatný názor na danou skladbu, zejména na způsob jejího provedení
- obhájí svůj názor a postup při nácviu skladby
- nastuduje samostatně orchestrální party
- zahraje z listu učivo na úrovni 5. ročníku

III. ROČNÍK

ŽÁK

- využije své znalosti nástrojové techniky ve prospěch dané skladby
- zahraje z listu učivo na úrovni 6. ročníku
- zapojuje se do výběru skladeb nabízených učitelem, je schopný se vyjádřit k vybrané skladbě

IV. ROČNÍK

ŽÁK

- předvede své dovednosti v oblasti technické vyspělosti, bráničního dýchání, kvality tónu a užitých výrazových prostředků v celém rozsahu nástroje
- projeví zodpovědnost při vlastní domácí přípravě ke zdárnému absolventskému výkonu
- disponuje vlastním názorem na danou skladbu, umí si ji samostatně vyhledat (internet, koncerty aj.) a vybrat si z nich to nejlepší pro vlastní interpretaci
- vyřeší v teoretické rovině jakoukoliv transpozici a nabídne možnosti její realizace

5.1.1.10.4 Vzdělávací obsah předmětu Komorní hra

Komorní hra, základní studium I. stupně:

5. ROČNÍK

ŽÁK

- udrží v souhře společné tempo a reprodukuje notový zápis přinejmenším v rámci homofonie
- rozliší a pojmenuje svou roli v souhře (vůdčí, doprovodnou, vnitřní hlas, kontrapunkt aj.)
- hraje a orientuje se v notovém zápise, případně v partituře a realizuje pokyny k interpretaci (D.Capo, D. Segno, Coda, Fine, Repetice, dynamická znaménka aj.)

7. ROČNÍK

ŽÁK

- realizuje společně domluvené poznámky v partu (ukončování not, dynamika, artikulace, nádechy aj.),
- dodrží společné začátky a konce frází
- zareaguje na případné tempové změny a spolehlivě reprodukuje zápis v jednodušší polyfonní sazby

Komorní hra, základní studium II. stupně:

II. ROČNÍK

ŽÁK

- zahraje s ohledem na společný zvuk, intonaci, souhru a celkový přednes
- zrealizuje hudební pokyny vyplývající z notového materiálu a dokáže si účelně zanášet poznámky do vlastního partu
- provede veškeré tempové, dynamické a agogické změny a udrží svůj hlas i v rámci složitějších polyfonních sazeb

IV. ROČNÍK

ŽÁK

- nastuduje samostatně svůj part a při provedení uplatní veškeré pokyny vedoucího souboru
- zareaguje na tempové, dynamické a agogické změny v rámci společného přednesu
- udrží tempo a rytmus i v komplikovanějších polyrytmických strukturách
- naladí nástroj a eliminuje problematické souzvuky (barva tónu, práce s dechem, alternativní hmat, vibrato aj.)

5.1.1.10.5 Vzdělávací obsah předmětu Souborová nebo Orchesterální hra

Souborová nebo Orchesterální hra, základní studium II. stupně:

5. ROČNÍK

ŽÁK

- uplatní správné dodržování notových délek a udrží společné tempo na základě taktovacích pokynů
- zvládá orientaci v notovém zápise, případně v partituře a realizuje pokyny k interpretaci (D. Capo, D. Segno, Coda, Fine, Repetice, dynamická znaménka aj.)

7. ROČNÍK

ŽÁK

- pohotově čte v partech
- realizuje svůj hlas a reaguje na základní taktovací schémata dirigenta
- přizpůsobí tempo, artikulaci a dynamiku a realizuje pokyny vedoucího souboru

Souborová nebo Orchesterální hra, základní studium II. stupně:

II. ROČNÍK

ŽÁK

- aktivně se podílí na společném díle, přijímá zodpovědnost za celkové vyznění (intonace, zvuk, souhra)
- je schopný ladění a pohotově koriguje případné odchylky tzv. „doladění“

IV. ROČNÍK

ŽÁK

- nastuduje samostatně svůj part
- pohotově reaguje na pokročilejší dirigentská gesta (taktovací schéma, začátek, závěr, dynamika, označení tempa, koruna, agogika)
- interpretuje party náročnějších skladeb v duchu jejich stylu a žánru

5.1.1.11 Studijní zaměření Hra na klarinet

Klarinet patří do skupiny dřevěných dechových nástrojů. Do dnešní podoby se vypracoval postupným historickým vývojem až v 18. století. Díky svému nezaměnitelnému zvuku si získal značnou oblibu u skladatelů, interpretů i posluchačů.

Hra na klarinet klade zvýšené nároky na fyzické dispozice hráče. Pro kvalitní ovládnutí nástroje je důležité osvojit si především správné dýchání, tvoření tónu a přesnou intonaci.

V průběhu studia se žáci postupně učí zvládnout technické a výrazové prostředky nepostradatelné pro kvalitní interpretaci. Dosažené interpretační schopnosti žáci uplatňují např. v komorní a orchestrální hře. Základní podmínkou pro hru na klarinet je dostatečná tělesná vyspělost - stálé zuby a fyzická zdatnost pro držení a ovládnutí nástroje.

5.1.1.11.1 Učební plán

Učební plán: 13

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	Celkem hodin
Hra na klarinet		1	1	1	1	1	1	1	7
Volitelný předmět	Komorní hra				1	1	1	1	4
	Soubořová nebo Orchestrální hra				1	1	1	1	4
Hudební nauka		1	1	1	1	1			5
Celkem hodin týdně		2	2	2	3	3	2	2	16

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM II. STUPNĚ

		1. ročník
Hra na klarinet		1
Volitelný předmět	Komorní hra	1
	Soubořová nebo Orchestrální hra	1
	Hudební nauka	1
Celkem hodin týdně		2

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	Celkem hodin
Hra na klarinet		1	1	1	1	4
Volitelný předmět	Komorní hra	1	1	1	1	4
	Souborová nebo Orchesterální hra	1	1	1	1	4
Celkem hodin týdně		2	2	2	2	8

STUDIUM PRO DOSPĚLÉ

Hodinová dotace a skladba vyučovaných předmětů se řídí učebním plánem základního studia II. stupně.

Poznámky k UP:

- žák může být na základě individuálních dispozic a rozhodnutí učitele zařazen do povinně volitelného předmětu dříve, než je uvedeno v učebním plánu

5.1.1.11.2 Učební osnovy vyučovaných předmětů, název předmětů, charakteristika

Předmět Hra na klarinet:

Klarinet je nástroj velmi širokého uplatnění, který má své nezastupitelné místo v symfonické, komorní, lidové, dechové, taneční a jazzové hudbě a samozřejmě také jako sólový nástroj (nejkrásnější sóla v orchestru patří právě jemu). Klarinetista se může uplatnit v jakémkoliv hudebním žánru.

Předmět Komorní hra:

Zúročení znalostí nabytých v individuální výuce vrcholí ve společných hudebních aktivitách, kde se učí žáci svůj výkon podřídit zájmu celku (kázeň, disciplína, priority a řád). Zejména v průběhu druhého stupně studia studenti obvykle těžiště tvorby logicky přesouvají do souborových aktivit, ve kterých často spatřují hlavní význam jejich hudební činnosti, při zachování neustálého směřování ke klíčovým kompetencím v sólovém projevu. Základem úspěchu je ochota ke kompromisům, soustředěnost, docházka do výuky a její včasnost. Tímto jsou studenti vedeni k důležitému aspektu kooperace, kterou s úspěchem využijí i v běžném životě.

Předmět Souborová nebo Orchesterální hra:

Hra v souboru nebo orchestru zapojuje žáky do kolektivní práce, učí se uplatňovat a využívat v praxi své znalosti a dovednosti získané v individuální výuce. Mezi studenty dochází k důležitému sociálnímu propojení, nezbytné pro další hudební i mimohudební vývoj jedince. Vzájemnou interakcí prohlubují své zkušenosti s praxí v tělese. *Mladá krev* je soubor, kde žáci získávají tyto zkušenosti na elementární úrovni. Po získání základních znalostí a dovedností může student dále pokračovat v orchestru *Big band Žerotín*.

Předmět Hudební nauka:

Předmět Hudební nauka (charakteristika, učební osnovy a vzdělávací obsah) viz [Vzdělávací oblast Receptce a reflexe hudby](#).

5.1.1.11.3 Vzdělávací obsah předmětu Hra na klarinet

Hra na klarinet, základní studium I. stupně:

1. ROČNÍK

ŽÁK

- předvede elementární dovednosti a technické prvky hry – držení těla a nástroje
- pojmenuje části nástroje a předvede základní údržbu nástroje a plátku
- zahraje tóny v rozsahu g – a1 detache a legato v různých rytmických hodnotách

2. ROČNÍK

ŽÁK

- předvede elementární dovednosti a technické prvky hry - držení nástroje, polohu prstů při hře, dechovou techniku a nátisk
- zahraje tóny v rozsahu e – g2 detache a legato v různých rytmických hodnotách, vybranou durovou stupnicí
- zahraje jednoduchou skladbu v elementárních rytmických hodnotách

3. ROČNÍK

ŽÁK

- správně drží tělo a nástroj, polohu prstů při hře, dechovou techniku a nátisk
- zahraje tóny v rozsahu e – a2 detache, staccato, legato, vybrané stupnice + tónický kvintakord
- zahraje jednoduchou skladbu v různých dynamických odstínech a rytmických hodnotách
- předvede souhru s jiným nástrojem (s učitelem)

4. ROČNÍK

ŽÁK

- zahraje tóny v rozsahu e – c3 detache, staccato, legato, vybrané stupnice a jejich kvintakordy
- prezentuje správný postoj při hře, držení prstů a základní práci s dechem
- v přednesové skladbě uplatní získané dovednosti v oblasti rytmu a tempa v souhře s jiným nástrojem

5. ROČNÍK

ŽÁK

- zahraje tóny v rozsahu e – e3
- využije získané technické dovednosti ke zlepšení tónové kultury, zvukové vyrovnanosti v různých rejstřících a při zrychlování tempa ve hře stupnic, etud a přednesu
- zahraje vybrané durové a mollové stupnice a jejich kvintakordy s obraty
- využije získané dovednosti ze hry stupnic a etud ve hře přednesu
- použije základní i vedlejší hmaty

6. ROČNÍK

ŽÁK

- prezentuje dovednosti v oblasti koordinace jazyka, prstové techniky a ladění, zejména na stupnicích a technických pasážích
- zahraje vybrané durové a mollové stupnice a jejich kvintakordy s obraty a D7
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby v různých žánrech
- prokáže schopnost samostatného úsudku na studovanou skladbu

7. ROČNÍK

ŽÁK

- poradí si v základních rysech s frázováním, výslovností, dynamikou
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů
- vyřeší (přínejmenším) v teoretické rovině elementární transpozici a nabídne možnosti její realizace
- přizpůsobí domácí přípravu ke zdárnému absolventskému vystoupení
- vykoná absolventské vystoupení
- objektivně zhodnotí vlastní i cizí výkon

Hra na klarinet, přípravné studium II. stupně:

Vzdělávací obsah přípravného studia II. stupně vychází z vzdělávacího obsahu pro základní studium I. stupně. Školní výstupy v jednotlivých vzdělávacích oblastech stanovuje třídní učitel na základě individuálních dispozic žáka. Vzdělávacím cílem tohoto studia je připravit žáka ke vzdělávání v základním studiu II. stupně.

Hra na klarinet, základní studium II. stupně:

I. ROČNÍK

ŽÁK

- zvládne pokročilejší péči o nástroj
- uplatní nabyté dovednosti v interpretaci různých hudebních stylů
- uplatní nabyté dovednosti v oblasti frázování
- zahraje z listu učivo 5. ročníku

II. ROČNÍK

ŽÁK

- koriguje svou intonaci při hře s klavírem či ostatními nástroji
- vědomě uplatní sebekontrolu v domácí přípravě i veřejném vystoupení
- udrží v souhře s klavírem dohodnutou agogiku (společné tempo, dynamiku...)

III. ROČNÍK

ŽÁK

- zahraje chromatickou stupnici
- používá vedlejší hmaty
- používá doladřovací hmaty
- je rytmicky samostatný a prokáže intonační jistotu

IV. ROČNÍK

ŽÁK

- disponuje vlastním názorem na studované skladby v různých žánrech a umí si je samostatně vyhledat
- objektivně zhodnotí vlastní i cizí výkon
- zahraje na absolventském koncertě

5.1.1.11.4 Vzdělávací obsah předmětu Komorní hra

Komorní hra, základní studium I. stupně:

5. ROČNÍK

ŽÁK

- udrží v souhře společné tempo a reprodukuje notový zápis přinejmenším v rámci homofonie
- rozliší a pojmenuje svou roli v souhře (vůdčí, doprovodnou, vnitřní hlas, kontrapunkt aj.)
- hraje a orientuje se v notovém zápise, případně v partituře a realizuje pokyny k interpretaci (D.Capo, D. Segno, Coda, Fine, Repetice, dynamická znaménka aj.)

7. ROČNÍK

ŽÁK

- realizuje společně domluvené poznámky v partu (ukončování not, dynamika, artikulace, nádechy aj.),
- dodrží společné začátky a konce frází
- zareaguje na případné tempové změny a spolehlivě reprodukuje zápis v jednodušší polyfonní sazbě

Komorní hra, základní studium II. stupně:

II. ROČNÍK

ŽÁK

- zahraje s ohledem na společný zvuk, intonaci, souhru a celkový přednes
- zrealizuje hudební pokyny vyplývající z notového materiálu a dokáže si účelně zanášet poznámky do vlastního partu
- provede veškeré tempové, dynamické a agogické změny a udrží svůj hlas i v rámci složitějších polyfonních sazeb

IV. ROČNÍK

ŽÁK

- nastuduje samostatně svůj part a při provedení uplatní veškeré pokyny vedoucího souboru
- zareaguje na tempové, dynamické a agogické změny v rámci společného přednesu
- udrží tempo a rytmus i v komplikovanějších polyrytmických strukturách
- naladí nástroj a eliminuje problematické souzvuky (barva tónu, práce s dechem, alternativní hmat, vibrato aj.)

5.1.1.11.5 Vzdělávací obsah předmětu Souborová nebo Orchesterální hra

Souborová nebo Orchesterální hra, základní studium II. stupně:

5. ROČNÍK

ŽÁK

- uplatní správné dodržování notových délek a udrží společné tempo na základě taktovacích pokynů
- zvládá orientaci v notovém zápise, případně v partituře a realizuje pokyny k interpretaci (D. Capo, D. Segno, Coda, Fine, Repetice, dynamická znaménka aj.)

7. ROČNÍK

ŽÁK

- pohotově čte v partech
- realizuje svůj hlas a reaguje na základní taktovací schémata dirigenta
- přizpůsobí tempo, artikulaci a dynamiku a realizuje pokyny vedoucího souboru

Souborová nebo Orchesterální hra, základní studium II. stupně:

II. ROČNÍK

ŽÁK

- aktivně se podílí na společném díle, přijímá zodpovědnost za celkové vyznění (intonace, zvuk, souhra)
- je schopný ladění a pohotově koriguje případné odchylky tzv. „doladění“

IV. ROČNÍK

ŽÁK

- nastuduje samostatně svůj part
- pohotově reaguje na pokročilejší dirigentská gesta (taktovací schéma, začátek, závěr, dynamika, označení tempa, koruna, agogika)
- interpretuje party náročnějších skladeb v duchu jejich stylu a žánru

5.1.1.12 Studijní zaměření Hra na saxofon

Saxofon je jednoplátkový nástroj s kónickou trubicí, který byl vynalezen kolem roku 1840 belgickým nástrojařem, flétnistou a klarinetistou Adolphem Saxem. Studium hry na saxofon klade zvýšené nároky na fyzické dispozice každého hráče – tzn. stálé zuby a zdatnost pro držení a ovládání nástroje. Žáci se postupně učí zvládnout technické a výrazové prostředky. Dosažené interpretační schopnosti uplatňují např. v komorní a orchestrální hře.

5.1.1.12.1 Učební plán

Učební plán: 14

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	Celkem hodin
Hra na saxofon		1	1	1	1	1	1	1	7
Volitelný předmět	Komorní hra				1	1	1	1	4
	Soubořová nebo Orchestrální hra				1	1	1	1	4
Hudební nauka		1	1	1	1	1			5
Celkem hodin týdně		2	2	2	3	3	2	2	16

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM II. STUPNĚ

		1. ročník
Hra na saxofon		1
Volitelný předmět	Komorní hra	1
	Soubořová nebo Orchestrální hra	1
	Hudební nauka	1
Celkem hodin týdně		2

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	Celkem hodin
Hra na saxofon		1	1	1	1	4
Volitelný předmět	Komorní hra	1	1	1	1	4
	Souborová nebo Orchesterální hra	1	1	1	1	4
Celkem hodin týdně		2	2	2	2	8

STUDIUM PRO DOSPĚLÉ

Hodinová dotace a skladba vyučovaných předmětů se řídí učebním plánem základního studia II. stupně.

Poznámky k UP:

- žák může být na základě individuálních dispozic a rozhodnutí učitele zařazen do povinně volitelného předmětu dříve, než je uvedeno v učebním plánu,

5.1.1.12.2 Učební osnovy vyučovaných předmětů, název předmětů, charakteristika

Předmět Hra na saxofon:

Jestli ve 20. století nějaký nástroj „dělal jazz“, byl to právě saxofon, ten zázračně pohyblivý, výrazuplný nástroj, jehož hlas má rozsah od nejpisklavějšího a „nejšpinavějšího“ vibrata až k flétnové hladkosti, jehož pružnost podivuhodně vhodná pro jazzovou expresi se pojí se silnou důrazností, která z něj dělá hnací sílu každé kapely...

Předmět Komorní hra:

Zúročení znalostí nabytých v individuální výuce vrcholí ve společných hudebních aktivitách, kde se učí žáci svůj výkon podřídit zájmu celku (kázeň, disciplína, priority a řád). Zejména v průběhu druhého stupně studia studenti obvykle těžiště tvorby logicky přesouvají do souborových aktivit, ve kterých často spatřují hlavní význam jejich hudební činnosti, při zachování neustálého směřování ke klíčovým kompetencím v sólovém projevu. Základem úspěchu je ochota ke kompromisům, soustředěnost, docházka do výuky a její včasnost. Tímto jsou studenti vedeni k důležitému aspektu kooperace, kterou s úspěchem využijí i v běžném občansko-pracovním životě.

Předmět Souborová nebo Orchesterální hra:

Hra v souboru nebo orchestru zapojuje žáky do kolektivní práce, učí se uplatňovat a využívat v praxi své znalosti a dovednosti získané v individuální výuce. Mezi studenty dochází k důležitému sociálnímu propojení, nezbytné pro další hudební i mimohudební vývoj jedince. Vzájemnou interakcí prohlubují své zkušenosti s praxí v tělese. *Mladá krev* je soubor, kde žáci získávají tyto zkušenosti na elementární úrovni. Po získání základních znalostí a dovedností může student dále pokračovat v orchestru *Big band Žerotín*.

Předmět Hudební nauka:

Předmět Hudební nauka (charakteristika, učební osnovy a vzdělávací obsah) viz [Vzdělávací oblast Receptce a reflexe hudby](#).

5.1.1.12.3 Vzdělávací obsah předmětu Hra na saxofon

Hra na saxofon, základní studium I. stupně:

1. ROČNÍK

ŽÁK

- pojmenuje části nástroje a předvede základní údržbu nástroje a plátku
- předvede elementární dovednosti a technické prvky hry – držení těla a nástroje
- zahraje tóny v rozsahu e1 – c3 detache a legato v různých rytmických hodnotách

2. ROČNÍK

ŽÁK

- předvede elementární dovednosti a technické prvky hry - držení nástroje, polohu prstů při hře, dechovou techniku a nátisk
- zahraje tóny v rozsahu c1 – c3 detache a legato, vybranou durovou stupnici
- zahraje jednoduchou skladbu v elementárních rytmických hodnotách

3. ROČNÍK

ŽÁK

- předvede elementární dovednosti a technické prvky hry - držení nástroje, polohu prstů při hře, dechovou techniku a nátisk
- zahraje tóny v rozsahu c1 – c3 detache a legato, vybranou durovou stupnici
- zahraje jednoduchou skladbu v elementárních rytmických hodnotách
- předvede souhru s jiným nástrojem (s učitelem)

4. ROČNÍK

ŽÁK

- prezentuje správný postoj při hře, držení prstů a základní práci s dechem
- zahraje tóny v rozsahu b – e3 detache, staccato, legato, vybrané durové stupnice a jejich kvintakordy
- v přednesové skladbě uplatní získané dovednosti v oblasti rytmu a tempa v souhře s jiným nástrojem

5. ROČNÍK

ŽÁK

- prokáže elementární dovednosti hry vibrato, tonguingu (práce jazyka) a frázování v taneční a beatové hudbě
- uplatní základní technické dovednosti při zrychlování tempa ve hře stupnic, etud a přednesu
- zahraje tóny v rozsahu b – f3 detache, staccato, legato, vybrané durové a mollové stupnice, dórskou stupnici a pentatoniku a jejich kvintakordy s obraty
- použije základní i vedlejší hmaty

6. ROČNÍK

ŽÁK

- prezentuje dovednosti v oblasti koordinace jazyka, prstové techniky a ladění, zejména na stupnicích a technických pasážích
- zahraje vybrané durové a mollové stupnice, dórskou stupnici a pentatoniku a jejich kvintakordy s obraty a D7
- prokáže osvojení základních způsobů hry speciálních efektů (glissando, flip) a frázování v taneční a beatové hudbě
- experimentováním s různými způsoby hry (efekty) prezentuje smysl pro hudební představivost (základy improvizace)
- prokáže schopnost samostatného úsudku na studovanou skladbu

7. ROČNÍK

ŽÁK

- poradí si v základních rysech s frázováním a výslovností v taneční a beatové hudbě
- přizpůsobí domácí přípravu ke zdárnému absolventskému vystoupení
- zdůvodní použití zvoleného zvukového efektu v absolventské skladbě
- vykoná absolventské vystoupení
- prokáže znalost základních principů improvizace (teoreticky nebo prakticky)
- vyřeší (přínejmenším) v teoretické rovině elementární transpozici a nabídne možnosti její realizace
- objektivně zhodnotí vlastní i cizí výkon

Hra na saxofon, přípravné studium II. stupně:

Vzdělávací obsah přípravného studia II. stupně vychází z vzdělávacího obsahu pro základní studium I. stupně. Školní výstupy v jednotlivých vzdělávacích oblastech stanovuje třídní učitel na základě individuálních dispozic žáka. Vzdělávacím cílem tohoto studia je připravit žáka ke vzdělávání v základním studiu II. stupně.

Hra na saxofon, základní studium II. stupně:

I. ROČNÍK

ŽÁK

- zvládne pokročilejší péči o nástroj
- uplatní nabyté dovednosti v interpretaci různých hudebních stylů
- uplatní nabyté dovednosti v oblasti frázování
- zahraje z listu učivo 5. ročníku
- zahraje dórskou stupnici

II. ROČNÍK

ŽÁK

- koriguje svou intonaci při hře s klavírem či ostatními nástroji
- vědomě uplatní sebekontrolu v domácí přípravě i veřejném vystoupení
- udrží v souhře s klavírem dohodnutou agogiku (společné tempo, dynamiku...)

III. ROČNÍK

ŽÁK

- zahraje chromatickou stupnici
- používá vedlejší hmaty
- používá doladovací hmaty
- je rytmicky samostatný a prokáže intonační jistotu

IV. ROČNÍK

ŽÁK

- disponuje vlastním názorem na studované skladby v různých žánrech a umí si je samostatně vyhledat
- objektivně zhodnotí vlastní i cizí výkon

5.1.1.12.4 Vzdělávací obsah předmětu Komorní hra

Komorní hra, základní studium I. stupně:

5. ROČNÍK

ŽÁK

- udrží v souhře společné tempo a reprodukuje notový zápis přinejmenším v rámci homofonie
- rozliší a pojmenuje svou roli v souhře (vůdčí, doprovodnou, vnitřní hlas, kontrapunkt aj.)
- hraje a orientuje se v notovém zápise, případně v partituře a realizuje pokyny k interpretaci (D.Capo, D. Segno, Coda, Fine, Repetice, dynamická znaménka aj.)

7. ROČNÍK

ŽÁK

- realizuje společně domluvené poznámky v partu (ukončování not, dynamika, artikulace, nádechy aj.),
- dodrží společné začátky a konce frází
- zareaguje na případné tempové změny a spolehlivě reprodukuje zápis v jednodušší polyfonní sazbě

Komorní hra, základní studium II. stupně:

II. ROČNÍK

ŽÁK

- zahraje s ohledem na společný zvuk, intonaci, souhru a celkový přednes
- zrealizuje hudební pokyny vyplývající z notového materiálu a dokáže si účelně zanášet poznámky do vlastního partu
- provede veškeré tempové, dynamické a agogické změny a udrží svůj hlas i v rámci složitějších polyfonních sazeb

IV. ROČNÍK

ŽÁK

- nastuduje samostatně svůj part a při provedení uplatní veškeré pokyny vedoucího souboru
- zareaguje na tempové, dynamické a agogické změny v rámci společného přednesu
- udrží tempo a rytmus i v komplikovanějších polyrytmických strukturách
- naladí nástroj a eliminuje problematické souzvuky (barva tónu, práce s dechem, alternativní hmat, vibrato aj.)

5.1.1.12.5 Vzdělávací obsah předmětu Souborová nebo Orchesterální hra

Souborová nebo Orchesterální hra, základní studium II. stupně:

5. ROČNÍK

ŽÁK

- uplatní správné dodržování notových délek a udrží společné tempo na základě taktovacích pokynů
- zvládá orientaci v notovém zápise, případně v partituře a realizuje pokyny k interpretaci (D. Capo, D. Segno, Coda, Fine, Repetice, dynamická znaménka aj.)

7. ROČNÍK

ŽÁK

- pohotově čte v partech
- realizuje svůj hlas a reaguje na základní taktovací schémata dirigenta
- přizpůsobí tempo, artikulaci a dynamiku a realizuje pokyny vedoucího souboru

Souborová nebo Orchesterální hra, základní studium II. stupně:

II. ROČNÍK

ŽÁK

- aktivně se podílí na společném díle, přijímá zodpovědnost za celkové vyznění (intonace, zvuk, souhra)
- je schopný ladění a pohotově koriguje případné odchylky tzv. „doladění“

IV. ROČNÍK

ŽÁK

- nastuduje samostatně svůj part
- pohotově reaguje na pokročilejší dirigentská gesta (taktovací schéma, začátek, závěr, dynamika, označení tempa, koruna, agogika)
- interpretuje party náročnějších skladeb v duchu jejich stylu a žánru

5.1.1.13 Studijní zaměření Hra na fagot

Fagot je dechový dřevěný hudební nástroj se strojkem z dvojitého třtinového plátku. Vznikl v Itálii v 16. století, jeho název pochází z italského *fagotto* – svazek, otep. Zpravidla je vyroben z javorového dřeva. Tento nástroj se notuje nejčastěji v basovém klíči. Fagot má důležitou úlohu v mnoha dechových komorních dílech, kde je nejčastěji nejhlubším nástrojem. Objevuje se též ve smíšených souborech a samozřejmě v orchestru. Studijní program je sestaven tak, aby vybavil každého žáka technickými, výrazovými a teoretickými prostředky, aby se mohl podle svého zájmu a schopností zapojit do uměleckého života. Během studia by se měl žák seznámit s vývojem fagotové hry a hudebních slohů.

5.1.1.13.1 Učební plán

Učební plán: 15

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	Celkem hodin
Hra na fagot		1	1	1	1	1	1	1	7
Volitelný předmět	Komorní hra				1	1	1	1	4
	Souborová nebo Orchestrální hra				1	1	1	1	4
Hudební nauka		1	1	1	1	1			5
Celkem hodin týdně		2	2	2	3	3	2	2	16

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM II. STUPNĚ

		1. ročník
Hra na fagot		1
Volitelný předmět	Komorní hra	1
	Souborová nebo Orchestrální hra	1
	Hudební nauka	1
Celkem hodin týdně		2

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

		I. ročník	II. ročník	III. ročník	IV. ročník	Celkem hodin
Hra na fagot		1	1	1	1	4
Volitelný předmět	Komorní hra	1	1	1	1	4
	Souborová nebo Orchestrální hra	1	1	1	1	4
Celkem hodin týdně		2	2	2	2	8

STUDIUM PRO DOSPĚLÉ

Hodinová dotace a skladba vyučovaných předmětů se řídí učebním plánem základního studia II. stupně.

Poznámky k UP:

- žák může být na základě individuálních dispozic a rozhodnutí učitele zařazen do povinně volitelného předmětu dříve, než je uvedeno v učebním plánu

5.1.1.13.2 Učební osnovy vyučovaných předmětů, název předmětů, charakteristika

Předmět Hra na fagot:

Žák si postupně během studia osvojí základy hry na fagot, které rozvine dle svých individuálních duševních, mentálních a fyzických schopností. Zahájení výuky hry na fagot doporučuje pedagog podle fyzických dispozic žáka. Pokud žák má fyzické předpoklady a je k dispozici tzv. fagottino, může se začít s výukou i v nižším věku. Na základě nejnovějších metodických poznatků se v rámci celého studia žák postupně seznámí s jednotlivými hudebními slohy, které jsou pro obor fagot charakteristické. Získané znalosti a dovednosti uplatňuje také ve skupinové (komorní, souborové, orchestrální) hře. V rámci I. a II. stupně se předpokládá vždy nejméně jedno veřejné vystoupení ročně.

Předmět Komorní hra:

Zúročení znalostí nabytých v individuální výuce vrcholí ve společných hudebních aktivitách, kde se učí žáci svůj výkon podřídit zájmu celku (kázeň, disciplína, priority a řád). Zejména v průběhu druhého stupně studia studenti obvykle těžiště tvorby logicky přesouvají do souborových aktivit, ve kterých často spatřují hlavní význam jejich hudební činnosti, při zachování neustálého směřování ke klíčovým kompetencím v sólovém projevu. Základem úspěchu je ochota ke kompromisům, soustředěnost, docházka do výuky. Tímto jsou studenti vedeni k důležitému aspektu kooperace, kterou s úspěchem využijí i v běžném životě.

Předmět Souborová nebo Orchestrální hra:

Hra v souboru nebo orchestru zapojuje žáky do kolektivní práce, učí se uplatňovat a využívat v praxi své znalosti a dovednosti získané v individuální výuce. Mezi studenty dochází k důležitému sociálnímu propojení, nezbytné pro další hudební i mimohudební vývoj jedince. Vzájemnou interakcí prohlubují své zkušenosti s praxí v tělese. *Mladá krev* je soubor, kde žáci získávají tyto zkušenosti na elementární úrovni. Po získání základních znalostí a dovedností může student dále pokračovat v orchestru *Big band Žerotín*.

Předmět Hudební nauka:

Předmět Hudební nauka (charakteristika, učební osnovy a vzdělávací obsah) viz [Vzdělávací oblast Recepce a reflexe hudby](#).

5.1.1.13.3 Vzdělávací obsah učebního předmětu Hra na fagot

Hra na fagot, základní studium I. stupně:

1. ROČNÍK

ŽÁK PROKÁŽE :

- správné „nasazení“ tónu
- ukončení tónu bez újmy na kvalitě a intonaci
- vyvážený postoj při hře
- správné umístění prstů a zejména specifické postavení rtů (nátisku)
- tónový rozsah F-f (chromatické tóny: B)

2. ROČNÍK

ŽÁK PROKÁŽE:

- flexibilitu nátisku na intervalech a zejména legátových spojích
- správnou práci ukazováčku levé ruky - odkrývání půldírky
- základy žeberně bráničního dýchání na udržovaných tónech
- správnou techniku pravého palce (B klapka, E klapka, Fis klapka)
- tónový rozsah C-g (chromatické tóny B, **fis**, **cis**, **Gis**, **Fis**, **dis**)

3. ROČNÍK

ŽÁK PROKÁŽE:

- spolehlivý ozev tónů v celém zvládnutém tónového rozsahu
- hru tenuto
- souhru s jiným nástrojem
- hru z paměti
- hru „podle sluchu“ z předebrané jednoduché hudební myšlenky v rozsahu 6 tónů
- tónový rozsah C-d´ (chromatické tóny b, fis, cis, Gis, dis, **gis**, **b**, **cis1**)

4. ROČNÍK

ŽÁK PROKÁŽE:

- hru staccato bez újmy na kvalitě tónu
- hru z listu (jednodušší hudební forma)
- kvalitu tónu a pečlivost výměn hmatů, zejména ve vázané hře na stupnicích a akordech
- dovednost hry jednodušších melodických ozdob (příraz, nátryl)
- hru v základních dynamických odstínech
- tónový rozsah H-e´ (chromatické tóny b, fis, cis, Gis, dis, gis, b, cis1, **dis1**, **Cis**)

5. ROČNÍK

ŽÁK PROKÁŽE:

- dovednost umístění nádechu na základě samostatné orientace v hudební frázi
- správnou techniku levého palce (dis klapka, oktávklapky „přefuk“, es klapka „resonanční klapka“ kontra Bklapka)
- hru základních trylků
- hru portamento
- dovednost hry barokního repertoáru
- tónový rozsah Bkontra-g´ (chromatické tóny b, fis, cis, Gis, dis, gis, b, cis1, dis1, Cis, **fis1, Bkontra, Es**)

6. ROČNÍK

ŽÁK PROKÁŽE:

- hru stupnic a akordů, včetně jejich obrátů
- hru portato, marcato, staccatissimo
- dovednost hry klasicistního repertoáru
- použití ritardanda, acceleranda, rubata
- tónový rozsah Bkontra - a´ (chromatické tóny b, fis, cis, Gis, dis, gis, b, cis1, dis1, Cis, fis1, Bkontra, Es, **gis1**)

7. ROČNÍK

ŽÁK PROKÁŽE:

- hru přiměřeně obtížných skladeb různých stylů a žánrů (absolventský koncert)
- schopnost výrazovými prostředky přesvědčit o náladě a charakteru interpretované skladby
- dovednost oktávové transpozice
- orientaci a čtení tenorového klíče (jednoduchý kratší hudební útvar - pasáž)
- pokročilejší frázování, agogiku, prstovou, jazykovou a dechovou techniku
- tónový rozsah Bkontra-c´´ (chromatické tóny b, fis, cis, Gis, dis, gis, b, cis1, dis1, Cis, fis1, Bkontra, Es, gis1, **b1**)

Hra na fagot, přípravné studium II. stupně:

Vzdělávací obsah přípravného studia II. stupně vychází z vzdělávacího obsahu pro základní studium I. stupně. Školní výstupy v jednotlivých vzdělávacích oblastech stanovuje třídní učitel na základě individuálních dispozic žáka. Vzdělávacím cílem tohoto studia je připravit žáka ke vzdělávání v základním studiu II. stupně.

Hra na fagot, základní studium II. stupně:

I. ROČNÍK

ŽÁK PROKÁŽE:

- základní péči o nástroj a fagotovou hlasivku, včetně jejího uzpůsobení
- souhru s jiným nástrojem
- hru durových, mollových stupnic přes dvě oktávy včetně příslušných akordů a jejich obrátů
- dovednost samostatnějšího čtení notového zápisu – látka I. stupně (hra z listu)

II. ROČNÍK

ŽÁK PROKÁŽE :

- hru celotónové a chromatické stupnice přes celý zvládnutý rozsah
- hraje středně těžké party z tenorového klíče
- hru romantického repertoáru
- hru melodických ozdob (zátřyl, opora, obal)
- tónový rozsah Bkontra-cis'' (chromatické tóny b, fis, cis, Gis, dis, gis, b, cis1, dis1, Cis, fis1, Bkontra, Es, gis1, b1, cis'')

III. ROČNÍK

ŽÁK PROKÁŽE :

- orientaci a hru v houslovém klíči (kratší pasáže)
- hru stupnic přes tři oktávy včetně příslušných akordů a jejich rozkladů
- základy hry vibrato
- hru repertoáru 20. století
- tónový rozsah Bkontra-d'' (chromatické tóny b, fis, cis, Gis, dis, gis, b, cis1, dis1, Cis, fis1, Bkontra, Es, gis1, b1, cis'')

IV. ROČNÍK

ŽÁK PROKÁŽE :

- základy hry násobného staccata - kratší hudební úryvek (pouze v případě pomalého jednoduchého staccata)
- hru z tenorového klíče (náročnější pasáže)
- zvládnutou hru vibrato
- schopnost hry z paměti
- hru skladeb různých stylů a žánrů (absolventský koncert)

5.1.1.13.4 Vzdělávací obsah předmětu Komorní hra

Komorní hra, základní studium I. stupně:

5. ROČNÍK

ŽÁK

- udrží v souhře společné tempo a reprodukuje notový zápis přinejmenším v rámci homofonie
- rozliší a pojmenuje svou roli v souhře (vůdčí, doprovodnou, vnitřní hlas, kontrapunkt aj.)
- hraje a orientuje se v notovém zápise, případně v partituře a realizuje pokyny k interpretaci (D.Capo, D. Segno, Coda, Fine, Repetice, dynamická znaménka aj.)

7. ROČNÍK

ŽÁK

- realizuje společně domluvené poznámky v partu (ukončování not, dynamika, artikulace, nádechy aj.),
- dodrží společné začátky a konce frází
- zareaguje na případné tempové změny a spolehlivě reprodukuje zápis v jednodušší polyfonní sazbě

Komorní hra, základní studium II. stupně:

II. ROČNÍK

ŽÁK

- zahraje s ohledem na společný zvuk, intonaci, souhru a celkový přednes
- zrealizuje hudební pokyny vyplývající z notového materiálu a dokáže si účelně zanášet poznámky do vlastního partu
- provede veškeré tempové, dynamické a agogické změny a udrží svůj hlas i v rámci složitějších polyfonních sazeb

IV. ROČNÍK

ŽÁK

- nastuduje samostatně svůj part a při provedení uplatní veškeré pokyny vedoucího souboru
- zareaguje na tempové, dynamické a agogické změny v rámci společného přednesu
- udrží tempo a rytmus i v komplikovanějších polyrytmických strukturách
- naladí nástroj a eliminuje problematické souzvuky (barva tónu, práce s dechem, alternativní hmat, vibrato aj.)

5.1.1.13.5 Vzdělávací obsah předmětu Souborová nebo Orchestrální hra

Souborová nebo Orchestrální hra, základní studium II. stupně:

5. ROČNÍK

ŽÁK

- uplatní správné dodržování notových délek a udrží společné tempo na základě taktovacích pokynů
- zvládá orientaci v notovém zápise, případně v partituře a realizuje pokyny k interpretaci (D. Capo, D. Segno, Coda, Fine, Repetice, dynamická znaménka aj.)

7. ROČNÍK

ŽÁK

- pohotově čte v partech
- realizuje svůj hlas a reaguje na základní taktovací schémata dirigenta
- přizpůsobí tempo, artikulaci a dynamiku a realizuje pokyny vedoucího souboru

Souborová nebo Orchestrální hra, základní studium II. stupně:

II. ROČNÍK

ŽÁK

- aktivně se podílí na společném díle, přijímá zodpovědnost za celkové vyznění (intonace, zvuk, souhra)
- je schopný ladění a pohotově koriguje případné odchylky tzv. „doladění“

IV. ROČNÍK

ŽÁK

- nastuduje samostatně svůj part
- pohotově reaguje na pokročilejší dirigentská gesta (taktovací schéma, začátek, závěr, dynamika, označení tempa, koruna, agogika)
- interpretuje party náročnějších skladeb v duchu jejich stylu a žánru

5.1.1.14 Studijní zaměření Hra na trubku

Trubka je dechový žesťový nástroj, který dosahuje ze všech v současnosti používaných žesťových nástrojů nejvyšších tónů. Má široké využití prakticky ve všech hudebních žánrech – v klasické, jazzové, dechové, populární hudbě. Ke studiu hry na trubku jsou přijímáni žáci, kteří projeví dostatečný zájem a splňují psychosomatické podmínky potřebné ke zvládnutí tohoto nástroje.

5.1.1.14.1 Učební plán

Učební plán: 16

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	Celkem hodin
Hra na trubku	1	1	1	1	1	1	1	7
Volitelný předmět	Komorní hra			1	1	1	1	4
	Souborová nebo Orchestrální hra			1	1	1	1	4
Hudební nauka	1	1	1	1	1			5
Celkem hodin týdně	2	2	2	3	3	2	2	16

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM II. STUPNĚ

	1. ročník	
Hra na trubku	1	
Volitelný předmět	Komorní hra	1
	Souborová nebo Orchestrální hra	1
	Hudební nauka	1
Celkem hodin týdně	2	

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	Celkem hodin
Hra na trubku		1	1	1	1	4
Volitelný předmět	Komorní hra	1	1	1	1	4
	Soubořová nebo Orchesterální hra	1	1	1	1	4
Celkem hodin týdně		2	2	2	2	8

STUDIUM PRO DOSPĚLÉ

Hodinová dotace a skladba vyučovaných předmětů se řídí učebním plánem základního studia II. stupně.

Poznámky k UP:

- žák může být na základě individuálních dispozic a rozhodnutí učitele zařazen do předmětu povinně volitelného předmětu dříve, než je uvedeno v učebním plánu

5.1.1.14.2 Učební osnovy vyučovaných předmětů, název předmětů, charakteristika

Předmět Hra na trubku:

Trubka je dechový žesťový nástroj. Má široké využití prakticky ve všech hudebních žánrech jako například v hudbě klasické, jazzu, popu, latinskoamerické hudbě aj. Na trubku se obvykle začíná od 10 roku věku. Pokud má ale žák fyzické předpoklady může začít hrát i dříve.

Předmět Komorní hra:

Zúročení znalostí nabytých v individuální výuce vrcholí ve společných hudebních aktivitách, kde se učí žáci svůj výkon podřídit zájmu celku (kázeň, disciplína, priority a řád). Zejména v průběhu druhého stupně studia studenti obvykle těžiště tvorby logicky přesouvají do souborových aktivit, ve kterých často spatřují hlavní význam jejich hudební činnosti, při zachování neustálého směřování ke klíčovým kompetencím v sólovém projevu. Základem úspěchu je ochota ke kompromisům, soustředěnost, docházka do výuky a její včasnost. Tímto jsou studenti vedeni k důležitému aspektu kooperace, kterou s úspěchem využijí i v běžném občansko-pracovním životě.

Předmět Souborová nebo Orchesterální hra:

Hra v souboru nebo orchestru zapojuje žáky do kolektivní práce, učí se uplatňovat a využívat v praxi své znalosti a dovednosti získané v individuální výuce. Mezi studenty dochází k důležitému sociálnímu propojení, nezbytné pro další hudební i mimohudební vývoj jedince. Vzájemnou interakcí prohlubují své zkušenosti s praxí v tělese. *Mladá krev* je soubor, kde žáci získávají tyto zkušenosti na elementární úrovni. Po získání základních znalostí a dovedností může student dále pokračovat v orchestru *Big band Žerotín*.

Předmět Hudební nauka:

Předmět Hudební nauka (charakteristika, učební osnovy a vzdělávací obsah) viz [Vzdělávací oblast Recepce a reflexe hudby](#).

5.1.1.14.3 Vzdělávací obsah učebního předmětu Hra na trubku

Hra na trubku, základní studium I. stupně:

1. ROČNÍK

ŽÁK

- správně drží nástroj
- dodrží pevné postavení při hře
- správně nasazuje (tá, tů)
- uplatní bráničně-žeberní dýchání
- prokáže znalost délkových hodnot not a pomlk (celá, půlová, čtvrtová)
- zahraje jednoduché rytmické a melodické motivy dle zadání
- zahraje jednoduché lidové a národní písně z not a podle sluchu

2. ROČNÍK

ŽÁK

- zahraje s doprovodem jiného nástroje (duo, hra s klavírem)
- využije hru v rozsahu od fis do d2
- zahraje prstová cvičení
- reprodukuje rytmické a melodické útvary
- zahraje drobné skladbičky starých autorů
- uplatní hru v osminových hodnotách

3. ROČNÍK

ŽÁK

- zahraje z paměti drobné skladby
- na základě vydržovaných tónů posílí mimické svaly k lepší kvalitě tónu
- zahraje lidové skladbičky z paměti
- zahraje legato a staccato
- zahraje skladby v tečkovaném rytmu a v šestnáctinových hodnotách
- předvede hrát retní vazby

4. ROČNÍK

ŽÁK

- předvede retní vazby v rychlejším tempu
- zahraje na nástroj bez tlaku nátrubku na rty
- rozliší skladby jiných stylů (latin - rovně, swing - houpaně) a hraje je se správnou artikulací
- rozliší základní dynamiku (p, mf, f)
- zapojí se do hry v orchestru na jednodušších partech
- rozvine hru z paměti a zahraje skladbičky z listu na úrovni učiva 2. ročníku

5. ROČNÍK

ŽÁK

- ovládá základní nátisková cvičení (retní vazby, vydržované tóny, jazyková cvičení)
- dokáže hrát složitější skladby různých autorů a stylů
- uplatní hru šestnáctinových hodnot v rychlém tempu
- zhodnotí kvalitu svého výkonu a výkonu druhých

6. ROČNÍK

ŽÁK

- použije výrazové prostředky (akcent, synkopa, fp)
- zahraje retní vazby v šestnáctinových hodnotách
- zahraje složitější několikavěté skladby ve vyšším rejstříku fis - f2, g2
- zahraje rychlé pasáže v legatu, staccatu
- zahraje v souboru nebo orchestru se správným frázováním daný repertoár
- zahraje jednoduché pasáže z listu

7. ROČNÍK

ŽÁK

- při hře použije všechny získané technické i výrazové dovednosti zaměřené na tvorbu a kvalitu tónu
- rozlišuje dynamické změny (p, mf, f, ff, sub p, sub f, cress, decress.)
- provede agogiku různých stylů a žánrů na přednesových skladbách
- zahraje v rozsahu po fis - h2
- uplatňuje intonační čistotu hry na nástroj
- orientuje se v základní transpozici in C

Hra na trubku, přípravné studium II. stupně:

Vzdělávací obsah přípravného studia II. stupně vychází z vzdělávacího obsahu pro základní studium I. stupně. Školní výstupy v jednotlivých vzdělávacích oblastech stanovuje třídní učitel na základě individuálních dispozic žáka. Vzdělávacím cílem tohoto studia je připravit žáka ke vzdělávání v základním studiu II. stupně.

Hra na trubku, základní studium II. stupně:

I. ROČNÍK

ŽÁK

- interpretuje skladbu v daném žánru v rámci individuálních možností
- zahraje z listu na úrovni učiva 6. ročníku 1. stupně
- uplatní nové výrazové prostředky při hře na nástroj

II. ROČNÍK

ŽÁK

- zařadí skladbu do daného stylu, žánru
- zahraje melodické ozdoby
- zahraje s technickou a intonační jistotou na nástroj

III. ROČNÍK

ŽÁK

- uplatní výrazové prostředky v rámci skladby a žánru
- správně frázuje skladby daných stylů: swing, jazz rock a latin jazz.
- ovládá dvojité a trojitě staccato

IV. ROČNÍK

ŽÁK

- zahraje s transpozicí in C
- orientuje se v základní notové literatuře nástroje
- objektivně zhodnotí vlastní i cizí výkon
- aplikuje doladovací hmaty

5.1.1.14.4 Vzdělávací obsah předmětu Komorní hra

Komorní hra, základní studium I. stupně:

5. ROČNÍK

ŽÁK

- udrží v souhře společné tempo a reprodukuje notový zápis přinejmenším v rámci homofonie
- rozliší a pojmenuje svou roli v souhře (vůdčí, doprovodnou, vnitřní hlas, kontrapunkt aj.)
- hraje a orientuje se v notovém zápise, případně v partituře a realizuje pokyny k interpretaci (D.Capo, D. Segno, Coda, Fine, Repetice, dynamická znaménka aj.)

7. ROČNÍK

ŽÁK

- realizuje společně domluvené poznámky v partu (ukončování not, dynamika, artikulace, nádechy aj.),
- dodrží společné začátky a konce frází
- zareaguje na případné tempové změny a spolehlivě reprodukuje zápis v jednodušší polyfonní sazbě

Komorní hra, základní studium II. stupně:

II. ROČNÍK

ŽÁK

- zahraje s ohledem na společný zvuk, intonaci, souhru a celkový přednes
- zrealizuje hudební pokyny vyplývající z notového materiálu a dokáže si účelně zanášet poznámky do vlastního partu
- provede veškeré tempové, dynamické a agogické změny a udrží svůj hlas i v rámci složitějších polyfonních sazeb

IV. ROČNÍK

ŽÁK

- nastuduje samostatně svůj part a při provedení uplatní veškeré pokyny vedoucího souboru
- zareaguje na tempové, dynamické a agogické změny v rámci společného přednesu
- udrží tempo a rytmus i v komplikovanějších polyrytmických strukturách
- naladí nástroj a eliminuje problematické souzvuky (barva tónu, práce s dechem, alternativní hmat, vibrato aj.)

5.1.1.14.5 Vzdělávací obsah předmětu Souborová nebo Orchesterální hra

Souborová nebo Orchesterální hra, základní studium II. stupně:

5. ROČNÍK

ŽÁK

- uplatní správné dodržování notových délek a udrží společné tempo na základě taktovacích pokynů
- zvládá orientaci v notovém zápise, případně v partituře a realizuje pokyny k interpretaci (D. Capo, D. Segno, Coda, Fine, Repetice, dynamická znaménka aj.)

7. ROČNÍK

ŽÁK

- pohotově čte v partech
- realizuje svůj hlas a reaguje na základní taktovací schémata dirigenta
- přizpůsobí tempo, artikulaci a dynamiku a realizuje pokyny vedoucího souboru

Souborová nebo Orchesterální hra, základní studium II. stupně:

II. ROČNÍK

ŽÁK

- aktivně se podílí na společném díle, přijímá zodpovědnost za celkové vyznění (intonace, zvuk, souhra)
- je schopný ladění a pohotově koriguje případné odchylky tzv. „doladění“

IV. ROČNÍK

ŽÁK

- nastuduje samostatně svůj part
- pohotově reaguje na pokročilejší dirigentská gesta (taktovací schéma, začátek, závěr, dynamika, označení tempa, koruna, agogika)
- interpretuje party náročnějších skladeb v duchu jejich stylu a žánru

5.1.1.15 Studijní zaměření Hra na lesní roh

Lesní roh jako dechový nástroj žesťový nabízí hráčům zajímavé možnosti uplatnění. Jeho původní využití při lovu zvěře stále láká vyznavače myslivosti ke hře a stává se také odrazovým můstkem k objevování již moderního nástroje, který s použitím ventilů rozšiřuje svoji mnohobarevnost, krásu i jas při vyjádření široké škály nálad a pocitů. Ve zvuku lesního rohu se spojuje lyrický charakter dřevěných nástrojů s heroickým patosem nástrojů žesťových, čehož je využíváno v souborech různého obsazení a různých žánrů. Všechny tyto aspekty umožňují hráči na lesní roh kultivovaný rozvoj osobnosti a představují možnost získat doposud nepoznané hudebně kulturní, společenské a emoční zážitky. K výuce hry na lesní roh jsou přijímáni žáci, kteří disponují základními hudebními a fyzickými předpoklady.

5.1.1.15.1 Učební plán

Učební plán: 17

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	Celkem hodin
Hra na lesní roh		1	1	1	1	1	1	1	7
Volitelný předmět	Komorní hra				1	1	1	1	4
	Souborová nebo Orchestrální hra				1	1	1	1	4
Hudební nauka		1	1	1	1	1			5
Celkem hodin týdně		2	2	2	3	3	2	2	16

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM II. STUPNĚ

		1. ročník
Hra na lesní roh		1
Volitelný předmět	Komorní hra	1
	Souborová nebo Orchestrální hra	1
	Hudební nauka	1
Celkem hodin týdně		2

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	Celkem hodin
Hra na lesní roh		1	1	1	1	4
Volitelný předmět	Komorní hra	1	1	1	1	4
	Souborová nebo Orchestrální hra	1	1	1	1	4
Celkem hodin týdně		2	2	2	2	8

STUDIUM PRO DOSPĚLÉ

Hodinová dotace a skladba vyučovaných předmětů se řídí učebním plánem základního studia II. stupně.

Poznámky k UP:

- žák může být na základě individuálních dispozic a rozhodnutí učitele zařazen do předmětu Komorní hra dříve, než je uvedeno v učebním plánu

5.1.1.15.2 Učební osnovy vyučovaných předmětů, název předmětů, charakteristika

Předmět Hra na lesní roh:

Lesní roh je žesťový nátrubkový nástroj s charakteristickým zastřeným tónem daným krytím roztrubu rukou hráče. Užívá se ho v řadě hudebních žánrů, zvláště v hudbě symfonické, komorní, i v jiných typech uskupení, například v jazzových a dechových orchestrech. Vzhledem k hmotnosti nástroje začíná dítě hrát po dosažení určité fyzické vyspělosti.

Předmět Komorní hra:

Zúročení znalostí nabytých v individuální výuce vrcholí ve společných hudebních aktivitách, kde se učí žáci svůj výkon podřídit zájmu celku (kázeň, disciplína, priority a řád). Zejména v průběhu druhého stupně studia studenti obvykle těžiště tvorby logicky přesouvají do souborových aktivit, ve kterých často spatřují hlavní význam jejich hudební činnosti, při zachování neustálého směřování ke klíčovým kompetencím v sólovém projevu. Základem úspěchu je ochota ke kompromisům, soustředěnost, docházka do výuky a její včasnost. Tímto jsou studenti vedeni k důležitému aspektu kooperace, kterou s úspěchem využijí i v běžném občansko-pracovním životě.

Předmět Souborová nebo Orchestrální hra:

Hra v souboru nebo orchestru zapojuje žáky do kolektivní práce, učí se uplatňovat a využívat v praxi své znalosti a dovednosti získané v individuální výuce. Mezi studenty dochází k důležitému sociálnímu propojení, nezbytné pro další hudební i mimohudební vývoj jedince. Vzájemnou interakcí prohlubují své zkušenosti s praxí v tělese. *Mladá krev* je soubor, kde žáci získávají tyto zkušenosti na elementární úrovni. Po získání základních znalostí a dovedností může student dále pokračovat v orchestru *Big band Žerotín*.

Předmět Hudební nauka:

Předmět Hudební nauka (charakteristika, učební osnovy a vzdělávací obsah) viz [Vzdělávací oblast Receptce a reflexe hudby](#).

5.1.1.15.3 Vzdělávací obsah učebního předmětu Hra na lesní roh

Hra na lesní roh, základní studium I. stupně:

1. ROČNÍK

ŽÁK

- pozná základy hry na nástroj
- zaujme správný postoj a předvede funkční držení nástroje při hře
- správně dýchá a tvoří tón
- zahraje dlouhé vydržované tóny

2. ROČNÍK

ŽÁK

- zahraje rytmicky i výrazově přiměřenou skladbu
- skladbu nasazuje správně tóny v rozsahu g-g1
- respektuje obecné zásady artikulace a frázování předvede znalost souvislosti mezi upnutím nátisku pro určitou výši tónu a současné správné zapojení příslušného prstokladu

3. ROČNÍK

ŽÁK

- provede rytmicky a přednesově náročnější skladby s užitím složitějších rytmů se čtvrtovými i osminovými hodnotami prokáže samostatnost ve hře přiměřeně obtížných skladeb z listu
- prokáže samostatnost ve hře přiměřeně obtížných skladeb z listu zvládne jednoduché party s jiným nástrojem

4. ROČNÍK

ŽÁK

- používá optimální prstoklad a správnou funkci levé ruky
- předvede hru z listu se čtvrtovými a osminovými notami použije odpovídajícího způsobu dýchání a tvorby tónu zahraje skladby v rozsahu minimálně jedné oktávy

5. ROČNÍK

ŽÁK

- provede stupnice ve čtvrtových hodnotách v dosaženém rozsahu včetně rozkladu kvintakordu dá do souvislosti práci nátisku s výškou a artikulací hraných tónů
- hraje obtížnostně přiměřený notový zápis, osminy, šestnáctiny a tečkovaný rytmus
- dá do souvislosti práci nátisku s výškou a artikulací hraných tónů
- dokáže zahrát přiměřené skladby v rozsahu minimálně jedné a půl oktávy

6. ROČNÍK

ŽÁK

- zahraje etudy v obtížnějších rytmech a náročnější faktuře
- přináší vlastní dynamická a agogická řešení v přednesových skladbách
- prezentuje se vyrovnanou tónovou kulturou
- použije větší dynamické rozpětí, jemná tempová rozlišení a jasné frázování uplatní koordinaci jazyka s prstokladem a prací nátiskového svalstva

7. ROČNÍK

ŽÁK

-
- je vybaven základními atributy hry se schopností samostatné interpretace
- pohybuje se s jistotou při interpretaci předložených notových materiálů
- zvládne part střední obtížnosti při hře z listu
- předvede elementární transpozici do Es
- prezentuje úroveň svých dovedností absolventským vystoupeními

Hra na lesní roh, přípravné studium II. stupně:

Vzdělávací obsah přípravného studia II. stupně vychází z vzdělávacího obsahu pro základní studium I. stupně. Školní výstupy v jednotlivých vzdělávacích oblastech stanovuje třídní učitel na základě individuálních dispozic žáka. Vzdělávacím cílem tohoto studia je připravit žáka ke vzdělávání v základním studiu II. stupně.

Hra na lesní roh, základní studium II. stupně:

I. ROČNÍK

ŽÁK

- rozvine získané nátiskové a technické dovednosti
- použije žeberně bráničního dýchání
- naplní výrazovou stránku skladby

II. ROČNÍK

ŽÁK

- respektuje notový zápis a styl interpretace
- správně a samostatně frázuje
- předvede správnou intonaci při souhře s klavírem nebo jiným nástrojem
- zahraje skladby v rozsahu dvou oktáv

III. ROČNÍK

ŽÁK

- rozvine získané nátiskové a technické dovednosti
- použije přiměřenou artikulaci hraných skladeb
- vyjádří vlastní názor na způsob interpretace
- naplní výrazovou stránku skladby

IV. ROČNÍK

ŽÁK

- respektuje notový zápis a styl interpretace použije správný styl
- vystihne náladu skladby a je schopen ji vyjádřit odpovídajícími výrazovými prostředky
- použije správný styl, vystihne náladu skladby a je schopen ji vyjádřit odpovídajícími výrazovými prostředky
- předvede schopnost orientace v partu s jistotou a hráčskou suverenitou
- ukáže praktickou hru různých žánrů s příslušným frázováním
- zahraje jednoduché improvizace v určitém harmonickém kontextu
- je samostatný při interpretaci skladeb různých stylů a žánrů

5.1.1.15.4 Vzdělávací obsah předmětu Komorní hra

Komorní hra, základní studium I. stupně:

5. ROČNÍK

ŽÁK

- udrží v souhře společné tempo a reprodukuje notový zápis přinejmenším v rámci homofonie
- rozliší a pojmenuje svou roli v souhře (vůdčí, doprovodnou, vnitřní hlas, kontrapunkt aj.)
- hraje a orientuje se v notovém zápise, případně v partituře a realizuje pokyny k interpretaci (D.Capo, D. Segno, Coda, Fine, Repetice, dynamická znaménka aj.)

7. ROČNÍK

ŽÁK

- realizuje společně domluvené poznámky v partu (ukončování not, dynamika, artikulace, nádechy aj.),
- dodrží společné začátky a konce frází
- zareaguje na případné tempové změny a spolehlivě reprodukuje zápis v jednodušší polyfonní sazbě

Komorní hra, základní studium II. stupně:

II. ROČNÍK

ŽÁK

- zahraje s ohledem na společný zvuk, intonaci, souhru a celkový přednes
- zrealizuje hudební pokyny vyplývající z notového materiálu a dokáže si účelně zanášet poznámky do vlastního partu
- provede veškeré tempové, dynamické a agogické změny a udrží svůj hlas i v rámci složitějších polyfonních sazeb

IV. ROČNÍK

ŽÁK

- nastuduje samostatně svůj part a při provedení uplatní veškeré pokyny vedoucího souboru
- zareaguje na tempové, dynamické a agogické změny v rámci společného přednesu
- udrží tempo a rytmus i v komplikovanějších polyrytmických strukturách
- naladí nástroj a eliminuje problematické souzvuky (barva tónu, práce s dechem, alternativní hmat, vibrato aj.)

5.1.1.15.5 Vzdělávací obsah předmětu Souborová nebo Orchesterální hra

Souborová nebo Orchesterální hra, základní studium II. stupně:

5. ROČNÍK

ŽÁK

- uplatní správné dodržování notových délek a udrží společné tempo na základě taktovacích pokynů
- zvládá orientaci v notovém zápise, případně v partituře a realizuje pokyny k interpretaci (D. Capo, D. Segno, Coda, Fine, Repetice, dynamická znaménka aj.)

7. ROČNÍK

ŽÁK

- pohotově čte v partech
- realizuje svůj hlas a reaguje na základní taktovací schémata dirigenta
- přizpůsobí tempo, artikulaci a dynamiku a realizuje pokyny vedoucího souboru

Soubořová nebo Orchesterální hra, základní studium II. stupně:

II. ROČNÍK

ŽÁK

- aktivně se podílí na společném díle, přijímá zodpovědnost za celkové vyznění (intonace, zvuk, souhra)
- je schopný ladění a pohotově koriguje případné odchylky tzv. „doladění“

IV. ROČNÍK

ŽÁK

- nastuduje samostatně svůj part
- pohotově reaguje na pokročilejší dirigentská gesta (taktovací schéma, začátek, závěr, dynamika, označení tempa, koruna, agogika)
- interpretuje party náročnějších skladeb v duchu jejich stylu a žánru

5.1.1.16 Studijní zaměření Hra na tenor

Tenor, zvaný také baskřídlovka, je trubkovitý žesťový nástroj, o oktávu níž znějící křídlovka. Je oválně stočen, takže vypadá jako malá tuba a ve většině případů je laděn v B. Tenor má užší menzuru (korpus) než baryton. Patří mezi žesťové nástroje střední zvukové polohy, u nás nejvíce spojované s klasickou českou a moravskou dechovou hudbou. Tenor má jemný, líbivý zvuk, hraje ve vyšších polohách než baryton a notuje se v houslovém klíči. Patří mezi nástroje koncertní, i když nemá dostatek vlastní sólové literatury. Proto se využívají transkripce literatury trubky nebo pozounu. Ke studiu hry na tenor jsou přijímáni žáci, kteří projeví dostatečný zájem a splňují psychosomatické podmínky potřebné ke zvládnutí tohoto nástroje. U žáků méně fyziologicky vyspělých se nejprve zařazuje hra na altový roh.

5.1.1.16.1 Učební plán

Učební plán: 18

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	Celkem hodin
Hra na tenor		1	1	1	1	1	1	1	7
Volitelný předmět	Komorní hra				1	1	1	1	4
	Souborová nebo Orchestrální hra				1	1	1	1	4
Hudební nauka		1	1	1	1	1			5
Celkem hodin týdně		2	2	2	3	3	2	2	16

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM II. STUPNĚ

		1. ročník
Hra na tenor		1
Volitelný předmět	Komorní hra	1
	Souborová nebo Orchestrální hra	1
	Hudební nauka	1
Celkem hodin týdně		2

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	Celkem hodin
Hra na tenor		1	1	1	1	4
Volitelný předmět	Komorní hra	1	1	1	1	4
	Soubořová nebo Orchesterální hra	1	1	1	1	4
Celkem hodin týdně		2	2	2	2	8

STUDIUM PRO DOSPĚLÉ

Hodinová dotace a skladba vyučovaných předmětů se řídí učebním plánem základního studia II. stupně.

Poznámky k UP:

- žák může být na základě individuálních dispozic a rozhodnutí učitele zařazen do předmětu Komorní hra dříve, než je uvedeno v učebním plánu,

5.1.1.16.2 Učební osnovy vyučovaných předmětů, název předmětů, charakteristika

Předmět Hra na tenor:

Hra na tenor najde uplatnění především v dechovém orchestru, kde spolu s barytonem představuje dvojici středních hlasů. Notový zápis pro tento nástroj je v houslovém klíči. Použití tenoru je také v klasické hudbě, jazzu, popu i v hudbě latinskoamerické. Tenor svým mnohostranným uplatněním vyžaduje nemalé schopnosti a dovednosti hráče, které mohou žáci získat v I. a ve II. stupni základního studia. U žáků méně fyziologicky vyspělých se nejprve zařazuje hra na altový roh.

Předmět Komorní hra:

Zúročení znalostí nabytých v individuální výuce vrcholí ve společných hudebních aktivitách, kde se učí žáci svůj výkon podřídit zájmu celku (kázeň, disciplína, priority a řád). Zejména v průběhu druhého stupně studia studenti obvykle těžiště tvorby logicky přesouvají do souborových aktivit, ve kterých často spatřují hlavní význam jejich hudební činnosti, při zachování neustálého směřování ke klíčovým kompetencím v sólovém projevu. Základem úspěchu je ochota ke kompromisům, soustředěnost, docházka do výuky a její včasnost. Tímto jsou studenti vedeni k důležitému aspektu kooperace, kterou s úspěchem využijí i v běžném občansko-pracovním životě.

Předmět Souborová nebo Orchesterální hra:

Hra v souboru nebo orchestru zapojuje žáky do kolektivní práce, učí se uplatňovat a využívat v praxi své znalosti a dovednosti získané v individuální výuce. Mezi studenty dochází k důležitému sociálnímu propojení, nezbytné pro další hudební i mimohudební vývoj jedince. Vzájemnou interakcí prohlubují své zkušenosti s praxí v tělese. *Mladá krev* je soubor, kde žáci získávají tyto zkušenosti na elementární úrovni. Po získání základních znalostí a dovedností může student dále pokračovat v orchestru *Big band Žerotín*.

Předmět Hudební nauka:

Předmět Hudební nauka (charakteristika, učební osnovy a vzdělávací obsah) viz [Vzdělávací oblast Recepce a reflexe hudby](#).

5.1.1.16.3 Vzdělávací obsah učebního předmětu Hra na tenor

Hra na tenor, základní studium I. stupně:

1. ROČNÍK

ŽÁ

- pojmenuje jednotlivé části nástroje a udržuje jej v dobrém stavu
- dodrží předepsaný uvolněný postoj při hraní
- zdokonalí základy žeberně-bráničního dýchání
- uplatní správné nasazení a základy nátisku, vypěstuje návyky pro tvoření kvalitního tónu, sluchovou orientaci, rytmické cítění
- předvede volnost, jistotu a odvahu při hře na nástroji

2. ROČNÍK

ŽÁK

- uplatní rytmické a melodické cítění, dodržuje přesnou délku tónu
- rozliší základní druhy artikulace, předvede začátek a ukončení tónu
- rozšíří si nátiskové schopnosti a rozsah
- použije další rytmické prvky, zahraje portamento, legato, staccato
- upevní nátisk cvičením retní vazby ve střední poloze

3. ROČNÍK

ŽÁK

- předvede hru na nástroji ve spodní a střední poloze v rozsahu fis – g2
- provede hru portamento, legato, staccato
- má osvojené základy žeberně-bráničního dýchání
- vydrží tóny s dynamickým rozlišením
- správně použije retní vazbu ve střední poloze, kombinuje akcent ve spojení s legatem
- uplatní dynamiku, tempová rozlišení, frázování
- správně hraje v jednoduchém hudebním útvaru a jeho notovém zápise

4. ROČNÍK

ŽÁK

- zahraje tóny s dynamickým rozlišením ve střední poloze, rozšíří si tónový rozsah fis-c2
- zahraje v rychlejším tempu, zdokonalí hru legato a staccato
- zahraje party z listu na úrovni obtížnosti učiva prvního ročníku

5. ROČNÍK

ŽÁK

- zahraje stupnice v rychlejších hodnotách v rozsahu dvou oktáv
- provede dynamické odstíny ve skladbách, zahraje jednoduché skladby s doprovodem
- zahraje z paměti a zahraje party z listu na úrovni učiva druhého ročníku
- samostatně nastuduje orchestrální party, vystihne jazzový a swingový styl

6. ROČNÍK

ŽÁK

- vyjádří výrazovými prostředky náladu a charakter interpretované skladby, ve hře použije akcent, sforzato
- prokáže schopnost samostatného naladění nástroje a také doladování při hře
- využije základní rozsah nástroje

7. ROČNÍK

ŽÁK

- použije při hře všechny získané technické i výrazové dovednosti zaměřené na tvorbu a kvalitu tónu v celém rozsahu nástroje
- využije dynamiku, tempové rozlišení, frázování a agogiku
- upevní svoji intonační jistotu na základě vědomostí o nástroji
- samostatně nastuduje a interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých období a stylů
- využije schopnost samostatného naladění nástroje
- prokáže vyvážený projev ve hře sólové, využije správné frázování

Hra na tenor, přípravné studium II. stupně:

Vzdělávací obsah přípravného studia II. stupně vychází z vzdělávacího obsahu pro základní studium I. stupně. Školní výstupy v jednotlivých vzdělávacích oblastech stanovuje třídní učitel na základě individuálních dispozic žáka. Vzdělávacím cílem tohoto studia je připravit žáka ke vzdělávání v základním studiu II. stupně.

Hra na tenor, základní studium II. stupně:

I. ROČNÍK

ŽÁK

- použije melodické ozdoby
- projeví samostatnou schopnost pracovat s dynamikou, artikulací, frázováním
- užije pohotovost při hře z listu, obohatí svoji technickou zdatnost a sluchovou sebekontrolu při hře
- interpretuje skladby různých stylových období

II. ROČNÍK

ŽÁK

- použije obtížnější techniku hry, aplikuje nátiskové dovednosti
- využije průpravná cvičení ke stálému zdokonalování technických problémů studovaných skladeb, aplikuje všechny dosud získané dovednosti a znalosti na celý rozsah nástroje
- projeví samostatný názor na danou skladbu, zejména na způsob jejího provedení

III. ROČNÍK

ŽÁK

- použije nátiskové schopnosti a dovednosti, zdokonalí technické schopnosti
- využije sluchovou představivost a hudební citění, rozvine intonační jistotu a sebekontrolu
- využije všechny získané znalosti a dovednosti k interpretaci skladeb náročnějšího rozsahu, prokáže pohotovost hry z listu
- samostatně nastuduje komorní nebo orchestrální party
- projeví samostatnou schopnost pracovat s dynamikou, artikulací, frázováním

IV. ROČNÍK

ŽÁK

- využije všechny nabyté znalosti a dovednosti v celém rozsahu nástroje dle svých schopností a možností při interpretaci skladeb různých stylů a žánrů
- samostatně řeší problematiku nástrojové techniky včetně základní péče o nástroj
- samostatně pracuje s barvou a kvalitou tónu
- využije dovednost pohotové hry z listu při hře obtížnějších skladeb
- orientuje se v komorní, sólové, klasické i jazzové hře, projeví samostatný názor na interpretaci různých stylových období
- zapojí se do souborů nejrůznějšího obsazení a žánrového zaměření
- přizpůsobí domácí přípravu ke zdárnému absolventskému vystoupení
- využije svých interpretačních zkušeností a získaných hudebních vědomostí a dovedností k samostatnému studiu nových skladeb

5.1.1.16.4 Vzdělávací obsah předmětu Komorní hra

Komorní hra, základní studium I. stupně:

5. ROČNÍK

ŽÁK

- udrží v souhře společné tempo a reprodukuje notový zápis přinejmenším v rámci homofonie
- rozliší a pojmenuje svou roli v souhře (vůdčí, doprovodnou, vnitřní hlas, kontrapunkt aj.)
- hraje a orientuje se v notovém zápise, případně v partituře a realizuje pokyny k interpretaci (D.Capo, D. Segno, Coda, Fine, Repetice, dynamická znaménka aj.)

7. ROČNÍK

ŽÁK

- realizuje společně domluvené poznámky v partu (ukončování not, dynamika, artikulace, nádechy aj.)
- dodrží společné začátky a konce frází
- zareaguje na případné tempové změny a spolehlivě reprodukuje zápis v jednodušší polyfonní sazbě

Komorní hra, základní studium II. stupně:

II. ROČNÍK

ŽÁK

- zahraje s ohledem na společný zvuk, intonaci, souhru a celkový přednes
- zrealizuje hudební pokyny vyplývající z notového materiálu a dokáže si účelně zanášet poznámky do vlastního partu
- provede veškeré tempové, dynamické a agogické změny a udrží svůj hlas i v rámci složitějších polyfonních sazeb

IV. ROČNÍK

ŽÁK

- nastuduje samostatně svůj part a při provedení uplatní veškeré pokyny vedoucího souboru
- zareaguje na tempové, dynamické a agogické změny v rámci společného přednesu
- udrží tempo a rytmus i v komplikovanějších polyrytmických strukturách
- naladí nástroj a eliminuje problematické souzvuky (barva tónu, práce s dechem, alternativní hmat, vibrato aj.)

5.1.1.16.5 Vzdělávací obsah předmětu Souborová nebo Orchesterální hra

Souborová nebo Orchesterální hra, základní studium II. stupně:

5. ROČNÍK

ŽÁK

- uplatní správné dodržování notových délek a udrží společné tempo na základě taktovacích pokynů
- zvládá orientaci v notovém zápise, případně v partituře a realizuje pokyny k interpretaci (D. Capo, D. Segno, Coda, Fine, Repetice, dynamická znaménka aj.)

7. ROČNÍK

ŽÁK

- pohotově čte v partech
- realizuje svůj hlas a reaguje na základní taktovací schémata dirigenta
- přizpůsobí tempo, artikulaci a dynamiku a realizuje pokyny vedoucího souboru

Soubořová nebo Orcheřtrální hra, základní studium II. stupně:

II. ROČNÍK

ŽÁK

- aktivně se podílí na společném díle, přijímá zodpovědnost za celkové vyznění (intonace, zvuk, souhra)
- je schopný ladění a pohotově koriguje případné odchylky tzv. „doladění“

IV. ROČNÍK

ŽÁK

- nastuduje samostatně svůj part
- pohotově reaguje na pokročilejší dirigentská gesta (taktovací schéma, začátek, závěr, dynamika, označení tempa, koruna, agogika)
- interpretuje party náročnějších skladeb v duchu jejich stylu a žánru

5.1.1.17 Studijní zaměření Hra na baryton

Baryton, zvaný také eufonium, je trubkovitý žesťový nástroj, o oktávu níž znějící křídlovka. Je oválně stočen, takže vypadá jako malá tuba, a ve většině případů je laděn v C. Baryton má širší menzuru (korpus) než tenor. Patří mezi žesťové nástroje střední zvukové polohy, u nás nejvíce spojované s klasickou českou a moravskou dechovou hudbou. Baryton má temný, sametový zvuk, hraje ve středních a nižších polohách než tenor a notuje se v basovém klíči. Patří mezi nástroje koncertní, i když nemá dostatek vlastní sólové literatury. Proto se využívají transkripce literatury pozounu. Ke studiu hry na baryton jsou přijímáni žáci, kteří projeví dostatečný zájem a splňují psychosomatické podmínky potřebné ke zvládnutí tohoto nástroje. U žáků méně fyziologicky vyspělých se nejprve zařazuje hra na altový roh.

5.1.1.17.1 Učební plán

Učební plán: 19

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	Celkem hodin
Hra na baryton		1	1	1	1	1	1	1	7
Volitelný předmět	Komorní hra				1	1	1	1	4
	Soubořová nebo Orchesterální hra				1	1	1	1	4
Hudební nauka		1	1	1	1	1			5
Celkem hodin týdně		2	2	2	3	3	2	2	16

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM II. STUPNĚ

		1. ročník
Hra na baryton		1
Volitelný předmět	Komorní hra	1
	Soubořová nebo Orchesterální hra	1
	Hudební nauka	1
Celkem hodin týdně		2

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	Celkem hodin
Hra na baryton		1	1	1	1	4
Volitelný předmět	Komorní hra	1	1	1	1	4
	Souborová nebo Orchesterální hra	1	1	1	1	4
Celkem hodin týdně		2	2	2	2	8

STUDIUM PRO DOSPĚLÉ

Hodinová dotace a skladba vyučovaných předmětů se řídí učebním plánem základního studia II. stupně.

Poznámky k UP:

- žák může být na základě individuálních dispozic a rozhodnutí učitele zařazen do povinně volitelného předmětu dříve, než je uvedeno v učebním plánu

5.1.1.17.2 Učební osnovy vyučovaných předmětů, název předmětů, charakteristika

Předmět Hra na baryton:

Hra na baryton najde uplatnění především v dechovém orchestru, kde spolu s tenorem představuje dvojici středních hlasů. Notový zápis pro tento nástroj je v basovém klíči. Použití barytonu je také v klasické hudbě, jazzu, popu i v hudbě latinskoamerické. Baryton svým mnohostranným uplatněním vyžaduje nemalé schopnosti a dovednosti hráče, které mohou žáci získat v I. a ve II. stupni základního studia. U žáků méně fyziologicky vyspělých se nejprve zařazuje hra na altový roh.

Předmět Komorní hra:

Zúročení znalostí nabytých v individuální výuce vrcholí ve společných hudebních aktivitách, kde se učí žáci svůj výkon podřídit zájmu celku (kázeň, disciplína, priority a řád). Zejména v průběhu druhého stupně studia studenti obvykle těžiště tvorby logicky přesouvají do souborových aktivit, ve kterých často spatřují hlavní význam jejich hudební činnosti, při zachování neustálého směřování ke klíčovým kompetencím v sólovém projevu. Základem úspěchu je ochota ke kompromisům, soustředěnost, docházka do výuky a její včasnost. Tímto jsou studenti vedeni k důležitému aspektu kooperace, kterou s úspěchem využijí i v běžném občansko-pracovním životě.

Předmět Souborová nebo Orchesterální hra:

Hra v souboru nebo orchestru zapojuje žáky do kolektivní práce, učí se uplatňovat a využívat v praxi své znalosti a dovednosti získané v individuální výuce. Mezi studenty dochází k důležitému sociálnímu propojení, nezbytné pro další hudební i mimohudební vývoj jedince. Vzájemnou interakcí prohlubují své zkušenosti s praxí v tělese. *Mladá krev* je soubor, kde žáci získávají tyto zkušenosti na elementární úrovni. Po získání základních znalostí a dovedností může student dále pokračovat v orchestru *Big band Žerotín*.

Předmět Hudební nauka:

Předmět Hudební nauka (charakteristika, učební osnovy a vzdělávací obsah) viz [Vzdělávací oblast Recepce a reflexe hudby](#).

5.1.1.17.3 Vzdělávací obsah předmětu Hra na baryton

Hra na baryton, základní studium I. stupně:

1. ROČNÍK

ŽÁK

- pojmenuje jednotlivé části nástroje a udržuje jej v dobrém stavu
- dodrží předepsaný uvolněný postoj při hraní
- zdokonalí základy žeberně-bráničního dýchání
- uplatní správné nasazení a základy nátisku, vypěstuje návyky pro tvoření kvalitního tónu, sluchovou orientaci, rytmické cítění
- předvede volnost, jistotu a odvahu při hře na nástroji

2. ROČNÍK

ŽÁK

- uplatní rytmické a melodické cítění, dodržuje přesnou délku tónu
- rozliší základní druhy artikulace, předvede začátek a ukončení tónu
- rozšíří si nátiskové schopnosti a rozsah
- použije další rytmické prvky, zahraje portamento, legato, staccato
- upevní nátisk cvičením retní vazby ve střední poloze

3. ROČNÍK

ŽÁK

- předvede hru na nástroji ve spodní a střední poloze v rozsahu fis – g2
- provede hru portamento, legato, staccato
- má osvojené základy žeberně-bráničního dýchání
- vydrží tóny s dynamickým rozlišením
- správně použije retní vazbu ve střední poloze, kombinuje akcent ve spojení s legatem
- uplatní dynamiku, tempová rozlišení, frázování
- správně hraje v jednoduchém hudebním útvaru a jeho notovém zápise

4. ROČNÍK

ŽÁK

- zahraje tóny s dynamickým rozlišením ve střední poloze, rozšíří si tónový rozsah fis-c2
- zahraje v rychlejším tempu, zdokonalí hru legato a staccato
- zahraje party z listu na úrovni obtížnosti učiva prvního ročníku

5. ROČNÍK

ŽÁK

- zahraje stupnice v rychlejších hodnotách v rozsahu dvou oktáv
- provede dynamické odstíny ve skladbách, zahraje jednoduché skladby s doprovodem

- zahraje zpaměti a zahraje party z listu na úrovni učiva druhého ročníku
- samostatně nastuduje orchestrální party, vystihne jazzový a swingový styl

6. ROČNÍK

ŽÁK

- vyjádří výrazovými prostředky náladu a charakter interpretované skladby, ve hře použije akcent, sforzato
- prokáže schopnost samostatného naladění nástroje a také doladování při hře
- využije základní rozsah nástroje

7. ROČNÍK

ŽÁK

- použije při hře všechny získané technické i výrazové dovednosti zaměřené na tvorbu a kvalitu tónu v celém rozsahu nástroje
- využije dynamiku, tempové rozlišení, frázování a agogiku
- upevní svoji intonační jistotu na základě vědomostí o nástroji
- samostatně nastuduje a interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých období a stylů
- využije schopnost samostatného naladění nástroje
- prokáže vyvážený projev ve hře sólové, využije správné frázování

Hra na baryton, přípravné studium II. stupně:

Vzdělávací obsah přípravného studia II. stupně vychází z vzdělávacího obsahu pro základní studium I. stupně. Školní výstupy v jednotlivých vzdělávacích oblastech stanovuje třídní učitel na základě individuálních dispozic žáka. Vzdělávacím cílem tohoto studia je připravit žáka ke vzdělávání v základním studiu II. stupně.

Hra na baryton, základní studium II. stupně:

I. ROČNÍK

ŽÁK

- použije melodické ozdoby
- projeví samostatnou schopnost pracovat s dynamikou, artikulací, frázováním
- užije pohotovost při hře z listu, obohatí svoji technickou zdatnost a sluchovou sebekontrolu při hře
- interpretuje skladby různých stylových období

II. ROČNÍK

ŽÁK

- použije obtížnější techniku hry, aplikuje nátiskové dovednosti

- využije průpravná cvičení ke stálému zdokonalování technických problémů studovaných skladeb, aplikuje všechny dosud získané dovednosti a znalosti na celý rozsah nástroje
- projeví samostatný názor na danou skladbu, zejména na způsob jejího provedení

III. ROČNÍK

ŽÁK

- použije nátiskové schopnosti a dovednosti, zdokonalí technické schopnosti
- využije sluchovou představivost a hudební citění, rozvine intonační jistotu a sebekontrolu
- využije všechny získané znalosti a dovednosti k interpretaci skladeb náročnějšího rozsahu, prokáže pohotovost hry z listu
- samostatně nastuduje komorní nebo orchestrální party
- projeví samostatnou schopnost pracovat s dynamikou, artikulací, frázováním

IV. ROČNÍK

ŽÁK

- využije všechny nabyté znalosti a dovednosti v celém rozsahu nástroje dle svých schopností a možností při interpretaci skladeb různých stylů a žánrů
- samostatně řeší problematiku nástrojové techniky včetně základní péče o nástroj
- samostatně pracuje s barvou a kvalitou tónu
- využije dovednost pohotové hry z listu při hře obtížnějších skladeb
- orientuje se v komorní, sólové, klasické i jazzové hře, projeví samostatný názor na interpretaci různých stylových období
- zapojí se do souborů nejrůznějšího obsazení a žánrového zaměření
- přizpůsobí domácí přípravu ke zdárnému absolventskému vystoupení
- využije svých interpretačních zkušeností a získaných hudebních vědomostí a dovedností k samostatnému studiu nových skladeb

5.1.1.17.4 Vzdělávací obsah předmětu Komorní hra

Komorní hra, základní studium I. stupně:

5. ROČNÍK

ŽÁK

- udrží v souhře společné tempo a reprodukuje notový zápis přinejmenším v rámci homofonie
- rozliší a pojmenuje svou roli v souhře (vůdčí, doprovodnou, vnitřní hlas, kontrapunkt aj.)
- hraje a orientuje se v notovém zápise, případně v partituře a realizuje pokyny k interpretaci (D.Capo, D. Segno, Coda, Fine, Repetice, dynamická znaménka aj.)

7. ROČNÍK

ŽÁK

- realizuje společně domluvené poznámky v partu (ukončování not, dynamika, artikulace, nádechy aj.),
- dodrží společné začátky a konce frází
- zareaguje na případné tempové změny a spolehlivě reprodukuje zápis v jednodušší polyfonní sazbě

Komorní hra, základní studium II. stupně:

II. ROČNÍK

ŽÁK

- zahraje s ohledem na společný zvuk, intonaci, souhru a celkový přednes
- zrealizuje hudební pokyny vyplývající z notového materiálu a dokáže si účelně zanášet poznámky do vlastního partu
- provede veškeré tempové, dynamické a agogické změny a udrží svůj hlas i v rámci složitějších polyfonních sazeb

IV. ROČNÍK

ŽÁK

- nastuduje samostatně svůj part a při provedení uplatní veškeré pokyny vedoucího souboru
- zareaguje na tempové, dynamické a agogické změny v rámci společného přednesu
- udrží tempo a rytmus i v komplikovanějších polyrytmických strukturách
- naladí nástroj a eliminuje problematické souzvuky (barva tónu, práce s dechem, alternativní hmat, vibrato aj.)

5.1.1.17.5 Vzdělávací obsah předmětu Souborová nebo Orchesterální hra

Souborová nebo Orchesterální hra, základní studium II. stupně:

5. ROČNÍK

ŽÁK

- uplatní správné dodržování notových délek a udrží společné tempo na základě taktovacích pokynů
- zvládá orientaci v notovém zápise, případně v partituře a realizuje pokyny k interpretaci (D. Capo, D. Segno, Coda, Fine, Repetice, dynamická znaménka aj.)

7. ROČNÍK

ŽÁK

- pohotově čte v partech
- realizuje svůj hlas a reaguje na základní taktovací schémata dirigenta
- přizpůsobí tempo, artikulaci a dynamiku a realizuje pokyny vedoucího souboru

Souborová nebo Orchesterální hra, základní studium II. stupně:

II. ROČNÍK

ŽÁK

- aktivně se podílí na společném díle, přijímá zodpovědnost za celkové vyznění (intonace, zvuk, souhra)
- je schopný ladění a pohotově koriguje případné odchylky tzv. „doladění“

IV. ROČNÍK

ŽÁK

- nastuduje samostatně svůj part
- pohotově reaguje na pokročilejší dirigentská gesta (taktovací schéma, začátek, závěr, dynamika, označení tempa, koruna, agogika)
- interpretuje party náročnějších skladeb v duchu jejich stylu a žánru

5.1.1.18 Studijní zaměření Hra na pozoun

Snižcový tenorový pozoun zvaný také trombon je nástroj dnes všeobecně používaný v hudební praxi v symfonickém orchestru, v taneční a populární hudbě i v hudbě dechové. Vznikl z původní jednoduché fanfárové trubky v 15. století. Díky své konstrukci je jediným dechovým nástrojem, který může hrát absolutně čistě v jakémkoli ladění. Na rozdíl od pístového trombonu používá pozoun ke změně výšky tónu snížec, používá se 7 poloh snížce. Notace se zapisuje v basovém klíči.

Pro zahájení studia hry na tento nástroj je nutná dostatečná délka paží. Zvuk pozounu může mít několik podob: od jemného, zpěvného, přes slavnostní fanfárový až po tvrdý, ostrý. Patří mezi nástroje koncertní a literatury sólové i výukové má na rozdíl od tenoru a barytonu dostatek. Ke studiu hry na pozoun jsou přijímáni žáci, kteří splňují psychosomatické podmínky potřebné ke zvládnutí tohoto nástroje.

U žáků méně fyziologicky vyspělých se nejprve zařazuje hra na altový roh.

5.1.1.18.1 Učební plán

Učební plán: 20

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	Celkem hodin
Hra na pozoun		1	1	1	1	1	1	1	7
Volitelný předmět	Komorní hra				1	1	1	1	4
	Souborová nebo Orchestrální hra				1	1	1	1	4
Hudební nauka		1	1	1	1	1			5
Celkem hodin týdně		2	2	2	3	3	2	2	16

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM II. STUPNĚ

		1. ročník
Hra na pozoun		1
Volitelný předmět	Komorní hra	1
	Souborová nebo Orchestrální hra	1
	Hudební nauka	1
Celkem hodin týdně		2

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	Celkem hodin
Hra na pozoun		1	1	1	1	4
Volitelný předmět	Komorní hra	1	1	1	1	4
	Soubořová nebo Orchesterální hra	1	1	1	1	4
Celkem hodin týdně		2	2	2	2	8

STUDIUM PRO DOSPĚLÉ

Hodinová dotace a skladba vyučovaných předmětů se řídí učebním plánem základního studia II. stupně.

Poznámky k UP:

- žák může být na základě individuálních dispozic a rozhodnutí učitele zařazen do povinně volitelného předmětu dříve, než je uvedeno v učebním plánu

5.1.1.18.2 Učební osnovy vyučovaných předmětů, název předmětů, charakteristika

Předmět Hra na pozoun:

Hra na pozoun je velmi vyhledávaný studijní obor. Cílem výuky je získání odborného hudebního vzdělání, které umožňuje uplatnění v různých hudebních žánrech. Vyžaduje nemalé schopnosti a dovednosti hráče. Trombon nachází uplatnění jako nástroj sólový, také v komorní hře, jazzové a taneční hudbě, v dechovém a symfonickém orchestru. Všechny potřebné schopnosti mohou žáci získat v I. a ve II. stupni základního studia. U žáků méně fyziologicky vyspělých se nejprve zařazuje hra na altový roh.

Předmět Komorní hra:

Zúročení znalostí nabytých v individuální výuce vrcholí ve společných hudebních aktivitách, kde se učí žáci svůj výkon podřídit zájmu celku (kázeň, disciplína, priority a řád). Zejména v průběhu druhého stupně studia studenti obvykle těžiště tvorby logicky přesouvají do souborových aktivit, ve kterých často spatřují hlavní význam jejich hudební činnosti, při zachování neustálého směřování ke klíčovým kompetencím v sólovém projevu. Základem úspěchu je ochota ke kompromisům, soustředěnost, docházka do výuky a její včasnost. Tímto jsou studenti vedeni k důležitému aspektu kooperace, kterou s úspěchem využijí i v běžném občansko-pracovním životě.

Předmět Souborová nebo Orchesterální hra:

Hra v souboru nebo orchestru zapojuje žáky do kolektivní práce, učí se uplatňovat a využívat v praxi své znalosti a dovednosti získané v individuální výuce. Mezi studenty dochází k důležitému sociálnímu propojení, nezbytné pro další hudební i mimohudební vývoj jedince. Vzájemnou interakci prohlubují své zkušenosti s praxí v tělese. *Mladá krev* je soubor, kde žáci získávají tyto zkušenosti na elementární úrovni. Po získání základních znalostí a dovedností může student dále pokračovat v orchestru *Big band Žerotín*.

Předmět Hudební nauka:

Předmět Hudební nauka (charakteristika, učební osnovy a vzdělávací obsah) viz [Vzdělávací oblast Receptce a reflexe hudby](#)

5.1.1.18.3 Vzdělávací obsah učebního předmětu Hra na pozoun

Hra na pozoun, základní studium I. stupně:

1. ROČNÍK

ŽÁK

- pojmenuje jednotlivé části nástroje a udržuje jej v dobrém stavu
- dodrží předepsaný uvolněný postoj při hraní
- zdokonalí základy žeberně-bráničního dýchání
- uplatní správné nasazení a základy nátisku, vypěstuje návyky pro tvoření kvalitního tónu, sluchovou orientaci, rytmické cítění
- předvede volnost, jistotu a odvahu při hře na nástroji

2. ROČNÍK

ŽÁK

- uplatní rytmické a melodické cítění, dodržuje přesnou délku tónu
- rozliší základní druhy artikulace, předvede začátek a ukončení tónu
- rozšíří si nátiskové schopnosti a rozsah
- použije další rytmické prvky, zahraje portamento, legato, staccato
- upevní nátisk cvičením retní vazby ve střední poloze

3. ROČNÍK

ŽÁK

- předvede hru na nástroji ve spodní a střední poloze v rozsahu fis – g2
- provede hru portamento, legato, staccato
- má osvojené základy žeberně-bráničního dýchání
- vydrží tóny s dynamickým rozlišením
- správně použije retní vazbu ve střední poloze, kombinuje akcent ve spojení s legatem
- uplatní dynamiku, tempová rozlišení, frázování
- správně hraje v jednoduchém hudebním útvaru a jeho notovém zápise

4. ROČNÍK

ŽÁK

- zahraje tóny s dynamickým rozlišením ve střední poloze, rozšíří si tónový rozsah fis-c2
- zahraje v rychlejším tempu, zdokonalí hru legato a staccato
- zahraje party z listu na úrovni obtížnosti učiva prvního ročníku

5. ROČNÍK

ŽÁK

- zahraje stupnice v rychlejších hodnotách v rozsahu dvou oktáv
- provede dynamické odstíny ve skladbách, zahraje jednoduché skladby s doprovodem

- zahraje z paměti a zahraje party z listu na úrovni učiva druhého ročníku
- samostatně nastuduje orchestrální party, vystihne jazzový a swingový styl

6. ROČNÍK

ŽÁK

- vyjádří výrazovými prostředky náladu a charakter interpretované skladby, ve hře použije akcent, sforzato
- prokáže schopnost samostatného naladění nástroje a také doladování při hře
- využije základní rozsah nástroje

7. ROČNÍK

ŽÁK

- použije při hře všechny získané technické i výrazové dovednosti zaměřené na tvorbu a kvalitu tónu v celém rozsahu nástroje
- využije dynamiku, tempové rozlišení, frázování a agogiku
- upevní svoji intonační jistotu na základě vědomostí o nástroji
- samostatně nastuduje a interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých období a stylů
- využije schopnost samostatného naladění nástroje
- prokáže vyvážený projev ve hře sólové, využije správné frázování

Hra na pozoun, přípravné studium II. stupně:

Vzdělávací obsah přípravného studia II. stupně vychází z vzdělávacího obsahu pro základní studium I. stupně. Školní výstupy v jednotlivých vzdělávacích oblastech stanovuje třídní učitel na základě individuálních dispozic žáka. Vzdělávacím cílem tohoto studia je připravit žáka ke vzdělávání v základním studiu II. stupně.

Hra na pozoun, základní studium II. stupně:

I. ROČNÍK

ŽÁK

- použije melodické ozdoby
- projeví samostatnou schopnost pracovat s dynamikou, artikulací, frázováním
- užije pohotovost při hře z listu, obohatí svoji technickou zdatnost a sluchovou sebekontrolu při hře
- interpretuje skladby různých stylových období

II. ROČNÍK

ŽÁK

- použije obtížnější techniku hry, aplikuje nátiskové dovednosti
- využije průpravná cvičení ke stálému zdokonalování technických problémů studovaných skladeb, aplikuje všechny dosud získané dovednosti a znalosti na celý rozsah nástroje
- projeví samostatný názor na danou skladbu, zejména na způsob jejího provedení

III. ROČNÍK

ŽÁK

- použije nátiskové schopnosti a dovednosti, zdokonalí technické schopnosti
- využije sluchovou představivost a hudební citění, rozvine intonační jistotu a sebekontrolu
- využije všechny získané znalosti a dovednosti k interpretaci skladeb náročnějšího rozsahu, prokáže pohotovost hry z listu
- samostatně nastuduje komorní nebo orchestrální party
- projeví samostatnou schopnost pracovat s dynamikou, artikulací, frázováním

IV. ROČNÍK

ŽÁK

- využije všechny nabyté znalosti a dovednosti v celém rozsahu nástroje dle svých schopností a možností při interpretaci skladeb různých stylů a žánrů
- samostatně řeší problematiku nástrojové techniky včetně základní péče o nástroj
- samostatně pracuje s barvou a kvalitou tónu
- využije dovednost pohotové hry z listu při hře obtížnějších skladeb
- orientuje se v komorní, sólové, klasické i jazzové hře, projeví samostatný názor na interpretaci různých stylových období
- zapojí se do souborů nejrůznějšího obsazení a žánrového zaměření
- přizpůsobí domácí přípravu ke zdárnému absolventskému vystoupení
- využije svých interpretačních zkušeností a získaných hudebních vědomostí a dovedností k samostatnému studiu nových skladeb

5.1.1.18.4 Vzdělávací obsah předmětu Komorní hra

Komorní hra, základní studium I. stupně:

5. ROČNÍK

ŽÁK

- udrží v souhře společné tempo a reprodukuje notový zápis přinejmenším v rámci homofonie
- rozliší a pojmenuje svou roli v souhře (vůdčí, doprovodnou, vnitřní hlas, kontrapunkt aj.)
- hraje a orientuje se v notovém zápise, případně v partituře a realizuje pokyny k interpretaci (D.Capo, D. Segno, Coda, Fine, Repetice, dynamická znaménka aj.)

7. ROČNÍK

ŽÁK

- realizuje společně domluvené poznámky v partu (ukončování not, dynamika, artikulace, nádechy aj.),
- dodrží společné začátky a konce frází
- zareaguje na případné tempové změny a spolehlivě reprodukuje zápis v jednodušší polyfonní sazbě

Komorní hra, základní studium II. stupně:

II. ROČNÍK

ŽÁK

- zahraje s ohledem na společný zvuk, intonaci, souhru a celkový přednes
- zrealizuje hudební pokyny vyplývající z notového materiálu a dokáže si účelně zanášet poznámky do vlastního partu
- provede veškeré tempové, dynamické a agogické změny a udrží svůj hlas i v rámci složitějších polyfonních sazeb

IV. ROČNÍK

ŽÁK

- nastuduje samostatně svůj part a při provedení uplatní veškeré pokyny vedoucího souboru
- zareaguje na tempové, dynamické a agogické změny v rámci společného přednesu
- udrží tempo a rytmus i v komplikovanějších polyrytmických strukturách
- naladí nástroj a eliminuje problematické souzvuky (barva tónu, práce s dechem, alternativní hmat, vibrato aj.)

5.1.1.18.5 Vzdělávací obsah předmětu Souborová nebo Orchesterální hra

Souborová nebo Orchesterální hra, základní studium II. stupně:

5. ROČNÍK

ŽÁK

- uplatní správné dodržování notových délek a udrží společné tempo na základě taktovacích pokynů
- zvládá orientaci v notovém zápise, případně v partituře a realizuje pokyny k interpretaci (D. Capo, D. Segno, Coda, Fine, Repetice, dynamická znaménka aj.)

7. ROČNÍK

ŽÁK

- pohotově čte v partech
- realizuje svůj hlas a reaguje na základní taktovací schémata dirigenta
- přizpůsobí tempo, artikulaci a dynamiku a realizuje pokyny vedoucího souboru

Souborová nebo Orchesterální hra, základní studium II. stupně:

II. ROČNÍK

ŽÁK

- aktivně se podílí na společném díle, přijímá zodpovědnost za celkové vyznění (intonace, zvuk, souhra)
- je schopný ladění a pohotově koriguje případné odchylky tzv. „doladění“

IV. ROČNÍK

ŽÁK

- nastuduje samostatně svůj part
- pohotově reaguje na pokročilejší dirigentská gesta (taktovací schéma, začátek, závěr, dynamika, označení tempa, koruna, agogika)
- interpretuje party náročnějších skladeb v duchu jejich stylu a žánru

5.1.1.19 Studijní zaměření Hra na tubu

Hra na tubu je vyhledávaný studijní obor. Cílem výuky je získání odborného hudebního vzdělání, které umožňuje uplatnění v různých hudebních žánrech. Vyžaduje nemalé schopnosti a dovednosti hráče. Tuba nachází uplatnění jako nástroj sólový, také v komorní hře, jazzové a taneční hudbě, v dechovém a symfonickém orchestru. Všechny potřebné schopnosti mohou žáci získat v I. a ve II. stupni základního studia. U žáků méně fyziologicky vyspělých se nejprve zařazuje hra na některý z těchto nástrojů: altový roh, baryton, tenor nebo pozoun.

5.1.1.19.1 Učební plán

Učební plán: 21

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	Celkem hodin
Hra na tubu		1	1	1	1	1	1	1	7
Volitelný předmět	Komorní hra				1	1	1	1	4
	Soubořová nebo Orchestrální hra				1	1	1	1	4
Hudební nauka		1	1	1	1	1			5
Celkem hodin týdně		2	2	2	3	3	2	2	16

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM II. STUPNĚ

		1. ročník
Hra na tubu		1
Volitelný předmět	Komorní hra	1
	Soubořová nebo Orchestrální hra	1
	Hudební nauka	1
Celkem hodin týdně		2

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	Celkem hodin
Hra na tubu		1	1	1	1	4
Volitelný předmět	Komorní hra	1	1	1	1	4
	Souborová nebo Orchesterální hra	1	1	1	1	4
Celkem hodin týdně		2	2	2	2	8

STUDIUM PRO DOSPĚLÉ

Hodinová dotace a skladba vyučovaných předmětů se řídí učebním plánem základního studia II. stupně.

Poznámky k UP:

- žák může být na základě individuálních dispozic a rozhodnutí učitele zařazen do povinně volitelného předmětu dříve, než je uvedeno v učebním plánu

5.1.1.19.2 Učební osnovy vyučovaných předmětů, název předmětů, charakteristika

Předmět Hra na tubu:

Cílem výuky je získání odborného hudebního vzdělání, které umožňuje uplatnění v různých hudebních žánrech. Vyžaduje nemalé schopnosti a dovednosti hráče. Tuba nachází uplatnění jako nástroj především v komorní hře, jazzové, taneční hudbě, v dechovém a symfonickém orchestru. Všechny potřebné schopnosti mohou žáci získat v I. a ve II. stupni základního studia. U žáků méně fyziologicky vyspělých se nejprve zařazuje hra na některý z těchto nástrojů: altový roh, baryton, tenor nebo pozoun.

Předmět Komorní hra:

Zúročení znalostí nabytých v individuální výuce vrcholí ve společných hudebních aktivitách, kde se učí žáci svůj výkon podřídit zájmu celku (kázeň, disciplína, priority a řád). Zejména v průběhu druhého stupně studia studenti obvykle těžiště tvorby logicky přesouvají do souborových aktivit, ve kterých často spatřují hlavní význam jejich hudební činnosti, při zachování neustálého směřování ke klíčovým kompetencím v sólovém projevu. Základem úspěchu je ochota ke kompromisům, soustředěnost, docházka do výuky a její včasnost. Tímto jsou studenti vedeni k důležitému aspektu kooperace, kterou s úspěchem využijí i v běžném občansko-pracovním životě.

Předmět Souborová nebo Orchesterální hra:

Hra v souboru nebo orchestru zapojuje žáky do kolektivní práce, učí se uplatňovat a využívat v praxi své znalosti a dovednosti získané v individuální výuce. Mezi studenty dochází k důležitému sociálnímu propojení, nezbytné pro další hudební i mimohudební vývoj jedince. Vzájemnou interakcí prohlubují své zkušenosti s praxí v tělese. *Mladá krev* je soubor, kde žáci získávají tyto zkušenosti na elementární úrovni. Po získání základních znalostí a dovedností může student dále pokračovat v orchestru *Big band Žerotín*.

Předmět Hudební nauka:

Předmět Hudební nauka (charakteristika, učební osnovy a vzdělávací obsah) viz [Vzdělávací oblast Receptce a reflexe hudby](#).

5.1.1.19.3 Vzdělávací obsah učebního předmětu Hra na tubu

Hra na tubu, základní studium I. stupně:

1. ROČNÍK

ŽÁK

- pojmenuje jednotlivé části nástroje a udržuje jej v dobrém stavu
- dodrží předepsaný uvolněný postoj při hraní
- zdokonalí základy žebně-bráničního dýchání
- uplatní správné nasazení a základy nátisku, vypěstuje návyky pro tvoření kvalitního tónu, sluchovou orientaci, rytmické cítění
- předvede volnost, jistotu a odvahu při hře na nástroji

2. ROČNÍK

ŽÁK

- uplatní rytmické a melodické cítění, dodržuje přesnou délku tónu
- rozliší základní druhy artikulace, předvede začátek a ukončení tónu
- rozšíří si nátiskové schopnosti a rozsah
- použije další rytmické prvky, zahraje portamento, legato, staccato
- upevní nátisk cvičením retní vazby ve střední poloze

3. ROČNÍK

ŽÁK

- předvede hru na nástroji ve spodní a střední poloze v rozsahu fis – g2
- provede hru portamento, legato, staccato
- má osvojené základy žebně-bráničního dýchání
- vydrží tóny s dynamickým rozlišením
- správně použije retní vazbu ve střední poloze, kombinuje akcent ve spojení s legatem
- uplatní dynamiku, tempová rozlišení, frázování
- správně hraje v jednoduchém hudebním útvaru a jeho notovém zápise

4. ROČNÍK

ŽÁK

- zahraje tóny s dynamickým rozlišením ve střední poloze, rozšíří si tónový rozsah fis-c2
- zahraje v rychlejším tempu, zdokonalí hru legato a staccato
- zahraje party z listu na úrovni obtížnosti učiva prvního ročníku

5. ROČNÍK

ŽÁK

- zahraje stupnice v rychlejších hodnotách v rozsahu dvou oktáv
- provede dynamické odstíny ve skladbách, zahraje jednoduché skladby s doprovodem

- zahraje z paměti a zahraje party z listu na úrovni učiva druhého ročníku
- samostatně nastuduje orchestrální party, vystihne jazzový a swingový styl

6. ROČNÍK

ŽÁK

- vyjádří výrazovými prostředky náladu a charakter interpretované skladby, ve hře použije akcent, sforzato
- prokáže schopnost samostatného naladění nástroje a také doladování při hře
- využije základní rozsah nástroje

7. ROČNÍK

ŽÁK

- použije při hře všechny získané technické i výrazové dovednosti zaměřené na tvorbu a kvalitu tónu v celém rozsahu nástroje
- využije dynamiku, tempové rozlišení, frázování a agogiku
- upevní svoji intonační jistotu na základě vědomostí o nástroji
- samostatně nastuduje a interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých období a stylů
- využije schopnost samostatného naladění nástroje
- prokáže vyvážený projev ve hře sólové, využije správné frázování

Hra na tubu, základní studium II. stupně:

I. ROČNÍK

ŽÁK

- použije melodické ozdoby
- projeví samostatnou schopnost pracovat s dynamikou, artikulací, frázováním
- užije pohotovost při hře z listu, obohatí svoji technickou zdatnost a sluchovou sebekontrolu při hře
- interpretuje skladby různých stylových období

II. ROČNÍK

ŽÁK

- použije obtížnější techniku hry, aplikuje nátiskové dovednosti
- využije průpravná cvičení ke stálému zdokonalování technických problémů studovaných skladeb, aplikuje všechny dosud získané dovednosti a znalosti na celý rozsah nástroje
- projeví samostatný názor na danou skladbu, zejména na způsob jejího provedení

III. ROČNÍK

ŽÁK

- použije nátiskové schopnosti a dovednosti, zdokonalí technické schopnosti
- využije sluchovou představivost a hudební citění, rozvine intonační jistotu a sebekontrolu

- využije všechny získané znalosti a dovednosti k interpretaci skladeb náročnějšího rozsahu, prokáže pohotovost hry z listu
- samostatně nastuduje komorní nebo orchestrální party
- projeví samostatnou schopnost pracovat s dynamikou, artikulací, frázováním

IV. ROČNÍK

ŽÁK

- využije všechny nabyté znalosti a dovednosti v celém rozsahu nástroje dle svých schopností a možností při interpretaci skladeb různých stylů a žánrů
- samostatně řeší problematiku nástrojové techniky včetně základní péče o nástroj
- samostatně pracuje s barvou a kvalitou tónu
- využije dovednost pohotové hry z listu při hře obtížnějších skladeb
- orientuje se v komorní, sólové, klasické i jazzové hře, projeví samostatný názor na interpretaci různých stylových období
- zapojí se do souborů nejrůznějšího obsazení a žánrového zaměření
- přizpůsobí domácí přípravu ke zdárnému absolventskému vystoupení
- využije svých interpretačních zkušeností a získaných hudebních vědomostí a dovedností k samostatnému studiu nových skladeb

5.1.1.19.4 Vzdělávací obsah předmětu Komorní hra

Komorní hra, základní studium I. stupně:

5. ROČNÍK

ŽÁK

- udrží v souhře společné tempo a reprodukuje notový zápis přinejmenším v rámci homofonie
- rozliší a pojmenuje svou roli v souhře (vůdčí, doprovodnou, vnitřní hlas, kontrapunkt aj.)
- hraje a orientuje se v notovém zápise, případně v partituře a realizuje pokyny k interpretaci (D.Capo, D. Segno, Coda, Fine, Repetice, dynamická znaménka aj.)

7. ROČNÍK

ŽÁK

- realizuje společně domluvené poznámky v partu (ukončování not, dynamika, artikulace, nádechy aj.),
- dodrží společné začátky a konce frází
- zareaguje na případné tempové změny a spolehlivě reprodukuje zápis v jednodušší polyfonní sazbě

Komorní hra, základní studium II. stupně:

II. ROČNÍK

ŽÁK

- zahraje s ohledem na společný zvuk, intonaci, souhru a celkový přednes
- zrealizuje hudební pokyny vyplývající z notového materiálu a dokáže si účelně zanášet poznámky do vlastního partu
- provede veškeré tempové, dynamické a agogické změny a udrží svůj hlas i v rámci složitějších polyfonních sazeb

IV. ROČNÍK

ŽÁK

- nastuduje samostatně svůj part a při provedení uplatní veškeré pokyny vedoucího souboru
- zareaguje na tempové, dynamické a agogické změny v rámci společného přednesu
- udrží tempo a rytmus i v komplikovanějších polyrytmických strukturách
- naladí nástroj a eliminuje problematické souzvuky (barva tónu, práce s dechem, alternativní hmat, vibrato aj.)

5.1.1.19.5 Vzdělávací obsah předmětu Souborová nebo Orchesterální hra

Souborová nebo Orchesterální hra, základní studium II. stupně:

5. ROČNÍK

ŽÁK

- uplatní správné dodržování notových délek a udrží společné tempo na základě taktovacích pokynů
- zvládá orientaci v notovém zápise, případně v partituře a realizuje pokyny k interpretaci (D. Capo, D. Segno, Coda, Fine, Repetice, dynamická znaménka aj.)

7. ROČNÍK

ŽÁK

- pohotově čte v partech
- realizuje svůj hlas a reaguje na základní taktovací schémata dirigenta
- přizpůsobí tempo, artikulaci a dynamiku a realizuje pokyny vedoucího souboru

Soubořová nebo Orcheřtrální hra, základní studium II. stupně:

II. ROČNÍK

ŽÁK

- aktivně se podílí na společném díle, přijímá zodpovědnost za celkové vyznění (intonace, zvuk, souhra)
- je schopný ladění a pohotově koriguje případné odchylky tzv. „doladění“

IV. ROČNÍK

ŽÁK

- nastuduje samostatně svůj part
- pohotově reaguje na pokročilejší dirigentská gesta (taktovací schéma, začátek, závěr, dynamika, označení tempa, koruna, agogika)
- interpretuje party náročnějších skladeb v duchu jejich stylu a žánru

5.1.1.20 Studijní zaměření Hra na klasickou kytaru

Nástroje strunné drnkací jsou považovány za jedny z nejstarších vůbec. Jejich původ bychom mohli hledat v pravěkému hudebním luku, který vznikl úpravou luku loveckého. Až v průběhu 19. stol. se romantická kytara vyvinula v nástroj, který je dnes obecně známý jako klasická kytara. Nástrojařem, který se o tento vývoj nejvíce zasloužil, byl *Antonio de Torres*. Sólovou kytaru na koncertním pódiu prosadili *F. Tárrega* a zejména potom *A. Segovia*. Za zakladatele současné moderní kytarové pedagogiky jsou však považováni *A. Carlevaro* a *J. Cardoso*. Kytara je v dnešní době jedním z nejpůvodnějších nástrojů. Důvodem velké obliby kytary je její téměř univerzální hudební přizpůsobivost. Je tedy využívána v široké žánrové škále. Známe ji například jako sólový, koncertní či věrný akordický nástroj, doprovázející písně nebo skladby. Pokud hráč získá v ZUŠ kvalitní základy klasické hry na kytaru, zajisté své dovednosti uplatní tam, kde bude chtít. Bude si moci zahrát skladbu podle not, doprovodit různé písně anebo přejít například na kytaru elektrickou.

5.1.1.20.1 Učební plán

Učební plán: 22

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM I. STUPNĚ

	1. ročník	2. ročník
Hra na klasickou kytaru	1	1
Přípravná hudební výchova	1	1
Celkem hodin týdně	2	2

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	Celkem hodin
Hra na klasickou kytaru	1	1	1	1	1	1	1	7
Komorní, Souborová nebo Orchestrální hra				1	1	1	1	4
Hudební nauka	1	1	1	1	1			5
Celkem hodin týdně	2	2	2	3	3	2	2	16

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM II. STUPNĚ

		1. ročník
Hra na klasickou kytaru		1
Volitelný předmět	Komorní, Souborová nebo Orchestrální hra	1
	Hudební nauka	1
Celkem hodin týdně		2

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	Celkem hodin
Hra na kytaru	1	1	1	1	4
Komorní, Souborová nebo Orchestrální hra	1	1	1	1	4
Celkem hodin týdně	2	2	2	2	8

STUDIUM PRO DOSPĚLÉ

Hodinová dotace a skladba vyučovaných předmětů se řídí učebním plánem základního studia II. stupně.

Poznámky k UP:

- přípravné studium je vyučováno individuálně nebo ve skupince dvou žáků,
- žák může být na základě individuálních dispozic a rozhodnutí učitele zařazen do povinně volitelného předmětu dříve, než je uvedeno v učebním plánu

5.1.1.20.2 Učební osnovy vyučovaných předmětů, název předmětů, charakteristika

Předmět Hra na klasickou kytaru:

Klasická kytara patří do skupiny nástrojů, které jsou v dnešní době velmi oblíbené u všech věkových kategorií. Kromě sólového využití nástroje se klasická kytara uplatňuje v komorní a souborové hře, v různých hudebních skupinách jako sólový či doprovodný nástroj, účelně se zapojuje do hudebních aktivit rozmanitých stylů a žánrů.

Předmět Komorní, Souborová nebo Orchestrální hra:

Vychovává a zdokonaluje žáka ve hře s více nástroji v různých kombinacích (kytarová dua, tria, kvarteta, kombinace kytara zpěv, flétna, housle a jiné nástroje).

Hra v souboru nebo orchestru zapojuje žáky do kolektivní práce, učí se uplatňovat a využívat v praxi své znalosti a dovednosti získané v individuální výuce. Mezi studenty dochází k důležitému sociálnímu propojení, nezbytné pro další hudební i mimohudební vývoj jedince. Vzájemnou interakcí prohlubují své zkušenosti s praxí v tělese.

Předmět Hudební nauka:

Předmět Hudební nauka (charakteristika, učební osnovy a vzdělávací obsah) viz [Vzdělávací oblast Receptce a reflexe hudby](#).

5.1.1.20.3 Vzdělávací obsah předmětu Hra na klasickou kytaru

Hra na klasickou kytaru, přípravné studium I. stupně

ŽÁK

- předvede optimální držení nástroje
- ovládá postavení pravé a levé ruky
- předvede opíraný způsob hry pravou rukou
- udrží pravou i levou ruku v základním postavení
- předvede hru na prázdných strunách
- interpretuje rytmické úseky
- zahraje v elementární říkadla v základní poloze levou rukou prsty 1, 2, 3, 4
- orientuje se v hudebním zápisu, který má 2 varianty, 1. elementární tabulatura moderního typu 2. interpretuje běžný notový zápis
- interpretuje jednoduché melodie, říkadla, lidové písně

Hra na klasickou kytaru, základní studium I. stupně:

1. ROČNÍK

ŽÁK

- popíše a ukáže hlavní části nástroje
- disponuje optimálním a progresivním držním nástroje
- ovládá střídání prstů v různých variantách
- prioritně předvede hru opíraným způsobem
- dokáže teoreticky vysvětlit rozdíly mezi způsoby úhozu
- zahraje tóny v základní poloze
- uplatní 1, 2, 3, 4 prst levé ruky na melodických strunách
- dodržuje hru v kombinaci p-i, p-m, p-im, p-mi, /p-a/
- zahraje dvojhlasý úhoz p-i, p-m, p-a na prázdných strunách
- interpretuje lidové písně a drobné přednesové skladby
- vyjmenuje označení prstů pravé a levé ruky
- zahraje lehká dua s vyučujícím

2. ROČNÍK

ŽÁK

- dodržuje optimální držení nástroje
- předvede praktickou orientaci na hmatníku v základní poloze a vyjmenuje hrané tóny
- zahraje vícehlasá cvičení, etudy a drobné skladby
- použije při hře senzomotorické funkce
- jednoduché skladby hraje z paměti
- uplatní techniku pravé a levé ruky
- reprodukuje základní dynamické funkce
- předvede hru tirando

- dokáže odlišit sílu v úhozu palcem
- provede elementární úkony spojené s nácvikem hry trojhlasu

3. ROČNÍK

ŽÁK

- předvede rozdíl mezi hrou apoyando a tirando
- předvede hru v poloze 5, 7, 8, 10, 12 na 1. struně
- zahraje skladbu v rejstříku sul tasto, sul ponticello
- dodržuje vhodný tvar nehtů na pravé ruce /dle pokynu učitele/
- zahraje přípravná cvičení na barré styl
- zahraje akordy v základní poloze/trojhlas i čtyřhlas/
- použije prst“ a“ ve hře tirando
- zahraje stupnice v rozsahu oktávy
- interpretuje skladby nejméně 2 slohových období
- zahraje přípravná cvičení na čtyřhlas

4. ROČNÍK

ŽÁK

- použije agogické prvky do hrané skladby
- zahraje diatonické stupnice v rámci oktávy bez použití prázdných strun
- využívá kombinovaný způsob úhozu
- zahraje etudy technického a přednesového charakteru
- využije techniku zpomalování na vyznačených místech

5. ROČNÍK

ŽÁK

- zahraje rozložené akordy v různých rytmických a prstových variantách
- uplatní užití hry malého a velkého barré
- zahraje přirozené flažolety ve 12, 7, 5 poloze
- zdokonalí techniku pravé ruky
- při domácí přípravě uplatní audiovizuální techniku
- zhodnotí svůj výkon
- ovládá 2 způsoby hry legáta, vzestupné a sestupné
- zahraje elementární způsoby hry rasgueado / a, m, i/

6. ROČNÍK

ŽÁK

- předvede práci s tónem, dynamikou, tempem a frázováním
- zahraje skladby s úseky v polohách
- zahraje skladby s použitím velkého barré
- ke hře používá nehty
- projeví vědomosti o autorech hraných skladeb
- zahraje durové i mollové stupnice v rámci postupových zkoušek
zahraje podle základních akordických značek

- rozliší melodii a doprovodné hlasy
- zahraje složitější dueta s vyučujícím/složitější rytmy, různá tempa, dynamické a barevné odstíny/

7. ROČNÍK

ŽÁK

- ovládá základní techniku hry na klasickou kytaru
- obohatí tónovou kulturu svojí hry
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů
- uplatňuje se při hře v nejrůznějších komorních a souborových seskupeních
- zahraje kadence a doprovody dle akordických značek

Hra na klasickou kytaru, základní studium II. stupně:

I. ROČNÍK

ŽÁK

- předvede specifické kytarové efekty/tambora, pizzicato/
- zahraje etudy a skladby střední technické obtížnosti
- vnese do interpretace vlastní podněty a invence
- přednesové skladby zahraje z paměti, po dohodě lze učinit výjimku

II. ROČNÍK

ŽÁK

- interpretuje renesanční a barokní skladby
- uplatňuje základy stylovosti hraných skladeb
- ve hře prezentuje barevné a dynamické odstíny
- zahraje skladby autorů 20. století

III. ROČNÍK

ŽÁK

- v průběhu roku hraje skladby 3 slohových období
- ve hře využívá agogické prvky
- vytváří vlastní prstoklady
- dbá na stylovost interpretace
- zahraje skladby z oblasti nonartificiální hudby
- objektivně hodnotí svůj výkon

IV. ROČNÍK

ŽÁK

- zahraje skladby 4 slohových období
- zahraje skladby z oblasti nonartificiální hudby střední obtížnosti
- chápe hudební formy hraných skladeb
- přednesové skladby hraje prioritně z paměti

5.1.1.20.4 **Vzdělávací obsah předmětu Komorní, Souborová nebo Orchesterální hra pro klasickou kytaru**

Komorní hra, Souborová nebo Orchesterální hra pro klasickou kytaru, základní studium I. stupně:

5. ROČNÍK

ŽÁK

- zahraje jednohlasé melodie
- zahraje tóny v jejich předepsané délce
- interpretuje těžké a lehké doby
- ve hře využije dynamiku skladby
- ovládá a hraje repetice
- dodržuje tempo

7. ROČNÍK

ŽÁK

- zahraje vícehlasé party
- zahraje synkopické útvary
- interpretuje složitější rytmické útvary
- předvede ritardando a accelerando
- zahraje skladby více slohových období
- využije barevných odstínů a rejstříků

Komorní, Souborová nebo Orchesterální hra pro klasickou kytaru , základní studium II. stupně:

II. ROČNÍK

ŽÁK

- zahraje technicky obtížnější skladby
- využije hru v polohách
- interpretuje hudbu alespoň 3 slohových období
- přináší vlastní interpretační invence do hry

IV. ROČNÍK

ŽÁK

- zahraje sólový a doprovodný part
- zahraje dle zásad správné dobové interpretace
- přináší vlastní interpretační nápady do hraných skladeb
- prokáže správné využití předepsané dynamiky a stavby skladby

Kytarový orchestr

2. ROČNÍK I. stupně

ŽÁK

- zahraje jednohlasé melodie v tóninách do dvou křížků a béček do páté polohy
- dodržuje předepsané délky tónů
- zahraje těžké a lehké doby

7. ROČNÍK I. stupně

ŽÁK

- dodržuje dynamiku skladby
- dodržuje správné tempo
- při hře vnímá spoluhráče

II. ROČNÍK II. stupně

ŽÁK

- zahraje technicky obtížnější skladby
- zahraje skladby více slohových období
- užívá barevných odstínů a rejstříků
- využije při hře vnímání skladby po stránce rytmu a dynamiky

IV. ROČNÍK II. stupně

ŽÁK

- dokáže podle ostatních hlasů navázat v daném místě
- prokazatelně reaguje na podněty dirigenta
- zahraje nejen podle not, ale i akordových značek
- využije vlastní interpretační invence

Studijní zaměření Hra na elektrickou kytaru

Díky nemalému zájmu o elektrickou (přesněji *elektrofonickou*) kytaru je tento nástroj již řadu let vyučován také na některých základních uměleckých školách. Elektrická kytara v současnosti nabízí (oproti kytarě klasické) širší škálu praktického využití, např. hra v nejrůznějších souborech, hudebních skupinách - a to buď jako nástroj doprovodný nebo sólový - popř. kombinace obou variant (uplatnění elektrické kytary např. v kapele).

Zajímavým zpestřením oproti většině klasických nástrojů vyučovaných na uměleckých školách je nepochybně užití tzv. kytarových efektů a s nimi souvisejících možností: zkreslení zvuku (distortion, overdrive, fuzz), modulační efekt (chorus), efekt opakování tónů - delay, několikanásobné opakování tónů (tremolo), dozvukové efekty (reverb, hall, echo), efekty s užitím pedálu (např. wah-wah) a další. Záměrem výuky je nejen zvládnutí nejrůznějších technických a interpretačních prvků dané skladby, ale také snaha o elementární improvizaci. Výuka s sebou přináší nejen hodnotné praktické a teoretické znalosti a dovednosti, ale i důležité pracovní návyky, uvědomění si zodpovědnosti za výsledky kolektivní práce a především radost z podařených vystoupení na koncertních pódíích.

5.1.1.20.5 Učební plán

Učební plán: 23

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	Celkem hodin
Hra na elektrickou kytaru	1	1	1	1	1	1	1	7
Komorní, Souborová nebo Orchestrální hra				1	1	1	1	4
Hudební nauka	1	1	1	1	1			5
Celkem hodin týdně	2	2	2	3	3	2	2	16

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM II. STUPNĚ

		1. ročník
Hra na elektrickou kytaru		1
Volitelný předmět	Komorní, Souborová nebo Orchestrální hra	1
	Hudební nauka	1
Celkem hodin týdně		2

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	Celkem hodin
Hra na elektrickou kytaru	1	1	1	1	4
Komorní, Souborová nebo Orchesterální hra	1	1	1	1	4
Celkem hodin týdně	2	2	2	2	8

STUDIUM PRO DOSPĚLÉ

Hodinová dotace a skladba vyučovaných předmětů se řídí učebním plánem základního studia II. stupně.

Poznámky k UP:

- žák může být na základě individuálních dispozic a rozhodnutí učitele zařazen do povinně volitelného předmětu dříve, než je uvedeno v učebním plánu

5.1.1.20.6 Učební osnovy vyučovaných předmětů, název předmětů, charakteristika

Předmět Hra na elektrickou kytaru:

Oproti akustické kytaře je zvuk snímán snímači, které slouží jako převodníky zvuku strun a dále je upravován zesilovačem, nebo jinými zvukovými efekty. To umožňuje širokou škálu zvuků, proto je vhodné se nejprve věnovat studiu akustické kytary, zvláště u malých dětí, a tím získat základní hudební znalost i a manuální zručnost.

Předmět Komorní, Souborová nebo Orchesterální hra:

Vychovává a zdokonaluje žáka ve hře s více nástroji v různých kombinacích (kytarová dua, tria, kvarteta, kombinace kytara zpěv, flétna, housle a jiné nástroje).

Hra v souboru nebo orchestru zapojuje žáky do kolektivní práce, učí se uplatňovat a využívat v praxi své znalosti a dovednosti získané v individuální výuce. Mezi studenty dochází k důležitému sociálnímu propojení, nezbytné pro další hudební i mimohudební vývoj jedince. Vzájemnou interakcí prohlubují své zkušenosti s praxí v tělese.

Předmět Hudební nauka:

Předmět Hudební nauka (charakteristika, učební osnovy a vzdělávací obsah) viz [Vzdělávací oblast Recepce a reflexe hudby](#).

5.1.1.20.7 Vzdělávací obsah předmětu Hra na elektrickou kytaru

Hra na elektrickou kytaru, základní studium I. stupně:

1. ROČNÍK

ŽÁK

- popíše a ukáže hlavní části nástroje
- ovládá orientaci na hmatníku v první poloze diatonicky
- důsledně střídá prsty v různých variantách
- hraje tóny v základní poloze
- uplatní 1, 2, 3, 4 prst levé ruky na melodických strunách
- dodržuje hru v kombinaci p-i,p-m,p-im,p-mi,/p-a/nebo trsátkem úhoz dolů
- zahraje dvojhlasý úhoz na prázdných strunách prsty p-i,p-m,p-a nebo trsátkem úhoz dolů
- interpretuje drobné přednesové skladby
- vyjmenuje označení prstů pravé a levé ruky
- zahraje lehká dua s vyučujícím
- seznamuje se s rozdíly elektrické a akustické kytary
- ovládá jednoduché doprovody dle základních akordových značek

2. ROČNÍK

ŽÁK

- ovládá praktickou orientaci na hmatníku v základní poloze a vyjmenuje hrané tóny
- použije při hře senzomotorické funkce
- uplatní techniku pravé a levé ruky
- hraje v rytmu a dle rytmického cítění
- ovládá orientaci do třetí polohy diatonicky
- reprodukuje základní dynamické funkce
- předvede hru tirando
- dokáže odlišit sílu v úhozu palcem
- ovládá elementární úkony spojené s nácvikem hry trojhlasu
- dovede popsat specifika elektrické kytary

3. ROČNÍK

ŽÁK

- zahraje přípravná cvičení na barré styl
- zahraje akordy v základní poloze/trojhlas i čtyřhlas/
- zahraje stupnice v rozsahu oktávy
- ovládá základní techniky hry střídavým trsátkem
- ovládá orientaci na hmatníku do 5.polohy diatonicky
- jednoduché jednohlasé melodie zahraje trsátkem
- synchronizuje pravou a levou ruku
- rozumí rozdílu ve tvoření tónu na obou typech kytar

4. ROČNÍK

ŽÁK

- plně přechází na elektrickou kytaru
- zahraje alespoň jeden z pěti základních pentatonických tvarů/prstokladů
- ovládá základní doprovody podle akordických značek
- zahraje tzv. synkopu a cítí pomocí triolového/swingového frázování
- zvládne hru pravou rukou v rytmických motivech
- ovládá orientaci na hmatníku u strun E - d do 8.polohy, u strun g – e1 do 10.polohy
- rozpozná rozdíl využití zapojení snímačů na barvu zvuku

5. ROČNÍK

ŽÁK

- hraje ve vyšších polohách (do XII)
- ovládá zapojení efektů „krabiček“ a zná jejich význam
- nacvičuje hru legato i staccato
- ovládá orientaci na hmatníku diatonicky u strun E – d do 10.polohy, u strun g – e1 do 12. polohy
- ovládá princip tlumení tzv. malíkovou hranou
- hraje na různé typy zvuků (jak „čistý, tak zkreslený“), chápe jejich využití
- ovládá minimálně 3 pentatonické tvary

6. ROČNÍK

ŽÁK

- ovládá techniku vytahování tónů (o půl tónu, o jeden tón, event. o 1,5 tónu)
- zahraje kvartové a terciové souzvuky (tzv. powerchordy)
- používá malé barré a uplatní je jak v riffech, tak sólech
- ovládá orientaci na hmatníku diatonicky u strun E – e1 do 12. Polohy
- ovládá orientaci v notovém zápisu i tabulatuře
- zahraje legato vzestupné i sestupné
- ovládá všech 5 základních pentatonických tvarů

7. ROČNÍK

ŽÁK

- orientuje se v základních akordických značkách
- ovládá orientaci na hmatníku diatonicky a částečně chromaticky u strun E – e1 do 12.polohy
- seznamuje se s technikou hammering, slide
- uplatní své znalosti o ladění nástroje
- ovládá lehkou improvizaci pomocí stupnic a motivů
- aktivně využívá analogových efektů, orientuje se v typech kytarových aparatur
- zahraje velké barré a umí ho využít při modulacích
- samostatně nacvičí jednoduchou skladbu dle notového zápisu a tabulatury
- doplňuje znalosti o stupnice durové/mollové v různých polohách hmatníku

Hra na elektrickou kytaru, přípravné studium II. stupně:

Vzdělávací obsah přípravného studia II. stupně vychází z vzdělávacího obsahu pro základní studium I. stupně. Školní výstupy v jednotlivých vzdělávacích oblastech stanovuje třídní učitel na základě individuálních dispozic žáka. Vzdělávacím cílem tohoto studia je připravit žáka ke vzdělávání v základním studiu II. stupně.

Hra na elektrickou kytaru, základní studium II. stupně:

I. ROČNÍK

ŽÁK

- hraje etudy a skladby střední technické obtížnosti
- ovládá základní techniky hry trsátkem a částečně prsty p-i-m-a
- uplatní své znalosti o nastavení kytarového aparátu (jednotlivých korekcí) a základních kytarových efektech (chorus, flanger, delay, wah – wah...), digitálních multiefektech
- vnese do interpretace vlastní podněty a invence
- přednesové skladby hraje z paměti (po dohodě lze učinit výjimku)

II. ROČNÍK

ŽÁK

- uplatňuje základy stylovosti hraných skladeb
- ve hře prezentuje barevné a dynamické odstíny
- uplatní své znalosti v počítačových kytarových programech
- ovládá pokročilé kytarové techniky jako tzv. bending – ohýbání tónu, vytahování strun – bluesová technika hry
- předvede tremolo trsátkovou technikou
- hraje skladby autorů 20. století
- přednesové skladby hraje z paměti (po dohodě lze učinit výjimku)

III. ROČNÍK

ŽÁK

- uplatní při hře další pokročilé techniky jako hammering nebo tapping
- vytváří vlastní prstoklady
- objektivně hodnotí svůj výkon
- přednesové skladby hraje z paměti (po dohodě lze učinit výjimku)

IV. ROČNÍK

ŽÁK

- hraje skladby z oblasti nonartificiální hudby střední obtížnosti
- ovládá hru sólovou i doprovodnou
- ovládá čtení zápisu skladeb pomocí not, tabulatury a kytarových značek střední obtížnosti
- chápe hudební formy hraných skladeb (blues, standarty...)
- přednesové skladby hraje z paměti (po dohodě lze učinit výjimku)
- doplňuje znalosti stupnic dur a moll o jiné škály (harmonická dur/moll; arabská aj.)

5.1.1.20.8 Vzdělávací obsah předmětu Komorní, Souborová nebo Orchestrální hra

Komorní, Souborová nebo Orchestrální hra, základní studium I. stupně:

5. ROČNÍK

ŽÁK

- hraje jednohlasé melodie
- dodržuje předepsané délky tónů
- interpretuje těžké a lehké doby
- zahraje synkopické útvary
- ve hře dodržuje dynamiku skladby
- ovládá a hraje repetice
- dokáže dodržet určené tempo

7. ROČNÍK

ŽÁK

- hraje vícehlasé party
- interpretuje složitější rytmické útvary
- předvede ritardando a accelerando
- hraje skladby více slohových období
- při hře vnímá tempo spoluhráče
- užívá barevných odstínů a rejstříků

Komorní, Souborová nebo Orchestrální hra, základní studium II. stupně:

II. ROČNÍK

ŽÁK

- hraje technicky obtížnější skladby
- hraje v polohách
- interpretuje hudbu alespoň 2 různých stylů
- přináší vlastní interpretační invence do hry

IV. ROČNÍK

ŽÁK

- interpretuje hudbu alespoň 3 různých stylů
- rozliší a zahraje sólový a doprovodný part
- hraje dle zásad správné dobové interpretace
- přináší vlastní interpretační nápady do hraných skladeb
- dodržuje dynamiku a tektoniku skladeb

5.1.1.21 Studijní zaměření Hra na baskytaru

Baskytara je strunný hudební nástroj, který v moderní hudbě nahrazuje funkci kontrabasů. Úlohou baskytary je především hrát basovou linku. Spolu s bicími tak tvoří základ rytmu a podporuje harmonii. Baskytara se v některých žánrech prosadila i jako sólový nástroj / jazz, latin, funky /. Baskytara má obvykle čtyři struny. Vyskytují se i nástroje pětistrunné a šestistrunné. Obvykle má baskytara pražce. Existují i baskytary bezpražcové. Také se objevují baskytary neelektrické akustické. Dnes se vyrábějí i baskytary menších velikostí, vhodné pro hru mladších žáků.

5.1.1.21.1 Učební plán

Učební plán: 24

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	Celkem hodin
Hra na baskytaru	1	1	1	1	1	1	1	7
Komorní, Souborová nebo Orchestrální hra				1	1	1	1	4
Hudební nauka	1	1	1	1	1			5
Celkem hodin týdně	2	2	2	3	3	2	2	16

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM II. STUPNĚ

		1. ročník
Hra na baskytaru		1
Volitelný předmět	Komorní, Souborová nebo Orchestrální hra	1
	Hudební nauka	1
Celkem hodin týdně		2

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	Celkem hodin
Hra na baskytaru	1	1	1	1	4
Komorní, Souborová nebo Orchestrální hra	1	1	1	1	4
Celkem hodin týdně	2	2	2	2	8

STUDIUM PRO DOSPĚLÉ

Hodinová dotace a skladba vyučovaných předmětů se řídí učebním plánem základního studia II. stupně.

Poznámky k UP:

- žák může být na základě individuálních dispozic a rozhodnutí učitele zařazen do povinně volitelného předmětu dříve, než je uvedeno v učebním plánu,

5.1.1.21.2 Učební osnovy vyučovaných předmětů, název předmětů, charakteristika

Předmět Hra na baskytaru:

Baskytara je strunný hudební nástroj, který v moderní hudbě nahrazuje funkci kontrabasů. Úlohou baskytary je především hrát basovou linku. Spolu s bicími tak tvoří základ rytmu a podporuje harmonii. Baskytara se v některých žánrech prosadila i jako sólový nástroj / jazz, latin, funky /. Baskytara má obvykle čtyři struny. Vyskytují se i nástroje pětistrunné a šestistrunné. Obvykle má baskytara pražce. Existují i baskytary bezpražcové. Také se objevují baskytary neelektrické akustické. Dnes se vyrábějí i baskytary menších velikostí, vhodné pro hru mladších žáků.

Předmět Komorní, Souborová nebo Orchesterální hra:

Vychovává a zdokonaluje žáka ve hře s více nástroji v různých kombinacích (jazzová seskupení, hra v orchestrech školy atp.).

Předmět Hudební nauka:

Předmět Hudební nauka (charakteristika, učební osnovy a vzdělávací obsah) viz [Vzdělávací oblast Recepce a reflexe hudby](#).

5.1.1.21.3 Vzdělávací obsah předmětu Hra na baskytaru

Hra na baskytaru, základní studium I. stupně:

1. ROČNÍK

ŽÁK

- pojmenuje části nástroje
- dbá na správné sezení, správné držení nástroje a postavení pravé ruky
- předvede úhoz dopadem prstů pravé ruky při hře na prázdných strunách
- použije k tlumení prstů levé ruky
- přečte noty v basovém klíči
- dbá na správné postavení levé ruky
- hraje v I. a II. poloze
- zahraje podle not v I. nebo ve II. poloze jednoduchou lidovou píseň a skladbičku

2. ROČNÍK

ŽÁK

- zrealizuje plynulou výměnu mezi I. a II. polohou
- hraje ve III. poloze
- prokáže správné držení nástroje, správné postavení pravé i levé ruky v jednoduchých rytmických motivech
- rozlišuje dynamiku p – f
- vytvoří jednoduchý doprovod k lidovým písním / z not, z akordických značek /
- pozná základní harmonické funkce TSD

3. ROČNÍK

ŽÁK

- hraje ve III. rozšířené a IV. poloze
- zrealizuje plynulou výměnu mezi I. a IV. polohou
- použije ke hře také trsátko
- předvede hru tenuto, staccato, akcenty, legato / hammer-on, pull-off, kombinované /
- prokáže schopnost reagovat na rozdíly v notovém zápisu a v jeho provedení při hře klasické a swingové / bluesové / hudby

4. ROČNÍK

ŽÁK

- hraje v V. a VI. poloze
- zrealizuje plynulou výměnu mezi I. a VI. polohou
- zahraje hru glissando, slide, slide legato, glissando na třech tónech, na dvou strunách, nahoru, dolů, hru z tabulatur
- zahraje složitější rytmické motivy / synkopy, ligatury /
- interpretuje repertoár různých stylových období

5. ROČNÍK

ŽÁK

- zahraje v VII. a VIII. poloze
- zrealizuje plynulou výměnu mezi I. a VIII. polohou
- využije v rychlých rytmických pasážích techniku hry trsátkem
- využije v doprovodech hru licků
- předvede hru dvojhlasu, trojhlasu, slapový palec, trhanou techniku, neznělé perkusní úhozy
- prokáže elementární zručnost ve hře z listu – na úrovni 2. ročníku

6. ROČNÍK

ŽÁK

- zahraje v IX. a X. poloze
- zrealizuje plynulou výměnu mezi I. a X. polohou
- využije pomocný prstoklad při hře oktáv ve slapové technice
- zahraje zmenšený septakord a jeho obraty
- prokáže znalost hry podle akordických značek
- prokáže znalost slapové techniky
- prokáže zručnost ve hře z listu - na úrovni učiva 3.ročníku a hru z paměti

7. ROČNÍK

ŽÁK

- zahraje v XI. a XII. poloze
- zrealizuje plynulou výměnu mezi I. a XII. polohou
- prokáže znalost přirozených / ve XII, VII, V, IV poloze / a umělé flažolety
- samostatně naladí svůj nástroj

- doprovodí podle notace i akordických značek a vytvoří vlastní rytmicky složitější doprovod
- prokáže znalost různých stylů a žánrů

Hra na baskytaru, přípravné studium II. stupně:

Vzdělávací obsah přípravného studia II. stupně vychází z vzdělávacího obsahu pro základní studium I. stupně. Školní výstupy v jednotlivých vzdělávacích oblastech stanovuje třídní učitel na základě individuálních dispozic žáka. Vzdělávacím cílem tohoto studia je připravit žáka ke vzdělávání v základním studiu II. stupně.

Hra na baskytaru, základní studium II. stupně:

I. ROČNÍK

ŽÁK

- hraje v XIII. poloze
- zrealizuje plynulou výměnu mezi I. a XIII. polohou
- prokáže znalost přirozených flažoletů / ve II., III., IX. poloze /

II. ROČNÍK

ŽÁK

- hraje v XIV. poloze
- zrealizuje plynulou výměnu mezi I. a XIV. polohou
- využije v interpretaci vlastní výrazový projev

III. ROČNÍK

ŽÁK

- hraje v XV. poloze
- zrealizuje plynulou výměnu mezi I. a XV. polohou
- prokáže znalost not v houslovém klíči

IV. ROČNÍK

ŽÁK

- prokáže samostatný názor na provedení dané skladby
- prokáže schopnost posoudit svůj výkon i výkony ostatních
- prokáže schopnost si poradit s různými technickými prvky hry na nástroj v různých stylech a žánrech / blues, jazz, folk /

5.1.1.21.4 Vzdělávací obsah předmětu Komorní, Souborová nebo Orchesterální hra

Komorní, Souborová nebo Orchesterální hra, základní studium I. stupně:

5. ROČNÍK

ŽÁK

- hraje jednohlasé melodie
- dodržuje předepsané délky tónů
- interpretuje těžké a lehké doby
- zahraje synkopické útvary
- ve hře dodržuje dynamiku skladby
- ovládá a hraje repetice
- dodržuje tempo

7. ROČNÍK

ŽÁK

- hraje vícehlasé party
- interpretuje složitější rytmické útvary
- předvede ritardando a accelerando
- hraje skladby více slohových období
- při hře vnímá tempo spoluhráče
- užívá barevných odstínů a rejstříků

Komorní, Souborová nebo Orchesterální hra, základní studium II. stupně:

II. ROČNÍK

ŽÁK

- hraje technicky obtížnější skladby
- hraje v polohách
- interpretuje hudbu alespoň 3 slohových období
- přináší vlastní interpretační invence do hry

IV. ROČNÍK

ŽÁK

- hraje skladby 4. slohových období
- rozliší a zahraje sólový a doprovodný part
- hraje dle zásad správné dobové interpretace
- přináší vlastní interpretační nápady do hraných skladeb
- dodržuje dynamiku a tektoniku skladby

5.1.1.22 Studijní zaměření Hra na háčkovou harfu

Háčková harfa patří do skupiny malých takzvaných bezpedálových harf, které patří k lidovým nástrojům a byla tradičním nástrojem i u nás. Zachovává si typický harfový zvuk, je nástrojem nejen sólovým, ale uplatní se i v komorních souborech. Stylově a žánrově má bohaté využití, je vhodným nástrojem i pro mladší děti.

5.1.1.22.1 Učební plán

Učební plán: 25

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM I. STUPNĚ

	1. ročník	2. ročník
Hra na háčkovou harfu	1	1
Přípravná hudební výchova	1	1
Celkem hodin týdně	2	2

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	Celkem hodin
Hra na háčkovou harfu	1	1	1	1	1	1	1	7
Komorní, Souborová nebo Orchestrální hra				1	1	1	1	4
Hudební nauka	1	1	1	1	1			5
Celkem hodin týdně	2	2	2	3	3	2	2	16

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM II. STUPNĚ

		1. ročník
Hra na háčkovou harfu		1
Volitelný předmět	Komorní, Souborová nebo Orchestrální hra	1
	Hudební nauka	1
Celkem hodin týdně		2

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	Celkem hodin
Hra na háčkovou harfu	1	1	1	1	4
Komorní, Souborová nebo Orchesterální hra	1	1	1	1	4
Celkem hodin týdně	2	2	2	2	8

STUDIUM PRO DOSPĚLÉ

Hodinová dotace a skladba vyučovaných předmětů se řídí učebním plánem základního studia II. stupně.

Poznámky k UP:

- přípravné studium je vyučováno individuálně nebo ve skupince dvou žáků,
- žák může být na základě individuálních dispozic a rozhodnutí učitele zařazen do povinně volitelného předmětu dříve, než je uvedeno v učebním plánu,

5.1.1.22.2 Učební osnovy vyučovaných předmětů, název předmětů, charakteristika

Předmět Hra na háčkovou harfu:

Háčková harfa patří do skupiny malých tzv. bez pedálových harf, které patří k lidovým nástrojům a byla tradičním nástrojem i u nás. Zachovává si typický harfový zvuk, je nástrojem nejen sólovým, ale uplatní se i v komorních souborech. Stylově a žánrově má bohaté využití, je vhodným nástrojem i pro mladší děti.

Předmět Komorní, Souborová nebo Orchesterální hra:

Komorní hra je předmět zabývající se studiem a interpretací skladeb určených pro komorní soubory. Tyto nejsou vázány pouze na vzájemné kombinace lidových nástrojů, ale mohou být instrumentálně různorodé. Studovaná literatura zahrnuje různá stylová období i žánry. Při společné práci je kladen důraz nejen na souhru, výraz, způsob interpretace, společný zvuk, kreativitu, ale i zodpovědný přístup. Harfa může být i součástí souboru nebo orchestru, zde se počítá s dovedností reakce na vedoucího či dirigenta.

Předmět Hudební nauka:

Předmět Hudební nauka (charakteristika, učební osnovy a vzdělávací obsah) viz [Vzdělávací oblast Receptce a reflexe hudby](#).

5.1.1.22.3 Vzdělávací obsah předmětu Hra na háčkovou harfu

Hra na háčkovou harfu, přípravné studium I. stupně:

ŽÁK

- pojmenuje a vyhledá všechny struny
- předvede a popíše správné sezení u nástroje
- při hře střídá ruce

Hra na háčkovou harfu, základní studium I. stupně:

1. ROČNÍK

ŽÁK

- předvede způsob hry s upoutanými prsty
- předvede střídání různých skupinek prstů při vkládání
- zahraje stupnici durovou a trojzvuk zvlášť (C, G, F)
- přečte noty, vytleská rytmus, zahraje jednoduchý notový zápis
- zahraje kvalitním tónem stejné barvy i síly
- zná základní dynamická (p,mf,f) a tempová označení a využívá je při interpretaci

2. ROČNÍK

ŽÁK

- zahraje s vloženými prsty
- dodrží notový zápis (v rozsahu g – c3, základní rytmické struktury, dbá na držení tempa)
- zahraje stupnice dohromady oběma rukama, u akordů střídá ruce (C, G, D, F, B)
- zahraje přípravná cvičení na hru arpeggio
- zahraje s dynamikou
- předvede hru s osamostatněním rukou
- předvede a popíše hru glizando
- popíše a uplatní používání háčků (při hře s posuvkami)

3. ROČNÍK

ŽÁK

- zahraje dvojhmaty -tercie, kvinty
- zahraje arpeggio zvlášť
- zahraje glizando ve větším rozsahu
- zahraje stupnice s akordy dohromady, dbá na plynulou výměnu prstů
- zahraje melodickou ozdobu - příraz
- zahraje s dynamikou kantabilním způsobem
- u přednesových skladeb hraje s odpovídajícím výrazem
- zahraje skladby z paměti
- zahraje jednoduchý doprovod k písni
- popíše a uplatní používání háčků (při hře s předznamenáním)

4. ROČNÍK

ŽÁK

- zahraje stupnice a akordy s obraty v různých rytmických variantách a kombinacích
- zahraje technická cvičení a etudy v různých rytmických variantách
- zahraje dvojhmaty – oktávy
- zahraje melodickou ozdobu – skupinka
- zahraje arpeggio dohromady (zároveň)
- zahraje čtyřzvuk
- popíše a předvede způsob hry „u desky“
- pozná rozladění nástroje
- posoudí svůj výkon

5. ROČNÍK

ŽÁK

- zahraje stupnice a akordy s obraty v různých rytmických variantách a kombinacích
- zahraje technická cvičení a etudy v různých akcentovaných variantách
- zahraje melodické ozdoby – nátryl a mordent
- zahraje přípravná cvičení na trylek
- předvede a popíše hru flažoletů
- předvede a popíše hru etoufé
- zahraje čtyřzvuky (kombinace)
- zahraje arpeggio dohromady (postupně)
- přeháčkuje si háčky během hry
- zahraje s odpovídajícím výrazem, samostatně uplatní dynamické a jiné výrazové prvky
- pozná a určí rozladění nástroje

6. ROČNÍK

ŽÁK

- zahraje stupnice a akordy s obraty různých rytmických variantách a kombinacích
- zahraje technická cvičení a etudy v různých akcentovaných variantách
- zahraje technická cvičení a etudy v rychlých tempech
- zahraje trylek
- zahraje flažolety
- předvede a popíše hru bisbigliando
- přeháčkuje háčky v náročnějších kombinacích
- rozliší a rozdílně interpretuje hudební slohy a styly
- doladí si rozladěnou strunu
- improvizuje doprovod k písni z akordických značek

7. ROČNÍK

ŽÁK

- analyzuje základní problémy nástrojové hry
- zahraje samostatně připravenou skladbu
- provede přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů po technické, výrazové a obsahové stránce – využívá dynamiku, tempové rozlišení, frázování, agogiku

- prezentuje zvukové možnosti nástroje
- interpretuje lidovou hudbu svým způsobem podle sluchu, spontánně muzicíruje, improvizuje doprovod k písni
- popíše a provede základní údržbu nástroje a naladí harfu

Hra na háčkovou harfu, přípravné studium II. stupně:

Vzdělávací obsah přípravného studia II. stupně vychází z vzdělávacího obsahu pro základní studium I. stupně. Školní výstupy v jednotlivých vzdělávacích oblastech stanovuje třídní učitel na základě individuálních dispozic žáka. Vzdělávacím cílem tohoto studia je připravit žáka ke vzdělávání v základním studiu II. stupně.

Hra na háčkovou harfu, základní studium II. stupně:

I. ROČNÍK

ŽÁK

- zahraje samostatně nastudované skladby s využitím všech výrazových prvků a s ohledem na styl a žánr
- předvede základní údržbu nástroje a ladění
- zhodnotí a posoudí svůj výkon

II. ROČNÍK

ŽÁK

- předvede náročnější techniku hry - rychlé tempo
- předvede náročnější techniku hry - etoufé
- předvede náročnější techniku hry- flažolety
- předvede náročnější techniku hry- bisbigliando
- předvede náročnější techniku hry -akordová technika

III. ROČNÍK

ŽÁK

- řeší samostatně problémy -vkládání
- řeší samostatně problémy -přeladování,
- řeší samostatně problémy -frázování
- řeší samostatně výrazové prostředky při nácviku a interpretaci skladeb
- vystihne vhodnou barvu a kvalitu tónu

IV. ROČNÍK

ŽÁK

- zahraje skladbu podle vlastního výběru, při volbě této skladby a její interpretaci využije svých získaných hudebních vědomostí, interpretačních a posluchačských zkušeností
- propojí při hře z paměti znalosti o výrazu, formě a obsahu hrané skladby
- formuluje svůj názor na vlastní i slyšenou interpretaci skladby

5.1.1.22.4   **Vzdělávací obsah předmětu Komorní, Souborová nebo Orchestrální hra**

Komorní, Souborová nebo Orchestrální hra, základní studium I. stupně:

5. ROČNÍK

ŽÁK

- zahraje skladby různých stylů a žánrů přiměřené jeho schopnostem
- samostatně uplatní interpretační zkušenosti z individuální výuky
- realizuje pokyny k interpretaci (D. Capo, D. Segno, Coda, Fine, Repetice, dynamická znaménka aj.)

7. ROČNÍK

ŽÁK

- sleduje a vnímá ostatní spoluhráče, pohotově reaguje
- aktivně spolupracuje se spoluhráči (vhodná dynamika, tempo, frázování, agogika)
- posoudí svůj výkon i výkony ostatních

Komorní, Souborová nebo Orchestrální hra, základní studium II. stupně:

II. ROČNÍK

ŽÁK

- rozebere studovanou skladbu (např. rozliší nálady, téma, návrat, kódu)
- realizuje hudební pokyny vyplývající z notového zápisu
- spolupracuje na vytváření jejich společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladeb

IV. ROČNÍK

ŽÁK

- reaguje na tempové, dynamické a agogické změny, udrží tempo a rytmus i v komplikovanějších polyrytmických strukturách
- tvoří vlastní improvizace vhodného doprovodu
- obhájí vlastní názor na studovanou skladbu

5.1.1.23 Studijní zaměření Hra na mandolínu

Mandolína je melodický, drnkací nástroj. Má zdvojené struny, které odpovídají strunám houslí, proto je možno vedle původních skladeb pro mandolínu čerpat také z houslové literatury. Mandolínu může využít i žák houslista. Ve srovnání s kytarou je vhodná i pro hráče s menší rukou. Mandolína se uplatní jako nástroj sólový i v různých typech souborů (country a bluegrassové skupiny).

5.1.1.23.1 Učební plán

Učební plán: 26

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	Celkem hodin
Hra na mandolínu	1	1	1	1	1	1	1	7
Komorní hra				1	1	1	1	4
Hudební nauka	1	1	1	1	1			5
Celkem hodin týdně	2	2	2	3	3	2	2	16

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM II. STUPNĚ

		1. ročník
Hra na mandolínu		1
Volitelný předmět	Komorní hra	1
	Hudební nauka	1
Celkem hodin týdně		2

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	Celkem hodin
Hra na mandolínu	1	1	1	1	4
Komorní hra	1	1	1	1	4
Celkem hodin týdně	2	2	2	2	8

STUDIUM PRO DOSPĚLÉ

Hodinová dotace a skladba vyučovaných předmětů se řídí učebním plánem základního studia II. stupně.

Poznámky k UP:

- žák může být na základě individuálních dispozic a rozhodnutí učitele zařazen do předmětu Komorní hra dříve, než je uvedeno v učebním plánu,

5.1.1.23.2 Učební osnovy vyučovaných předmětů, název předmětů, charakteristika

Předmět Hra na mandolínu:

Mandolína je melodický, drnkací nástroj. Má zdvojené struny, které odpovídají strunám houslí, proto je možno vedle původních skladeb pro mandolínu čerpat také z houslové literatury. Mandolínu může využít i žák houslista. Ve srovnání s kytarou je vhodná i pro hráče s menší rukou. Mandolína se uplatní jako nástroj sólový i v různých typech souborů (country a bluegrassové skupiny).

Předmět Komorní hra:

Komorní hra je předmět zabývající se studiem a interpretací skladeb určených pro komorní soubory. Tyto nejsou vázány pouze na vzájemné kombinace lidových nástrojů, ale mohou být instrumentálně různorodé. Studovaná literatura zahrnuje různá stylová období i žánry. Při společné práci je kladen důraz nejen na souhru, výraz, způsob interpretace, společný zvuk, kreativitu, ale i zodpovědný přístup.

Předmět Hudební nauka:

Předmět Hudební nauka (charakteristika, učební osnovy a vzdělávací obsah) viz [Vzdělávací oblast Recepce a reflexe hudby](#).

5.1.1.23.3 Vzdělávací obsah předmětu Hra na mandolínu

Hra na mandolínu, základní studium I. stupně:

1. ROČNÍK

ŽÁK

- pojmenuje části nástroje, vyjmenuje struny
- vytvoří si základní návyky a dovednosti (sezení, správné držení rukou)
- postaví ruku do patřičné pozice v I. poloze
- zahraje píseň nebo skladbičku z paměti
- ukáže v notovém zápisu na notu a zahraje ji na nástroji

2. ROČNÍK

ŽÁK

- správně drží nástroj a trsátko
- zahraje jednoduchou melodii v durovém a mollovém prstokladu
- předvede hru piano a forte

- zahraje píseň nebo drobnou skladbu z paměti
- hraje společně s dalším nástrojem (s učitelem)

3. ROČNÍK

ŽÁK

- upevní dosud probrané prstoklady a obohatí je dalšími
- hraje vybrané stupnice dur a moll podle probraných prstokladů
- zahraje akordy k doprovodu písně pomocí základních harmonických funkcí T-S-D
- předvede hru z paměti
- zahraje společně s jinými nástroji

4. ROČNÍK

ŽÁK

- vybrnká melodii ve III. poloze
- předvede hru tremolo v kombinaci s jednoduchými úhozy
- zahraje z listu učivo na úrovni 1. ročníku
- zahraje v daných tóninách durové i mollové akordy k doprovodu písně

5. ROČNÍK

ŽÁK

- zahraje stupnici dur a moll s výměnou do 3. polohy
- zahraje staccato, tremolo a tremolované legato a pozná melodické ozdoby
- zahraje vybrané durové a mollové akordy v akordickém doprovodu písní
- zahraje z listu na úrovni II. ročníku
- předvede hru z paměti
- orientuje se v notovém zápisu skladeb různých stylových období

6. ROČNÍK

ŽÁK

- vybrnká melodii v V. poloze
- předvede hru základních melodických ozdob
- přechází z I. do III. polohy a zpět
- přečte samostatně noty v nové skladbě
- zahraje z listu na úrovni III. ročníku

7. ROČNÍK

ŽÁK

- naladí si nástroj a vymění strunu
- využije hru staccato, tremolo, tremolované legato a skluzy, přírazy, odtrhy
- orientuje se v 1., 3., a 5. poloze
- vyřeší samostatněji technické záležitosti při nácvičku skladby
- doprovází písně v různých tóninách akordy
- zahraje z listu na úrovni IV. ročníku

- nastuduje skladbu na absolventské vystoupení
- hraje v rychlejších tempech a náročnějších rytmech (synkopa, tečkovaný)

Hra na mandolínu, přípravné studium II. stupně:

Vzdělávací obsah přípravného studia II. stupně vychází z vzdělávacího obsahu pro základní studium I. stupně. Školní výstupy v jednotlivých vzdělávacích oblastech stanovuje třídní učitel na základě individuálních dispozic žáka. Vzdělávacím cílem tohoto studia je připravit žáka ke vzdělávání v základním studiu II. stupně.

Hra na mandolínu, základní studium II. stupně:

I. ROČNÍK

ŽÁK

- předvede hru staccato v kombinaci s tremolem a tremolovaným legatem
- aplikuje správné zásady nácvičku skladeb při samostudiu
- prokáže všestrannou technickou úroveň v rámci minimálních požadavků daných oddělením strunných nástrojů

II. ROČNÍK

ŽÁK

- interpretuje skladby z různých stylových období
- vytvoří jednoduché improvizované melodie
- využívá akordy k doprovodu písní
- zahraje na mandolínu se snímačem

III. ROČNÍK

ŽÁK

- zvládá hru v I. až V. poloze
- zazpívá píseň a doprovodí ji akordy
- zahraje na elektroakustickou mandolínu
- zahraje z listu drobné skladby na úrovni 5. ročníku

IV. ROČNÍK

ŽÁK

- samostatně řeší technické záležitosti při nácvičku skladby
- používá různá trsátka, odpovídající stylu a žánru hraných skladeb
- rozšiřuje hudební rozhled poslechem hudby a návštěvou koncertů
- je schopen hry v souborech různého zaměření

5.1.1.23.4 Vzdělávací obsah předmětu Komorní hra

Komorní hra, základní studium I. stupně:

5. ROČNÍK

ŽÁK

- samostatně využije interpretační zkušenosti z individuální výuky
- zodpovědně přistupuje ke společné činnosti (docházka, dochvilnost)
- pečlivě se připravuje, tato příprava mu umožní vnímat ostatní spoluhráče a jejich vzájemnou souhru

7. ROČNÍK

ŽÁK

- aktivně spolupracuje se spoluhráči (vhodná dynamika, tempo, frázování, agogika)
- posoudí svůj výkon i výkony ostatních

Komorní hra, základní studium II. stupně:

II. ROČNÍK

ŽÁK

- zodpovědně se zapojí do souborů nejrůznějšího obsazení a žánrového zaměření
- spolupracuje na vytváření jejich společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladeb

IV. ROČNÍK

ŽÁK

- rozebere studovanou skladbu (např. rozliší nálady, téma, návrat)
- obhájí vlastní názor na studovanou skladbu
- využije vlastní invenci při improvizaci vhodného doprovodu

5.1.1.24 Studijní zaměření Hra na bicí nástroje

Bicí nástroje, pod tímto názvem se nabízí široká nabídka nástrojů: blahozvučné(malý buben, bicí souprava, tympány) melodické (zvony, zvonkohra, xylofon, vibrafon, marimba) a ostatní (triangl, tamburína, cabasa, maracas). Bicí nástroje se uplatní nejen sólově, ale i v různých typech souborů, orchestrů a žánrů.

5.1.1.24.1 Učební plán

Učební plán: 27

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM I. STUPNĚ

	1. ročník	2. ročník
Hra na bicí nástroje	1	1
Přípravná hudební výchova	1	1
Celkem hodin týdně	2	2

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	Celkem hodin
Hra na bicí nástroje	1	1	1	1	1	1	1	7
Komorní, Souborová nebo Orchestrální hra				1	1	1	1	4
Hudební nauka	1	1	1	1	1			5
Celkem hodin týdně	2	2	2	3	3	2	2	16

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM II. STUPNĚ

		1. ročník
Hra na bicí nástroje		1
Volitelný předmět	Komorní, Souborová nebo Orchestrální hra	1
	Hudební nauka	1
Celkem hodin týdně		2

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	Celkem hodin
Hra na bicí nástroje	1	1	1	1	4
Komorní, Souborová nebo Orchestrální hra	1	1	1	1	4
Celkem hodin týdně	2	2	2	2	8

STUDIUM PRO DOSPĚLÉ

Hodinová dotace a skladba vyučovaných předmětů se řídí učebním plánem základního studia II. stupně.

Poznámky k UP:

- přípravné studium je vyučováno individuálně nebo ve skupince dvou žáků,
- žák může být na základě individuálních dispozic a rozhodnutí učitele zařazen do povinně volitelného předmětu dříve, než je uvedeno v učebním plánu

5.1.1.24.2 Učební osnovy vyučovaných předmětů, název předmětů, charakteristika

Předmět Hra na bicí nástroje:

Bicí nástroje, pod tímto názvem se nabízí široká nabídka nástrojů: blahozvučné(malý buben, bicí souprava, tympány) melodické (zvony, zvonkohra, xylofon, vibrafon, marimba) a ostatní (triangl, tamburína, cabasa, maracas). Bicí nástroje se uplatní nejen sólově, ale i v různých typech souborů, orchestrů a žánrů.

Předmět Komorní, Souborová nebo Orchestrální hra:

Předmět se zabývá se studiem a interpretací skladeb určených pro soubory a orchestry. Tyto mohou být instrumentálně různorodé a studovaná literatura zahrnuje různá stylová období i žánry. Při společné práci je kladen důraz nejen na souhru, výraz, způsob interpretace, společný zvuk, kreativitu, ale i zodpovědný přístup.

Předmět Hudební nauka:

Předmět Hudební nauka (charakteristika, učební osnovy a vzdělávací obsah) viz [Vzdělávací oblast Recepce a reflexe hudby](#).

5.1.1.24.3 Vzdělávací obsah předmětu Hra na bicí nástroje

Hra na bicí nástroje, přípravné studium I. stupně:

ŽÁK

- pojmenuje základní části bicí soupravy
- předvede správné držení těla a paliček
- při hře střídá ruce

Hra na bicí nástroje, základní studium I. stupně:

1. ROČNÍK

ŽÁK

- předvede při hře správné držení těla a paliček s uvolňováním rukou
- používá správný úder
- zahraje základní rytmické struktury (kombinace čtvrtových a osminových not) na malý buben
- vytleská rytmus z jednoduchého notového zápisu a zahraje ho na malý buben se správným střídáním rukou

2. ROČNÍK

ŽÁK

- respektuje a dodržuje notový zápis
- předvede hru přírazů (jednoduchý)
- předvede základy víření
- zahraje dynamicky od p do f
- zahraje na bicí soupravu v kombinaci velký buben, malý buben a hi-hat

3. ROČNÍK

ŽÁK

- zahraje víření s rozdílnou dynamikou na malý buben
- předvede na bicí soupravu dovednost nezávislého ovládní rukou a nohou
- předvede základní beatové doprovody
- zahraje na melodický nástroj z not (při hře střídá ruce)

4. ROČNÍK

ŽÁK

- předvede různé techniky hry (jednoduché, dvojité, paradidly) a základní typy úderů na blánu (střed, okraj), na ráfek
- předvede základní beatové doprovody s rozšířením soupravy o tom-tomy

- předvede základní techniku hry na melodické perkusní nástroje
- zahraje s dynamikou i na melodické nástroje

5. ROČNÍK

ŽÁK

- zahraje celou rytmickou stupnici na malý buben
- předvede přírazy - jednoduchý, dvojitý, trojitý a čtvrtý
- zahraje na bicí soupravu nebo melodický bicí nástroj s odpovídajícím výrazem (s doprovodem klavíru, CD)

6. ROČNÍK

ŽÁK

- zahraje na malý buben kombinace taktů (střídavé takty)
- zahraje celou rytmickou stupnici na bicí soupravu
- předvede náročnější techniky nezávislého ovládní rukou a nohou

7. ROČNÍK

ŽÁK

- předvede různou techniku hry na melodické bicí nástroje (způsob držení paliček – dvěma, čtyřmi)
- předvede základní techniku hry na rytmické a perkusní nástroje (paličkami – rukoklady, rukou, prsty, dlaněmi), využívá ji při hře doprovodu i sólově
- orientuje se v polyrytmických strukturách a realizuje je
- při hře na bicí soupravu předvede rytmické doprovody v základním tvaru i v jednoduchých variacích
- podle potřeby a svých dispozic si sestaví a naladí nástroj
- přehraje z listu přiměřeně obtížné skladby
- shrne a zobecní základní přehled o vývoji bicích nástrojů a uvede jejich příklady

Hra na bicí nástroje, přípravné studium II. stupně:

Vzdělávací obsah přípravného studia II. stupně vychází z vzdělávacího obsahu pro základní studium I. stupně. Školní výstupy v jednotlivých vzdělávacích oblastech stanovuje třídní učitel na základě individuálních dispozic žáka. Vzdělávacím cílem tohoto studia je připravit žáka ke vzdělávání v základním studiu II. stupně.

Hra na bicí nástroje, základní studium II. stupně:

I. ROČNÍK

ŽÁK

- předvede různé druhy techniky hry na tympány (rukoklady na více kotlů, různé techniky víření, správná volba paliček)
- připraví si multiperkusní sestavu a vybere vhodnou techniku hry podle notového zápisu

II. ROČNÍK

ŽÁK

- provede přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů po technické, výrazové a obsahové stránce
- improvizuje různé styly doprovodů

III. ROČNÍK

ŽÁK

- samostatně řeší techniku a způsob hry a výrazových prostředků při interpretaci skladeb
- dokáže popsat rozdíly mezi interpretací na bicí nástroje blahozvучné a melodické v minulosti a současnosti

IV. ROČNÍK

ŽÁK

- vyhraní se žánrově a stylem podle svého vkusu a posluchačských i interpretačních zkušeností
- má svůj názor na vlastní i slyšenou interpretaci skladeb

5.1.1.24.4 Vzdělávací obsah předmětu Komorní, Souborová nebo Orchesterální hra

Komorní, Souborová nebo Orchesterální hra, základní studium I. stupně:

5. ROČNÍK

ŽÁK

- hraje skladby různých stylů a žánrů přiměřené jeho schopnostem
- samostatně uplatní interpretační zkušenosti z individuální výuky
- realizuje pokyny k interpretaci (D. Capó, D. Segno, Coda, Fine, Repetice, dynamická znaménka aj.)

7. ROČNÍK

ŽÁK

- sleduje a vnímá ostatní spoluhráče
- pohotově reaguje na spoluhráče
- posoudí svůj výkon i výkony ostatních

Komorní, Souborová nebo Orchesterální hra, základní studium II. stupně:

II. ROČNÍK

ŽÁK

- rozebere studovanou skladbu (např. rozliší nálady, téma, návrat, kódu)
- realizuje hudební pokyny vyplývající z notového zápisu
- spolupracuje na vytváření společného zvuku

IV. ROČNÍK

ŽÁK

- reaguje na tempové, dynamické a agogické změny, udrží tempo a rytmus i v komplikovanějších polyrytmických strukturách
- tvoří vlastní improvizace a feelling
- obhájí vlastní názor na studovanou skladbu

5.1.1.25 Studijní zaměření Sólový zpěv

Posláním výuky sólového zpěvu na základních uměleckých školách je položení základů pro přirozené a správné zacházení se zpěvním hlasem, rozvíjení schopnosti zpívat vícehlas, umět spolupracovat s hudebním doprovodem, orientovat se v různých hudebních žánrech nebo hudebních obdobích a umět je správně interpretovat. To vše, umocněno používáním vhodných výrazových prostředků s uplatněním vlastního individuálního přístupu k uměleckému dílu, pomáhá rozvíjet u žáka kultivovaný pěvecký projev.

Během studia by se měl žák seznámit (alespoň v obrysech) s vývojem vokální hudby, poznat specifické znaky hudebně-dramatických útvarů jako je opera, opereta, muzikál.

K hudebnímu vzdělání zpěváka patří znalost základního dělení hlasových oborů, jejich sluchové rozpoznání a jejich nejznámější představitelé. Žák by se měl zajímat o současné dění v oblasti vokálního umění, postupně by měl dozrát ke schopnosti zhodnotit svůj výkon nebo poslouchané vokální a vokálně-instrumentální skladby a jejich interprety.

5.1.1.25.1 Učební plán

Učební plán: 28

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM I. STUPNĚ

	1. ročník	2. ročník
Sólový zpěv	1	1
Přípravná hudební výchova	1	1
Celkem hodin týdně	2	2

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	Celkem hodin
Sólový zpěv		1	1	1	1	1	1	1	7
Komorní zpěv						1	1	1	3
Volitelný předmět	Korepetice						0,5	0,5	1
	Hudební praktikum						1	1	2
Hudební nauka		1	1	1	1	1			5
Celkem hodin týdně		2	2	2	2	3	2,5 - 3	2,5 - 3	16 - 17

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM II. STUPNĚ

		1. ročník
Sólový zpěv		1
Volitelný předmět	Komorní zpěv	1
	Korepetice	1
	Hudební nauka	1
Celkem hodin týdně		2

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	Celkem hodin
Sólový zpěv		1	1	1	1	4
Komorní zpěv		1	1	1	1	4
Volitelný předmět	Korepetice	0,5	0,5	0,5	0,5	2
	Hudební praktikum	1	1	1	1	4
Celkem hodin týdně		2,5	2,5	2,5	2,5	10

STUDIUM PRO DOSPĚLÉ

Hodinová dotace a skladba vyučovaných předmětů se řídí učebním plánem základního studia II. stupně.

Poznámky k UP:

- výuka probíhá individuálně, nebo ve skupině dvou žáků max.do 2.roč. 1.stupně
- žák může být na základě individuálních dispozic na doporučení učitele a s rozhodnutím ředitele zařazen do předmětu Komorní zpěv dříve, než je uvedeno v učebním plánu

5.1.1.25.2 Učební osnovy vyučovaných předmětů, název předmětů, charakteristika

Předmět Sólový zpěv:

Zpěv je fyziologický projev člověka, který je nám vlastní od pravěku, je starší než mluvená řeč. Zpěv mimo jiné rozvíjí správné dýchání, artikulaci, vytváří endorfiny na mozku. Využití je velmi široké i pro neprofesionály: folklorní uskupení, folkové kapely, scholy, pěvecké sbory atd. Od dětství je žák zvyklý korigovat svůj hlasový projev a artikulaci, což velmi pomáhá i při výuce cizích jazyků.

Předmět Komorní zpěv:

Předmět Komorní zpěv umožňuje žákům využít znalostí a dovedností získaných v předmětu Sólový zpěv, vede je k dalšímu rozvoji přirozené muzikálnosti a přirozeného hudebně-pěveckého projevu, pomáhá dále rozvíjet hudební představivost a pěstovat hudební paměť. Žáci jsou vedeni k uvědomění si zodpovědnosti za společný výkon a nutnosti vzájemné spolupráce. Výuka probíhá ve skupině 2 - 10 žáků.

Předmět Korepetice:

Skladby technicky nastudované v individuálních hodinách sólového zpěvu jsou v korepetici rozvíjeny a propracovávány po hudební stránce s profesionálním klavíristou, popřípadě jsou žáci připravováni na spolupráci s orchestrem tak, aby poznali orchestrální part a při zpěvu s orchestrem se v orchestrálním zvuku rychle orientovali.

Předmět Hudební nauka:

Předmět Hudební nauka (charakteristika, učební osnovy a vzdělávací obsah) viz [Vzdělávací oblast Recepce a reflexe hudby](#).

5.1.1.25.3 Vzdělávací obsah předmětu Sólový zpěv

Sólový zpěv, přípravné studium I. stupně:

ŽÁK

- předvede jednoduchá dechová a hlasová cvičení podle uvážení pedagoga
- zazpívá jednoduché umělé a lidové písně v rozsahu sexty
- vysvětlí obsah jednoduché písně
- zazpívá z paměti
- předvede správný pěvecký postoj

Sólový zpěv, základní studium I. stupně:

1. ROČNÍK

ŽÁK

- dodržuje správný pěvecký postoj
- pozná a předvede zásady správného dýchání
- správně artikuluje
- zazpívá jednoduché lidové a umělé písně ve svém přirozeném hlasovém rozsahu

2. ROČNÍK

ŽÁK

- změní dynamiku podle individuálních schopností
- zopakuje rytmické modely a použije je podle své hudební vyspělosti
- zazpívá lidové a umělé písně odpovídající jeho věku v rozsahu 1 oktávy

3. ROČNÍK

ŽÁK

- předvede uvolněné držení těla a klidné pěvecké dýchání
- zazpívá písně z paměti
- zazpívá se základní dynamikou a agogikou p, mf a f
- zazpívá lidové a umělé písně, na nichž předvede své výrazové schopnosti
- přiměřeně svému věku a psychické vyspělosti rozebere text, aby byl schopen interpretovat píseň přesvědčivě
- zpívá s volnou dolní čelistí všechny vokály,
- má položený jazyk u všech vokálů po celém svém rozsahu,
- správně se nadechuje podle zásad vedení pěvecké fráze,
- interpretuje bez problémů dětské lidové a umělé písně

4. ROČNÍK

ŽÁK

- měkce nasazuje tón
- předvede legatový zpěv
- zazpívá melodicky a rytmicky složitější hlasová cvičení
- vede jednoduché hudební fráze

5. ROČNÍK

ŽÁK

- výrazově odliší písně různých stylů přiměřeně svému věku a temperamentu
- jednoduše pojmenuje pozitiva i negativa ve výkonech svých i svých spolužáků
- zesílí a zeslabí podle předepsané dynamiky

6. ROČNÍK

ŽÁK

- předvede výrazové vyjádření písně přiměřeně svému věku
- použije dynamiku a agogiku v souvislosti se zpívaným obsahem/textem skladby
- vědomě dbá na intonační sebekontrolu
- zhodnotí a srovná taktně výkony svoje i svých spolužáků
- zazpívá podle zásad hlasové hygieny

7. ROČNÍK

ŽÁK

- používá správnou dechovou techniku jako součást pěveckého projevu
- při interpretaci používá vědomě legato a kantilénu
- pomocí složitějších hlasových cvičení rozšiřuje hlasový rozsah a své technické dovednosti např. hlasové portamento, staccato
- s pomocí učitele si vybere pro sebe vhodnou píseň
- má srovnané vokály a vyrovnané rejstříky po celém rozsahu,
- vědomě používá appoggio della voce,

- vědomě vede hudební a pěveckou frázi
- vědomě použije dynamiku a agogiku dle své materiálové kapacity
- interpretuje lidové a umělé písně zhruba na úrovni písní F. Sládka: Náš poklad
- reaguje na kulturní dění v regionu

Sólový zpěv, přípravné studium II. stupně:

Vzdělávací obsah přípravného studia II. stupně vychází z vzdělávacího obsahu pro základní studium I. stupně. Školní výstupy v jednotlivých vzdělávacích oblastech stanovuje třídní učitel na základě individuálních dispozic žáka. Vzdělávacím cílem tohoto studia je připravit žáka ke vzdělávání v základním studiu II. stupně.

Sólový zpěv, základní studium II. stupně:

I. ROČNÍK

ŽÁK

- předvede základní pěvecké dovednosti – správné dýchání, měkké hlasové nasazení, legatové vedení tónu, zásady artikulace
- předvede vyrovnaný hlasový materiál v celém svém rozsahu dle individuálních schopností
- na interpretaci lidových nebo umělých písní předvede legatový zpěv, kantilénu a agogiku

II. ROČNÍK

ŽÁK

- důsledně správně artikuluje
- vědomě vede pěveckou frázi spolu s dynamikou při používání appoggia della voce
- při zpěvu předvede pochopení hudebního a textového obsahu zpívané skladby

III. ROČNÍK

ŽÁK

- ovládá hlas v rozsahu decimy až dvou oktáv podle indiv. schopností
- důsledně správně artikuluje
- předvede základní melodické ozdoby
- vědomě vede pěveckou frázi spolu s dynamikou a agogikou při používání appoggia della voce
- zazpívá arie antiche a náročnější umělé písně

IV. ROČNÍK

ŽÁK

- rozliší pěveckou literaturu různých stylových období
- předvede vokální skladby různých slohů a stylů
- podle svých dispozic interpretuje i jiné žánry (populární hudba)

- získané vědomosti a dovednosti použije v praktickém životě (další odborné studium, členství v pěveckých sborech, popřípadě sólové účinkování při různých příležitostech)
- sleduje kulturní dění ve svém okolí a aktivně se do něj zapojuje

5.1.1.25.4 Vzdělávací obsah předmětu Komorní zpěv

Komorní zpěv, základní studium I. stupně:

5. ROČNÍK

ŽÁK

- využívá základní pěvecké návyky a dovednosti získané při výuce sólového zpěvu (pěvecký postoj, dechová technika, volná čelist, srozumitelná výslovnost)
- ovládá zpěv lidových a umělých písní v unisonu, podle dosažené úrovně jednotlivců i skupiny ovládá zpěv kánonu a jednoduchého lidového dvojhlasu
- zná a dodržuje zásady hlasové hygieny (např. nepřepíná hlas při skupinovém zpěvu)

7. ROČNÍK

ŽÁK

- dodrží společně domluvené poznámky v partu (ukončování tónů, dynamika, artikulace, nádechy aj.)
- reaguje na jednoduchá dirigentská gesta (nástup + ukončení skladby, dynamika + agogika)
- reaguje na případné tempové změny a spolehlivě reprodukuje zápis v jednodušší polyfonní sazbě
- zpívá s doprovodem i bez doprovodu

Komorní zpěv, základní studium II. stupně:

II. ROČNÍK

ŽÁK

- využívá pěvecké návyky, dovednosti a technické prvky získané při výuce sólového zpěvu
- čistě intonuje svůj part ve vícehlasých skladbách s instrumentálním doprovodem
- realizuje hudební pokyny vyplývající z notového materiálu
- při nácviu skladeb si zanáší poznámky do svého partu
- reaguje na veškeré tempové, dynamické a agogické změny
- aktivně se účastní zkoušek a připravuje se na ně

IV. ROČNÍK

ŽÁK

- nastuduje samostatně svůj part a při provedení uplatní veškeré pokyny vedoucího souboru
- reaguje na tempové, dynamické a agogické změny, udrží tempo a rytmus i v komplikovanějších polyrytmických strukturách
- čistě intonuje svůj part ve vícehlasých skladbách s instrumentálním doprovodem i bez doprovodu

5.1.1.25.5 Vzdělávací obsah předmětu Korepetice

Korepetice, základní studium I. stupně:

7. ROČNÍK

ŽÁK

- orientuje se v klavírním doprovodu
- reaguje na přede hry, mezihry a dohry, které jsou součástí uměleckého výkonu
- odvodí nástupní tóny pěveckého partu
- pod vedením korepetitora zvládne vedení pěvecké a hudební fráze
- klavírní doprovod přijme jako rovnocennou součást svého výkonu

Korepetice, základní studium II. stupně:

II. ROČNÍK

ŽÁK

- prokáže orientaci v klavírním doprovodu
- reaguje na přede hry, mezihry a dohry, které jsou součástí uměleckého výkonu
- odvodí nástupní tóny pěveckého partu
- pod vedením korepetitora zvládne vedení pěvecké a hudební fráze
- klavírní doprovod přijme jako rovnocennou součást svého výkonu

IV. ROČNÍK

ŽÁK

- zrealizuje dovednosti získané v prvním cyklu
- ve spolupráci s pedagogem v možnostech svého individuálního hudebního rozvoje vokální skladby správně formálně a tempově vystaví
- z klavírního partu si vyvodí znění orchestru pro případnou další spolupráci s větším nástrojovým ansámblem

5.1.1.25.6 Vzdělávací obsah předmětu Hudební praktikum

Hudební praktikum, základní studium I. stupně:

7. ROČNÍK

ŽÁK

- rozezná délku přede hry, mezihry v klavírním doprovodu
- správně nastoupí do zadaného tempa
- pod vedením korepetitora dodrží základní pokyny k vedení pěvecké a hudební frázi
- kriticky zhodnotí svůj výkon

Hudební praktikum, základní studium II. stupně:

II. ROČNÍK

- rozezná délku přede hry, mezihry v klavírním doprovodu a odvodí si nástupní tóny
- správně nastoupí a pokračuje v zadaném tempu
- pod vedením korepetitora dodrží pokyny k vedení pěvecké a hudební frázi, zejména agogickou výstavbu díla
- zhodnotí svůj výkon i výkon ostatních

IV. ROČNÍK

ŽÁK

- ve spolupráci s pedagogem v možnostech svého individuálního hudebního rozvoje vokální skladby správně formálně a tempově vystaví
- z klavírního partu si vyvodí znění orchestru pro případnou další spolupráci s větším nástrojovým ansámblem
- použije správnou deklamaci
- stručně vysvětlí textový obsah díla
- kriticky zhodnotí a rozebere svůj výkon i ostatních

5.1.1.29 Studijní zaměření Elektronické zpracování hudby a zvuková tvorba

Studijní zaměření Elektronické zpracování hudby a zvuková tvorba přistupuje ke zvukové tvorbě jako k jednomu z druhů umění, které aktivně reaguje na neustálý vývoj hudebních nástrojů a hudební tvorby vůbec. Učební plány ZUŠ „Žerotín“ nabízejí možnost čtyřletého studia pro zájemce, u nichž se předpokládají alespoň minimální hudební dovednosti a znalosti hudební teorie.

V nahrávání neexistují pevná pravidla. Řemeslná stránka má sice svá pevná pravidla, ale ta musí být porušována experimentováním. Správně a špatně je v této oblasti velmi relativní. V tom se studiová práce blíží práci umělecké.

Vzdělávací obsah tohoto studijního zaměření je v oblasti Hudební interpretace a tvorba uspořádán modulárně, což umožňuje zařazení těchto modulů i do jiných studijních zaměření. V takovém případě mohou být moduly realizovány samostatně.

5.1.1.29.1 Učební plán

Učební plán: 29

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	Celkem hodin
Zvuková tvorba	0,5	0,5	0,5	1	1	1	1	5,5
Studiová technika	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	3,5
Hra na EKN	1	1	1	0,5	0,5	0,5	0,5	5
Hudební nauka	1	1	1	1	1			5
Celkem hodin týdně	3	3	3	3	3	2	2	19

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM II. STUPNĚ

		1. ročník
Zvuková tvorba		0,5
Studiová technika		0,5
Volitelný předmět	Hra na EKN	1
	Hudební nauka	1
Celkem hodin týdně		2

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	Celkem hodin
Zvuková tvorba	1	1	1	1	4
Studiová technika	0,5	1	1	1	3,5
Hra na EKN	0,5	-	-	-	0,5
Celkem hodin týdně	2	2	2	2	8

STUDIUM PRO DOSPĚLÉ

Hodinová dotace a skladba vyučovaných předmětů se řídí učebním plánem základního studia II. stupně.

5.1.1.29.2 Učební osnovy vyučovaných předmětů, název předmětů, charakteristika

Moduly a jejich charakteristika:

MODUL A – Základy hry na elektronické klávesové nástroje a jejich ovládání umožňuje žákovi seznámit se s elektronickými klávesovými nástroji alespoň na takové úrovni, aby je byl schopen dále využívat jako vstupní terminál pro přenášení audio a MIDI dat do digitálního prostředí.

MODUL B – Technika záznamu, zpracování a reprodukce zvuku umožňuje žákovi získat základní poznatky z oboru fyziky, akustiky a elektrotechniky a využívat tyto poznatky při vlastní práci s dostupnými prostředky, nástroji a technologiemi. Žák se seznámí s uceleným řetězcem zařízení ke snímání, digitalizaci a editaci zvuku, s dostupným hardwarem i softwarem využívaným v audiovizuální předprodukci a produkci.

MODUL C – Tvorba hudby prostřednictvím ICT

Tento modul je zaměřený na vlastní tvůrčí činnost prostřednictvím příslušných technologií a na autorskou práci v digitálním prostředí. Žákovi je umožněno tvůrčím způsobem pracovat s vlastním a přejatým zvukovým materiálem, vytvářet vlastní zvukové a audiovizuální objekty a podílet se s ostatními na realizaci společných projektů. Výuka převážně pokrývá oblast produkce a postprodukce v audiální a audiovizuální tvorbě.

Výuka modulů je realizována prostřednictvím těchto předmětů:
předmět Hra na elektronické klávesové nástroje - je vyučován ve skupině 2-4 žáků
předměty Zvuková tvorba a Studiová technika jsou vyučovány ve skupině 2-4 žáků

Předmět Hudební nauka:

Předmět Hudební nauka (charakteristika, učební osnovy a vzdělávací obsah) viz [Vzdělávací oblast Recepce a reflexe hudby](#).

5.1.1.25.6.1.1.1 5.1.1.29.3 Vzdělávací obsah předmětu EZHZT

Elektronické zpracování hudby a zvuková tvorba, základní

studium I. stupně:

1.ROČNÍK

Předmět: Zvuková tvorba

ŽÁK

- popíše dostupná zařízení školního nahrávacího studia (na základní úrovni)
- popíše základní ovládací prvky používaného software

Předmět: Studiová technika:

ŽÁK

- je seznámen se základními bezpečnostními předpisy při práci v nahrávacím studio a důsledně je dodržuje
- popíše studiovou techniku potřebnou k práci v nahrávacím studiu (klasické, komputerizované a hybridní studio)

Předmět: Hra na EKN

ŽÁK

- je seznámen se základními bezpečnostními předpisy při práci s EKN a důsledně je dodržuje
- prokáže správné návyky při ovládní EKN: sezení, hra, vhodné nastavení hlasitosti hry

2.ROČNÍK

Předmět zvuková tvorba

ŽÁK

- použije na základní úrovni zařízení a software nahrávacího studia
- popíše postup při vytváření audiokompozice a MIDI kompozice

Předmět: Studiová technika

ŽÁK

- sestaví s pomocí učitele základní nahrávací sestavu: mikrofon, mixážní pult, záznamové zařízení pro klasické a komputerizované studio

Předmět: Hra na EKN

ŽÁK

- předvede různé způsoby hry – tenuto, portamento, legato a staccat

3.ROČNÍK

Předmět: Zvuková tvorba

ŽÁK

- vytvoří audiokompozici (s pomocí učitele)
- vytvoří MIDI kompozici (s pomocí učitele)

Předmět: Studiová technika

ŽÁK

- popíše natáčení a míchání v analogovém nahrávacím studiu (analogový záznam)
- popíše natáčení a míchání v komputerovaném studiu (základy práce se sekvencerem)

Předmět: Hra na EKN

ŽÁK

- vhodně zvolí podstatné ovládací prvky EKN
propojí s pomocí učitele EKN a ovládací software na počítači

4.ROČNÍK

Předmět zvuková tvorba

ŽÁK

- popíše vytvoření audiokompozice s použitím cizích zvukových prvků (např. smyčky, ruchy, vzorky a fragmenty hudby)
- popíše vytvoření jednoduché audiokompozice s použitím dostupných zvukových bank nahrávacího studia

Předmět: Studiová technika

ŽÁK

- pořídí s pomocí učitele zvuky a ruchy pomocí přenosných nahrávacích zařízení a přenes je do prostředí počítače MAC
- pořídí digitální zvukový záznam pomocí dostupného vybavení nahrávacího studia

Předmět: Hra na EKN

ŽÁK

- nastaví vhodné tempo a zvuky ke zvolenému doprovodnému stylu
- popíše vznik a základní principy fungování elektrifikovaných hudebních nástrojů

5.ROČNÍK

Předmět zvuková tvorba

ŽÁK

- vytvoří jednoduchou audiokompozici s použitím cizích zvukových prvků (například. smyčky, ruchy, vzorky a fragmenty hudby)
- vytvoří jednoduchou audiokompozici s použitím dostupných zvukových bank nahrávacího studia

Předmět: Studiová technika

ŽÁK

- popíše natáčení a míchání v hybridním studiu (hybridní záznam)
- provede základní editaci zvukového záznamu, např. kopírování, střih, mix apod.

Předmět: Hra na EKN

ŽÁK

- předvede základní ovládání sekvenceru pomocí EKN
- s pomocí učitele vytvoří elementární instruktážní skladbičku pomocí EKN a sekvenceru

6.ROČNÍK

Předmět zvuková tvorba

ŽÁK

- popíše propojení aparatury do systému
- naplánuje práci v domácím nahrávacím studiu

Předmět: Studiová technika

ŽÁK

- vhodně zvolí formáty audiodat
- aktivně využije EKN při práci v nahrávacím studiu (digitální studio)

Předmět: Hra na EKN

ŽÁK

- s pomocí učitele předvede základní editaci MIDI záznamu na EKN (sekvencer)
- zahraje elementární instruktivní skladbičku v souhře s učitelem nebo spolužákem

7.ROČNÍK

Předmět zvuková tvorba

ŽÁK

- použije hlavní a vedlejší harmonické funkce
- prezentuje svou tvorbu v různých audioformátech
- popíše svou tvorbu, kompoziční záměr a užití prostředky

Předmět: Studiová technika

ŽÁK

- předvede práci s počítačovým systémem AD/DA převodníkem
- předvede nahrávání do paměti RAM

Předmět: Hra na EKN

ŽÁK

- zahraje v souboru
- zahraje na half-playback
- použije EKN jako vstupní terminál pro zadávání dat do počítače MAC (MIDI sekvencer)

Elektronické zpracování hudby a zvuková tvorba, přípravné

studium II. stupně:

Vzdělávací obsah přípravného studia II. stupně vychází z vzdělávacího obsahu pro základní studium I. stupně. Školní výstupy v jednotlivých vzdělávacích oblastech stanovuje třídní učitel na základě individuálních dispozic žáka. Vzdělávacím cílem tohoto studia je připravit žáka ke vzdělávání v základním studiu II. stupně.

I. ROČNÍK

Předmět: zvuková tvorba

ŽÁK

- tvoří pohotově drum party v různých žánrech, používá základní bicí prostředky (jednotlivé komponenty bicí sady)
- tvoří basový part s ideálním výběrem nástroje dle frekvenčního zadání
- tvoří jednoduchá témata a dokáže je ideálně střídat dle zadané formy
- tvoří či konzultují ve skupině nápady pro budoucí kompozice

Předmět: studiová technika

ŽÁK

- předvede práci s mikrofonom, mixážním pultem, zvukovými procesory, hudebním softwarem, pomocí kterého probíhá nahrávání a editace zvuku, HDR – záznam zvuku na pevný disk

- v oblasti MIDI zvládne základy práce s midisekvencerem a audiosoftwarem PRO TOOLS a SOUNDFORGE

Předmět: hra na EKN

ŽÁK

- předvede midi připojení, midi mapování.
- hraje pohotově drum part pomocí padu

II. ROČNÍK

Předmět: zvuková tvorba

ŽÁK

- tvoří pohotově drum party v různých žánrech, používá základní sadu perkusních nástrojů
- tvoří basový part s výběrem jiného nástroje. nahrazuje basový part jiným nástrojem
- tvoří jednoduchá témata a dokáže je ideálně střídat dle vlastní formy
- tvoří ve skupině vlastní skladby na dané téma (v různých žánrech)

Předmět: studiová technika

ŽÁK

- předvede praktické využití poznatků získaných v 1. ročníku a zvládne základy audioprocesování, editace a masteringu
- zorientuje se v prostředí software PRO TOOLS na počítači MAC: použití plug in, nastavení plug in efektů a podrobnější praxe s nástroji pro editaci
- vytvoří technicky méně náročnou nahrávku

Předmět: hra na EKN

ŽÁK

- hraje či live zaznamenává jednoduchá témata v rámci dané tóniny pomocí masterkeyboardu
- hraje ve skupině se základním obsazení (2-3 osoby)
- respektuje souhru a rytmus

III. ROČNÍK

Předmět: zvuková tvorba

ŽÁK

- tvoří samostatně vlastní kompozice s pomocí dalších hudebníků
- tvoří skladby na základě vlastních audio záznamů
- komponuje skladby se spojením živých nástrojů

Předmět: studiová technika

ŽÁK

- je schopen samostatně vybudovat a udržovat domácí komputerizované nahrávací studio: příprava záznamu, synchronizace, záznam, digitální střih, míchání, využití MIDI
- pod vedením učitele zvládne nahrávání, editaci a mastering vyšší technické náročnosti a různých hudebních žánrů (mluvené slovo, komorní orchestr, Big Band)

Předmět: hra na EKN

ŽÁK

- hraje témata pomocí midi kontroleru, bez klaviatury, či padů.
- hraje ve skupině na alternativní elektronické nástroje (syntezátor, bicí modul, dle vybavení školy)

IV. ROČNÍK

Předmět: zvuková tvorba

ŽÁK

- tvoří samostatně vlastní kompozice s volbou vlastního zaměření či výběru žánru
- rozhoduje samostatně o budoucnosti vlastní hudební dráhy
- tvoří ve skupině vlastní skladby

Předmět: studiová technika

ŽÁK

- samostatně vytvoří nahrávku pro potřeby školy
- podle vlastních zájmů, sympatií a schopností si zvolí projekt, který samostatně zpracuje s využitím veškerého vybavení nahrávacího studia (např. DEMO CD Big Bandu Žerotín, hudebně-literární projekt – pohádka s hudbou apod.)

Předmět: hra na EKN

ŽÁK

- hraje či live zaznamenává jednoduchá témata v rámci dané tóniny
- hraje ve skupině dle svých individuálních možností, rozhoduje se sám co bude hrát, navrhuje varianty řešení

5.1.1.30 Studijní zaměření Hra na akordeon

Akordeon je poměrně mladý hudební nástroj, který má ale vedle klasických hudebních nástrojů své významné místo. Je oblíbeným sólovým, doprovodným i souborovým nástrojem, který svými možnostmi a vybavením umožňuje hrát hudbu různých stylů a žánrů.

5.1.1.30.1 Učební plán

Učební plán: 30

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM I. STUPNĚ

	1. ročník	2. ročník
Hra na akordeon	1	1
Přípravná hudební výchova	1	1
Celkem hodin týdně	2	2

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	Celkem hodin
Hra na akordeon	1	1	1	1	1	1	1	7
Komorní hra				1	1	1	1	4
Hudební nauka	1	1	1	1	1			5
Celkem hodin týdně	2	2	2	3	3	2	2	16

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM II. STUPNĚ

		1. ročník
Hra na akordeon		1
Volitelný předmět	Komorní hra	1
	Hudební nauka	1
Celkem hodin týdně		2

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	Celkem hodin
Hra na akordeon	1	1	1	1	4
Komorní hra	1	1	1	1	4
Celkem hodin týdně	2	2	2	2	8

STUDIUM PRO DOSPĚLÉ

Hodinová dotace a skladba vyučovaných předmětů se řídí učebním plánem základního studia II. stupně.

Poznámky k UP:

- přípravné studium je vyučováno individuálně nebo ve skupince dvou žáků,
- žák může být na základě individuálních dispozic a rozhodnutí učitele zařazen do předmětu Komorní hra dříve, než je uvedeno v učebním plánu,

5.1.1.30.2 Učební osnovy vyučovaných předmětů, název předmětů, charakteristika

Předmět Hra na akordeon:

Akordeon je poměrně mladý hudební nástroj, který má ale vedle klasických hudebních nástrojů své významné místo. Je oblíbeným sólovým, doprovodným i souborovým nástrojem, který svými možnostmi a vybavením umožňuje hrát hudbu různých stylů a žánrů.

Předmět Komorní hra:

Skupinová interpretace a tvorba je realizována v povinně volitelném předmětu Komorní hra, jejíž součástí může být čtyřruční hra i klavírní doprovod.

Předmět Klavírní seminář:

Skupinová interpretace a tvorba je realizována v povinně volitelném předmětu klavírní seminář, jehož náplní je skupinová interpretace, poslech, rozbor a diskuse nad předváděnými skladbami sólovými, čtyřručními i komorními. Dále je zde prostor pro projektovou činnost, tvorbu tematických programů, prezentaci netradičních žánrů a samostatnou profilaci žáků. Slouží k rozvoji sociálních i uměleckých vazeb, třibení vkusu a názorů.

Předmět Hudební nauka:

Předmět Hudební nauka (charakteristika, učební osnovy a vzdělávací obsah) viz [Vzdělávací oblast Recepce a reflexe hudby](#).

5.1.1.30.3 Vzdělávací obsah předmětu Hra na akordeon

Hra na akordeon, přípravné studium I. stupně:

ŽÁK

- ukáže a pojmenuje hlavní části nástroje
- předvede správné sezení a držení nástroje, postavení rukou a vedení měchu
- hraje říkadla a jednoduché lidové písně podle sluchu
- orientuje se v základní 5ti prstové poloze pravé ruky: c1-g1, c2-g2
- najde a hraje vybrané tóny na basovém hmatníku: C, G, D, F

Hra na akordeon, základní studium I. stupně:

1. ROČNÍK

ŽÁK

- dodržuje správné nástrojové návyky: správné sezení, držení nástroje, postavení a uvolňování rukou
- zahraje se správným vedením měchu: hraje rovným tónem s plynulými měchovými obraty a s dodržením měchových značek
- přečte a zahraje tóny základní a pomocné řadě basového hmatníku s jejich příslušnými durovými akordy: C,G,D,F
- zahraje se základní dynamikou p, mf, f
- použije hladký podklad palce a překlad 3. prstu pro nácvik stupnic v pravé ruce
- zahraje podle sluchu i podle not jednoduché lidové písně v poloze c1-g1

2. ROČNÍK

ŽÁK

- předvede na jednoduchých cvičeních a písních souhrn obou rukou v legato a staccatu
- použije další dynamické stupně / crescendo a decrescendo /
- předvede hru durových stupnic a akordů v 1. oktávě se zapojením levé ruky
- zahraje podle sluchu jednoduché lidové písně v 5ti prstové poloze a transponuje je do dalších tónin
- zahraje z listu jednoduché melodie v 5ti prstové poloze c1 – g1

3. ROČNÍK

ŽÁK

- využije při hře základní nástrojové návyky a dovednosti: souhra rukou, vedení měchu s plynulými měchovými obraty, hra legato, staccato a tenuto

- zahraje v rozšířených polohách pravé i levé ruky (podklady a překlady, skoky)
- uplatní hru ve dvojhmatech
- předvede hru durových stupnic a akordů oběma rukama dohromady
- pro barevnost tónu využije možnosti rejstříkování
- doprovodí podle sluchu jednoduché lidové písně /harmonické funkce T,D /
- zahraje jednoduché skladby z paměti

4. ROČNÍK

ŽÁK

- zahraje oběma rukama dohromady legato, staccato a tenuto v různých kombinacích hry
- předvede hru durových stupnic a akordů oběma rukama dohromady v rychlejším tempu
- zahraje vybrané mollové stupnice a akordy v rozsahu 1 oktávy zvlášť
- při hře uplatní různá tempová označení a rozlišení
- použije prstovou i měchovou artikulaci
- využije rejstříky v pravé i levé ruce
- zahraje z listu učivo 1. ročníku
- doprovodí podle sluchu jednoduché lidové písně /harmonické funkce T, D, S/

5. ROČNÍK

ŽÁK

- zahraje durové i mollové stupnice a akordy oběma rukama dohromady
- uplatní možnosti rejstříkové techniky
- vytvoří jednoduché doprovody lidových písní s použitím kadencí
- zahraje z listu učivo 2. ročníku

6. ROČNÍK

ŽÁK

- uplatní získané dovednosti, předvede prstovou techniku pravé a levé ruky, prstovou a měchovou artikulaci, frázování
- využije získané technické a výrazové dovednosti při studiu přednesových skladeb
- interpretuje skladby různých stylů a žánrů a dbá na jejich přesnou reprodukci v tempu, výrazu a dynamice
- posoudí výkony své i svých spolužáků

7. ROČNÍK

ŽÁK

- prezentuje prstovou a měchovou techniku v rámci svých individuálních schopností
- využije všech získaných dovedností a nastuduje repertoár ze skladeb přiměřeně náročnějších
- zahraje z listu učivo úrovně 4. ročníku
- zhodnotí výkony své i svých spolužáků

Hra na akordeon, přípravné studium II. stupně:

Vzdělávací obsah přípravného studia II. stupně vychází z vzdělávacího obsahu pro základní studium I. stupně. Školní výstupy v jednotlivých vzdělávacích oblastech stanovuje třídní učitel na základě individuálních dispozic žáka. Vzdělávacím cílem tohoto studia je připravit žáka ke vzdělávání v základním studiu II. stupně.

Hra na akordeon, základní studium II. stupně:

I. ROČNÍK

ŽÁK

- zrealizuje samostatné studium jednodušších skladeb
- rozpozná a hraje skladby různých stylů a žánrů
- využije získaných znalostí v samostatné domácí přípravě

II. ROČNÍK

ŽÁK

- prokáže své technické a výrazové schopnosti na interpretaci skladeb různých stylů a žánrů
- zahraje z listu a doprovodí písně v dur i moll
- samostatně nastuduje přednesovou skladbu a při její interpretaci dbá na technickou a výrazovou stránku

III. ROČNÍK

ŽÁK

- interpretuje skladby vybrané dle svého zájmu a preferencí
- využije svých schopností k samostatnému studiu nových skladeb a při interpretaci aplikuje měchovou a rejstříkovou techniku

IV. ROČNÍK

ŽÁK

- prokáže orientaci v hudbě různých stylů a žánrů
- interpretuje skladby vybrané podle svého zájmu a preferencí
- využije svých zkušeností a dovedností k samostatnému studiu nových skladeb

5.1.1.30.4 Vzdělávací obsah předmětu Komorní hra

Komorní hra, základní studium I. stupně:

5. ROČNÍK

ŽÁK

- získá zkušenosti ve společné hře s ostatními
- správně interpretuje notový zápis, rytmickou přesnost a společné nástupy
- vnímá a rozlišuje vedení hlasů ve vícehlasých skladbách

7. ROČNÍK

ŽÁK

- zahraje technicky i výrazově náročnější repertoár
- předvede vypracování rytmických, artikulačních i stylových detailů

Komorní hra, základní studium II. stupně:

II. ROČNÍK

ŽÁK

- uplatní své interpretační znalosti a dovednosti získané při individuálním studiu a v I. stupni komorní nebo souborové hry
- předvede skladby technicky a výrazově náročnější ve smyslu měchové a rejstříkové techniky, využije široké škály dynamiky a agogiky, je rytmicky přesný

IV. ROČNÍK

ŽÁK

- orientuje se v hudbě různých stylů a žánrů, rozliší a správně interpretuje jejich charakteristické prvky aktivně se uplatní nejen v komorní hře akordeonové, ale podle možností školy i v komorní a souborové hře různého složení a zaměření
- předvede skladby technicky a výrazově náročnější ve smyslu měchové a rejstříkové techniky, využije široké škály dynamiky a agogiky, je rytmicky přesný

5.1.1.31 Studijní zaměření Hra na cimbál

Cimbál patří mezi strunné, úderné nástroje. Známe ho často jen z folklórního prostředí, jenže není to jen lidový nástroj. Dá se na něj zahrát plno různých stylů: klasická hudba, jazz, folk, folklór a jiné. Ve hře na cimbál se nejprve zabýváme správným sezením, držením paliček a dbáme na celkovou volnost hráče. Z žáků se snažíme vychovat muzikanty, které hudba baví a mají ji rádi. Žáci, po ukončení studia na ZUŠ mohou pokračovat ve studiu na konzervatořích následně akademiích. Velice často najdou uplatnění v cimbálových muzikách folklórních souborů.

5.1.1.31.1 Učební plán

Učební plán: 31

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	Celkem hodin
Hra na cimbál	1	1	1	1	1	1	1	7
Komorní hra					1	1	1	3
Hudební nauka	1	1	1	1	1			5
Celkem hodin týdně	2	2	2	2	3	2	2	15

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM II. STUPNĚ

		1. ročník
Zpěv		1
Volitelný předmět	Komorní hra	1
	Hudební nauka	1
Celkem hodin týdně		2

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	Celkem hodin
Hra na cimbál	1	1	1	1	4
Komorní hra	1	1	1	1	4
Celkem hodin týdně	2	2	2	2	8

STUDIUM PRO DOSPĚLÉ

Hodinová dotace a skladba vyučovaných předmětů se řídí učebním plánem základního studia II. stupně.

5.1.1.31.2 Učební osnovy vyučovaných předmětů, název předmětů, charakteristika

Předmět Hra na cimbál:

Cimbál je deskový úderný strunný hudební nástroj, který může být opatřen pedálem. Struny jsou zpravidla naladěné chromaticky v tónovém rozsahu C–a³. Struny rozeznávají cimbalisté převážně úderem paličky. Nejčastěji se používají dvě dřevěné paličky nejrůznějších tvarů. Ocelové struny jsou nataženy v rezonanční skříni lichoběžníkového tvaru. Pro každý jednotlivý tón jsou nataženy 1 až 4 struny. Struny jsou vedeny střídavě přes kobylky, to umožňuje přesnější úder paličkou.

Předmět Komorní hra:

Skupinová interpretace a tvorba je realizována v povinně volitelném předmětu Komorní hra, kterou se myslí v podmínkách školy - cimbálová muzika.

Předmět Hudební nauka:

Předmět Hudební nauka (charakteristika, učební osnovy a vzdělávací obsah) viz [Vzdělávací oblast Recepce a reflexe hudby](#).

5.1.1.31.3 Vzdělávací obsah předmětu Hra na cimbál

Hra na cimbál, přípravné studium I. stupně:

Žák:

- zvládá správné sezení u nástroje a držení paliček
- dokáže doprovodit říkadlo na jednom tónu
- rozezná vysoké a nízké tóny
- zvládne zahrát jednoduchou písničku

Hra na cimbál, základní studium I. stupně:

1. ROČNÍK

Žák:

- ovládá správné sezení u nástroje a držení paliček
- pracuje s délkou not (legato, staccato)
- pozná notu celou, půlovou, čtvrtovou a osminovou
- orientuje se v rozsahu c1 – c2
- dokáže střídát ruce
- zahraje jednoduchou písničku
- dbá na celkovou uvolněnost u nástroje

2. ROČNÍK

Žák:

- zahraje v různých dynamických odstínech (forte, piano)
- rozpozná těžkou a lehkou dobu
- orientuje se v rozsahu c – c2
- ve hře používá přípravy
- dle schopností začíná používat pedalizační systém
- zahraje písničku v tóninách C-dur a G-dur

3. ROČNÍK

Žák:

- orientuje se v celém rozsahu nástroje
- zvládá úhoz ze zápěstí a paže
- vytvoří doprovod k jednoduchým písním pomocí T, S a D
- rozvíjí improvizaci na jednoduchých lidových písních
- zahraje jednoduché skladby z listu
- umí zahrát durovou stupnici
- hraje jednoduchou přednesovou skladbu

4. ROČNÍK

Žák:

- ovládá rytmická a variační cvičení při své práci
- umí číst noty v houslovém a basovém klíči
- zahraje durovou i molovou stupnici s terciemi a akordem
- používá různé prostředky ke hře (legato, staccato a tenuto)
- využívá melodické ozdoby: trylek, tremolo, příraz skupinku a obal
- pozná tempová a dynamická označení

5. ROČNÍK

Žák:

- orientuje se v celém chromatickém rozsahu nástroje
- poradí si s artikulačním cvičením a aplikaturou
- zahraje stupnice dur i moll, etudy a přednesové skladby
- používá techniky dvojitého úhozu (double)
- vymyslí vlastní doprovod lidové písně
- aplikuje správný úhoz a pedalizaci

6. ROČNÍK

Žák:

- hraje skladby různých stylových žánrů
- zdokonaluje pedalizační techniku (legato, staccato)
- na skladbě pracuje pomocí variant, rytmů a skupinek
- při doprovodu lidových písní používá základní i vedlejší funkce
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu
- interpretuje skladby různých stylových žánrů

7. ROČNÍK

Žák:

- hraje lidovou hudbu podle sluchu, dokáže zahrát melodii a harmonický doprovod
- zvládá hru z listu a dokáže vymyslet svou aplikaturu (paličkoklad)
- používá všechny technické a artikulační prostředky
- zná interprety a skladatele pro cimbál
- ovládá základní úhozové a pedalizační techniky
- samostatně si obalí paličky

Hra na cimbál, přípravné studium II. stupně:

Vzdělávací obsah přípravného studia II. stupně vychází z vzdělávacího obsahu pro základní studium I. stupně. Školní výstupy v jednotlivých vzdělávacích oblastech stanovuje třídní učitel na základě individuálních dispozic žáka. Vzdělávacím cílem tohoto studia je připravit žáka ke vzdělávání v základním studiu II. stupně.

Hra na cimbál, základní studium II. stupně:

II. ROČNÍK

Žák:

- zdokonaluje se ve své technické práci
- hraje čistě s výrazem a správným úhozem
- dokáže popsat celý nástroj, zná historii cimbálu
- hraje skladby sólové a s doprovodem klavíru
- samostatně rozhodne o správném frázování a dynamice
- ovládá složitější techniku hry a pedalizace

IV. ROČNÍK

Žák:

- zvládne základy ladění nástroje
- má vlastní názor na interpretaci skladeb různých stylových období
- využívá zvláštní techniky hry na cimbál (pizzicato, různé druhy paliček)
- dokáže improvizovat v cimbálové muzice
- je muzikální a má svůj osobitý projev
- zapojuje se do kulturního života, především prostřednictvím Os cimbalistů ČR a ZUŠ

5.1.1.31.4 Vzdělávací obsah předmětu Komorní hra

Komorní hra, základní studium I. stupně:

5. ROČNÍK

Žák:

- poslouchá pokyny učitele
- doprovází písničku pomocí základních funkcí
- reaguje na vedoucího muziky
- zahraje melodii písničky
- pod dozorem učitele si naladí nástroj a zaujme určené místo
- plně respektuje pokyny vedoucího souboru
- ovládá názvosloví vyplývající z funkcí hráčů a dovede je pojmenovat (primáš, terc, kontráš apod.)

7. ROČNÍK

Žák:

- respektuje a zná základní gesta primáše
- zahraje písně různých regionů
- přesně reaguje na pokyny primáše
- vnímá zvuk celku a přizpůsobuje se mu
- aktivně se zapojuje při přípravě pomůcek (pulty, noty, židle, cimbál)
- vnímá zvuk celku, reaguje na změny dynamiky, tempa, hlídá intonaci
- rozlišuje základní regionální rozdíly v charakteru repertoáru
- dovede rozlišit a pojmenovat základní tance

Komorní hra, základní studium II. stupně:

II. ROČNÍK

Žák:

- aktivně spolupracuje s učitelem při plánování veřejných vystoupení
- zodpovědně přistupuje k osobní účasti na zkouškách a vystoupeních
- je nápomocen mladším spolužákům radou a pomocí
- zaimprovizuje jednoduchou lidovou píseň

IV. ROČNÍK

Žák:

- dovede samostatně vytvořit aranžmá jednoduché lidové písně v základních tóninách pro mladší spolužáky
- dovede slovně analyzovat vystoupení jiné cimbálové muziky, vyslovit svůj názor na její vystoupení a obhájit jej
- zná minimálně 3 regionální cimbálové muziky a dovede o nich pohovořit
- rozpozná základní charakteristické rysy některých regionálních krojů, tanců, písní
- chápe hodnotu lidových tradic, a tím i kulturní hodnotu lidové hudby

5.1.1.32 Studijní zaměření Zpěv

Cílem výuky zpěvu je získání a osvojení základních pěveckých návyků, které umožní žákovi lehce, přirozeně a přitom správně interpretovat skladby z oblasti nonartificiální hudby dle jeho individuálních možností a vyzrálosti. V průběhu studia si žáci postupně pěstují smysl pro kultivovaný hudební projev, krásu hudební fráze. Rozvíjejí své hudební schopnosti a dovednosti (hudební sluch, rytmické cítění, hudební paměť, tonální cítění aj.). Učí se poslouchat svůj hlas, uvědomovat si jeho kvalitu (rozsah, barvu, objem) a následnou sebereflexi. Dále se učí zvládat výrazové prostředky k vyjádření hudebních myšlenek. Žáci jsou postupně vedeni k tomu, aby byli schopni vystoupit s živým či předtočeným doprovodem (half-playback) s použitím mikrofonu.

5.1.1.32.1 Učební plán

Učební plán: 32

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM I. STUPNĚ

	1. ročník	2. ročník
Zpěv	1	1
Přípravná hudební výchova	1	1
Celkem hodin týdně	2	2

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	Celkem hodin
Zpěv	1	1	1	1	1	1	1	7
Pěvecký seminář					1	1	1	3
Hudební nauka	1	1	1	1	1			5
Celkem hodin týdně	2	2	2	2	3	2	2	15

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM II. STUPNĚ

		1. ročník
Zpěv		1
Volitelný předmět	Pěvecký seminář	1
	Hudební nauka	1
Celkem hodin týdně		2

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	Celkem hodin
Zpěv	1	1	1	1	4
Pěvecký seminář	1	1	1	1	4
Celkem hodin týdně	2	2	2	2	8

STUDIUM PRO DOSPĚLÉ

Hodinová dotace a skladba vyučovaných předmětů se řídí učebním plánem základního studia II. stupně.

Poznámky k UP:

- 1. – 3. ročník I. stupně lze vyučovat individuálně, nebo ve skupině dvou žáků
- žák může být zařazen do předmětu Pěvecký seminář dříve, než je uvedeno v učebním plánu

5.1.1.32.2 Učební osnovy vyučovaných předmětů, název předmětů, charakteristika

Předmět Zpěv:

Zpěv je specifický hlasový projev člověka. Je nejpřirozenějším a nejrozšířenějším hudebním uměním. Předmět Zpěv je postaven na koordinovaném přirozeném procesu. Rozvíjí správné dýchání, artikulaci, podporuje uvědomění si vlastního těla, slouží k uvolnění emocí.

Předmět Pěvecký seminář:

Předmět Pěvecký seminář je samostatný předmět, který žákům umožňuje využít znalostí a dovedností získaných v předmětu Zpěv a doplňuje je o teoretické znalosti (historie nonartificiální hudby, žánry aj.). Žáci získávají znalosti v oblasti vícehlasu, učí se vzájemnému naslouchání a spolupráci. Výuka také slouží k rozšiřování hudebního obzoru – poslech a následná reflexe na slyšenou skladbu apod. Probíhá v kolektivu 2 - 10 žáků.

Předmět Hudební nauka:

Předmět Hudební nauka (charakteristika, učební osnovy a vzdělávací obsah) viz [Vzdělávací oblast Recepce a reflexe hudby](#).

5.1.1.32.3 Vzdělávací obsah předmětu Zpěv

Zpěv, přípravné studium I. stupně:

ŽÁK

- při zpěvu stojí uvolněně
- dovede klidně, přirozeně dýchat a správně vyslovovat
- zvládne jednoduchá dechová a hlasová cvičení
- dokáže samostatně zazpívat píseň z paměti s jednoduchým doprovodem
- prokáže schopnost vývoje

Zpěv, základní studium I. stupně:

1. ROČNÍK

ŽÁK

- zachovává přirozený dětský projev
- získává základní pěvecké návyky (uvolněná čelist, krční svalstvo, ramena, klidné dýchání)
- dle svých možností prodlužuje výdechovou fázi
- zapívá jednoduchá hlasová cvičení ve svém rozsahu
- vytváří si návyky chování na jevišti
- rozumí zpívanému textu

2. ROČNÍK

ŽÁK

- spontánně rozšiřuje svůj hudební projev
- dle svých schopností využívá základní sluchové sebekontroly
- zvládne správnou artikulaci
- buduje základy dechové opory
- upevňuje přirozenou polohu jazyka při zpěvu
- rozliší základní dynamické a výrazové barvy
- seznamuje se se zpěvem na mikrofon a jejím užíváním
- orientuje se v hudebním podkladu

3. ROČNÍK

ŽÁK

- upevňuje techniku dechu, dodržuje 3 fáze dechu
- rozšiřuje elementární pěvecké návyky
- zpívá uvolněně, se základní dynamikou
- zvládá rozšiřování hlasové polohy dle svých možností
- nasazuje měkce tón shora
- zná zásady práce s mikrofonem

4. ROČNÍK

ŽÁK

- zachovává a vnímá svůj přirozený hlas
- používá žeberně-brániční dýchání
- nenásilně vyrovnává a rozšiřuje hlasový rozsah dle svých možností
- vystihne výrazovými prostředky náladu písně
- samostatně pracuje s mikrofonem

5. ROČNÍK

ŽÁK

- využívá získaných pěveckých návyků
- cvičí cvičení k předcházení mutačních šelestů a hlasových zlomů
- při interpretaci písně užívá svého přirozeného hudebního cítění
- zachovává si svůj vlastní hudební projev
- zvládá základní sebereflexi
- ovládá práci s mikrofonom

6. ROČNÍK

ŽÁK

- přirozeně užívá hlas ve svém rozsahu
- uvědoměle vyrovnává vokály
- cvičí cvičení k předcházení mutačních šelestů a hlasových zlomů
- respektuje problémy vyplývající z mutace
- dodržuje hudební fráze
- samostatně nastuduje píseň
- ovládá kultivované vystupování

7. ROČNÍK

ŽÁK

- zachovává si charakter hlasu – jeho lehkost a přirozenost
- zvládá dechová a hlasová cvičení
- respektuje při samostatném výběru písně své hudební a pěvecké možnosti
- seznamuje se se základy pěvecké improvizace
- poslouchá vybrané písně v podání různých interpretů
- ve svém hudebním projevu pracuje s emocemi, má osobitou interpretaci
- samostatně pracuje s mikrofonom a hudebním doprovodem
- dokáže se připravit na vystoupení
- plně využívá jevištního prostoru

Zpěv, přípravné studium II. stupně:

Vzdělávací obsah přípravného studia II. stupně vychází z vzdělávacího obsahu pro základní studium I. stupně. Školní výstupy v jednotlivých vzdělávacích oblastech stanovuje třídní učitel na základě individuálních dispozic žáka. Vzdělávacím cílem tohoto studia je připravit žáka ke vzdělávání v základním studiu II. stupně.

Zpěv, základní studium II. stupně:

I. ROČNÍK

ŽÁK

- užívá získaných pěveckých dovedností
- sám se rozezpívá
- dodržuje hudební fráze
- samostatně zvolí repertoár
- umí zpívat na mikrofon

II. ROČNÍK

ŽÁK

- rozvíjí získané dechové a pěvecké návyky
- dodržuje hudební fráze
- rozlišuje hudební styly a žánry
- učí se zazpívat jednoduchou improvizaci
- aktivně spolupracuje s korepeticí
- do výrazu vnáší vlastní pocity a prožitky
- s jistotou pracuje s mikrofonem a hudebním doprovodem

III. ROČNÍK

ŽÁK

- zachovává přirozenost hlasu, čistě intonuje
- nacvičuje izolovaný falzet, přechod z falzetu do plného hlasu
- aktivně si vyhledává repertoár
- pracuje na vlastním interpretaci a výrazu
- kriticky zhodnotí vlastní projev
- při vystoupení aktivně komunikuje s posluchači

IV. ROČNÍK

ŽÁK

- vědomě pracuje s vlastním tělem
- zachovává přirozenost hlasu
- nacvičuje izolovaný falzet, přechod z falzetu do plného hlasu
- pracuje na vlastním výrazu a interpretaci
- zazpívá jednoduchou improvizaci
- vnímá hudební formu skladby
- při projevu na jevišti působí kultivovaně

5.1.1.32.4 Vzdělávací obsah předmětu Pěvecký seminář

Pěvecký seminář, základní studium I. stupně:

7. ROČNÍK

ŽÁK

- užívá pěvecké návyky získané při výuce zpěvu
- nepřepíná své síly (např. nezpívá v nepřírozené poloze)
- učí se používat základní sluchovou sebekontrolu
- pěstuje harmonické a rytmické cítění, vnímá vícehlas
- správně intonuje svůj part
- uvědomuje si zodpovědnost za společnou práci
- naslouchá, vyjadřuje názory na vybraný repertoár
- dokáže reagovat a zhodnotit hudební ukázkou významných umělců

Pěvecký seminář, základní studium II. stupně:

IV. ROČNÍK

ŽÁK

- ovládá základní sluchovou sebekontrolu
- ve vícehlasu čistě intonuje svůj part, vnímá ostatní členy
- konzultuje frázování s kolektivem
- je tolerantní k názorům druhých
- dle svého hudebního zájmu vyhledává informace

5.1.2 Vzdělávací oblast Recepce a reflexe hudby

V oblasti Recepce a reflexe hudby je žákovi umožněno postupné pronikání do světa hudby nejen jako jejímu interpretovi, ale je veden k postupnému osvojování si hudby také po stránce jejího vnímání a přijímání. Díky aktivnímu poslechu, se kterým se žák v hodinách setkává, je následně schopen poučeněji interpretovat hudební dílo a také k němu kriticky přistupovat a takto jej hodnotit. Důležitou náplní výuky je tedy právě propojení, vzájemné využívání a přenášení vědomostí a dovedností z praktické hudební činnosti do oblasti teoretické a naopak.

Vzdělávací oblast Recepce a reflexe hudby je na naší škole realizována v podobě kolektivní výuky v předmětu **Přípravná hudební výchova nebo Hudební nauka**.

5.1.2.1 Vzdělávací obsah předmětu Přípravná hudební výchova

Přípravná hudební výchova je povinný předmět pro děti ve věku 5 – 7 let, které se rozhodly pro studium hudebního oboru. Cílem předmětu je podchycení a rozvoj elementárních hudebních dovedností dětí, spojený s přípravou hry na vybraný nástroj, případně na sólový zpěv. Výuka má převážně činnostní charakter, vyžadující pěveckou, rytmicko-pohybovou, slovní i výtvarnou aktivitu dětí. Studium trvá 1- 2 roky a probíhá formou kolektivní výuky 1 hodiny týdně. Studium končí nástupem žáka do 1. ročníku hudební nauky (pro žáky od 7 let věku).

1. ROČNÍK

ŽÁK

- předvede spolupráci s učitelem i spolužáky při jednoduchých hrách a cvičeních – soustředí se, naslouchá, reaguje na podněty
- zazpívá jednoduchou lidovou píseň
- vytleská elementární rytmické cvičení
- pohybem, kresbou či slovem zareaguje na postup melodie – stoupající, klesající, na tóny vysoké a hluboké, na tóny dlouhé a krátké, na tempo pomalé a rychlé, na rytmus

2. ROČNÍK

ŽÁK

- předvede a využije elementární pěvecké, rytmické, pohybové a sociální dovednosti a návyky
- vytleská jednoduchá rytmická cvičení, zrytmizuje říkadla – využije pohybu a hry na tělo
- vlastními slovy vysvětlí hudební pojmy: notová osnova, houslový klíč, nota (osminová, čtvrtová, půlová, celá), noty c1 – c2, takt (2/4,3/4), zvuk, tón (dlouhý, krátký, vysoký, hluboký), pomlka (osminová, čtvrtová, půlová, celá), piano, forte, zesilovat, zeslabovat, repetice
- pozná náladu skladeb (smutně – vesele, polka - valčík)
- pozná kontrasty v poslouchané skladbě (např. staccato – legato, akordické skoky atd.) a zareaguje na ně (pantomimou, hrou na tělo, kresbou, pohybem, slovem)

5.1.2.2 Vzdělávací obsah učebního předmětu Hudební nauka

Hudební nauka je povinný předmět pro všechny žáky od 7 let věku, kteří studují I. stupeň hudebního oboru. Bez ohledu na studijní zaměření prolíná hudební nauka napříč celým hudebním oborem a umožňuje funkčně integrovat teoretické znalosti a praktické dovednosti a návyky potřebné nejen ke zvládnutí hry na nástroj, popřípadě sólového zpěvu, ale i k orientaci ve světě hudby vůbec.

Cílem předmětu je nejen recepce a reflexe, tj. pronikání do jazyka hudby, ale také vytváření hodnotové orientace žáka, včetně rozvoje sociální inteligence. Studium trvá 5 let a probíhá formou kolektivní výuky 1 hodinu týdně.

1. ROČNÍK

ŽÁK

- přečte jednoduchý grafický záznam hudebního díla v rozsahu 5 – 6 tónů (durové lidové písně) v houslovém klíči a zpěvem, hrou na tělo nebo hrou na svůj nástroj jej zrealizuje
- zopakuje či pomocí orffových nástrojů zahraje, vyťuká nebo vytleská elementární rytmické a melodické útvary v rozsahu 3 – 4 taktů ve 2/4, 3/4, 4/4 taktech
- v praktické ukázce uplatní či vysvětlí základní hudební pojmy: zvuk, tón, nota (osminová, čtvrtová, půlová, celá, půlová s tečkou, čtvrtová s tečkou v rozsahu g – c3), pomlka (osminová, čtvrtová, půlová, celá), notová osnova, houslový klíč, rytmus, takt, tempo, dynamická znaménka, legato, staccato, repetice, ligatura, koruna, posuvky u not – křížek, béčko, odrážka
- písemně zaznamenaná či jinak prokáže (zpěvem, hrou na svůj nástroj) znalost vybrané durové stupnice (C dur, G dur, D dur, F dur) a její trojzvuk
- pozná nejčastěji užívané hudební nástroje
- vyjádří vlastní názor (slovem, pohybem, výtvarnými prostředky) na vybrané ukázky z hudebních děl

2. ROČNÍK

ŽÁK

- přečte jednoduchý grafický záznam hudebního díla v rozsahu 8 tónů v houslovém klíči (durové lidové nebo umělé písně) a zpěvem, hrou na tělo nebo hrou na svůj nástroj jej zrealizuje
- vytleská, zazpívá či zahraje na orffovy nástroje elementární rytmické a melodické útvary v rozsahu 4 – 6 taktů ve čtvrtových a osminových taktech, kánon či jednoduchý dvojhlas
- vysvětlí hudební pojmy: interval, stupnice, tónina, předznamenání, půltón, celý tón, akord a uplatní je v praktické ukázce
- vyjmenuje či interpretuje (zpěvem, hrou na svůj nástroj, hrou na orffovy nástroje) nebo písemně zaznamenaná vybranou durovou stupnicí do 4 křížků a 4 béček včetně daného trojzvuku; v notovém zápisu určí základní melodické intervaly
- pozná a pojmenuje pěvecké hlasy a nejnámější hudební nástroje, zařadí je do skupin (strunné, dechové, bicí)
- zareaguje (vlastními slovy, pohybem, výtvarnými prostředky) na poslech vybrané ukázky z hudebních děl

3. ROČNÍK

ŽÁK

- přečte grafický záznam hudebního díla v rozsahu do 2 oktáv v houslovém klíči (durové i mollové lidové písně, umělé písně, úryvku z vybraných skladeb) a zrealizuje jej (zpěvem, hrou na tělo, hrou na svůj nástroj)
- zahraje, vytleská nebo zazpívá rytmické a melodické útvary v rozsahu do 8 taktů ve čtvrtkových a osminových taktech, kánon, lidový dvojhlas
- pozná a vysvětlí v praktické ukázce hudební pojmy: intervaly základní – čisté, velké a malé, durová a mollová stupnice, tónina, předznamenání, tónika, subdominanta, dominanta, kvintakord, sextakord, kvartsextakord
- rozezná tónorod dané skladby, interpretuje (zpěvem, hrou na svůj nástroj) nebo písemně zaznamená vybranou durovou stupnici do 5 křížků a 5 béček a stupnici a moll a její hlavní kvintakordy a jejich obraty
- pozná a pojmenuje hudební nástroje symfonického orchestru a zařadí je do skupin (strunné, dechové, bicí)
- vlastními slovy vysvětlí pojmy z oblasti hudebních forem a žánrů (opera, balet, hudba vokální, hudba instrumentální, lidová píseň, umělá píseň apod.), na základě svých zkušeností z poslechu vybraných ukázek vyjádří své názory na znějící hudbu

4. ROČNÍK

ŽÁK

- přečte grafický záznam hudebního díla v houslovém nebo basovém klíči v rozsahu C – c3 (durové i mollové lidové písně, umělé písně, úryvky z vybraných skladeb) a zrealizuje jej (zpěvem, hrou na tělo, hrou na svůj nástroj)
- zahraje, vytleská nebo zazpívá rytmické a melodické útvary v rozsahu 8 – 10 taktů ve čtvrtkových a osminových taktech (například triola, synkopa, šestnáctinové noty), kánon, dvojhlas
- pozná a vysvětlí v praktické ukázce hudební pojmy: dvojitě posuvky u not – dvojitý křížek a dvojitě béčko, enharmonické tóny, intervaly základní a odvozené, durové a mollové stupnice, stupnice stejnojmenné a paralelní, tónina, předznamenání, melodické ozdoby – příraz, skupinka, nátryl, mordent, trylek, obal, transpozice
- rozezná tónorod dané skladby, interpretuje (zpěvem, hrou na svůj nástroj) nebo písemně zaznamená vybranou durovou stupnici do 7 křížků a 7 béček a odvodí jejich paralelní mollové stupnice, transponuje jednoduchou melodii do jiné tóniny
- vyjmenuje čisté, velké a malé intervaly, určí je v notovém zápisu a s pomocí nápěvkových písni také sluchem rozezná, případně intonuje čisté a velké intervaly
- pozná a pojmenuje hudební nástroje a zařadí je do skupin a podskupin (strunné, dechové, bicí), určí jejich místo (pozici) v orchestru
- pozná tanec ve vybraných hudebních ukázkách (polka, valčík, menuet, kankán, polonéza, mazurka, furiant)
- na základě svých zkušeností z poslechu vyjádří své názory na znějící hudbu, vyjmenuje stěžejní zástupce hudebních epoch

5. ROČNÍK

ŽÁK

- přečte grafický záznam hudebního díla v houslovém nebo basovém klíči (durové či mollové lidové písně, umělé písně, úryvky z vybraných skladeb, partitury) a zrealizuje jej (zpěvem, hrou na tělo, hrou na svůj nástroj)
- zreprodukuje či vytvoří vlastní hudební myšlenku (motiv, téma, čtyřtaktí), případně ji zazpívá nebo zahraje
- rozezná tónorod dané skladby, interpretuje (zpěvem, hrou na svůj nástroj) nebo písemně zaznamená všechny durové a mollové stupnice do 7 křížků a 7 bček, jejich hlavní kvintakordy a jejich obraty, transponuje jednoduchou melodii do jiné tóniny
- vyjmenuje a určí v notovém zápisu základní a odvozené intervaly a s pomocí nápěvkových písni také sluchem rozezná a intonuje základní intervaly
- orientuje se v základních hudebních seskupeních (komorní soubory, symfonický orchestr)
- vyjmenuje stěžejní zástupce hudebních epoch evropské hudby od nejstarších dob po 20. století a na základě svých zkušeností z poslechu vyjádří své názory na znějící hudbu

5.2 TANEČNÍ OBOR

- Vyučuje se na kmenové škole v Olomouci
- Přípravné studium je určeno pro žáky 5 – 7leté
- I. stupeň studia se organizuje pro žáky od 7 let věku a starší, trvá 7 let, ke studiu na I. stupni mohou být přijati žáci i bez přípravného studia
- Dle schopností lze talentované žáky zařadit do skupiny pokročilejších
- Po absolvování I. stupně lze pokračovat ve studiu na II. stupni, které je čtyřleté
- Do studia II. stupně lze přijmout i žáky bez absolutoria I. stupně, pokud prokážou dostatečnou míru dovedností po předchozí taneční přípravě
- Žáci se učí taneční přípravě, klasické taneční technice, současnému tanci a nácviku tanečních choreografií
- Výuka je organizována v kolektivu

5.2.1 Vzdělávací oblast tvorba a interpretace

Žáci postupně poznávají základy taneční techniky (klasického, a současného tance), ve kterých se snaží rozvíjet a zdokonalovat své pohybové vyjádření jednotlivých prvků, kroků, gest či pohybů těla. Zlepšují nejenom svůj taneční projev, ale i fyzické dispozice.

5.2.1.1 Studijní zaměření: Taneční tvorba

5.2.1.1.1 Učební plán

Učební plán

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM I. STUPNĚ

	1. ročník	2. ročník
Přípravná taneční výchova	2	2
Celkem hodin týdně	2	2

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	Celkem hodin
Taneční průprava	1	1	2	-	-	-	-	4
Taneční techniky	-	-	-	2	2	2	2	8
Taneční praxe	1	1	1	2	2	2	2	11
Celkem hodin týdně	2	2	3	4	4	4	4	23

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	Celkem hodin
Taneční techniky	2	2	2	2	8
Taneční praxe	2	2	2	2	8
Celkem hodin týdně	4	4	4	4	16

STUDIUM PRO DOSPĚLÉ

Hodinová dotace a skladba vyučovaných předmětů se řídí učebním plánem základního studia II. stupně.

Poznámky k UP:

- na základě rozhodnutí učitele, se skupina více zaměřuje na konkrétní techniku tance – klasického, nebo současného
- závěrečná zkouška se realizuje formou veřejného vystoupení v závěru školního roku

5.2.1.2 Učební osnovy vyučovaných předmětů, název předmětů, charakteristika

V tanečním oboru nabízíme prostřednictvím pohybových a tanečních aktivit komplexní rozvoj dětí po stránce tělesné i duševní. Seznamujeme žáky se stavbou lidského těla a zákonitostmi jeho pohybu. Nabízíme získání orientace v různých oblastech a druzích tance. Dbáme na rozvoj tanečních technik, koordinačních, silových a vytrvalostních schopností. Učíme žáky rozumět obsahu tanečního díla a hodnotit ho. Ve výuce všech ročníků využíváme klavírní korepetici.

Přípravné studium slouží k prověření žáka, jeho pružnosti, rytmičnosti a schopnosti se dále rozvíjet. Studium 1.stupně položí základy v různých tanečních technikách, učí žáky spolupráci a připraví je pro veřejná vystoupení. Studium II. stupně rozvine samostatnou tvořivou práci.

Předmět Taneční průprava zahrnuje:

- Základní taneční kroky, poskoky, taneční gymnastiku
- Klasickou taneční techniku
- Současný tanec (technika Limon aj.)

Předmět Taneční praxe:

Navazuje na předmět Taneční průprava. Kloubí v sobě získané dovednosti, přirozenost, osobitost a vyjádření v taneční skladbě. Slouží k nácvičce choreografií na interní a veřejná vystoupení.

Recepce a reflexe probíhá v rámci všech předmětů.

5.2.1.3   Vzdělávací obsah předmětu Taneční tvorba

Taneční tvorba, přípravné studium I. stupně:

ŽÁK

- pomocí tanečních her předvede návyk správného držení těla v nízkých polohách
- vytvoří kruh, diagonálu, vlnovku, řadu, zástup, půlkruh aj.
- předvede svou pohybovou fantazii pomocí pohádek a námětů z přírody
- zopakuje rytmické motivy podle učitele
- provede základní změny nálady jako je radost, smutek
- rozliší pohybem hudební dynamiku (zeslabování, zesilování)
- předvede při improvizaci napodobení zvířátek (např. ptáček, kočička, medvěd, žába aj.)
- podle korepetitora provede postupné zrychlování a zpomalování pohybu

Taneční tvorba, základní studium I. stupně:

1. ROČNÍK

TANEČNÍ PRŮPRAVA

ŽÁK

- provede přirozenou chůzi, běh
- předvede obratnost a pružnost ve cvičení na koberci (kotouly vpřed, s výskokem, do roznožky, svíčky a různé převaly)
- provede rytmická cvičení pro upřesnění celkového rytmického citění (vytleskávání, vydupávání a společné kombinace)
- předvede správné držení těla nejen na místě, ale i při jednoduchých cvičeních z místa
- využije a předvede pérování, podřepy, výpony, poskoky a výskoky k nácvičce správného odrazu

TANEČNÍ PRAXE

ŽÁK

- předvede spolupráci ve dvojicích a skupinách dle zadání učitele
- předvede práci s rekvizitou (míčky, stuhy aj.)
- improvizuje na zadané téma
- při veřejném vystoupení předvede rytmickou a veselou choreografii

2. ROČNÍK

TANEČNÍ PRŮPRAVA

ŽÁK

- předvede obratnost a pružnost (mosty, kotouly vzad, přemet stranou)
- provede rytmická cvičení při básničce, písničce i různých hudebních motivech
- předvede čistotu chůze, běhu po různých pohybových drahách (kruh, vlnovka, diagonála aj.)
- předvede jednoduché pohybové vazby na místě i z místa
- předvede pohyblivost kloubů pomocí švihů horních i dolních končetin

TANEČNÍ PRAXE

ŽÁK

- provede různá držení ve dvojicích (vedle sebe, zkřížmo, za zády aj.)
- předvede plynule prolínání různých pohybových drah (kruh, vlnovka, diagonála aj.)
- vyjádří náladu taneční skladby (rozliší durový a mollový charakter)
- při veřejném vystoupení předvede tanec v polkovém rytmu

3. ROČNÍK

TANEČNÍ PRŮPRAVA

ŽÁK

- při jednoduchých průpravných cvičeních předvede pohyb jednotlivých částí těla (hlava, páteř, trup, pánev, horní a dolní končetiny) a chápe jejich význam pro tanec
- ovládá chůzi a běh vpřed a vzad, stranou s křížením vpřed a vzad
- zvládá základní taneční kroky - poskočný, koníčkový, přísunný, cval, přeměnný
- předvede rytmické, dynamické a prostorové citění při improvizaci
- předvede základní postavení u tyče s pozicemi dolních končetin, pružnost a citlivost chodidel (battement tendu, demi plié)

TANEČNÍ PRAXE

ŽÁK

- předvede zadanou choreografii v prostoru
- zvládne zadaný úkol a spolupráci ve skupině
- zhodnotí kvalitu předvedeného tance u spolužáků
- při veřejném vystoupení předvede komponovanou skladbu se změnou nálady a rytmu

4. ROČNÍK

TANEČNÍ TECHNIKY

ŽÁK

- rozliší a vysvětlí pojem vedený a švihový pohyb horních a dolních končetin
- předvede rotaci při jednoduchých tanečních krocích a poskocích nejprve o 90°, po zvládnutí o 180° a 360°
- předvede zapojení hlavy a zpevnění těla při rotaci

- při prováděném pohybu předvede přirozenou pružnost páteře a uvolnění hrudníku a pánve (vlny vpřed, stranou i vzad)
- v klasickém tanci ovládá vytáčení kyčelních kloubů (grand plié, rond de jambe par terre, battement jeté)
- zkombinuje zvládnuté prvky
- předvede základní pozice horních končetin - port de bras

TANEČNÍ PRAXE

ŽÁK

- samostatně vyřeší prostorové, rytmické a výrazové úkoly
- posoudí správné provedení zadaného úkolu - držení těla a výrazovou opravdovost
- při veřejném vystoupení předvede tanec ve 3/4 taktu

5. ROČNÍK

TANEČNÍ TECHNIKY

ŽÁK

- zkombinuje jednoduché pohybové vazby v nízkých polohách se změnou polohy těžiště s vedenými a švihovými pohyby končetin a vlnami páteře
- využije změny těžiště při běhu dostředivém, odstředivém, s přepadem (vpřed i vzad)
- reaguje pohybem na různá tempa hudby a jejich náhlé i postupné změny
- předvede znalost a kombinace battementu - pracuje s přenášením těžiště a rytmickými změnami (battement tendu dégagé)
- provede základní malé skoky (v první a druhé pozici)

TANEČNÍ PRAXE

ŽÁK

- předvede a využije základní principy prováděného pohybu k vlastnímu pohybovému vyjádření
- provede daný pohybový motiv v různých dynamických odstínech a v různých tempech
- najde společně s pedagogem a spolužáky pohybové a výrazové prostředky pro zadané téma
- zhodnotí pravdivé a přirozené vyjádření při interpretaci (zaujetí, výraz, přesnost, lehkost)
- při veřejném vystoupení předvede tanec s výraznými změnami dynamiky pohybu

6. ROČNÍK

TANEČNÍ TECHNIKY

ŽÁK

- provede rotaci se správným zapojením hlavy o 360° a více
- předvede izolace – hlava, hrudník, boky – prohloubí plastičnost pohybu
- předvede sílu odrazu a měkkost dopadu (malé skoky z první, druhé, čtvrté a páté pozice)
- předvede koordinaci práce paží s celkovou provázaností pohybu
- provede battementy ve vyšších polohách (battement relevé lent en croix, battement en cloche, rond de jambe en l'aire)
- cvičení provede čelem k tyči, bokem k tyči a do kříže - ovládá zapojení pohybu hlavy správným směrem
- zkombinuje základní malé skoky

TANEČNÍ PRAXE

ŽÁK

- provede vazby s reakcí na dané změny - směru, rytmu, paží, dynamiky
- při improvizaci předvede vzájemnou spolupráci na zadaném tématu
- předvede plastičnost pohybu a pohybové rozsahy při choreografii na veřejném vystoupení
- zhodnotí výsledky veřejného vystoupení

7. ROČNÍK

TANEČNÍ TECHNIKY

ŽÁK

- rozliší a předvede způsob provedení pohybu – je-li veden švihem, tahem, pádem, tlakem, nárazem
- čelem k tyči provede uvolňování i správnou fixaci kyčelních kloubů i ve vyšších polohách (grand battement)
- předvede zvládnutí prvků a propojení do krátkých vazeb klasického i současného tance
- zkombinuje různé druhy malých skoků
- ovládá základní odborné názvosloví
- při improvizaci prezentuje svou individualitu a specifika (hudební cítění, výraz, náladu skladby)

TANEČNÍ PRAXE

ŽÁK

- podílí se na tvorbě choreografií a je schopen zhodnotit jejich obsah
- rozpozná a zhodnotí technickou náročnost prvků
- rozezná základní taneční styly - lidový tanec, klasický tanec, současný tanec, country, společenský tanec a jiné
- jako divák se zúčastní tanečních představení, která zhodnotí a diskutuje o nich
- při absolventském vystoupení předvede rozmanité choreografie (se změnou nálady, rytmu, stylu a zvláště výrazu a pohybového vyjádření)

Taneční tvorba, základní studium II. stupně:

I. ROČNÍK

TANEČNÍ TECHNIKY

ŽÁK

- vytvoří si svůj individuální pohybový výraz jako základ sebevyjádření
- předvede dovednosti a znalosti v současném tanci formou zadané krátké vazby
- v klasickém tanci předvede plynulost, sílu a propracovanost prvků ve středních polohách (battement soutenu, battement fondu)
- předvede zapojení vazebných prvků a mezikroků do skoků (pas de basque, pas balancé, tombé, pas de bourré)
- koordinuje horní a dolní končetiny v krátkých pohybových a rytmických vazbách

TANEČNÍ PRAXE

ŽÁK

- vyhledá a vyhodnotí náměty vhodné pro pohybové ztvárnění
- zpracuje vybraný námět do krátké pohybové skladby
- získané poznatky, týkající se obsahu a formy pohybového sdělení, využije při veřejném vystoupení (vyjádření, souhra, opravdovost)

II. ROČNÍK

TANEČNÍ TECHNIKY

ŽÁK

- provede základní pohybové vazby techniky J.Limóna
- uplatní získané dovednosti techniky klasického tance v práci na volnosti
- spolupracuje ve skupině na zadaném tématu

TANEČNÍ PRAXE

ŽÁK

- zhodnotí vlastní nebo viděné dílo v rámci tanečního představení
- předvede osobitost a způsob vyjádření v taneční skladbě na zadané téma
- na veřejném vystoupení předvede dva protikladné tance (rytmus, nálada)

III. ROČNÍK

TANEČNÍ TECHNIKY

ŽÁK

- využije anatomické znalosti k dokonalejšímu provedení pohybu
- využije uvědomělý centrální pohyb
- uplatní „inspirační zdroj“ z jiných oblastí umění
- předvede kombinace klasického tance na volnosti

TANEČNÍ PRAXE

ŽÁK

- předvede smysl pro formu a základy taneční kompozice
- použije improvizaci k rozšíření vlastního pohybového vyjádření (propojuje impulsy, skoky, otáčky, vlny a jiné pohybové dovednosti)
- zúčastní se veřejného vystoupení a uvědomuje si odpovědnost za společné dílo

IV. ROČNÍK

TANEČNÍ TECHNIKY

ŽÁK

- při improvizaci vnímá vnější a vnitřní prostor, uplatní a předvede své osobité vyjádření jak v současném a klasickém tanci, tak i v dalších tanečních technikách

- doladí provázanost horních a dolních končetin a ostatních částí těla tak, že dosáhne svého osobního maxima a lehkosti provedení
- prokáže vyšší technickou úroveň při náročnějších prvcích v klasickém i současném tanci
- podílí se na návrzích dramaturgie závěrečného vystoupení, tvorbě choreografie a výběru vhodného hudebního doprovodu

TANEČNÍ PRAXE

ŽÁK

- dokáže zhodnotit vlastní přístup k taneční tvorbě
- propojí svou intelektuální, emocionální a fyzickou stránku ve svém tanečním vyjádření
- prezentuje své postoje a zkušenosti a dokáže se vyjádřit na základě promyšlených argumentů
- využije všech nabitých dovedností a dosavadních zkušeností k co nejkvalitnějšímu provedení absolventského vystoupení

5.3 LITERÁRNĚ-DRAMATICKÝ OBOR

- Přípravné studium je určeno pro žáky 6leté
- I. stupeň studia se organizuje pro žáky od 7 let věku a starší a trvá 7 let, ke studiu na I. stupni mohou být přijati žáci i bez přípravného studia
- II. stupeň se organizuje pro žáky minimálně od 14 let věku a starší a trvá 4 roky
- Studium pro dospělé se organizuje minimálně od 18 let věku a trvá 4 roky
- Vyučuje se na kmenové škole v Olomouci
- Žáci se učí základům dramatické tvorby a práci s textem a přednesu
- Výuka je organizována kolektivně a v předmětu práce s textem a přednes individuálně (od 7. ročníku I. stupně)

5.3.1 Studijní zaměření: Dramatická tvorba

Vzdělávací obsah literárně-dramatického oboru je v základním uměleckém vzdělávání, tedy i na naší škole, tvořen vzdělávací oblastí Interpretace a tvorba a Recepce a reflexe. Obě oblasti pak nelze chápat jako oddělené celky, ale jako vzájemně provázané a na sebe působící části studia. Obě tyto oblasti jsou obsahem vyučovaných předmětů v rámci celého literárně-dramatického oboru.

Interpretace a tvorba umožňuje žákovi díky práci v kolektivu postupný vývoj od spontánního dětského dramatického projevu ke schopnosti samostatně, přirozeně a kultivovaně se vyjadřovat a sdělovat své názory v sociální i umělecké komunikaci. Žák je pak schopen tohoto vyjádření nikoli pouze při hlasové komunikaci, ale své myšlenky, pocity a názory dokáže vyjádřit také pomocí vhodných gest, případně pohybem celého těla, psaným slovem atd. Základním principem, který je při výuce literárně-dramatického oboru uplatňován, je forma dramatické hry, která zahrnuje práci s výrazovými prostředky mnoha druhů umění (např. literárního, hudebního, výtvarného, tanečního).

5.3.1.1 Učební plán

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM I. STUPNĚ

	1. ročník	2. ročník
Dramatická průprava	1	1
Celkem hodin týdně	1	1

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	Celkem hodin
Základy dramatické tvorby	1,5	2	2	2	2	2	2,5	14
Práce s textem a přednes			0,5	1	1	1	0,5	4
Celkem hodin týdně	1,5	2	2,5	3	3	3	3	18

Pro žáky, kteří nenavštěvovali základní studium I. stupně, je možné organizovat přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu II. stupně, které má 1 ročník. Hodinová dotace se řídí učebním plánem základního studia II. stupně. Předmětová skladba je stanovena třídním učitelem a vychází z individuálních dispozic a potřeb žáka.

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	Celkem hodin
Základy dramatické tvorby	2,5	2,5	2,5	2,5	10
Práce s textem a přednes	0,5	0,5	0,5	0,5	2
Celkem hodin týdně	3	3	3	3	12

STUDIUM PRO DOSPĚLÉ

Hodinová dotace a skladba vyučovaných předmětů se řídí učebním plánem základního studia II. stupně.

Poznámky k UP:

- Vyučuje se ve kolektivu do 10 žáků na I. a II. stupni
- V kolektivu 3 – 5 žáků v 3. – 6. ročníku I. stupně v základním studiu v předmětu Práce s textem a přednes
- Individuálně v 7. ročníku I. stupně a v I. – IV. ročníku II. stupně základního studia v předmětu Práce s textem a přednes

5.3.1.2 Učební osnovy vyučovaných předmětů, název předmětů, charakteristika

Předmět Dramatická průprava

Prostřednictvím rytmických, pohybových a mluvních cvičení se děti učí vzájemně si naslouchat, respektovat se a aktivně se účastnit společné dramatické hry.

Předmět Základy dramatické tvorby

Hlavním obsahem výuky jsou tvořivé dramatické činnosti. Vedou od improvizací a krátkých etud až k vytváření větších ucelených dramatických tvarů zpracovávajících zvolené téma. Podněcují žáky k aktivnímu jednání, umožňují jim projevit vlastní názory a postoje, rozvíjejí jejich komunikativní schopnosti a dovednosti.

Předmět Práce s textem a přednes

Učitel s žákem pracuje individuálně na motivu dramatické hry, na dramatické postavě, na textu pro přednes, přiměřenému věku a odborné vyspělosti žáka. Učitel propracovává se žákem předlohy z hlediska vytvoření a vyjádření osobitého vztahu žáka k jejich tématu, dále z hlediska logického sdělování obsahu a respektování stylu a formy díla.

Recepce a reflexe probíhá v rámci všech předmětů.

5.3.1.3   Vzdělávací obsah předmětu Dramatická tvorba

Dramatická tvorba, přípravné studium I. stupně:

DRAMATICKÁ PRŮPRAVA

ŽÁK

- spolupracuje s druhými při jednoduchých hrách- soustředí se, naslouchá, reaguje na podněty
- provede jednoduchá rytmicko-pohybová cvičení
- předvede jednoduché výrazové varianty krátkého textu

Dramatická tvorba, základní studium I. stupně:

1. ROČNÍK

ZÁKLADY DRAMATICKÉ TVORBY

ŽÁK

- účastní se aktivně hry- soustředí se, naslouchá, reaguje na tvůrčí podněty, spolupracuje
- uplatní své tvůrčí nápady v dramatické hře a jednoduché improvizaci
- předvede jednoduchou hru se zástupným textem a zástupnou rekvizitou
- provede jednoduchá mluvní cvičení zaměřená na výslovnost a jednoduché výrazové varianty textu

2. ROČNÍK

ZÁKLADY DRAMATICKÉ TVORBY

ŽÁK

- předvede ve hře jednoduchou typovou charakterizaci
- vytvoří živé obrazy
- předvede v kolektivní ukázce svůj úkol v jednoduchém ději

3. ROČNÍK

ZÁKLADY DRAMATICKÉ TVORBY

ŽÁK

- ztvární v etudě nebo dramatinaci jednoduchý dramatický děj- je si vědom své role, úkolu v příběhu a podle toho jedná
- zachová formu etudy i při výměně rolí
- provede jednodušší improvizace- ztvární postavu jednající v zadaném prostředí

PRÁCE S TEXTEM A PŘEDNES

ŽÁK

- přednese zpaměti text
- vyjádří ve cvičeních jednoduchý podtext
- provede mluvní cvičení zaměřená na výslovnost a zřetelné vyslovování všech hlásek

4. ROČNÍK

ZÁKLADY DRAMATICKÉ TVORBY

ŽÁK

- přizpůsobí své jednání změně zadaných okolností
- předvede ve cvičeních hru se zástupnou rekvizitou
- provede jednodušší improvizace- ztvární postavu jednající v zadaném prostředí, její základní pocity a proměnu nálad

PRÁCE S TEXTEM A PŘEDNES

ŽÁK

- rozebere téma textu zvoleného pro přednes
- uplatní základní pravidla hlasové rozcvičky (správné držení těla a dýchání, měkký hlasový začátek, rezonance v masce, aktivizace těžiště)
- sepíše a předvede krátké pointované slovní sdělení

5. ROČNÍK

ZÁKLADY DRAMATICKÉ TVORBY

ŽÁK

- předvede v kolektivní improvizaci jednoduchou dramatickou situaci
- vyjádří v dramatické etudě vlastní námět
- fixuje tvar etudy – pravdivým jednáním zveřejní úkol postavy
- naváže v jednoduchých cvičeních a etudách kontakt s partnerem a vyjádří vztah k němu

PRÁCE S TEXTEM A PŘEDNES

ŽÁK

- předvede v nadsázce různé výrazové varianty řečových cvičení
- interpretuje logicky myšlenku autorova textu
- sepíše a předvede krátké pointované sdělení inspirované jinými druhy umění (hudba, výtvarné umění)

6. ROČNÍK

ZÁKLADY DRAMATICKÉ TVORBY

ŽÁK

- zafixuje tvar etudy – pravdivým jednáním zveřejní úkol postavy i vztah k prostředí
- při dramatické práci uplatní osvojené inscenační záležitosti (respektuje myšlenku, téma, volbu prostředků)
- zhodnotí ukázkou práce ostatních, přijme kritiku

PRÁCE S TEXTEM A PŘEDNES

ŽÁK

- objasní svůj interpretační postoj k textu
- použije základní výrazové prvky přednesu (významný přízvuk, pauzu, intonaci, tempo, rytmus a dynamiku) jako prostředek pro sdělování
- zapíše zážitek, etudu

7. ROČNÍK

ZÁKLADY DRAMATICKÉ TVORBY

ŽÁK

- podílí se tvořivě na přípravě a realizaci absolventského pořadu, od výběru textu, přes jeho dramaturgizaci, k výběru inscenačních prostředků a projeví vlastní názory a postoje
- zvládne technicky i výrazově na úrovni kultivované přirozenosti svůj úkol v absolventském pořadu
- přijme a zpracuje obohacující podněty z jiných uměleckých oblastí – hudební, výtvarné, taneční

PRÁCE S TEXTEM A PŘEDNES

ŽÁK

- samostatně vybere vhodný text a předvede jeho kultivovanou interpretaci
- použije správnou techniku řeči
- zapíše dialog, upraví scénář

Dramatická tvorba, přípravné studium II. stupně:

Vzdělávací obsah přípravného studia II. stupně vychází z vzdělávacího obsahu pro základní studium I. stupně. Školní výstupy v jednotlivých vzdělávacích oblastech stanovuje třídní učitel na základě individuálních dispozic žáka. Vzdělávacím cílem tohoto studia je připravit žáka ke vzdělávání v základním studiu II. stupně.

- zvládne spolupráci při jednoduchých dramatických cvičeních, při kolektivní improvizaci a při inscenační práci
- zvládne svůj úkol na úrovni kultivované přirozenosti v kolektivní práci
- posoudí výsledek práce ostatních, přijme kritiku

Dramatická tvorba, základní studium II. stupně:

I. ROČNÍK

ZÁKLADY DRAMATICKÉ TVORBY

ŽÁK

- podílí se na dramaturgické práci při přípravě inscenace
- předvede spolupráci a projeví zodpovědnost za společné dílo
- předvede etudu se smyslem pro temporytmus, gradaci, pointu
- zaimprovizuje na složitější podněty, inspiruje se podněty literárními, hudebními a výtvarnými

PRÁCE S TEXTEM A PŘEDNES

ŽÁK

- předvede rozcvičení pro mluvní výkon
- s pomocí učitele vybere vhodný text pro přednes

II. ROČNÍK

ZÁKLADY DRAMATICKÉ TVORBY

ŽÁK

- při inscenační a dramaturgické práci předvede spolupráci, přijme samostatné úkoly
- předvede ve cvičeních stylizovaný projev
- v kolektivní spolupráci zrealizuje pod vedením učitele vystoupení

PRÁCE S TEXTEM A PŘEDNES

ŽÁK

- samostatně si připraví mluvní rozcvičku
- samostatně vybere vhodný text pro přednes
- objasní své vlastní stanovisko k textu

III. ROČNÍK

ZÁKLADY DRAMATICKÉ TVORBY

ŽÁK

- ve cvičeních využije stylizovaný herecký projev
- v kolektivní spolupráci dramaturgické, režijní a výtvarné zrealizuje pod vedením učitele vystoupení
- zvládne svůj úkol ve vystoupení, tvořivě zafixuje svoji úlohu
- při inscenační práci uplatní inspirační a konfrontační zdroje z jiných oblastí umění
- zreflektuje sebe, ostatní členy kolektivu i společnou tvorbu
- vystihne tematický záměr shlednuté inscenace

PRÁCE S TEXTEM A PŘEDNES

- rozebere výstavbové postupy přednesu
- samostatně zhodnotí vyslechnutý přednes
- samostatně zrealizuje vlastní literární tvorbu

IV. ROČNÍK

ZÁKLADY DRAMATICKÉ TVORBY

ŽÁK

- předvede dramatický dialog s využitím divadelních výrazových prostředků
- při dramatické práci vědomě využije osvojené dovednosti z oblasti dramaturgie, režie, scénografie, herectví, hudby
- v kolektivní spolupráci dramaturgické, režijní a výtvarné zrealizuje pod vedením učitele absolventské vystoupení
- zvládne svůj úkol v absolventském vystoupení, tvořivě fixuje svoji úlohu
- vystihne tematický záměr shlédnuté inscenace a rozebere použité inscenační prostředky
- aktivně se zúčastní kulturního života (jako aktér či vnímatel)

PRÁCE S TEXTEM A PŘEDNES

ŽÁK

- samostatně si vybere text pro přednes
- samostatně dramaturgicky upraví text
- kultivovaně interpretuje text jako svou výpověď

5. Zabezpečení vzdělávání žáku se speciálními vzdělávacími potřebami

Pro žáky, kteří jsou diagnostikováni školským poradenským zařízením jako žáci se speciálními vzdělávacími potřebami, vytváříme roční individuální plán. Podmínkou pro tvorbu individuálního vzdělávacího programu je žádost zákonného zástupce dítěte

Další podmínkou je skutečnost, kdy míra handicapu u takového žáka znemožňuje výuku podle školního vzdělávacího programu. Pokud tomu tak není, individuální vzdělávací plán nevytváříme, přičemž postupujeme v souladu s možnostmi individuálního přístupu / jiné rozvržení učiva v rámci školního roku, výuka v kratších blocích apod. Tyto možnosti uplatňujeme i u nediodagnostikovaných žáků, pokud to vyžaduje jejich momentální situace.

6. Vzdělávání žáků mimořádně nadaných

- Pro žáky, kteří jsou diagnostikováni pedagogicko-psychologické poradny jako mimořádně nadaní. Může škola na základě žádosti zákonných zástupců žáka, potvrzení příslušného zařízení a souhlasu ředitele školy, vypracovat individuální vzdělávací plán. Individuální vzdělávací plán vypracovává škola zpravidla na jeden školní rok.
- Žáci, u kterých pozorujeme mimořádné dispozice k uměleckému vzdělávání a kteří dlouhodobě prokazují vynikající studijní výsledky nebo se cíleně připravují na studium ve středních nebo vysokých školách uměleckého směru a nejsou diagnostikováni specializovaným pracovištěm, nezpracovává škola individuální vzdělávací plán. V takovém případě přizpůsobujeme výuku možnostem žáka, rychlejší postup, posílení hodinových dotací v individuální výuce, rozšíření obsahu učiva, častá účast na akcích školy aj.

O posílení hodinových dotací pro individuální výuku u žáků s mimořádnými dispozicemi pro umělecké vzdělávání rozhoduje ředitel školy na základě doporučení učitele příslušného oddělení či oboru.

7. Hodnocení žáků a vlastní hodnocení školy

5.4 Zásady a způsob hodnocení žáků

Při důrazu na klíčové kompetence a s tím spojený rozvoj osobnosti žáka vnímáme hodnocení jako podpůrný prostředek, sloužící pro posouzení dosažených znalostí a dovedností žáků. Snažíme se, aby hodnocení žáky motivovalo v jejich dalším uměleckém rozvoji a poskytovalo zpětnou vazbu. Žáky hodnotíme a klasifikujeme s ohledem na jejich osobní maximum.

5.4.1 Školní kritéria

- **SUMATIVNÍ**

Úroveň pochopení, osvojení a uplatnění dovedností ve vztahu k naplnění očekávaných výstupů - klíčových kompetencí

- a) HO - pololetní klasifikace, veřejná vystoupení, soutěže, ročníkové - postupové zkoušky a absolventská vystoupení
- b) LDO, TO - představení, vystoupení, moderování, soutěže a absolventská vystoupení

- **FORMATIVNÍ**

- a) **Přístup ke studiu**
snaha o sebezdokonalování, kvalita domácí přípravy, pravidelnost a včasnost docházky do výuky, připravenost - učební pomůcky, samostatnost při plnění úkolů
- b) **Práce v hodině**
aktivita, soustředěnost, pracovitost, tvořivost, vytrvalost a snaha
- c) **Úroveň spolupráce**
komunikace v kolektivu, respekt, pochopení, zájem o společné dílo
- d) **Mimoškolní aktivita**
zapojení do mimoškolních kulturních akcí – jako tvůrce nebo jako divák – koncerty, divadla, výstavy, přednášky, festivaly, workshopy...
- e) **Schopnost sebehodnocení**
prezentace názorů a postojů, kontrola, korekce a analýza práce své, případně i svých spolužáků

5.4.2 Způsob

- **INDIVIDUÁLNÍ VÝUKA – HUDEBNÍ OBOR**

V průběhu školního roku je žák hodnocen průběžně - minimálně jednou měsíčně, a to známkou, případně i písemným slovním hodnocením, zaznamenaným do žákovské knížky a do třídní knihy. Kromě toho učitel provádí v každé hodině ústní slovní hodnocení, případně využívá i neformálního sebehodnocení žáka. Na konci školního roku koná žák postupovou zkoušku, která je klasifikována. Tato známka je však jen součástí celkové klasifikace.

- **INDIVIDUÁLNÍ VÝUKA – LITERÁRNĚ DRAMATICKÝ OBOR**

Učitel v hodinách slovně hodnotí, případně využívá i neformálního sebehodnocení žáka.

- **KOLEKTIVNÍ VÝUKA - PRAKTICKÁ ČÁST (KH, SH, LDO, TO)**

Výkony jednotlivých žáků jsou hodnoceny slovně v každé hodině.

- **KOLEKTIVNÍ VÝUKA – TEORETICKÁ ČÁST (HN)**

Žáci jsou klasifikováni především na podkladě průběžných písemných a ústních zkoušení. Součástí hodnocení je i plnění školních kritérií.

- **KOLEKTIVNÍ VÝUKA – PŘÍPRAVNÁ HUDEBNÍ VÝCHOVA**

V každé hodině jsou žáci neformálně hodnoceni pozitivní motivací. Žáci nedostávají vysvědčení.

V případě, kdy jsou očekávané výstupy rozpracovány do delších časových celků než jeden rok (například v komorní hře apod.), je žák především klasifikován vzhledem k dosaženému pokroku vůči nastaveným kritériím.

5.4.3 Klasifikace

Pololetní a výroční klasifikaci učitelé stanovují na základě školních kritérií, tedy zohledněním absolutní vztahové normy (výkony), relativní vztahové normy (srovnání – žáci mezi sebou) a individuální vztahové normy (osobní pokrok), tedy srovnáním, porovnáním a vyhodnocením sumativní (klíčová kompetence) a formativní složky (osobní maximum a sociální dovednosti).

Na vysvědčení provádíme hodnocení žáků klasifikací (1-4) dle vyhlášky č. 71/2005 Sb., o základním uměleckém vzdělávání

5.5 Oblasti vlastního hodnocení školy

Vedení školy každoročně vypracovává výroční zprávu, které ve svém textu hodnotí zejména

- aprobovanost výuky
- prezentace školy a uskutečněné akce v daném roce
- výsledky vzdělávání žáků
- přijímání na školy uměleckého směru
- informace o přijímání nových žáků
- základní údaje o hospodaření školy v daném roce